

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Gmina Łowicz
Termin kontroli:	15 kwietnia 2019 – 4 czerwca 2019 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Teresa Michalska – Inspektor kontroli Dorota Grabowska – Gleń – Inspektor kontroli Agnieszka Supera – Inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	Lata 2017 - 2018
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/12/2019 z dnia 18 marca 2019 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 1330), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

DANE O JEDNOSTCE

Gmina Łowicz jest gminą wiejską położoną w województwie łódzkim, w powiecie łowickim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie skierniewickim.

Jej obszar wynosi 133.000,38 km² i sąsiaduje z następującymi gminami województwa łódzkiego: Bielawy, Chaśno, Domaniewice, Kocierzew Południowy, Miasto Łowicz, Łyszkowice, Nieborów, Zduny.

W skład Gminy Łowicz wchodzi następujących 26 sołectw: Bocheń, Dąbkowice Dolne, Dąbkowice Górne, Guźnia, Jamno, Jastrzębia, Klewków, Niedźwiada, Małszyce, Mystkowice, Otolice, Ostrów, Parma, Placencja, Pilaszków, Popów, Szczudłów, Świące, Strzelcew, Świeryż Pierwszy, Świeryż Drugi, Wygoda i Urbańszczyzna, Zabostów Duży, Zabostów Mały, Zawady, Zielkowice.

Liczba ludności, zgodnie z ewidencją jednostki kontrolowanej, wynosiła: na dzień 28 maja 2019 roku 7.709 mieszkańców, z czego: 3.922 kobiet i 3.787 mężczyzn.

Liczba bezrobotnych w Gminie Łowicz wynosiła na dzień 31 grudnia 2018 roku 161 osób, w tym 79 kobiet oraz 82 mężczyzn, co stanowiło 8,86% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu łowickiego.

Adres siedziby Urzędu Gminy:

Urząd Gminy Łowicz, ul. Długa 12, 99-400 Łowicz, powiat łowicki, województwo łódzkie, tel.: (46) 830-26-30, fax.: (46) 830-26-31. nr REGON Gminy Łowicz – 750148319, nr REGON Urzędu Gminy Łowicz – 000549217, nr NIP Gminy Łowicz – 8341860216, nr NIP Urzędu Gminy Łowicz – 8341378962

Przedmiotowa kontrola miała charakter kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i udzielania zamówień publicznych.

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Dla scharakteryzowania sytuacji finansowej Gminy Łowicz w oparciu o dane wynikające ze sprawozdań finansowych – Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z wyliczono wskaźniki: budżetowe, w przeliczeniu na mieszkańca i dotyczące zobowiązań za lata 2016 - 2018. Zestawienie wskaźników przedstawiono w poniżej wyszczególnionych tabelach:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK		
			2016	2017	2018
I.	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE				
			w %		
1	WB1	udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	98,64	92,47	95,78
2	WB2	udział dochodów własnych w dochodach ogółem	36,74	42,86	40,22
3	WB3	udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	14,80	5,58	11,70
4	WB4	udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	13,17	18,64	11,90
5	WB5	obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodnymi od wynagrodzeń	30,76	29,95	29,00
6	WB6	udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	14,85	6,01	12,84
7	WB7	wskaźnik samofinansowania	127,03	65,85	140,06

Jak wynika z tabeli:

Wskaźnik WB1

Wskaźnik obrazuje dochody bieżące w dochodach ogółem w poszczególnych latach (2016, 2017 i 2018). Ww. wskaźnik w 2018 roku wynosił 95,78%.

Wskaźnik WB2

Wskaźnik określa udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych latach. W 2016 roku dochody własne stanowiły 36,74% dochodów ogółem, po czym udział dochodów własnych w dochodach ogółem wzrósł do poziomu 42,86%, a następnie zmalał do 40,22 punktów procentowych w 2018 roku.

Wskaźnik WB3

Wskaźnik obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem, który wyniósł 11,70% na koniec 2018 roku. Dodatni poziom wskaźnika wskazuje na to, że Gmina Łowicz wypracowuje nadwyżkę operacyjną, tj. dochody bieżące wystarczają na pokrycie wydatków bieżących.

Wskaźnik WB4

Wskaźnik określa udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem. W jednostce kontrolowanej w 2016 roku udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem stanowił 13,17%, w 2017 roku wzrósł do poziomu 18,64%, po czym w 2018 roku zmalał do 11,90 punktów procentowych.

Wskaźnik WB5

Wskaźnik określa udział wydatków na wynagrodzenia i pochodnych od wynagrodzeń w wydatkach bieżących. W 2016 roku udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach bieżących stanowił 30,76%. W związku z tym, że na przestrzeni trzech analizowanych lat wydatki na wynagrodzenia i ich pochodne nieznacznie wzrosły w stosunku do wzrostu wydatków bieżących ww. wskaźnik zmalał do poziomu 29,00%.

Wskaźnik WB6

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem, stanowił w 2016 roku 14,85%, po czym zmalał do poziomu 6,01% w roku 2017 a następnie wyniósł 12,84% w 2018 roku.

Wskaźnik WB7

Wskaźnik określony symbolem WB7 liczony jako suma nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w stosunku do wydatków majątkowych, obrazuje stopień w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi, czyli zdolność do samofinansowania. W 2018 roku wskaźnik ten kształtował się na wysokim poziomie 140 punktów procentowych. Im wyższa jest ta relacja tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości gminy.

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK		
			2016	2017	2018
II.	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA				
			w zł		
1	WL 1	transfery bieżące na mieszkańca	2 265,25	2 137,60	2 535,65
2	WL 2	nadwyżka operacyjna na mieszkańca	529,82	208,81	496,09
3	WL	zobowiązania ogółem na mieszkańca	54,25	209,26	14,86

	3				
4	WL 4	zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	54,25	209,26	14,86

Jak wynika z tabeli:

Wskaźniki WL1, 2, 3, 4

W 2018 roku kwota subwencji ogólnej i dotacji bieżących w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Łowicz wynosiła 2.535,65 zł i wzrosła o 398,05 zł w porównaniu z 2017 rokiem. Nadwyżka operacyjna w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2018 roku wynosiła 496,09 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z na dzień 31 grudnia 2018 roku zobowiązania stanowiły 114.756,75 zł i w przeliczeniu na mieszkańca gminy stanowiły kwotę 14,86 zł.

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK		
			2016	2017	2018
III	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ WG TYTUŁÓW DŁUŻNYCH				
			w %		
1	WZ1	udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	1,52	5,59	0,35
2	WZ2	zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	1,52	5,59	0,35
3	WZ3	obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	0,93	0,42	5,02
4	WZ4	obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	0,93	0,42	5,02
5	WZ5	obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia	2,54	0,97	12,47
6	WZ6	obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	85,95	94,41	93,03
7	WZ7	udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00
8	WU1	udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00	0,00	0,00
9	WU2	udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Z tabeli wynika jak niżej:

Wskaźniki: WZ 1-6

W 2017 roku zobowiązania Gminy Łowicz stanowiły 5,59% dochodów ogółem i zmalały do poziomu 0,35% na koniec 2018 roku. Wskaźnik WZ3 określający wydatki na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych, stanowił 0,93% w 2016 roku, 0,42% w 2017 roku i 5,02% w 2018 roku. Wskaźnik obrazujący obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia, określony symbolem WZ5 wynosił w 2016 roku 2,54 punktów procentowych, po czym zmalał na koniec 2017 roku do 0,97% a następnie wyniósł 12,47% na koniec 2018 roku. Im mniejsza jest wartość tej relacji tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia niewypłacalności jednostki samorządu terytorialnego. Wskaźnik WZ6 wyrażający obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia wynosił w 2016 roku 85,95% po czym wzrósł i w 2018 roku stanowił 93,03%. W związku z tym, że w Gminie Łowicz w latach 2016 – 2018 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, wartość wskaźników WZ7, WU1 i WU2 wyniosła 0.

Szczegółowa charakterystyka wskaźników wraz ze sposobem ich wyliczenia stanowi załącznik nr 2 protokołu kontroli.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – dla 2018 i 2019 roku.

Wskaźnik przypadających w danym roku planowanych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami, w stosunku do planowanych w danym roku dochodów ogółem budżetu Gminy Łowicz wyniósł w 2018 roku 6,03% (4,99% wg danych plan po zmianach) a w 2019 roku – 0,37%.

Maksymalny dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych wyniósł dla 2017 roku 9,81% (liczony jako średnia arytmetyczna z lat 2015, 2016 (wykonanie), 2017 (plan za 3 kwartały) i 11,26% wyliczony na podstawie średniej arytmetycznej z lat 2015, 2016 i 2017 (wykonanie). Relacja procentowa dla roku budżetowego 2019 wyliczona jako średnia arytmetyczna z lat 2016, 2017 (wykonanie), 2018 (plan za 3 kwartały) wyniosła 10,65%. Maksymalny wskaźnik spłat dla 2019 roku wyliczony na podstawie średniej arytmetycznej z lat 2016, 2017 i 2018 (wykonanie) wyniósł 11,23%. W związku z powyższym roczny wskaźnik spłaty dla 2018 i 2019 roku nie przekroczył maksymalnego wskaźnika spłaty zobowiązań, czym spełniono relację zawartą w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wskaźniki zadłużenia dla 2018 i 2019 roku wyliczono według wzoru jn.:

$$\left(\frac{R+O}{D}\right)_n \leq \frac{1}{3} * \left(\frac{Db_{n-1} + Sm_{n-1} - Wb_{n-1}}{D_{n-1}} + \frac{Db_{n-2} + Sm_{n-2} - Wb_{n-2}}{D_{n-2}} + \frac{Db_{n-3} + Sm_{n-3} - Wb_{n-3}}{D_{n-3}} \right)$$

Szczegółowe wyliczenie wskaźnika zadłużenia dla 2018 i 2019 roku stanowi załącznik nr 3 protokołu kontroli.

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), organ stanowiący nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 cytowanej ustawy. Na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Wysokość dochodów bieżących i wydatków bieżących za lata 2017 – 2018 Gminy Łowicz kształtowała się następująco:

	2017	2017	2018	2018
	Plan	wykonanie	plan	wykonanie
Dochody bieżące	29.388.832,16	28.856.400,08	31.337.123,22	31.373.506,29
Nadwyżka z lat ubiegłych	3.209.117,54	3.209.117,54	1.596.127,37	1.596.127,37
Wolne środki	418.181,48	418.181,48	1.614.044,40	1.614.044,40
Dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych plus wolne środki	33.016.131,18	32.483.699,10	34.547.294,99	34.583.678,06
Wydatki bieżące	26.131.519,41	25.072.857,21	29.054.821,99	27.542.703,94

Wynik	6.884.611,77	7.410.841,89	5.492.473,00	7.040.974,12
-------	--------------	--------------	--------------	--------------

Analiza danych dotyczących wysokości planowanych i wykonanych dochodów bieżących oraz wydatków bieżących za lata 2017 - 2018 wykazała, że:

- planowane i wykonane dochody bieżące na 2017 rok przewyższały wydatki bieżące odpowiednio o 3.257.312,75 zł i 3.783.542,87 zł, co wskazywało na brak potrzeby finansowania części bieżącej budżetu wolnymi środkami i nadwyżką z lat ubiegłych w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,
- planowane na 2018 rok dochody bieżące były wyższe od wydatków bieżących, z czego wynikała planowana nadwyżka operacyjna w kwocie 2.282.301,23 zł a wykonane na dzień 31 grudnia 2018 roku dochody bieżące plus nadwyżka z lat ubiegłych oraz wolne środki przewyższały wydatki bieżące o 7.040.974,12 zł.

Powyższe dane wskazują, że kontrolowana jednostka przy uchwalaniu budżetu na lata 2017 i 2018 przestrzegała wymogów art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wymogi wynikające z zapisów art. 242 ust. 2 ww. ustawy zostały zachowane również w odniesieniu do wykonania budżetu Gminy Łowicz za lata 2017 - 2018.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Uchwałą nr I/1/18 Rady Gminy **Łowicz** z dnia 21 listopada 2018 roku na Przewodniczącą Rady Gminy Łowicz został wybrany **Maciej Malangiewicz**. We wcześniejszym okresie Przewodniczącym Rady był **Grzegorz Koza**, wybrany uchwałą nr I/1/14 Rady Gminy Łowicz z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Uchwałą nr I/3/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 21 listopada 2018 roku na Wiceprzewodniczących Rady Gminy Łowicz zostali wybrani **Dariusz Skulimowski** oraz **Małgorzata Orzechowska**. We wcześniejszym okresie Wiceprzewodniczącymi Rady byli **Maciej Malangiewicz** oraz **Jerzy Przyżycki** wybrani uchwałą nr I/2/14 Rady Gminy Łowicz z dnia 1 grudnia 2014 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Łowicz jest **Andrzej Barylski**, wybrany w wyborach bezpośrednich w dniu 21 października 2018 roku (zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Łowiczu z dnia 24 października 2018 roku). Funkcję Wójta Gminy sprawuje od 1998 roku.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Łowicz jest **Ewelina Płacheta** powołana na to stanowisko z dniem 26 lipca 2016 roku, uchwałą nr XXV/107/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 19 lipca 2016 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Łowicz od dnia 29 kwietnia 2005 roku jest **Beata Orzeł** powołana uchwałą nr 16/05 Rady Gminy Łowicz z dnia 29 kwietnia 2005 roku. Z dniem 1 stycznia 2009 roku, zgodnie z brzmieniem art. 53 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych podstawą zatrudnienia Sekretarza jest umowa o pracę.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Na terenie Gminy Łowicz funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu – jednostka budżetowa,
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września w Dąbkowicach – jednostka budżetowa,
- Szkoła Podstawowa w Popowie z/s w Łowiczu – jednostka budżetowa,
- Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Zielkowicach – jednostka budżetowa,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bocheniu – instytucja kultury.

Gmina Łowicz prowadziła rejestr instytucji kultury zgodnie z zapisami art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1983 ze zm.), w formie zgodnej z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 roku w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury (Dz. U. nr 2012 poz. 189). Pod pozycją nr 1 została wpisana Gminna Biblioteka Publiczna w Bocheniu.

Dotację dla Gminnej Biblioteki Publicznej na rok 2018 w wysokości 225.200,00 zł ujęto w uchwale nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok w załączniku dotacje udzielone w 2018 roku z budżetu gminy podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych w dziale 921 rozdziale 92116.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

W dniu 10 września 2018 roku została przyjęta uchwała nr LIX/279/18 Rady Gminy Łowicz w sprawie Statutu Gminy Łowicz.

Statut określał w szczególności: [1] organizację wewnętrzną organów gminy, [2] tryb pracy organów gminy, [3] zasady działania klubów radnych, [4] zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej, [5] zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, [6] zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych, [7] zasady uczestnictwa organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach rady gminy, [8] uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy, [9] zasady dostępu i korzystania z dokumentów wytworzonych przez organy gminy w ramach wykonywania zadań publicznych.

We wcześniejszym okresie obowiązywał Statut Gminy wprowadzony uchwałą nr 23/03 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 sierpnia 2003, zmieniony uchwałą nr XXVIII/150/09 Rady Gminy Łowicz z dnia 29 kwietnia 2009 roku.

Regulamin organizacyjny urzędu

W okresie kontrolowanym obowiązywał Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy nr 8/13 z dnia 26 lutego 2013 roku, zmieniany następującymi zarządzeniami: [1] nr 31/13 z dnia 23 sierpnia 2013 roku, [2] nr 15/14 z dnia 20 marca 2014 roku, [3] nr 21/14 z dnia 23 kwietnia 2014 roku, [4] nr 61/15 z dnia 16 listopada 2015 roku, [5] nr 8/16 z dnia 10 marca 2016 roku, [6] nr 13/16 z dnia 21 kwietnia 2016 roku, [7] nr 34/18 z dnia 25 czerwca 2018 roku.

Regulamin organizacyjny określał w szczególności:

- zakres działania i zadania urzędu,
- strukturę organizacyjną urzędu,
- zasady funkcjonowania urzędu,
- zakres działania i kompetencje kierownictwa urzędu,
- wskazywał zakresy działania poszczególnych referatów.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

W dniu 5 grudnia 2002 roku została przyjęta uchwała nr 12/02 Rady Gminy w Łowiczu w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu.

Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu

W okresie kontrolowanym obowiązywała Instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu wprowadzona zarządzeniem nr 54/13 Wójta Gminy Łowicz z dnia 31 grudnia 2013 roku. W dniu 20 listopada 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 63/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”. **Ww. zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 15a ust. 2 w związku z art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, która została uchylona z dniem 12 lipca 2018 roku. W dniu 12 lipca 2018 roku weszła w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723). Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy, jednostki współpracujące opracowują instrukcje postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.**

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym – finansowej). Osoby odpowiedzialne.

Zgodnie z § 7 ust. 1 obowiązującego regulaminu organizacyjnego, strukturę organizacyjną Urzędu Gminy tworzy m.in.: Referat Finansowy, który dzieli się na następujące stanowiska pracy:

- Skarbnik Gminy – Ewelina Płacheta,
- stanowisko ds. obsługi kasy – Renata Tokarz,
- stanowisko ds. księgowania i list płac – Renata Pira,
- stanowisko ds. księgowości budżetowej – Bogusława Majewska,
- stanowisko ds. księgowości i sprawozdawczości – Sylwester Zimny.

Na czele Referatu Finansowego stoi kierownik, którym jest Skarbnik Gminy.

Kontrolujące dokonały porównania zakresów czynności pracowników Referatu Finansowego z zakresem działania ujętym w obowiązującym Regulaminie organizacyjnym, stwierdzając zgodność powyższych ustaleń. W zakresach czynności pracowników znajdowały się informacje dotyczące zastępstwa ww. pracowników w przypadku ich nieobecności, z wyjątkiem zakresu czynności Renaty Tokarz – inspektor ds. obsługi kasy.

W dniu 28 listopada 2014 roku zostało wprowadzone zarządzenie nr 64/14 Wójta Gminy Łowicz w sprawie zasad kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Łowicz. Do zarządzenia był dołączony wykaz osób, które zapoznały się z jego treścią.

Zgodnie z ww. zarządzeniem zapewnienie adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków Wójta Gminy. Wójt może powołać inną osobę do spraw kontroli zarządczej i zlecić jej wykonywanie zadań w swoim imieniu.

Zgodnie z § 10, dokumentację systemu kontroli zarządczej stanowią w szczególności:

- regulamin organizacyjny,
- instrukcja w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości, dokumentów księgowych i ich obiegu oraz zakładowego planu kont w Urzędzie Gminy Łowicz,
- polityka bezpieczeństwa informacji,
- zasady ochrony danych przetworzonych w systemach informatycznych,
- instrukcja postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- regulamin kontroli wewnętrznej urzędu i jednostek organizacyjnych gminy,
- zakresy czynności pracowników,
- udzielone przez Wójta Gminy Łowicz upoważnienia i pełnomocnictwa.

Zgodnie z § 4 - system kontroli zarządczej funkcjonuje w pięciu zasadniczych, wzajemnie powiązanych obszarach, na które składają się:

- środowisko wewnętrzne,
- zarządzanie ryzykiem,
- mechanizmy kontrolne,
- informacja i komunikacja,
- monitorowanie i ocena.

Zgodnie z § 8, zarządzanie ryzykiem obejmuje rozpoznanie i analizę zewnętrznych i wewnętrznych ryzyk zagrażających realizacji celów na szczeblu danej działalności. Kierownictwo oraz pracownicy zatrudnieni na stanowiskach funkcyjnych systematycznie dokonują identyfikacji ryzyka związanego z poszczególnymi celami i zadaniami Urzędu Gminy.

Zgodnie z § 14 realizacja standardów kontroli zarządczej odnoszących się do monitorowania i oceny polega w szczególności na zapewnieniu bieżącego monitorowania i oceny skuteczności funkcjonowania systemu kontroli zarządczej przez kadre kierowniczą Urzędu Gminy Łowicz i samooceny.

Kontrolujące stwierdziły, że nie została udokumentowana realizacja standardów kontroli zarządczej odnosząca się do zarządzania ryzykiem oraz monitorowania i oceny, co było niezgodne ze Standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, będących załącznikiem do Komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 roku. Zgodnie z ww. dokumentem:

- zarządzanie ryzykiem ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i realizacji zadań. Proces zarządzania ryzykiem powinien być dokumentowany, (pkt II. B – cele i zarządzanie ryzykiem),
- nie rzadziej niż raz w roku należy dokonać identyfikacji ryzyka w odniesieniu do celów i zadań. W przypadku działu administracji rządowej lub jednostki samorządu terytorialnego należy uwzględnić, że cele i zadania są realizowane także przez jednostki podległe lub nadzorowane (pkt II. B – cele i zarządzanie ryzykiem),
- zaleca się przeprowadzenie co najmniej raz w roku samooceny systemu kontroli zarządczej przez osoby zarządzające i pracowników jednostki. Samoocena powinna być ujęta w ramy procesu odrębnego od bieżącej działalności i udokumentowana, (pkt II. E – monitorowanie i ocena),
- źródłem uzyskania zapewnienia o stanie kontroli zarządczej przez kierownika jednostki powinny być w szczególności wyniki: monitorowania, samooceny oraz przeprowadzonych audytów i kontroli. Zaleca się coroczne potwierdzenie uzyskania powyższego zapewnienia w formie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za poprzedni rok (pkt II. E – monitorowanie i ocena).

Do kontroli przedstawiono zarządzenie nr 6/02 Wójta Gminy Łowicz, którym ustalono Regulamin kontroli wewnętrznej urzędu i jednostek organizacyjnych gminy. Podstawa prawna podana w ww. regulaminie, tj. ustawa z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 155, poz. 1014 ze zm.) utraciła moc obowiązywania z dniem 1 stycznia 2006 roku.

Organ wykonawczy nie określił sposobu realizacji obowiązków w zakresie kontroli zarządczej w odniesieniu do samorządowych jednostek organizacyjnych.

Kontrolującym udzielono informacji, że nie były sporządzane plany kontroli na dany rok.

Kontrolującym przedstawiono dwa protokoły z dnia 16 lutego 2017 roku z dwóch kontroli przeprowadzonych w różnych godzinach w Szkole Podstawowej im. Bohaterów Września w Dąbkowicach na podstawie złożonej przez rodziców skargi. Przedmiotem jednej kontroli było: [1] przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły, [2] sprawdzenie informacji zawartych w przesłanej do Urzędu Gminy, w dniu 8 lutego 2017 roku anonimowej skardze na funkcjonowanie Szkoły Podstawowej w Dąbkowicach.

Przedmiotem drugiej kontroli było: [1] przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły, tj.: przestrzeganie harmonogramu i czasu pracy w szkole oraz właściwość osób prowadzących zajęcia określone w planie lekcji nauczycieli oraz uczniów na rok szkolny 2016/2017; realizacja obowiązku świadczenia pracy przez pracowników obsługi; nadzór nad działalnością szkoły przez dyrektora szkoły, [2] przestrzeganie przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników szkoły, [3] sprawdzenie informacji zawartych w przesłanej do Urzędu Gminy, w dniu 8 lutego 2017 roku, anonimowej skardze na funkcjonowanie Szkoły Podstawowej w Dąbkowicach.

Ponadto unormowania w zakresie kontroli zarządczej znalazły się również w zarządzeniu nr 58/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz, zmienionym zarządzeniem nr 24/19 z dnia 3 kwietnia 2019 roku. Załącznikami do ww. zarządzenia były:

- zasady rachunkowości dla budżetu i Urzędu Gminy Łowicz (załącznik nr 1). Rozdział III dotyczył dokumentów księgowych i ich obiegu,

- wykaz osób odpowiedzialnych za sprawdzenie i akceptowanie dokumentów księgowych (załącznik nr 2), pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym oraz akceptacja dokumentów,
- zakładowy plan kont dla budżetu Gminy (załącznik nr 3),
- zakładowy plan kont dla jednostki budżetowej (załącznik nr 4),
- instrukcja inwentaryzacyjna (załącznik nr 5),
- instrukcja kasowa (załącznik nr 6).

Pracownicy złożyli podpisy potwierdzające, że zapoznali się z treścią ww. zarządzenia.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych od dnia 14 kwietnia do dnia 24 czerwca 2015 roku, na podstawie upoważnienia Prezesa RIO w Łodzi nr WK 601-2/14/2015 z dnia 26 marca 2015 roku. Okres objęty kontrolą obejmował lata 2013 – 2014. Prezes RIO w Łodzi pismem WK - 602/53/2015 z dnia 28 grudnia 2015 roku skierował do Wójta Gminy Łowicz wystąpienie pokontrolne zawierające w swej treści 32 wnioski pokontrolne. Informację o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych Wójt Gminy Łowicz przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem znak: FN.3251.2.2016 z dnia 26 stycznia 2016 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2016- 2018

Wykaz instytucji przeprowadzających kontrole, tematykę oraz czas trwania czynności kontrolnych zawiera poniższa tabela:

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2016			
1	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola trwałości projektu nr POKL.09.01.01-10-054/14 pn. „Rozwój edukacji przedszkolnej”	09.03.2016 – 09.03.2016
2	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola operacji PROW 2007 – 2013 pt. „Budowa kompleksu sportowo – rekreacyjnego w miejscowości Jamno gmina Łowicz”	13.04.2016 – 14.04.2016
3	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola operacji PROW 2007 – 2013 pt. „Odnowa miejscowości Ostrów poprzez remont świetlicy wiejskiej, budowę chodnika oraz stworzenie strefy sportu i rekreacji”	13.04.2016 – 14.04.2016
4	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola trwałości projektu nr POKL.09.01.01-10-009/13	25.04.2016 – 25.04.2016
5	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola operacji PROW 2007 – 2013 pt. „Doposażenie świetlicy wiejskiej w Zielkowicach oraz organizacja warsztatów kulinarnych”	19.05.2016 – 19.05.2016
6	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola operacji PROW 2007 – 2013 pt. „Budowa chodnika w miejscowości Popów na terenie gminy Łowicz”	02.06.2016 – 02.06.2016

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE ŁOWICZ
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

7	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola trwałości projektu nr POKL.09.01.01-10-016/15	26.09.2016 – 26.09.2016
8	Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Departament Rybołówstwa	Kontrola operacji SW05-6173-SW0500005/12	26.09.2016 – 30.09.2016
ROK 2017			
1	Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego	Kontrola operacji PROW 2007 – 2013 pt. „Budowa świetlicy wiejskiej oraz chodnika w miejscowości Dąbkowice Górne, gmina Łowicz”	30.03.2017 – 30.03.2017
2	Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Łodzi	Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest zakład oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.	04.04.2017 – 27.04.2017
3	Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi	Doraźna kontrola gospodarki finansowej w zakresie wykorzystania dotacji celowych otrzymanych na przeprowadzenie referendum, wyborów prezydenckich i parlamentarnych w roku 2015 oraz wydatków na wynagrodzenia nauczycieli	08.05.2017 – 31.05.2017
4	Państwowa Inspekcja Pracy	Sprawdzenie informacji ZUS-IWA za 2016 r., przygotowanie do pracy	17.06.2017 – 17.06.2017
ROK 2018			
1	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi	Prawidłowość ustalenia przez gminę kwoty wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego wg stanu na dzień 31.12.2016 r., która stanowiła podstawę do wyliczenia kwoty zwrotu z budżetu państwa części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2016 r., przekazanej gminom w 2017 r. z budżetu Wojewody Łódzkiego w formie dotacji celowej na realizację zadań własnych gmin	19.01.2018 – 19.01.2018
2	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi	Prawidłowość wykorzystania dotacji celowej przekazanej gminie w 2017 r. na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych z woj. Łódzkiego oraz na pokrycie kosztów postępowania w sprawie jego zwrotu poniesionych przez gminy oraz zgodność danych zawartych w rocznym rozliczeniu dotacji oraz rocznym sprawozdaniu rzeczowo – finansowym z realizacji wypłat zwrotu podatku przekazanych Wojewodzie Łódzkiemu w terminie do 31.12.2017r.	19.01.2018 – 19.01.2018
3	Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi	Kontrola Wójta Gminy Łowicz w zakresie realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny z wymaganymi kwalifikacjami	25.10.2018 – 26.10.2018

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

Wybór banku

Obsługę bankową Urzędu Gminy Łowicz prowadził Bank Polska Kasa Opieki S.A. w Łowiczu na podstawie umowy nr 254490 z dnia 20 maja 1998 roku o prowadzenie rachunku bankowego z aneksami. Bank ten został wskazany przez Radę Gminy w Łowiczu uchwałą nr 27/96 z dnia 20 listopada 1996 roku na zasadach określonych uregulowaniami art. 134 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 155, poz. 1014 ze zm.). Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Kontrolowana jednostka nie dokonała po dniu 1 stycznia 1999 roku wyboru banku zgodnie ze wskazaniami ustawodawcy zawartymi w art. 134 ust. 1 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach, zgodnie z którym to przepisem - bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinien wykonywać bank wybrany przez organ stanowiący w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. W obowiązującej po 1 stycznia 2006 roku ustawie z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, zasady wyboru banku do obsługi bankowej jednostki zostały określone w art. 195 ust. 1, zgodnie z którym bank powinien być wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. W obecnie obowiązującej ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077 ze zm.), zasady wyboru banku określa art. 264 ust. 1, stosownie do którego - bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Rachunki bankowe

Wielkość środków finansowych zgromadzonych na poszczególnych rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2018
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek bieżący	133	3.986.961,79
2	Rachunek – środki na niewygasające wydatki	135-2	140.334,50
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
1	Rachunek bieżący – dochody	130-1	0,00
2	Rachunek bieżący – wydatki	130-2	0,00
3	Rachunek ZFŚS	135-1	3.675,79
4	Rachunek – młodociani	139-2	5,13
5	Rachunek depozytowy	139-4	504.635,14
6	Rachunek VAT	130-4	0,00

W czasie postępowania kontrolnego dokonano sprawdzenia sald na dzień 31 grudnia 2018 roku na kontach księgowych, w porównaniu z saldami na rachunkach bankowych wg wyciągów bankowych. Stwierdzono, że salda końcowe wykazane na poszczególnych

kontaktach ewidencyjnych są zgodne z saldami końcowymi wg wyciągów bankowych i z potwierdzeniami sald przesłanych przez bank obsługujący jednostkę.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2018 rok

W 2018 roku kontrolowana jednostka podpisała umowę o pożyczkę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowo – wschodniej części Gminy Łowicz, obejmującej miejscowości Zielkowice, Placencja, Parma oraz w południowej części Gminy Miasto Łowicz”.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych)

Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w wysokości 2.800.000,00 zł.

Rada Gminy Łowicz uchwałą nr XLV/209/17 z dnia 10 listopada 2017 roku, postanowiła zaciągnąć pożyczkę w wysokości 2.800.000,00 zł w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na sfinansowanie zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowo-wschodniej części gminy Łowicz obejmującej miejscowości Zielkowice, Placencja, Parma oraz w południowej części gminy miasto Łowicz”. W ww. uchwale ustalono, że spłata pożyczki wraz z odsetkami nastąpi w latach 2020 – 2028. Uchwałą nr XLV/211/17 z dnia 10 listopada 2017 roku Rada Gminy Łowicz dokonała zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łowicz na lata 2017 – 2032 wprowadzając do roku 2018 planowaną do zaciągnięcia pożyczkę w wysokości 2.800.000,00 zł. Następnie w dniu 8 grudnia 2017 roku Rada Gminy Łowicz podjęła uchwałę nr XLVII/222/17 w sprawie zmiany Uchwały nr XLV/209/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 10 listopada 2017 w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, którą zmieniła zapisy §1 ww. uchwały, zgodnie z którymi „zaciąga się w 2018 roku pożyczkę w wysokości 2.800.000,00 zł w WFOŚ i GW w Łodzi na sfinansowanie deficytu roku 2018 związanego z realizacją zadania pn. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowo – wschodniej części gminy Łowicz obejmującej miejscowości Zielkowice, Placencja, Parma oraz w południowej części gminy miasto Łowicz”.

W dniu 27 grudnia 2017 roku (wpływ do Urzędu Gminy w dniu 2 stycznia 2018 roku) Gmina Łowicz otrzymała pozytywną opinię Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, dotyczącą możliwości sfinansowania deficytu budżetowego Gminy Łowicz. W uchwale nr III/393/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wskazał, że Gmina zaplanowała deficyt budżetu w wysokości 2.800.000,00 zł i założyła jego sfinansowanie przychodami pochodzącymi z pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w wysokości 2.800.000,00 zł. Ustalony w projekcie uchwały budżetowej limit zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek z przeznaczeniem na finansowanie planowanego deficytu wynosił 3.200.000,00 zł. Zgodnie z uchwałą nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok planowany deficyt budżetu wyniósł 4.167.267,38 zł, który miał zostać pokryty przychodami pochodzącymi z pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW w wysokości 2.800.000,00 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w wysokości 1.367.267,38 zł. W §8 ww. uchwały Rada Gminy uchwaliła limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i

pożyczek z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu w wysokości 3.300.000,00 zł.

W dniu 8 czerwca 2018 roku Wójt Gminy Łowicz Andrzej Barylski przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Eweliny Płachety zawarł z przedstawicielami Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowę nr 40/OW/P/2018 o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w formie pożyczki zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowo-wschodniej części gminy Łowicz obejmującej miejscowości Zielkowice, Placencja, Parma oraz w południowej części gminy miasto Łowicz” w kwocie 2.800.000,00 zł, nie wyższej niż 95% wartości kosztu całkowitego zadania. W dniu podpisania ww. umowy planowany deficyt wynosił 4.304.975,44 zł, (uchwała nr LII/246/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie zmian budżetu Gminy na 2018 rok).

W umowie o dofinansowanie ze środków WFOŚiGW w formie pożyczki strony zawarły między innymi następujące ustalenia:

- koszt całkowity zadania i jego zakres rzeczowy, określał harmonogram rzeczowo – finansowy z dnia 8 maja 2018 roku, który stanowił załącznik nr 1 do niniejszej umowy,
- termin zakończenia realizacji zadania ustalono na dzień 30 listopada 2019 roku,
- kwota dofinansowania w formie pożyczki miała być przekazywana sukcesywnie w terminie do dnia 31 grudnia 2019 roku,
- w rozliczeniu środków dofinansowania uwzględnione zostaną rachunki/faktury wystawione od dnia 5 stycznia 2018 roku na Gminę Łowicz,
- środki dofinansowania miały być przekazywane na rachunek wskazany przez Beneficjenta, który zobowiązany był dokonać zapłaty zobowiązań wynikających z rachunków (faktur) w terminie 14 dni od dnia otrzymania środków,
- oprocentowanie pożyczki ustalono w wysokości 1,5% w stosunku rocznym,
- terminy spłat oraz wysokość rat pożyczki zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik nr 3 do ww. umowy – 36 rat spłat pożyczki, płatnych w okresach kwartalnych, pierwsza rata pożyczki płatna do 31 stycznia 2020 roku, ostatnia rata płatna do 31 października 2028 roku; odsetki płatne miesięcznie począwszy od 10 lutego 2020 roku.

Analiza dokumentów źródłowych wykazała, że do końca 2018 roku oraz w 2019 roku do dnia zakończenia kontroli jednostka nie otrzymała pożyczki.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Eweliny Płachety dotyczące pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi stanowi załącznik nr 4 protokołu kontroli.

Skarbnik Gminy wyjaśniła, że w oparciu o wniosek o dofinansowanie złożony w dniu 5 stycznia 2018 roku Gminie Łowicz została udzielona pożyczka na dofinansowanie zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowo wschodniej części Gminy Łowicz, obejmującej miejscowości Zielkowice, Placencja, Parma oraz w południowo wschodniej części Gminy Miasto Łowicz” w wysokości 2.800.000,00 zł. Pierwotny termin realizacji ww. zadania został określony na lata 2018 – 2019. Dodatkowym źródłem finansowania inwestycji jest dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach działania 2.3. „Gospodarka wodno – ściekowa w aglomeracjach” oś priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Wniosek o dofinansowanie do NFOŚiGW został złożony na początku 2017 roku, przy czym umowa podpisana została dopiero w dniu 26 października 2018 roku. W związku z powyższym Gmina Łowicz wystąpiła do WFOŚiGW o zmianę umowy nr 40/OW/P/2018 w zakresie dotyczącym terminów realizacji inwestycji. Kwota pożyczki będzie przekazana Gminie Łowicz w latach 2019 – 2020.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych)

W 2018 roku kontrolowana jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Łowicz w powyższej sprawie stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych)

W 2018 roku kontrolowana jednostka nie zaciągała kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu.

Oświadczenie Skarbnika Gminy Łowicz w powyższej sprawie stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych).

W okresie kontrolowanym jednostka nie zaciągała pożyczek i kredytów na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Oświadczenie złożonego przez Skarbnika Gminy Łowicz stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2014 - 2018 rok

W okresie objętym kontrolą Gmina Łowicz udzieliła poręczenia spłaty pożyczki Związkowi Międzygminnemu „BZURA” z siedzibą w Łowiczu na realizację projektu pn. „Budowa Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Piaskach Bankowych”, udzielonej na podstawie umowy o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji nr 23/OZ/PD/2016 z dnia 20 maja 2016 roku.

Rada Gminy Łowicz uchwałą nr XXVII/111/16 z dnia 30 sierpnia 2016 roku w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Łowicz na 2016 rok, wprowadziła § 15a, w którym określiła łączną kwotę poręczeń na 2016 rok w wysokości 1.340.183,00 zł oraz uchwałą nr XXVII/112/16 z dnia 30 sierpnia 2016 roku określiła maksymalną wysokość poręczeń udzielanych przez Wójta Gminy Łowicz w roku budżetowym 2016 w kwocie 1.340.183,00 zł. Zgodnie z § 2 cytowanej uchwały powstałe ewentualne spłaty z tytułu poręczeń pokryte zostaną z dochodów Gminy (z podatku od nieruchomości). Do końca 2016 roku nie zaciągnięto zobowiązania z powyższego tytułu. Kontrolujące ustaliły, że do końca 2016 roku Gmina Łowicz nie podpisała umowy o udzielenie poręczenia.

W dniu 30 stycznia 2017 roku Gmina Łowicz reprezentowana przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego z kontrasygnatą Skarbnika Gminy Eweliny Płachety zawarła z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi umowę poręczenia pożyczki udzielonej przez WFOŚiGW w Łodzi Związkowi Międzygminnemu „Bzura” z siedzibą w Łowiczu (umowa o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji nr 23/OZ/PD/2016 z dnia 20 maja 2016 roku przyznająca Związkowi pożyczkę do kwoty 21.835.873,00 zł). Gmina poręczyła zobowiązania Związku Międzygminnego „Bzura” do kwoty 1.340.183,00 zł, co stanowiło kwotę pożyczki wraz z należnymi odsetkami w

wysokości procentowego udziału Gminy w realizowanym zadaniu. Poręczenie zostało udzielone na okres od 30 stycznia 2017 roku do 31 sierpnia 2032 roku. W § 4 ww. umowy strony ustaliły, że w przypadku opóźnienia dłużnika (Związek Międzygminny „Bzura”) w wykonaniu zobowiązań wynikających z umowy, po uprzednim pisemnym wezwaniu dłużnika do uregulowania zobowiązań wynikających z udzielonej pożyczki, wierzyciel może zwrócić się do poręczyciela o spełnienie świadczenia do kwoty wykazanej w § 2 (1.340.183,00 zł), które poręczyciel (Gmina Łowicz) zobowiązuje się niezwłocznie zrealizować.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. i ustawy o samorządzie gminnym Rada Gminy ustala maksymalną wysokość pożyczek i poręczeń udzielanych przez Wójta Gminy w danym roku budżetowym oraz art. 58 ust. 1 cytowanej ustawy wskazuje źródło spłat z ww. tytułu. W toku kontroli stwierdzono, że w dniu podpisania umowy poręczenia, tj. 30 stycznia 2017 roku, organ stanowiący nie określił maksymalnej wysokości poręczeń w roku budżetowym 2017. Zgodnie z art. 94 ust 1 ustawy o finansach publicznych - jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać poręczeń i gwarancji, gdzie ich łączna kwota określana jest w uchwale budżetowej.

Kontrolujące ustaliły, że w tabeli nr 4 „Wydatki Gminy Łowicz” uchwały nr XXXII/139/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok, w dziale 757 rozdziale 75702 zabezpieczono środki w wysokości 29.173,00 zł na ewentualną wypłatę z tytułu poręczeń i gwarancji na 2017 rok. Zgodnie z załącznikiem nr 1 – Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Łowicz na lata 2017 - 2032 do uchwały nr XXXII/140/2017 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 stycznia 2017 roku, w wydatkach bieżących zostały zaplanowane środki z tytułu poręczeń i gwarancji. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji zostały zaplanowane w kwotach: 2017 rok – 29.173,00 zł, 2018 rok – 83.596,00 zł, 2019 rok – 99.743,00 zł - 2020 rok – 97.951,00 zł, 2021 rok – 96.026,00 zł, 2022 rok – 94.167,00 zł, 2023 rok – 92.309,00 zł, 2024 rok – 90.496,00 zł, 2025 rok – 88.592,00 zł, 2026 rok – 86.733,00 zł, 2027 rok – 84.874,00 zł, 2028 rok – 83.041,00 zł, 2029 rok – 81.157,00 zł, 2030 rok – 79.299,00 zł, 2031 rok – 77.440,00 zł, 2032 rok – 75.586,00 zł; łącznie 1.340.183,00 zł. W dniu 22 marca 2017 roku Rada Gminy Łowicz podjęła uchwałę nr XXXV/155/17 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łowicz na lata 2017 - 2032, w której uzupełniła objaśnienia przyjętych wartości w WPF na ww. lata w związku z poręczeniem udzielonym przez Gminę Łowicz Związkowi Międzygminnemu „Bzura”.

W uchwale budżetowej na 2017 rok oraz WPF na lata 2017 - 2032 wykazano wartości w oparciu o tabelę kwot zobowiązań w podziale na poszczególne gminy należące do Związku Międzygminnego „Bzura”, stanowiącą załącznik do pisma (znak: ZM.0032.6.2016) z dnia 22 czerwca 2016 roku, w którym Związek Międzygminny „Bzura” zwraca się z prośbą o podjęcie stosownych uchwał dotyczących poręczenia gminy, jako zabezpieczenia umowy o dofinansowanie budowy Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów Komunalnych w Piaskach Bankowych.

Zgodnie z zapisem zawartym w § 4 w związku z § 2 umowy poręczenia z dnia 30 stycznia 2017 roku, jak również wymogami art. 236 ust. 3 pkt 5 ustawy o finansach publicznych, kontrolowana jednostka w 2017 roku powinna zaplanować wydatki bieżące na wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego przypadające do spłaty w danym roku budżetowym w kwocie 1.340.183,00 zł. Kontrolujące sprawdziły dla 2017 roku relację, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, uwzględniając kwotę potencjalnych spłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji w wysokości wynikającej z § 2 umowy poręczenia, tj. kwoty 1.340.183,00 zł. Wskaźnik przypadających w 2017 roku planowanych spłat rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi w danym roku odsetkami oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń w stosunku do planowanych w danym

roku dochodów ogółem budżetu Gminy Łowicz wyniosłby – 5,42%, przy maksymalnym wskaźniku spłaty dla 2017 roku wyliczonym jako średnia arytmetyczna z lat 2014, 2015 (wykonanie), 2016 (plan za 3 kwartały) – 13,65%, związku z czym relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych zostałaby zachowana.

W dniu 29 czerwca 2017 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi a Gminą Łowicz reprezentowaną przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego z kontrasygnatą Skarbnika Gminy Eweliny Płachety zawarte zostało porozumienie do umowy Poręczenia z dnia 30 stycznia 2017 roku, zgodnie z którym ww. umowa uległa rozwiązaniu z dniem zawarcia porozumienia.

W dniu 2 czerwca 2017 roku Zarząd Związku Międzygminnego „Bzura” podpisał aneks do umowy nr 23/OZ/PD/2016 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, dotyczącą dofinansowania realizacji inwestycji w formie dotacji i pożyczki do łącznej kwoty 43.252.651,00 zł, w tym: pożyczka w wysokości 23.067.282,00 zł i dotacja w wysokości 20.185.369,00 zł. Kwota poręczenia Gminy Łowicz liczona jako procentowy udział w realizowanym zadaniu w wysokości proporcjonalnej do ilości mieszkańców wyniosła 1.447.052,00 zł.

W dniu 30 czerwca 2017 roku Rada Gminy Łowicz podjęła uchwałę nr XL/181/17 w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2017, gdzie w §1 pkt 6 ustalono maksymalną wysokość poręczeń udzielonych przez Wójta Gminy Łowicz w roku budżetowym 2017 w kwocie 1.340.183,00 zł. Następnie w dniu 13 lipca 2017 roku Rada Gminy Łowicz podjęła uchwałę nr XLI/185/17 w sprawie zmian w uchwale nr XL/181/17, którą uchylono zapis dotyczący maksymalnej wysokości poręczeń.

Rada Gminy Łowicz w dniu 13 lipca 2017 roku podjęła następujące uchwały:

- uchwałę nr XLI/186/17 w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2017, wprowadzającej § 8a, którym ustaliła łączną kwotę poręczeń na 2017 rok do kwoty 1.447.052,00 zł,
- uchwałę nr XLI/187/17 w sprawie określenia maksymalnej wysokości poręczeń udzielonych przez Wójta Gminy Łowicz w roku budżetowym 2017, gdzie ustaliła maksymalną wysokość poręczeń udzielonych przez Wójta Gminy Łowicz w roku budżetowym 2017 w kwocie 1.447.052,00 zł,
- uchwałę nr XLI/188/17 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łowicz na lata 2017 - 2032, gdzie w załączniku nr 1 do ww. uchwały, w wydatkach bieżących zostały zaplanowane środki na wydatki związane z udzielonym przez Gminę poręczeniem spłaty pożyczki. Wydatki bieżące z tytułu poręczeń i gwarancji zostały zaplanowane w kwotach zgodnych z harmonogramem spłat zawartym w umowie poręczenia nr 11/2017 z dnia 14 lipca 2017 roku. W objaśnieniach zmian do WPF, wykazano kwoty wydatków z tytułu niewymagalnych poręczeń i gwarancji w wysokości 1.447.052,00 zł, w tym rata 1.728.625,00 zł i odsetki 201.486,00 zł; okres poręczenia lata 2018 – 2032; podmiot, któremu udzielono poręczenie – Związek Międzygminny „Bzura” oraz zadanie w związku, z którym udzielono poręczenia – przedsięwzięcie pn. „Kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi podregionu północnego województwa łódzkiego wraz z budową zakładu zagospodarowania odpadów”, w realizacji którego Gmina Łowicz uczestniczy w związku z członkostwem w ww. Związku Międzygminnym.

Następnie w dniu 14 lipca 2017 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi a Gminą Łowicz reprezentowaną przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego zawarta została nowa umowa Poręczenia nr 11/2017. Umowę kontrasygnowała Ewelina Płacheta Skarbnik Gminy Łowicz. Gmina udzieliła poręczenia spłaty pożyczki Związkowi Międzygminnemu „BZURA”, na realizację wyżej opisanego zadania, do kwoty 1.447.052,00 zł, co stanowiło kwotę pożyczki wraz z

należnymi odsetkami oraz zwiększoną kwotą dofinansowania w formie pożyczki i dotacji przyznanej na podstawie uchwały nr 58/V/2017 Rady Nadzorczej z dnia 19 maja 2017 roku, w wysokości procentowego udziału Gminy w realizowanym zadaniu. Poręczenie zostało udzielone na okres od 14 lipca 2017 roku do 31 października 2032 roku. Harmonogram kwot poręczenia zawierał § 2 ust. 2 ww. umowy. W dniu 16 sierpnia 2017 roku strony zawarły aneks do umowy poręczenia, zmieniający § 4 umowy zgodnie, z którym w wypadku opóźnienia Dłużnika w wykonaniu zobowiązań, Wierzyciel może zwrócić się do Poręczyciela o spełnienie świadczenia w wysokości do kwoty wskazanej w danym roku budżetowym zgodnie z harmonogramem. Aneks kontrasygnowała Skarbnik Gminy Łowicz.

Akta kontroli strony 1-6: Kserokopie: Umowy poręczenia z dnia 30 stycznia 2017 roku, Porozumienia z dnia 29 czerwca 2017 roku, Umowy poręczenia nr 11/2017 z 14 lipca 2017 roku, Aneksu nr 1 z 16 sierpnia 2017 roku.

Wyemitowane papiery wartościowe

W okresie objętym kontrolą i w latach wcześniejszych jednostka nie emitowała papierów wartościowych. Oświadczenie Skarbnika w powyższej sprawie stanowi *załącznik nr 5* protokołu kontroli.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

W wyniku analizy zakładowego planu kont stwierdzić należy, iż powyższe uregulowanie wewnętrzne nie przewidywało funkcjonowania konta 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”. Ponadto z oświadczenia Skarbnika Gminy Eweliny Płachety wynika, że Gmina Łowicz nie posiadała w latach 2014 - 2018 akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Oświadczenie Skarbnika Gminy stanowi załącznik nr 5 protokołu kontroli.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2017 – 2018 rok

Stan zadłużenia ustalony na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu, tj. sprawozdań o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń – Rb-Z, sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za 2017 rok i 2018 rok oraz bilansu za 2018 rok przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp	Wyszczególnienie wg tytułów	Kwota zadłużenia na dzień			
		30 czerwca 2017 roku (w zł)	31 grudnia 2017 roku (w zł) *	30 czerwca 2018 roku (w zł)	31 grudnia 2018 roku (w zł)
1	Kredyty	0,00	1.614.044,40	0,00	0,00
2	Pożyczki w tym: pożyczki na finansowanie wypredzające zadań z udziałem środków unijnych	51.590,74	0,00	130.057,65	114.756,75
3	Przyjęte depozyty	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Emisja papierów wartościowych	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Emisja obligacji samorządowych	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Zobowiązania wymagalne	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Zobowiązania wymagalne z tytułu gwarancji i poręczeń	0,00	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	51.590,74	1.614.044,40	130.057,65	114.756,75

Kredyty i pożyczki zaciągnięte w latach ubiegłych mające znaczenie dla długu publicznego w okresie objętym kontrolą przedstawia poniższa tabela:

Lp	Kredyty	Nazwa Banku Umowa	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania /w zł./	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty
1	2	3	4	5	6	7
1.		WFOŚiGW Umowa nr 252/OA/PD/2012	22.08.2012	490.112,00	31.05.2013- 30.11.2017	30 czerwca 2017 51.590,74 - roku 31 grudnia 2017 roku - 0,00 30 czerwca 2018 roku - 0,00 31 grudnia 2018 roku - 0,00
2.		Bank Polska Kasa Opieki SA Umowa nr 391240334731110010800487 305/2017	8.08.2017	1.614.044,40	8.08.2017- 31.12.2020	30 czerwca 2017 roku 0,00 - 31 grudnia 2017 roku 1.614.044,40 - 30 czerwca 2018 roku 0,00 - 31 grudnia 2018 roku 0,00 -
3.		WFOŚiGW Umowa nr 293/OW/P/2017	5.09.2017	137.708,06	30.06.2018- 30.09.2022	30 czerwca 2017 roku 0,00 31 grudnia 2017 roku 0,00 - 30 czerwca 2018 roku 130.057,65 - 31 grudnia 2018 roku 114.756,75 -
4.		WFOŚiGW Umowa nr 40/OW/P/2018	8.06.2018	2.800.000,00	31.01.2020- 31.10.2028	30 czerwca 2017 roku 0,00 - 31 grudnia 2017 roku 0,00 - 30 czerwca 2018 roku 0,00 - 31 grudnia 2018 roku 0,00 -

* Bank Polska Kasa Opieki SA kredyt spłacony całkowicie 21.02.2018 roku WB 34

Z powyżej przedstawionej tabeli wynika, iż stan zadłużenia jednostki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wynosił:

na dzień 30 czerwca 2017 roku – 51.590,74 zł,
na dzień 31 grudnia 2017 roku – 1.614.044,40 zł,
na dzień 30 czerwca 2018 roku – 130.057,65 zł,
na dzień 31 grudnia 2018 roku – 114.756,75 zł.

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

Planowane i zrealizowane kwoty dochodów i wydatków Gminy na dzień 30 czerwca 2017 roku, 31 grudnia 2017 roku, 30 czerwca 2018 roku 31 grudnia 2018 roku przedstawiały się następująco:

Data	Planowane dochody po zmianach /w zł/	Zrealizowane dochody /w zł/
30.06.2017	29.896.673,97	13.806.059,59
31.12.2017	29.388.832,16	28.856.400,08
30.06.2018	31.314.226,14	16.189.225,38
31.12. 2018 roku	32.943.941,18	32.754.146,41

Planowane (w złotych) kwoty spłat oraz wykonanie na dzień 30 czerwca 2017 roku, 31 grudnia 2017 roku, 30 czerwca 2018 roku i 31 grudnia 2018 roku

Tytuł spłaty	Na dzień 30 czerwca 2017 roku /w zł./		Na dzień 31 grudnia 2017 roku /w zł./	
	Planowane kwoty spłat po zmianach	Wykonane kwoty spłat*	Planowane kwoty spłat po zmianach	Wykonane kwoty spłat*
1. Kredyt	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Pożyczki w tym: pożyczki na finansowanie wyrpedzające zadań z udziałem środków unijnych	243.182,00	51.590,74	103.182,00	103.181,48
3. Odsetki od kredytów	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Odsetki od pożyczek w tym: od pożyczek na finansowanie wyrpedzające zadań z udziałem środków unijnych	53.792,00	4.732,46	23.792,00	17.106,17
Razem	296.974,00	56.323,20	126.974,00	120.287,65

Tytuł spłaty	Na dzień 30 czerwca 2018 roku /w zł./		Na dzień 31 grudnia 2018 roku /w zł./	
	Planowane kwoty spłat po zmianach	Wykonane kwoty spłat*	Planowane kwoty spłat po zmianach	Wykonane kwoty spłat*
1. Kredyt	1.614.044,40	1.614.044,40	1.614.044,40	1.614.044,40
2. Pożyczki w tym: pożyczki na finansowanie wyrpedzające zadań z udziałem środków unijnych	22.951,31	7.650,41	22.951,31	22.951,31
3. Odsetki od kredytów	53.800,00	5.633,68	7.800,00	5.633,68
4. Odsetki od pożyczek w tym: od pożyczek na finansowanie wyrpedzające zadań z udziałem środków unijnych	640,00	294,28	640,00	612,45
Razem	1.691.435,71	1.627.622,77	1.645.435,71	1.643.241,84

* Wykonanie kwoty spłat na dzień 30 czerwca 2017 i 2018 roku wyliczono w stosunku do planowanych dochodów /po zmianach/ a na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2018 roku w stosunku do wykonanych dochodów.

Udział procentowy planowanej i wykonanej kwoty spłat na dzień 30 czerwca 2017 i 2018 roku w stosunku do planowanych po zmianach na dany rok dochodów i na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku w stosunku do wykonanych dochodów (art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych) Gminy przedstawia poniższa tabela:

Tytuł spłaty	Na dzień 30 czerwca 2017 roku		Na dzień 31 grudnia 2017 roku	
	Planowane po zm.	Wykonane	Planowane po zm.	Wykonane
1. Kredyty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2. Pożyczki	0,81%	0,17%	0,35%	0,36%
3. Odsetki od kredytów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
4. Odsetki od pożyczek	0,18%	0,02%	0,08%	0,06%
Razem	0,99%	0,19%	0,43%	0,42%

Tytuł spłaty	Na dzień 30 czerwca 2018 roku		Na dzień 31 grudnia 2018 roku	
	Planowane po zm.	Wykonane	Planowane po zm.	Wykonane
1. Kredyty	5,15%	5,15%	4,90%	4,93%
2. Pożyczki	0,07%	0,02%	0,07%	0,07%
3. Odsetki od kredytów	0,17%	0,02%	0,02%	0,02%
4. Odsetki od pożyczek	0,002%	0,0009%	0,002%	0,002%
Razem	5,40%	5,20%	4,99%	5,02%

Sprawdzono terminowość spłaty zobowiązań zaciągniętych w 2017 roku. Do kontroli przyjęto próbę 1 pożyczki zaciągniętej w dniu 5 września 2017 roku w WFOŚ i GW – umowa nr 293/OW/P/2017 na kwotę 137.708,06 zł.

Analiza w powyższym zakresie wykazała, że w okresie kontrolowanym spłat rat kapitałowych pożyczki oraz rat odsetkowych dokonywano w wysokościach i terminach zgodnych z zawartą umową i harmonogramem spłat.

Szczegółowa spłata ww. zobowiązań przedstawiona została w tabelach stanowiących załącznik nr 6 protokołu kontroli.

Raty kapitałowe od zaciągniętego kredytu zgodnie z umową określono w wysokości 7.650,45 zł płatne kwartalnie – począwszy od 30.06.2018 roku wraz z odsetkami płatnymi do 10 każdego miesiąca począwszy od 10.07.2018 roku.

W 2017 roku nie było spłat raty kapitałowej kredytu. Spłata zgodnie z umową rozpoczęła się w dniu 30.06.2018 roku. W 2018 roku spłacono trzy raty – 22.951,31 zł.

Udzielone pożyczki

W okresie objętym kontrolą i w latach wcześniejszych jednostka nie udzielała pożyczek innym podmiotom. Oświadczenie Skarbnika w powyższej sprawie stanowi *załącznik nr 5 protokołu kontroli.*

Ewidencja w zakresie długu

Kontrola obejmuje prawidłowość ewidencjonowania następujących operacji:

- wpływ środków z pożyczki na kontach organu: Wn 133, Ma 260/134,
- spłata kredytu/pożyczki na kontach organu: Wn 134 (analityka do poszczególnych kredytów), Ma 133 oraz Wn 260 – 1 (z analityką do poszczególnych pożyczek), Ma 133,
- spłata odsetek – na kontach jednostki: Wn 751, Ma 130 z klasyfikacją budżetową dział 757 rozdział 75702 paragraf 8110.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Wójt Gminy Łowicz zarządzeniem nr 58/17 z dnia 27 grudnia 2017 roku wprowadził zasady (politykę) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 roku, ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 24/19 z dnia 3 kwietnia 2019 roku. We wcześniejszym okresie, w powyższym zakresie, obowiązywała instrukcja w sprawie zasad prowadzenia rachunkowości, dokumentów księgowych i ich obiegu oraz zakładowego planu kont w Urzędzie Gminy w Łowiczu, wprowadzonej zarządzeniem nr 32/16 z dnia 1 lipca 2016 roku.

Wymieniona dokumentacja:

- opisywała w języku polskim przyjęte przez jednostkę zasady rachunkowości,
- określała rok obrotowy, którym był rok budżetowy trwający od 1 stycznia do 31 grudnia, podzielony na okresy sprawozdawcze,
- opisywała metody wyceny aktywów i pasywów oraz sposób ustalenia wyniku finansowego,
- zawierała wykaz i sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym:
 - wykaz i zasady funkcjonowania kont dla budżetu Gminy,
 - wykaz i zasady funkcjonowania kont dla Urzędu Gminy,
 - wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe prowadzone na informatycznych nośnikach danych,
 - opis systemu przetwarzania danych – w tym programów komputerowych dopuszczanych do stosowania w systemie przetwarzania danych wraz ze wskazaniem daty rozpoczęcia eksploatacji programu,

Zasady ochrony i metody zabezpieczenia dostępu do danych i ich zbiorów, w tym dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i innych dokumentów stanowiących podstawę dokonywanych w nich zapisów zostały opisane w „Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych” wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Łowicz nr 52/2013 z dnia 31 grudnia 2013 roku, która utraciła moc obowiązywania w związku z wejściem w życie zarządzenia nr 11/19 Wójta Gminy Łowicz z dnia 7 lutego 2019 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji określającej sposób zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych oraz w „Polityce Bezpieczeństwa Informacji” wprowadzonej zarządzeniem Wójta Gminy Łowicz nr 51/13 z dnia 31 grudnia 2013 roku, zastąpioną następnie przez nową „Politykę Bezpieczeństwa Informacji”, wprowadzoną zarządzeniem nr 10/19 Wójta Gminy Łowicz z dnia 7 lutego 2019 roku. Programy zabezpieczone są identyfikatorami i hasłami dostępu dla każdego pracownika korzystającego z programu. Ponadto dla zapewnienia prawidłowej ochrony ksiąg rachunkowych stosuje się aplikacje antywirusowe, system podtrzymywania napięcia w razie awarii sieci energetycznej. Archiwizacja zapisów w księgach rachunkowych prowadzona jest poprzez sporządzanie kopii bezpieczeństwa, tworzonych automatycznie.

Analiza wymienionych dokumentów wykazała, że odpowiadały one wymogom określonym w art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Ustalenia zakładowego planu kont i przyjęte zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, zapewniają ujęcie operacji w sposób rzetelny, bezbłędny, tak, aby właściwie był przedstawiony stan majątkowy i stan finansowy jednostki, zapewniają kontrolę wewnętrzną dokonywanych operacji i stanu składników majątku będących w posiadaniu i dyspozycji jednostki oraz

umożliwiały sporządzenie wymaganych sprawozdań finansowych, deklaracji podatkowych i innych informacji wymaganych obowiązującymi przepisami.

Rada Gminy Łowicz w dniu 26 października 2016 roku podjęła uchwałę nr XXIX/121/16 w sprawie zorganizowania wspólnej obsługi szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łowicz. Ww. uchwałą zapewniono wspólną obsługę jednostek organizacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łowicz, tj. Szkołę Podstawową im. Bohaterów Września w Dąbkowicach, Szkołę Podstawową w Popowie, Szkołę Podstawową im. Marii Konopnickiej w Zielkowicach, Gimnazjum im. Janusza Korczaka w Popowie oraz Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Łowiczu. Jednostką obsługującą jest Urząd Gminy Łowicz. W ramach wspólnej obsługi powierzono Urzędowi Gminy w całości obowiązki w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości jednostek obsługiwanych z wyłączeniem kompetencji kierowników obsługiwanych jednostek do dysponowania środkami publicznymi oraz zaciągania zobowiązań, a także sporządzania i zatwierdzania planu finansowego oraz przeniesień wydatków w tym planie.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

Urząd Gminy Łowicz prowadzi rachunkowość Gminy Łowicz jako organu finansowego, Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej oraz organu podatkowego. Księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki techniką komputerową. Ewidencja księgowa przy użyciu systemu informatycznego obejmuje zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- dziennik i dzienniki częściowe zawierające chronologiczne ujęcie zdarzeń występujących w danym okresie, obroty liczone są w sposób ciągły,
- konta księgi głównej, w której obowiązuje zasada podwójnego zapisu, rejestrująca systematycznie i chronologicznie zdarzenia gospodarcze,
- konta ksiąg pomocniczych - ewidencja analityczna uszczegóławiająca konta księgi głównej,
- zestawienia obrotów i sald księgi głównej,
- zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych,
- wykaz składników aktywów i pasywów.

Ewidencja księgowa w jednostce prowadzona jest odrębnie dla budżetu (organu) Gminy Łowicz oraz Urzędu Gminy Łowicz, techniką komputerową przy użyciu oprogramowania pod nazwą Księgowość budżetowa – Budżet firmy Usługi Informatyczne Info-System T. Groszek z Legionowa, wprowadzonego do stosowania w jednostce od 1 stycznia 2003 roku. Ponadto od 1 stycznia 2006 roku w jednostce wykorzystywane są programy Kszob – woda oraz Kszob – podatki. Do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych od 1 stycznia 2012 roku wykorzystywany jest program „Świstak” producenta firmy Sputnik Software. Ponadto w jednostce użytkowany jest m.in. program „Płatnik” opracowany przez firmę „PROCOM” udostępniony do użytku przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz program do sporządzania sprawozdań budżetowych „Bestia”.

Księgi rachunkowe prowadzone są w sposób zapewniający trwałość zapisów i wyraźnie oznaczone, co do roku obrotowego. Po zakończeniu dnia, tworzone są na serwerze kopie zabezpieczające dokonane zapisy księgowe, a po zamknięciu roku obrotowego księgi rachunkowe są przechowywane na elektronicznym nośniku danych w formie zbiorów utrwalonych, dla których okres przechowywania nie może być krótszy, niż pięć lat. W okresie kontrolowanym dowody księgowe gromadzone były w Referacie Finansowym oddzielnie dla budżetu gminy oraz jednostki budżetowej - Urzędu Gminy. Dokumenty

stanowiące podstawę ich zaewidencjonowania, przechowywane są w segregatorach, oznakowanych rodzajem gromadzonych dowodów (tj. wyciągi bankowe, raporty kasowe, faktury zakupu, faktury sprzedaży, polecenia księgowania), miesiącem i rokiem, którego dotyczą. W Urzędzie Gminy prowadzone są: dziennik budżetu gminy oraz dziennik Urzędu Gminy.

Prawidłowość dokonywania ewidencji księgowej skontrolowano na podstawie analizy zapisów z dziennika „Gmina Łowicz” za okres od 27 października do 5 listopada 2018 roku z dziennika „Urząd Gminy” za okres od 28 października do 3 listopada 2018 roku.

Akta kontroli strony 7-25: *Wydruki dziennika organu (budżetu gminy) za okres od dnia 27 października do dnia 5 listopada 2018 roku oraz dziennika jednostki za okres od dnia 28 października do dnia 3 listopada 2018 roku.*

Analiza wymienionych operacji księgowych, wykazała że:

- podstawą zapisów księgowych były dokumenty spełniające wymogi dotyczące dowodu źródłowego określone przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,
- na dowodach księgowych zamieszczano numerację, która umożliwiała ich weryfikację z zapisami w księgach rachunkowych,
- dowody księgowe były wolne od błędów rachunkowych, sprawdzone merytorycznie przez pracowników samodzielnych stanowisk, Kierowników Referatów bądź Sekretarza Gminy, natomiast pod względem formalno - rachunkowym przez pracowników Referatu Finansowego upoważnionych do wykonywania tych czynności, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami kontroli finansowej,
- zapisy księgowe spełniały wymogi określone w art. 23 ust.1 i 2 ustawy o rachunkowości, każdy zapis wskazywał kwotę i datę jego dokonania, oznaczenie kont, na których ewidencjonowano przedmiotowe operacje (dekretacja, klasyfikacja budżetowa) oraz krótką i zrozumiałą treść operacji,
- zapisy dokonania operacji ujmowane były w dziennikach chronologicznie,
- zapisy dokonane na kontach księgi głównej ujęto systematycznie,
- do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzono każde zdarzenie gospodarcze, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym,
- zapisy w ewidencji księgowej (dziennik – konto księgi głównej) były powiązane ze sobą w sposób umożliwiający ich sprawdzenie,
- zapisy w ewidencji dokonane były w sposób zapewniający ich trwałość, przez czas nie krótszy od wymaganego do przechowywania ksiąg rachunkowych,
- kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatków z planem finansowym oraz ich celowość potwierdziła na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy,
- zatwierdzenia dokumentów do wypłaty dokonywał Wójt Gminy.

Zgodnie z zapisami § 10 pkt 3 Zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu i Urzędu Gminy Łowicz dla organu prowadzony jest przez bank rachunek bieżący budżetu oraz mogą być prowadzone następujące rachunki bankowe: rachunek wydatków niewygasających i rachunki lokat. Dla Urzędu Gminy prowadzone są: rachunek dochodów, rachunek wydatków, rachunek zakładowego funduszu socjalnego, rachunki projektów, rachunek sum depozytowych. W miarę potrzeb mogą być otwierane dodatkowe rachunki dla organu i urzędu. W celu sprawdzenia prawidłowości dokumentowania obrotu bezgotówkowego oraz ciągłości sald kontroli poddano salda końcowe i początkowe wyciągów bankowych rachunku podstawowego budżetu Gminy Łowicz, rachunku wydatków Urzędu Gminy. Rachunku dochodów Urzędu Gminy oraz rachunku ZFŚS Urzędu Gminy. Zestawienie sald początkowych i końcowych z wybranych do kontroli dni stanowi **załącznik nr 7 protokołu kontroli**. Łącznie kontroli poddano salda 43 wyciągów bankowych. Kwoty sald końcowych zweryfikowano z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej kont: 133 (konto organu), 130-1 (konto dochodów Urzędu Gminy),

130-2 (konto wydatków Urzędu Gminy) oraz 135 (konto ZFŚS Urzędu Gminy). Nieprawidłowości nie stwierdzono. Salda kont księgowych na dany dzień były zgodne z saldami poszczególnych wyciągów bankowych.

Analiza zapisów operacji księgowych ww. dokumentacji, wykazała że zachowano ciągłość sald końcowych i początkowych w badanym okresie. Księga główna oraz dzienniki obrotów uwzględniały zapisy operacji księgowych, które ujmowano w poszczególnych rejestrach księgowych. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości - kontrolowana jednostka zobowiązana była do zamknięcia ksiąg rachunkowych nie później niż w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy. Kontrolujące stwierdziły, że księgi rachunkowe za 2017 rok zostały zamknięte z dochowaniem terminu określonego w ww. ustawie.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

W latach 2017 - 2018 roku Gmina Łowicz sporządziło następujące sprawozdania objęte kontrolą:

Sprawozdania budżetowe

Rb 27S, Rb 28S, Rb 27ZZ, Rb 50, Rb-NDS, Rb-PDP (roczne), Rb-ST (roczne), sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu za dany rok,

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Rb - Z, Rb - N, Rb - ZN, Rb - UZ, Rb - UN.

Sprawozdania finansowe

Bilans z wykonania budżetu; bilans jednostki, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w funduszu, bilans skonsolidowany.

Kontrolujące stwierdziły, że wymienione powyżej sprawozdania złożone zostały w jednostkach nadrzędnych w terminach wymaganych: rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity, Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.) - sprawozdania budżetowe za 2017 rok; rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 109) - sprawozdania budżetowe za 2018 roku; rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) - sprawozdania w zakresie operacji finansowych i § 26 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity, Dz. U. z 2017 r., poz. 760 - obowiązującego do 31 grudnia 2017 roku oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz.1911).

Wymienione powyżej sprawozdania podpisane zostały przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego oraz przez Skarbnika Gminy Łowicz Ewelinę Płachetę.

Szczegółowe zestawienie sporządzonych sprawozdań rocznych (2017 – 2018) z uwzględnieniem terminowości ich składania stanowi załącznik nr 8 protokołu kontroli.

Do kontroli przyjęto sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych za 2017 rok i 2018 roku, a sprawozdania finansowe za 2018 rok.

Sprawozdania Rb – Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok

Na podstawie sprawozdania Rb – Z za 2017 rok kontrolujące stwierdziły, że Gmina Łowicz na dzień 31 grudnia 2017 roku posiadała zadłużenie w wysokości 1.614.044,40 zł, na które składały się długoterminowe pożyczki (saldo konta 260). Z części B ww. sprawozdania wynika, że w okresie kontrolowanym jednostka nie udzielała poręczeń i gwarancji. Część C wskazuje, że jednostka nie zaciągała zobowiązań z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Natomiast część D i E przedmiotowego sprawozdania wskazuje odpowiednio, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych jak również nie posiadała zobowiązań z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Powyższe było zgodne z bilansem z wykonania budżetu Gminy na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz ewidencją księgową.

Sprawozdania Rb – Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok

Na podstawie sprawozdania Rb – Z wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku kontrolujące stwierdziły, że Gmina Łowicz na dzień 31 grudnia 2018 roku posiadała zadłużenie w wysokości 114.756,75 zł, na które składały się długoterminowe pożyczki (saldo konta 260). W części B ww. sprawozdania jednostka wykazała wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji w wysokości 1.447.052,00 zł. Część C wskazuje, że jednostka zaciągnęła zobowiązania w wysokości 114.756,75 zł z tytułu pożyczek przeznaczonych na realizację programów i projektów finansowanych z udziałem środków unijnych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Natomiast część D i E przedmiotowego sprawozdania wskazuje odpowiednio, że jednostka nie posiadała krótkoterminowych zobowiązań wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw i robót budowlanych jak również nie posiadała zobowiązań z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Powyższe było zgodne z ewidencją księgową wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Sprawozdania Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb – 27S - wykonanie planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 28.856.400,08 zł, tj. 98,19 % planu po zmianach (29.388.832,16 zł). **Wykonane dochody wykazane w sprawozdaniu nie wynikały z sumy obrotów konta 901, które wynosiło 29.050.620,93 zł, gdyż operacje**

dotyczące zwrotu dotacji niewykorzystanych w danym roku, księgowano na koncie Wn 901 i Ma 133, co wpływało na zwiększenie obrotów na koncie 901.

Wyjaśnienie dotyczące ww. operacji stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo należności pozostałych do zapłaty wynosiło 276.320,24 zł, w tym zaległości 215.575,82 zł i nadpłaty 6.759,46 zł.

Sprawozdania Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb – 27S wykonanie planu dochodów budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 32.754.146,41 zł, tj. 99,42% planu po zmianach (32.943.941,18 zł). **Wykonane dochody wykazane w sprawozdaniu nie wynikały z sumy obrotów konta 901, które wynosiło 33.202.717,14 zł. Analogicznie jak w 2017 roku na niezgodność wpłynęły księgowania zwrotu dotacji niewykorzystanych w danym roku.**

Wyjaśnienie dotyczące ww. operacji stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo należności pozostałych do zapłaty wynosiło 289.107,96 zł, w tym zaległości 226.959,59 zł i nadpłaty 7.684,83 zł.

Sprawozdania Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok

Powyższe sprawozdanie przedstawia wykonanie planu wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2017 roku w kwocie 30.818.911,90 zł, co stanowiło 87,43% planu po zmianach (35.250.657,24 zł). Kwoty wykonanych wydatków na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazane w sprawozdaniu wynikały z sumy obrotów konta 902.

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb – 28S na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 650.931,58 zł.

Sprawozdania Rb – 28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok

Powyższe sprawozdanie przedstawia wykonanie planu wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2018 roku w kwocie 31.263.460,64 zł, co stanowiło 83,47% planu po zmianach (37.454.825,30 zł). Kwoty wykonanych wydatków na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazane w sprawozdaniu **nie wynikały z sumy obrotów konta 902, która wynosiła 31.129.054,10 zł, gdzie podobnie jak wyżej zastosowano nieprawidłowe księgowania wydatku.**

Wyjaśnienie dotyczące ww. operacji stanowi załącznik nr 9 protokołu kontroli.

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb – 28S na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 724.853,68 zł.

Sprawozdanie Rb – NDS za 2017 rok

Wykazane w sprawozdaniu Rb – NDS za 2017 rok w pozycji A dochody wykonane wynosiły 28.856.400,08 zł. Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Wydatki wykazane w poz. B wynosiły: na dzień 31 grudnia 2017 roku – 30.818.911,90 zł. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb – NDS w zakresie dochodów (w poz. A.) były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 7 – dochody wykonane, natomiast dane wykazane w poz. B sprawozdania Rb – NDS, wykazywały zgodność z danymi ze sprawozdania Rb-28S z kolumny 6 - wydatki wykonane. **Dochody nie wykazywały zgodności z kontem 901**

ewidencji księgowej. Natomiast kwota wydatków była zgodna z kontem 902 ewidencji księgowej. W poz. C przedmiotowego sprawozdania na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazano deficyt budżetu w wysokości -1.962.511,82 zł wynikający z ewidencji księgowej konto 961. W ww. sprawozdaniu w poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 5.241.343,42 zł i stanowiła kredyty i pożyczki w wysokości 1.614.044,40 zł, nadwyżka z lat ubiegłych w wysokości 3.209.117,54 zł w tym: na pokrycie deficytu 348.467,42 zł i wolne środki w wysokości 418.181,48 zł.

W poz. D.2 wykazano rozchody w kwocie 103.181,48 zł stanowiące spłaty kredytów i pożyczek na realizację projektów realizowanych z udziałem środków unijnych.

Sprawozdanie Rb – NDS za 2018 rok

Wykazane w sprawozdaniu Rb – NDS za 2018 rok w pozycji A dochody wykonane wynosiły 32.754.146,41 zł. Dane dotyczące planu dla wymienionego okresu wykazano na podstawie planu budżetu jednostki, natomiast dane dotyczące wykonania wykazane zostały na podstawie kont księgowych. Wydatki wykazane w poz. B wynosiły: na dzień 31 grudnia 2018 roku – 31.263.460,64 zł. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb – NDS w zakresie dochodów (w poz. A.) były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 7 – dochody wykonane, natomiast dane wykazane w poz. B sprawozdania Rb – NDS, wykazywały zgodność z danymi ze sprawozdania Rb-28S z kolumny 6 - wydatki wykonane, **jednakże nie były zgodne z ewidencją księgową.** W poz. C przedmiotowego sprawozdania na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano nadwyżkę budżetu w wysokości 1.490.685,77 zł. W ww. sprawozdaniu w poz. D.1 kwota wykazanych przychodów wynosiła 3.347.879,83 zł i stanowiła kredyty i pożyczki na kwotę 137.708,06 zł, nadwyżkę z lat ubiegłych 1.596.127,37 zł oraz wolne środki w wysokości 1.614.044,40 zł.

W poz. D.2 wykazano rozchody w kwocie 1.636.995,71 zł stanowiące spłaty kredytów i pożyczek.

Sprawozdanie Rb – ST za 2017 rok

Stan na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb – ST na koniec 2017 roku sporządzonym w dniu 20 lutego 2018 roku wynosił 3.746.615,78 zł (w tym: 440.262,00 zł – środki pochodzące z subwencji przekazane w grudniu na rok następny oraz środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w kwocie 181.394,61 zł) i był zgodny z rachunkiem bankowym obsługi organu z dnia 31 grudnia 2017 roku, bilansem z wykonania budżetu Gminy Łowicz wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz zestawieniem obrotów i sald wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku.

Sprawozdanie Rb – ST za 2018 rok

Stan na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego wykazany w rocznym sprawozdaniu Rb – ST na koniec 2018 roku sporządzonym w dniu 18 lutego 2018 roku wynosił 3.986.961,79 zł (w tym: 469.977,00 zł – środki pochodzące z subwencji przekazane w grudniu na rok następny oraz środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym w kwocie 442.845,75 zł) i był zgodny z rachunkiem bankowym obsługi organu z dnia 31 grudnia 2018 roku, bilansem z wykonania budżetu Gminy Łowicz wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz zestawieniem obrotów i sald wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Sprawozdanie Rb-PDP za lata 2017 – 2018 z wykonania dochodów podatkowych

Kontrolujące dokonały analizy sprawozdań Rb – PDP za lata 2017 – 2018 i stwierdziły, że wykazane w nich skutki obniżenia górnych stawek podatków, skutki udzielonych ulg i

zwolnień (wynikające z uchwał Rady Gminy Łowicz) skutki finansowe decyzji wydanej w 2017 roku przez Wójta Gminy Łowicz na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, dla podatków rolnego i leśnego – łączne zobowiązanie pieniężne (umorzenia), wykazane zostały odrębnie we wskazanych kolumnach ww. sprawozdań i pozostawały w zgodności z zasadami określonymi: w § 3 ust. 1 pkt 10 i 11 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 1015) – dla sprawozdań za 2017 rok oraz w § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 109 ze zm.) – dla sprawozdań za 2018 rok.

Kontrolujące stwierdziły, że w przypadku podatku od środków transportowych nie odnotowano skutków udzielonych ulg i zwolnień wynikających z uchwał Rady Gminy Łowicz i skutków finansowych wynikających z decyzji wydanych przez Wójta Gminy Łowicz na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, gdyż ww. uchwał nie podejmowano i decyzji nie wydawano.

Kontrolujące dokonały, na podstawie wybranej próby, szczegółowej kontroli prawidłowości wykazania skutków finansowych udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości oraz skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatkach: od nieruchomości i od środków transportowych wykazanych w sprawozdaniach Rb – PDP i Rb – 27S.

Kwoty dotyczące skutków udzielonych przez jednostkę zwolnień w podatku od nieruchomości oraz skutków obniżenia górnych stawek w podatkach: od nieruchomości i od środków transportowych wykazane w sprawozdaniach Rb – PDP i Rb – 27S przedstawiono poniżej:

W zakresie podatku od nieruchomości

- za 2017 rok – skutki finansowe (zwolnienia) w wysokości 99.409,00 zł, z tego: osoby fizyczne – 91.770,00 zł i prawne – 7.639,00 zł,
- za 2017 rok – wykazano skutki finansowe (obniżenie górnych stawek podatkowych) w wysokości 357.489,00 zł, z tego: osoby fizyczne – 285.631,00 zł i prawne – 71.858,00 zł,
- za 2018 rok – skutki finansowe (zwolnienia) w wysokości 100.097,91 zł, z tego: osoby fizyczne – 92.459,00 i prawne – 7.638,91 zł*,
- za 2018 rok – wykazano skutki finansowe (obniżenie górnych stawek podatkowych) w wysokości 402.155,27 zł, z tego: osoby fizyczne – 324.474,00 zł i prawne – 77.681,27 zł*.

* W 2018 roku w sprawozdaniach Rb – 27S i PDP za 2018 rok nie wykazano pozycji dotyczących skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i rolnego od osób prawnych oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy 2018 roku w podatku od nieruchomości od osób prawnych, czym naruszono §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia. W związku z powyższym w czasie niniejszej kontroli tj. w dniu 30 kwietnia 2019 roku złożono korektę sprawozdań Rb – 27S i Rb – PDP za 2018 rok wykazując w nich skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości – osoby prawne w wysokości 77.681,27 zł; w podatku rolnym osoby prawne w wysokości 864,00 zł oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień w podatku od

nieruchomości – osoby prawne w wysokości 7.638,91 zł. Korekty zostały przekazane do RIO w Łodzi w dniu ich sporządzenia.

Akt kontroli strony 26-49: kserokopie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2018 rok, sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2018 rok oraz ich korekt z dnia 30 kwietnia 2019 roku.

W celu sprawdzenia prawidłowości wyliczenia przez jednostkę kontrolowaną skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości, kontrolujące objęły próbą wszystkich podatników w grupie budynki związane z działalnością gospodarczą opodatkowanych podatkiem od osób prawnych za lata 2017 – 2018 i 20 podatników w osobach fizycznych za lata 2017 – 2018 w tej samej grupie i stwierdziły:

Kontrolujące wyliczyły kwotę skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku:

- od nieruchomości od osób fizycznych za lata 2017 – 2018 w grupie rodzajowej objętej kontrolą i stwierdziły, że wynosiła ona 24.667,07 zł – 2017 rok i 27.226,86 zł – 2018 rok. Kwota wyliczona i ujęta w ewidencji księgowej oraz w sprawozdaniach Rb – 27S i Rb – PDP za 2017 przez jednostkę kontrolowaną ustalona na dzień 31 grudnia 2017 roku dla wybranych podatników wynosiła 24.667,07 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 27.226,86 zł.
- od nieruchomości od osób prawnych za lata 2017 – 2018 w grupie rodzajowej objętej kontrolą i stwierdziły, że wynosiła ona 20.368,06 zł – 2017 rok i 22.817,32 zł – 2018 rok. Kwota wyliczona i ujęta w ewidencji księgowej (analizy stawek podatkowych za 2017 i 2018 rok) oraz w sprawozdaniach Rb – 27S i Rb – PDP za 2017 przez jednostkę kontrolowaną ustalona na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 20.368,06 zł – i na dzień 31 grudnia 2018 roku 22.817,32 zł.

Wyliczenie skutków górnych stawek w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych na podstawie wybranej próby za lata 2017 – 2018 stanowi załącznik nr 10 protokołu kontroli.

W zakresie podatku od środków transportowych

Na podstawie sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2017 i 2018 rok stwierdzono, że:

- za 2017 rok – skutki finansowe – (umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty oraz zwolnienia) nie występowały,
- za 2017 rok – **nie wykazano skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych,**
- za 2018 rok – skutki finansowe (umorzenia, odroczenia, rozłożenia na raty oraz zwolnienia) nie występowały,
- za 2018 rok – wykazano skutki finansowe (obniżenie górnych stawek podatkowych) w wysokości 330.481,68 zł, z tego: osoby fizyczne – 264.129,57 zł i prawne – 66.352,11 zł.

W toku kontroli stwierdzono, że jednostka w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wykazała skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych, mimo, że organ stanowiący w uchwale nr XXX/132/16 z dnia 22 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych, ustalił stawki podatku niższe, niż wynikające z obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 roku w sprawie górnych stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2017 roku (M.P. z 2016 r., poz. 779). Zgodnie z księgową ewidencją podatkową kwota skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych za 2017 rok stanowiła kwotę 288.403,00 zł, w tym 62.537,00 zł – osoby prawne i 225.866,00 zł – osoby

fizyczne. Powyższe naruszało obowiązujące wówczas przepisy §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz zapisy § 3 ust. 1 pkt 9 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia, które stanowiły, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej zgodnie z którym - sprawozdanie jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: (...) w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

Wyjaśnienie Anny Kotlarskiej Kierownika Referatu Podatków i Opłat Lokalnych dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków od środków transportowych stanowi załącznik nr 11 protokołu kontroli.

Ze złożonego wyjaśnienia wynika, że jednostka omyłkowo w sprawozdaniach pominęła rubryki dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków od środków transportowych za 2017 rok.

W trakcie kontroli, tj. w dniu 30 kwietnia 2019 roku kontrolowana jednostka dokonała korekty: sprawozdania Rb-27S, w którym w kolumnie 12 wykazała skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych odpowiednio w dziale 756 rozdziale 75615 §0340 (osoby prawne) w kwocie 62.537,00 zł i dziale 756 rozdziale 75616 §0340 (osoby fizyczne) w wysokości 225.866,00 zł oraz Rb-PDP za 2017 rok, w którym wykazała skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych w łącznej kwocie 288.403,00 zł. Korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2017 rok, które zostały przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu ich sporządzenia.

Akt kontroli strony 50-78: kserokopie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2017 rok, sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2017 rok oraz ich korekt z dnia 30 kwietnia 2019 roku, kserokopie wydruku skutków obniżenia stawek podatkowych za 2017 rok dla osób fizycznych i osób prawnych.

Kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych wykazanych w kolumnie 3 sprawozdania Rb - PDP za 2018 rok były zgodne z kwotami skutków wykazanymi w sprawozdaniu Rb - 27S za 2018 rok i ewidencją podatkową.

Inspektorzy kontroli wyliczyli skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób fizycznych za 2018 rok. Próbą objęto samochody ciężarowe z zawieszeniem pneumatycznym i równoważnym od 12 ton i poniżej 18 ton oraz samochody ciężarowe z zawieszeniem innym od 12 ton i poniżej 18 ton, które wyniosły odpowiednio 7.756,61 zł i 4.767,80 zł i stwierdzili, że były one zgodne z zestawieniem skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za 2018 rok, obliczonym przez jednostkę przy zastosowaniu oprogramowania „Auta”, autorstwa firmy U.I. Info - System. Zastosowane przez kontrolowaną jednostkę górne stawki podatku były zgodne ze stawkami wynikającymi z obwieszczenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 28 lipca 2017 roku w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2018 roku, opublikowanego w Monitorze Polskim z dnia 9 sierpnia 2017 roku, poz. 800.

Wyliczenia skutków finansowych dotyczących obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych od osób fizycznych za 2018 rok objętych próbą kontrolną przez inspektorów RIO stanowią załącznik nr 12 protokołu kontroli.

Testy dotyczące skutków udzielonych ulg oraz obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych stanowią załącznik nr 13 protokołu kontroli.

Testy dotyczące sprawozdawczości budżetowej w podatkach: od nieruchomości i od środków transportowych stanowią załącznik nr 14 protokołu kontroli.

Przeprowadzona przez Urząd Kontroli Skarbowej w Łodzi (postanowienia Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi o wszczęciu postępowania kontrolnego nr: UKS10W3B.421.36.2015.1 z dnia 21 kwietnia 2015 roku i UKS10W3B.421.54.2015.1 z dnia 1 lipca 2015 roku oraz wyniki kontroli – UKS10W3B.421.36.2015.11 z dnia 12 sierpnia 2015 roku i UKS10W3B.421.54.2015.11 z dnia 19 sierpnia 2015 roku), kontrola skarbowa w zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi celowości i zgodności z prawem gospodarowania środkami publicznymi w latach 2012 – 2014 wykazała między innymi, że Gmina Łowicz nie opodatkowała mienia komunalnego Gminy za 2010 rok. Nie dokonała tych czynności również za lata 2011 – 2015 (7 miesięcy) w związku z czym stwierdzone przez Urząd Skarbowy powyższe nieprawidłowości spowodowały, iż również skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości zostały wykazane w nieprawidłowej wysokości. Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S sporządzonym w dniu 21 października 2015 roku, za okres sprawozdawczy od początku roku do 30 września 2015 roku jednostka wykazała skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości od osób prawnych w wysokości 561.652,13 zł, w tym korekta skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za lata 2010 – 2014 w wysokości 405.079,13 zł oraz skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za III kwartały 2015 roku w kwocie 156.573,00 zł. **Jednakże jednostka kontrolowana nie wykazała ww. korekty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za lata 2010 – 2014 w kwocie 405.079,13 zł w sprawozdaniach: Rb-27S (korekta nr 1 z dnia 24 marca 2016 roku) oraz Rb-PDP (korekta nr 1 z dnia 24 marca 2016 roku) za okres od początku roku do 31 grudnia 2015 roku. W sprawozdaniu Rb-27S za 2015 rok kwota wykazanych skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych wynosiła 207.344,00 zł. W sprawozdaniu Rb-PDP za 2015 rok wykazano ją łącznie z kwotą w wysokości 98.540,74 zł dotyczącą skutków obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób fizycznych. Łączna kwota obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości (osoby fizyczne i prawne) wynosiła 480.674,00 zł i obejmowała jedynie 2015 rok. Zgodnie z opisanym stanem faktycznym kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2015 rok nie odzwierciedlały danych wynikających z ewidencji księgowej.** Powyższe naruszało obowiązujące wówczas przepisy §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 20, poz. 103) oraz §9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz zapisy § 3 ust. 1 pkt 9 załączników nr 39 do ww. rozporządzeń, które stanowiły, że sprawozdania powinny być sporządzane rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania jednostkowe z wykonania planu dochodów budżetowych z tytułu podatków, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, sporządza się na podstawie danych księgowości podatkowej w sposób następujący: (...) w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” wykazuje się kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina lub miasto na prawach powiatu mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami,

jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu; w przypadku zastosowania przez gminę lub miasto na prawach powiatu obniżenia górnej stawki, różnicę - pomiędzy stawką górną a przyjętą w uchwale przez radę gminy lub miasta na prawach powiatu, przemnożoną przez podstawę opodatkowania - wykazuje się w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek..." sprawozdań dotyczących dochodów budżetowych narastająco od początku roku do końca okresu sprawozdawczego.

Akta kontroli strony 79-113: kserokopie: sprawozdania o dochodach podatkowych na dzień 30 września 2015 rok – podatek od nieruchomości osoby prawne w tym zestawienie korekt za lata 2010 – 2014 wynikających z zaniżenia podstawy opodatkowania gruntów i budynków należących do Gminy Łowicz, sprawozdań Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 września 2015 roku i do 31 grudnia 2015 roku oraz sprawozdania Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Łowicz stanowi załącznik nr 15 protokołu kontroli.

Z powyższego wyjaśnienia wynika, iż korekty skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za lata 2010-2014 omyłkowo nie zostały wykazane w sprawozdaniach rocznych Rb-27S i Rb-PDP.

Sprawozdanie podatkowe w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego SP – 1 za 2018 rok

Obowiązek sporządzenia sprawozdania SP-1 wynikał z art. 7b ustawy dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1785). Kontrolowana jednostka w dniu 26 lutego 2018 roku przekazała do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi przedmiotowe sprawozdanie z wymaganymi w części A danymi wynikającymi z § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 20 grudnia 2017 roku (Dz. U. z 2017 r., poz. 2455). Wykazane w sprawozdaniu stawki podatku od nieruchomości (z uwzględnieniem przedmiotu opodatkowania), były zgodne z przyjętymi przez Radę Gminy Łowicz uchwałą nr XLVI/216/17 z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości. Wskazana w sprawozdaniu średnia cena skupu żyta była zgodna z obniżoną ceną wskazaną w uchwale Rady Gminy Łowicz nr XLVI/215/17 z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Łowicz. W związku z tym, że Rada Gminy Łowicz nie podjęła uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna, w sprawozdaniu ujęto cenę sprzedaży drewna w kwocie 167,06 zł za 1 m³, którą ogłoszono w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2017 roku w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały 2017 roku (M. P. z 2017 r., poz. 963).

W dniu 18 lipca 2018 roku ponownie przekazano przedmiotowe sprawozdanie do organu nadzoru uzupełniając je o dane wymagane częścią B, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 4 i 5 cytowanego rozporządzenia. Dane w zakresie podstawy opodatkowania oraz zastosowania zwolnienia z opodatkowania (powierzchni, powierzchni użytkowej, liczby hektarów) według stanu na 30 czerwca 2018 roku. Kontrolujące zweryfikowały dane wykazane w przedmiotowym sprawozdaniu z danymi wynikającymi z rejestru wymiaru podatkowego, uzyskanymi z programu podatkowo użytkowanego przez kontrolowaną jednostkę, według stanu na dzień 30 czerwca 2018 roku. Wykazane w sprawozdaniu powierzchnie i wartości poszczególnych przedmiotów opodatkowania podatkiem od nieruchomości, rolnym i leśnym były zgodne z danymi ewidencji podatkowej. Przedmiotowe sprawozdanie zatwierdził Wójt Gminy Andrzej Barylski. Nieprawidłowości w powyższym zakresie nie stwierdzono. Sprawozdanie zostało przekazane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi z zachowaniem terminów określonych w ww. rozporządzeniu.

Bilans organu (z wykonania budżetu) na dzień 31 grudnia 2018 roku.

BILANS Z WYKONANIA BUDŻETU JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

AKTYWA	Saldo konta	PASYWA	Saldo konta
I. Środki pieniężne	4.127.296,29	I. Zobowiązania	704.516,76
1. Środki pieniężne	4.127.296,29 Suma poniższych sald	1. Zobowiązania finansowe	114.756,75
1.1. Środki pieniężne budżetu	3.986.961,79	1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00
1.2. Pozostałe środki pieniężne	140.334,50	1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	114.756,75
II. Należności i rozliczenia	128.427,97	2. Zobowiązania wobec budżetów	442.331,07
1. Należności finansowe	0,00	3. Pozostałe zobowiązania	147.428,94
1.1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	0,00	II. Aktywa netto budżetu	3.081.230,50
1.2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0,00	1. Wynik wykonania budżetu (+,-)	1.350.351,27
2. Należności od budżetów	128.427,97	1.1. Nadwyżka budżetu (+)	1.490.685,77
3. Pozostałe należności i rozliczenia	0,00	1.2. Deficyt budżetu (-)	0,00
		1.3. Niewykonane wydatki (-)	-140.334,50
		2. Wynik na operacjach niekasowych (+, -)	0,00
		3. Rezerwa na niewygasające wydatki	140.334,50
		4. Środki z prywatyzacji	0,00
		5. Skumulowany wynik budżetu (+, -)	1.590.544,73
III. Rozliczenia międzyokresowe	0,00	III. Rozliczenia międzyokresowe	469.977,00
Suma aktywów	4.255.724,26	Suma pasywów	4.255.724,26

Z powyżej przedstawionego bilansu wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynikają następujące dane:

Środki pieniężne

Kwota 4.127.296,29 zł – wynikająca z salda konta 133 – „Rachunek budżetu” i konta 135 – „Rachunek środków na niewygasające wydatki”.

Środki pieniężne budżetu

Kwota 3.986.961,79 zł wynikająca z salda Wn konta 133.

Pozostałe środki pieniężne

Kwota 140.334,50 zł wynikająca z konta Wn 135.

Powyższa kwota stanowiła środki na niewygasające wydatki i powinna być wykazana w pozycji środki pieniężne budżetu.

Należności i rozliczenia

Kwota 128.427,97 zł wynikająca z salda Wn konta Wn 224 – „Rozrachunki budżetu”.

Należności od budżetów

Kwota 128.427,97 zł wynikająca z salda Wn konta Wn 224 – „Rozrachunki budżetu”.

Pozostałe należności i rozliczenia

Kwota 0,00.

Nadwyżka budżetu

Wykazano kwotę 1.490.685,77 zł wynikającą z salda Ma konta 961 „Wynik wykonania budżetu”.

Rezerwa na niewygasające wydatki

Kwota 140.334,50 zł – wynikająca z salda konta Ma 904 „Niewygasające wydatki”.

Skumulowany wynik budżetu

Kwota 1.590.544,73 zł wynikająca z salda Wn kont: 960 i 962 – „Wynik na pozostałych operacjach”

Rozliczenia międzyokresowe

Kwota 469.977,00 zł wynikająca z salda Ma konta 909 - 1 - „Rozliczenia międzyokresowe”.

Z analizy bilansu wynika, że zachowano zgodność danych z bilansu otwarcia za 2018 rok z danymi wynikającymi z bilansu zamknięcia za 2017 rok. Suma bilansowa z bilansu zamknięcia za 2017 rok wynosiła 4.137.729,78 zł i taką kwotę wykazano w bilansie otwarcia za 2018 rok.

Kwota wolnych środków wynosiła **114.756,75 zł** i była zgodna z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej a także z danymi wykazanymi w bilansie organu za 2017 rok, tj. środki pieniężne 4.127.296,29 zł plus należności od budżetów 128.427,97 zł = 4.255.724,26 zł minus zobowiązania wobec budżetów 442.331,07 zł minus pozostałe zobowiązania 147.428,94 zł minus subwencja na styczeń 2019 rok 469.977,00 zł = 3.195.987,25 zł minus aktywa netto budżetu 3.081.230,50 zł = wolne środki 114.756,75 zł.

Kontrolujące stwierdziły, iż nadwyżkę budżetową w kwocie 3.081.230,50 zł z lat ubiegłych wynikającą z ewidencji księgowej i bilansu z wykonania budżetu za 2018 rok, w uchwale budżetowej nr V/22/19 Rady Gminy Łowicz z dnia 30 stycznia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2019 rok wykazano w kwocie 2.469.398,00 zł tj. niższą o 611.832,50 zł.

W sprawozdaniu Rb-NDS sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 marca 2019 roku ww. nadwyżka została wykazana w kwocie 3.082.742,30 zł, tj. wyższa o kwotę 1.511,80 zł niż wynikająca z ewidencji księgowej.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy dotyczące kwoty nadwyżki z lat ubiegłych ujętej w uchwale budżetowej na 2018 rok stanowi załącznik nr 16 protokołu kontroli.

Bilans z wykonania budżetu Gminy Łowicz sporządzono w dniu 30 stycznia 2019 roku, który został podpisany przez Wójta Gminy Łowicz Andrzeja Barylskiego oraz Skarbnika Gminy Ewelinę Płachetę.

Bilans sporządzono w oparciu o rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.).

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2018 roku

Dane z bilansu otwarcia sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 roku były zgodne z danymi bilansu zamknięcia sporządzonego na dzień 31 grudnia 2017 roku. Suma bilansowa z bilansu zamknięcia za 2017 rok wynosiła 65.473.173,67 zł

Zgodnie z bilansem jednostki budżetowej, sporządzonym dla Urzędu Gminy w Łowiczu na dzień 31 grudnia 2018 roku, stan aktywów i pasywów wynosił 64.917.467,00 zł.

Kontrolą objęto wybrane pozycje bilansu za 2018 rok, a mianowicie:

Aktywa

Aktywa trwałe

Poz. A. II. Rzeczowe aktywa trwałe – wykazano w kwocie 63.953.322,69 zł z tego: środki trwałe o wartości netto 62.658.432,65 zł oraz inwestycje rozpoczęte w kwocie 1.294.890,04 zł.

Poz. A. II.1 Środki trwałe – wykazano wartość 62.658.432,65 zł, którą w całości stanowiły środki trwałe, wynikające z ewidencji konta 011 w kwocie 88.804.786,93 zł pomniejszone o wartość umorzenia środków trwałych w wysokości 26.146.354,28 zł (saldo konta 071 strony Ma), z czego:

- grunty stanowiły wartość – 19.465.648,41 zł,
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej – o wartości 41.912.793,83 zł (po odjęciu umorzenia),
- urządzenia techniczne i maszyny – o wartości 692.841,63 zł (po odjęciu umorzenia),
- środki transportu – o wartości 176.788,67 zł (po odjęciu umorzenia),
- inne środki trwałe – o wartości 420.360,11 zł.

Wartości początkowe przyjęte do wyliczenia wartości bilansowej środków trwałych były zgodne z ich stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku, wynikającym z ksiąg inwentarzowych.

Poz.A.II.2. Inwestycje rozpoczęte – wykazane w bilansie na kwotę 1.294.890,04 zł, były zgodne z wartością wynikającą z konta księgowego 080.

Poz.A.III. Należności długoterminowe – kwota wg bilansu – 124.521,11 zł wynikająca z konta 225.

Poz.A.IV.1 Akcje i udziały – kwota wg bilansu – 0,00 zł.

Poz.B Aktywa obrotowe – w bilansie wykazano wartość 821.812,93 zł, na którą składały się: Materiały 26.803,33 zł wynikająca z konta 310, należności krótkoterminowe w wysokości 286.693,54 zł wynikające z kont: 201, 221, 224 i 240 i krótkoterminowe aktywa finansowe w kwocie 508.316,06 zł wynikające z kont: 135 i 139.

Pasywa

Poz. I. Fundusz jednostki na koniec okresu – wg bilansu 74.029.665,92 zł, wynikał z wartości wykazanych w zestawieniu zmian w funduszu jednostki: fundusz jednostki na początek roku obrotowego 75.444.572,73 zł, zwiększenia funduszu w ciągu roku

budżetowego w łącznej kwocie 21.116.379,37 zł, (tj.: zysk bilansowy za rok ubiegły 224.226,37 zł, zrealizowane wydatki budżetowe 20.684.073,46 zł, inne zwiększenia 208.079,54 zł oraz zmniejszenia funduszu 22.531.286,18 zł, na którą to wartość składały się: strata za rok ubiegły 11.789.060,48 zł, zrealizowane dochody budżetowe 6.456.333,67 zł, aktualizacja środków trwałych 21.000,00 zł, wartość sprzedanych środków trwałych 179.833,87 zł oraz inne zmniejszenia 4.085.058,16 zł. Fundusz na koniec okresu sprawozdawczego wynosił 74.029.665,92 zł (saldo konta 800 strona Ma).

Poz.A.II Wynik finansowy – wykazana w bilansie kwota -10.074.964,90 zł wynikała z konta 860.

Poz. D. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania – wykazana w bilansie kwota 962.765,98 zł to wartość dotycząca zobowiązań krótkoterminowych: (D.II) w wysokości 838.244,87 zł, na które składały się: zobowiązania z tytułu dostaw i usług (D.II.1) w kwocie 175.376,63 zł, zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (D.II.3) w kwocie 24.796,66 zł, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (D.II.4) na kwotę 129.697,12 zł, pozostałe zobowiązania (D.II.5) w wysokości 63,53 zł, sumy depozytowe (D.II.6) w kwocie 504.635,14 zł, fundusze specjalne (D.II.8) w wysokości 3.675,79 zł. Powyższe odzwierciedlały salda kont: 201, 221, 240 – 7, 240 – 8, 229, 231, 851 oraz (D.IV)rozliczenia międzyokresowe w kwocie 124.521,11 zł, które odzwierciedlało konto 840.

Wszystkie wykazane w bilansie wartości, odpowiadały danym zawartym w ewidencji księgowej jednostki.

Bilans Urzędu Gminy w Łowiczu sporządzono w dniu 15 kwietnia 2019 roku. Sprawozdania finansowe oraz zestawienie zmian w funduszu jednostki, podpisali Wójt Gminy Andrzej Barylski oraz Skarbnik Gminy Ewelina Płacheta.

Bilans sporządzono zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm).

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (LATA 2017 - 2018)

Zakładowy plan kont obowiązujący w okresie kontrolowanym uwzględniał konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” ze wskazaniem, że służy ono do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Zgodnie z zakładowym planem kont do konta 201 prowadzona jest ewidencja szczegółowa, która zapewnia ustalenie należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Łowicz na koncie 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” po stronie Wn ujmowano należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, natomiast po stronie Ma ujmowano zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Wg zapisów ewidencji księgowej konto 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na dzień 31 grudnia 2017 roku wykazało saldo strona Wn w wysokości 270,00 zł i saldo strona Ma w wysokości 83.087,85 zł oznaczające stan zobowiązań. Saldo kredytowe stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług, udokumentowane odpowiednimi fakturami, z terminami płatności przypadającymi w styczniu a w przypadku dwóch faktur w lutym roku następnego. Powyższe zobowiązania zostały uregulowane w 2018 roku z zachowaniem terminów płatności, wynikających z dokumentów źródłowych. Powyższe salda zostały wykazane w bilansie jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2017 roku w aktywach w poz. B.II.1 Należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 270,00 zł oraz w pasywach bilansu w poz. C.II.1 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 83.087,85 zł.

Zgodnie z bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz zapisami księgowymi, konto 201 wykazało saldo strona Wn w wysokości 270,00 zł oraz saldo strona Ma w wysokości 175.376,63 zł. Powyższe saldo stanowiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług, udokumentowane odpowiednimi fakturami. Powyższe zobowiązania zostały uregulowane w styczniu 2019 roku z zachowaniem terminów płatności, wynikających z dokumentów źródłowych.

Zestawienie faktur tworzących saldo konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowi załącznik nr 17 protokołu kontroli.

Sprawdzenia terminowości regulowania zobowiązań, prawidłowości zapisów operacji finansowych na koncie 201, oraz czy podstawą ich ujęcia w ewidencji były dokumenty spełniające wymogi dowodu określone w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, dokonano w oparciu o 32 losowo wybrane faktury zaewidencjonowanych na koncie 201 w okresie od 16 czerwca do 15 lipca 2018 roku. Wytypowana do kontroli łączna wartość dokumentów w stosunku do wartości faktur ewidencjonowanych na koncie 201 strona Ma stanowiła 73,60%. Próbę powiększono o faktury i rachunki tworzące saldo konta 201 na koniec 2017 roku oraz 2018 roku (łącznie 53 faktury) oraz faktury i rachunki związane z realizacją zadań inwestycyjnych, opisanych szczegółowo w rozdziale VIII pkt 4 „Wydatki inwestycyjne” niniejszego protokołu.

Specyfikację wymienionej próby, tj. faktur poddanych kontroli zawiera załącznik nr 18 protokołu kontroli.

W czasie postępowania kontrolnego skonfrontowano wyznaczone terminy płatności z terminami uregulowania zobowiązań. Jak wynika z ustaleń zawartych w załączniku, terminowość regulowania zobowiązań była przestrzegana.

Na podstawie przyjętych do kontroli wymienionych powyżej faktur i rachunków, stwierdzono, że ewidencji podlegały dokumenty określone w części III załącznika nr 1 „Zasady (Polityka) rachunkowości dla budżetu i Urzędu Gminy Łowicz” do zarządzenia nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku. Podstawą zapisów księgowych były dokumenty spełniające wymogi dowodu źródłowego określone w art. 21 i 22 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Dowody księgowe będące podstawą zapisów księgowych zostały poddane kontroli pod względem prawidłowości merytorycznej, formalno – rachunkowej oraz pod względem celowości i gospodarności, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami kontroli finansowej, czego potwierdzeniem są stosowne adnotacje na pieczętkach dokumentujących przeprowadzenie powyższych czynności. Sprawdzenia i akceptacji dokumentów księgowych dokonywały osoby wskazane w załączniku nr 2 do ww. zarządzenia. Kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących danej operacji, zgodność wydatku z planem finansowym potwierdzała na wymienionych dokumentach Skarbnik Gminy. Wydatek na dokumentach do wypłaty ze środków budżetowych zatwierdzał Wójt Gminy. Na faktury nanoszono datę zapłaty zobowiązania, ponadto faktury opatrzone zostały datą wpływu do Referatu Finansowego. Na podstawie przyjętej próby konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” stwierdzono, że zewnętrzne dowody księgowe zawierały daty wpływu do jednostki i były ewidencjonowane w dzienniku

korespondencyjnym Urzędu Gminy Łowicz. Ustalono, że w badanym okresie faktury ewidencjonowano na koncie 201 na stronie Ma pod datą zapłaty zobowiązania. Księgowania przedstawiały się następująco: ewidencja zobowiązania wynikająca z dokumentu źródłowego - Wn zespół „4”/080/013/310 i Ma 201 (pod datą zapłaty) oraz zapłata zobowiązania - Wn 201, Ma 130 (pod datą zapłaty wynikającą z wyciągu bankowego). Na dokumenty nanoszono pozycję i nr księgowy, co umożliwilo ich sprawdzenie i powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Konto 225 – Rozrachunki z budżetami

Na koncie 225, zgodnie z zakładowym planem kont, ewidencjonuje się rozrachunki z budżetami, w szczególności z tytułu podatków, dotacji, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Ewidencja szczegółowa prowadzona do ww. konta umożliwila ustalenie stanu należności i zobowiązań wg każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Na dzień 31 grudnia 2018 roku powyższe konto nie wykazywało salda.

Do kontroli terminowości zapłaty zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego, zgodności zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z dokonanymi przelewami, przyjęto próbę ze wszystkich miesięcy 2018 roku. Powyższą próbę zestawiono w tabeli stanowiącej **załącznik nr 19 protokołu kontroli**.

W wyniku analizy wymienionych w załączniku dokumentów stwierdzono, co następuje:

- przekazywane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych wynikały z tytułu umów o pracę, umów o dzieło oraz wybranych świadczeń socjalnych,
- zobowiązania z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, przekazywano do Urzędu Skarbowego w terminie zgodnym z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.) tj. do 20 - go dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaliczki zostały pobrane,
- przekazywane zaliczki były zgodne z kwotami wynikającymi z deklaracji rocznej o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT – 4R za 2018 rok,
- **kontrolowana jednostka nie pobierała prowizji od przekazywanej do Urzędu Skarbowego kwoty zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za poszczególne miesiące.** W myśl art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.), płatnikom i inkasentom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. Szczegółowe zasady ustalania wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa, w relacji do kwoty pobranych podatków oraz tryb pobrania wynagrodzenia, określono w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2015 roku w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 2154), zgodnie z którym płatnikom podatku dochodowego od osób fizycznych, przysługuje wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków, wynoszące 0,3% kwoty podatków pobranych na rzecz budżetu państwa. **Kontrolujące stwierdziły, że zaniechanie pobrania należnego wynagrodzenia płatnika przez Urząd Gminy Łowicz za 2018 rok, spowodowało zaniżenie dochodów kontrolowanej jednostki o kwotę 535,00 zł (łącna kwota pobranej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych za cały 2018 rok wg deklaracji PIT-4R: 178.343,00 zł x 0,3%).**

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229, zgodnie z ustaleniami polityki rachunkowości w kontrolowanej jednostce, służy do ewidencji rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Ewidencja szczegółowa prowadzona jest według tytułów rozrachunków i podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia. Konto 229 może wykazywać saldo Wn oznaczające należności oraz Ma oznaczające stan zobowiązań.

Saldo konta 229-1 wykazane na dzień 31 grudnia 2018 roku po stronie Ma wynosiło 24.796,66 zł. Na wymienioną kwotę zobowiązań składały się naliczone składki społeczne i Fundusz Pracy od dodatkowego wynagrodzenia rocznego, które zostały uregulowane w dniu 31 stycznia 2019 roku (dowód księgowy WB nr 24).

Analizy terminowości zapłaty zobowiązań oraz zgodności zadeklarowanych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy od wynagrodzeń z miesięcy: styczeń, marzec, maj, czerwiec, sierpień, wrzesień i grudzień 2018 roku dokonano w oparciu o dane wynikające z list płac, zapisów ewidencji księgowej, wyciągów bankowych oraz deklaracji ZUS DRA.

Zestawienie zadeklarowanych składek podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami za wybrane miesiące 2018 roku przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 20 protokołu kontroli.

Analiza przedstawionej dokumentacji wykazała, że składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz składki na Fundusz Pracy przekazywane były na rachunek Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w terminach określonych w art. 17 w związku z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.), art. 87 ust. 1 w związku z art. 84 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm.) oraz art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.). W wyniku analizy list płac za miesiące wyszczególnione w próbie stwierdzono, że w deklaracjach za ww. miesiące ujęto wszystkie zobowiązania z tytułu naliczonych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy. Zapisy na kontach dotyczące naliczonych i zapłaconych składek ZUS, były zgodne z unormowaniami opisanymi w zakładowym planie kont.

PFRON

W 2018 roku kontrolowana jednostka na podstawie art. 21 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity z 2018 r., poz. 511 ze zm.), była zwolniona z dokonywania miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z uwagi na osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych powyżej 6%.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Kontrolę ewidencji operacji gospodarczych na kontach 231, 234 i 240 przeprowadzono w oparciu o pisemną informację Eweliny Płachety Skarbnika Gminy Łowicz w korespondencji z zapisami na wymienionych kontach dokonanych w miesiącach: lipcu, październiku oraz listopadzie 2018 roku.

Informacja Skarbnika Gminy Łowicz dotycząca podlegających ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 231, 234 i 240 stanowi załącznik nr 21 protokołu kontroli.

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Zgodnie z informacją Skarbnika Gminy Łowicz oraz z zakładowym planem kont obowiązującym w jednostce, na koncie 231 - „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, dokonywano ewidencji rozrachunków z pracownikami i innymi osobami fizycznymi dotyczących wypłat pieniężnych, z tytułu należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy, umowy zlecenia, umowy o dzieło, umowy agencyjnej i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku konto 231 wykazywało saldo kredytowe w wysokości 129.697,12 zł, które stanowiło naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2018 rok (polecenie księgowania nr 253 z 31 grudnia 2018 roku, poz. 1455/1/18), wypłacone pracownikom w dniu 28 stycznia 2019 roku (dowód księgowy WB nr 21).

Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia. W kontrolowanym okresie na stronie Wn konta 234 księgowano m.in. wypłacone pracownikom zaliczki, a na stronie Ma rozliczenia otrzymanych zaliczek. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 prowadzona była w sposób umożliwiającym ustalenie stanu należności, roszczeń i zobowiązań według tytułów rozrachunków.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku ww. konto nie wykazywało salda. W 2018 roku na przedmiotowym koncie odnotowano obroty w wysokości 70.511,02 zł.

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Zgodnie z informacją Skarbnika Gminy oraz ewidencją księgową **w jednostce na koncie 240** księgowane były należności i roszczenia oraz zobowiązania nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234, a w szczególności rozrachunki z tytułów rozliczenia wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów, PZU, KZP, składki na związki zawodowe, potrącenia komornicze, wpłaty inkasenckie. Do konta prowadzi się ewidencję szczegółową z podziałem na rodzaje rozrachunków.

Saldo konta 240 na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa konta rozrachunkowego	Saldo na dzień 31 grudnia 2018 roku (zł)	
		Wn	Ma
1.	240-7 Pozostałe rozrachunki – depozyt	0,00	504.635,14
2.	240-8 Pozostałe rozrachunki – młodociani	0,00	5,13
3.	240-25 Pozostałe rozrachunki - GOPS	1.308,20	0,00
RAZEM:		1.308,20	504.640,27

Konto 240 w organie, zgodnie z informacją Skarbnika Gminy Łowicz oraz z zakładowym planem kont, służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu, z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222, 223, 224 i 260. Szczegółowa ewidencja prowadzona do konta 240 pozwala ustalić stan rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów. Na dzień 31 grudnia 2018 roku odnotowano saldo strona Wn w wysokości 140.334,50 zł (konto 240-2) oraz saldo strona Ma w kwocie 140.334,50 zł (konto 240-30) stanowiące niewygasające wydatki.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Zabezpieczenie wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania opisano w protokole kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 9 maja 2019 roku, stanowiącym załącznik nr 1 protokołu kontroli.

Kontrola kasy nieprawidłowości nie wykazała. Rzeczywisty stan gotówki oraz druków ścisłego zarachowania był zgodny ze stanem ewidencyjnym. Odnośnie zabezpieczenia wartości pieniężnych i druków ścisłego zarachowania uwag nie wniesiono.

W okresie objętym kontrolą zasady gospodarki kasowej zawarto w Instrukcji kasowej, stanowiącej załącznik nr 6 do zarządzenia nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku.

W kontrolowanej jednostce użytkowany jest program „Kasa” do obsługi kasowej Urzędu Gminy, GOPS-u i szkół. Od momentu wdrożenia programu sporządzane są elektroniczne dzienne raporty kasowe, które następnie zostają wydrukowane.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Sprawdzono dowody kasowe zaewidencjonowane w niżej wymienionych raportach kasowych:

- raport kasowy wydatków nr 2018/0051 na dzień 29 czerwca 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0052 na dzień 3 lipca 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0053 na dzień 5 lipca 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0054 na dzień 9 lipca 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0092 na dzień 6 listopada 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0095 na dzień 21 listopada 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0096 na dzień 26 listopada 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0102 na dzień 14 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0103 na dzień 17 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0104 na dzień 18 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy wydatków nr 2018/0105 na dzień 20 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0129 na dzień 2 lipca 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0130 na dzień 3 lipca 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0134 na dzień 9 lipca 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0135 na dzień 10 lipca 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0218 na dzień 5 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0219 na dzień 6 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0220 na dzień 7 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0221 na dzień 8 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0230 na dzień 22 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0231 na dzień 23 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0232 na dzień 26 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0234 na dzień 28 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0235 na dzień 29 listopada 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0248 na dzień 17 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0249 na dzień 18 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0250 na dzień 19 grudnia 2018 roku,
- raport kasowy dochodów nr 2018/0251 na dzień 20 grudnia 2018 roku.

W wyniku kontroli wymienionych raportów stwierdzono:

- dzienne raporty kasowe przychodowe i rozchodowe sporządzane były komputerowo w programie "Kasa",
- wszystkie dowody kasowe dotyczące wypłat i wpłat gotówki, dokonywane w danym dniu były na bieżąco wpisywane do raportu kasowego,
- wpłaty i wypłaty ujmowane były w raportach kasowych chronologicznie, z zachowaniem liczby porządkowej operacji oraz z podaniem symbolu źródłowego dowodu kasowego i krótkiej treści operacji,
- część dowodów kasowych wpłat i wypłat ujmowano w raportach kasowych zbiorczo na podstawie odpowiednich zestawień wpłat i wypłat gotówkowych jednorodnych operacji gospodarczych, zgodnie z zapisami Instrukcji kasowej,
- raporty kasowe posiadały podpis osoby sporządzającej (kasjera),
- gotówka uzyskana z wpłat do kasy odprowadzana była na bieżąco na rachunek bankowy, tj. w tym samym dniu lub najpóźniej następnego dnia roboczego,
- na wypłaty dokonywane z kasy, każdorazowo pobierana była gotówka na podstawie czeku,
- dowody księgowe zawierały podpisy osób pobierających gotówkę z kasy i datę wypłaty,
- udokumentowaniem wydatków ujętych w raportach były dowody źródłowe: faktury, rachunki, listy wypłat wynagrodzeń oraz innych świadczeń pieniężnych, polecenia wyjazdu służbowego, które zostały określone instrukcją kasową,
- każdy dowód rozchodowy, zawierał podpisy osób dokonujących kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej oraz zatwierdzających do wypłaty,
- zgodnie z wymogami zawartymi w Instrukcji kasowej, na zrealizowanych dowodach rozchodowych nanoszona była numeracja raportu kasowego oraz pozycja dowodu w danym raporcie.

Udzielanie i rozliczanie zaliczek

Zasady wypłaty i rozliczania zaliczek uregulowano w § 6 Instrukcji kasowej. W myśl powyżej zacytowanego uregulowania, w kontrolowanej jednostce zaliczki wypłaca się na podstawie wniosków o zaliczkę z podaniem celu zaliczki, kwoty oraz terminu rozliczenia, który nie może być dłuższy niż 14 dnia od momentu pobrania. Rozliczenie zaliczki powinno następować na przeznaczonych do tego drukach wraz z załączonymi dowodami realizacji zaliczki.

Analiza dokumentacji księgowej oraz zapisów na koncie 234 wykazała, że w 2018 roku wypłacono 21 zaliczek na łączną kwotę 70.511,02 zł. Do kontroli przyjęto 10 zaliczek wypłaconych w 2018 roku w łącznej kwocie 30.900,00 zł, co stanowiło 43,82% ogółu wypłaconych zaliczek.

Zestawienie udzielonych i rozliczonych zaliczek w 2018 roku objętych próbą kontroli stanowi załącznik nr 22 protokołu kontroli.

Z przeprowadzonej kontroli wypłaty i rozliczenia zaliczek objętych próbą kontroli, w oparciu o unormowania wewnętrzne jednostki wynika, że:

- zaliczki zostały wypłacone na podstawie wniosków złożonych przez pracowników, które zostały poddane kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej przez upoważnione osoby oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy bądź z upoważnienia Wójta Sekretarz Gminy,
- wnioski o zaliczkę zawierały wskazanie celu na jaki została pobrana (wypłata diet sołtysom, organizacja dnia seniora, za posiedzenie członków komisji Alkoholowej),
- wypłat zaliczek dokonano w kasie Urzędu Gminy Łowicz,
- wnioski o zaliczkę jako dowody kasowe zostały ujęte w raportach kasowych wydatków, natomiast zwroty niewykorzystanych zaliczek odnotowywano w raportach kasowych dochodów,

- zaliczki rozliczone zostały w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia pobrania zaliczek,
- rozliczone zaliczki oraz załączone dowody realizacji zaliczki, sprawdzane były pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym przez upoważnione osoby oraz zatwierdzone przez kierownika jednostki lub osobę przez niego upoważnioną,
- stwierdzono przypadki gdzie osoba, która ubiegała się o zaliczkę była jednocześnie osobą która sprawdzała wnioski o zaliczkę pod względem merytorycznym,
- zaliczki zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem ujętym we wnioskach o zaliczki,
- w kontrolowanej jednostce, udzielone zaliczki zaewidencjonowano na kontach: wypłata zaliczki – Wn 234, Ma 101; rozliczenie zaliczki Wn 409 Ma 234; zwrot niewykorzystanej zaliczki Wn 101 i Ma 234.

W okresie objętym kontrolą (oraz w okresie poprzedzającym), nie wypłacano zaliczek na poczet wynagrodzenia, co ustalono na podstawie ustnej informacji Skarbnika Gminy Eweliny Płachety oraz kontroli list płac (wymienionych w niniejszym protokole).

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2018 ROK.

Dochody i przychody budżetu

2017 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	29.388.832,16	28.856.400,08
Dochody bieżące	26.010.779,05	26.683.420,58
Dochody majątkowe	3.378.053,11	2.172.979,50
PRZYCHODY	5.965.007,08	5.241.343,42
z tego:		
Kredyty i pożyczki	2.337.708,06	1.614.044,40
Nadwyżka z lat poprzednich	3.209.117,54	3.209.117,54
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	418.181,48	418.181,48

Plan dochodów i przychodów Gminy Łowicz określony został uchwałą nr XXXII/139/2017 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok. Zgodnie z ww. uchwałą dochody budżetowe Gminy na 2017 rok określono na kwotę 29.370.100,00 zł. Planowane dochody budżetowe na 2017 rok uległy zmianie w trakcie roku budżetowego i ostatecznie planowana kwota dochodów wyniosła 29.388.832,16 zł, a wykonanie planu wyniosło 28.856.400,08 zł, tj. 98,19% planu. Pierwotny plan dochodów bieżących wynosił 24.298.319,75 zł i dochodów majątkowych 5.071.780,25 zł, po zmianach w ciągu roku wynosił dla dochodów bieżących 26.010.779,05 zł i majątkowych 3.378.053,11 zł. Wykonanie planu rocznego dochodów bieżących wyniosło 26.683.420,58 zł i majątkowych 2.172.979,50 zł.

Planowane przychody budżetu na 2017 rok określono na kwotę 3.561.470,00 zł (nadwyżka budżetu z lat ubiegłych – 2.922.635,00 zł; wolne środki – 638.835,00), w ciągu roku uległy one zmianie i wynosiły 5.965.007,08 zł. Wykonanie planu za 2018 rok wynosiło 5.241.343,42 zł, tj. 87,88% planu.

2018 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	32.943.941,18	32.754.146,41
Dochody bieżące	31.337.123,22	31.373.506,29
Dochody majątkowe	1.606.817,96	1.380.640,12
PRZYCHODY	6.147.879,83	3.347.879,83
z tego:		
Kredyty i pożyczki	2.937.708,06	137.708,06
Nadwyżka z lat poprzednich	1.596.127,37	1.596.127,37
Inne (np. prywatyzacja, wolne środki)	1.614.044,40	1.614.044,40

Plan dochodów i przychodów Gminy Łowicz określony został uchwałą nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok. Zgodnie z ww. uchwałą dochody budżetowe Gminy na 2018 rok określono na kwotę 29.535.012,40 zł. Planowane dochody budżetowe na 2018 rok uległy zmianie w trakcie roku budżetowego i ostatecznie planowana kwota dochodów wyniosła 32.943.941,18 zł, a wykonanie planu wyniosło 32.754.146,41 zł, tj. 99,42% planu. Pierwotny plan dochodów bieżących wynosił 28.935.012,40 zł i dochodów majątkowych 600.000,00 zł, po zmianach w ciągu roku wynosił dla dochodów bieżących 31.337.123,22 zł i majątkowych 1.606.817,96 zł. Wykonanie planu rocznego dochodów bieżących wyniosło 31.373.506,29 zł i majątkowych 1.380.640,12 zł.

Planowane przychody budżetu na 2018 rok określono na kwotę 5.804.263,09 zł (pożyczki – 2.800.000,00 zł; nadwyżka z lat ubiegłych 2.586.081,61; wolne środki – 418.181,48 zł), w ciągu roku uległy one zmianie i wynosiły 6.147.879,83 zł. Wykonanie planu za 2018 rok wynosiło 3.347.879,83 zł, tj. 54,45% planu.

Wydatki i rozchody budżetu.

2017 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	35.250.657,24	30.818.911,90
z tego:		
Wydatki bieżące	26.131.519,41	25.072.857,21
Wydatki majątkowe	9.119.137,83	5.746.054,69
ROZCHODY	103.182,00	103.181,48
w tym: spłata kredytów i pożyczek	103.182,00	103.181,48

Plan wydatków i rozchodów Gminy Łowicz określony został uchwałą nr XXII/139/2017 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok. Zgodnie z ww. uchwałą wydatki budżetowe Gminy na 2017 rok określono na kwotę 32.688.388,00 zł. Planowane wydatki budżetowe na 2017 rok uległy zmianie w trakcie roku budżetowego i ostatecznie ich planowana kwota wyniosła 35.250.657,24 zł, a wykonanie planu wyniosło 30.818.911,90 zł, tj. 87,43% planu. Pierwotny plan wydatków bieżących wynosił 24.268.975,75 zł i wydatków majątkowych 8.419.412,25 zł, po zmianach w ciągu roku wynosił: dla wydatków bieżących 26.131.519,41 zł i majątkowych 9.119.137,83 zł. Wykonanie planu rocznego wydatków bieżących wyniosło 25.072.857,21 zł i majątkowych 5.746.054,69 zł.

Pierwotny plan rozchodów wynosił 243.182,00 zł (spłaty pożyczek). Planowana kwota rozchodów w ciągu roku uległa zmianie i wynosiła 103.182,00 zł i dotyczyła spłaty kredytów i pożyczek. Wykonanie rozchodów na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 103.181,48 zł tj. 99,99% planu.

2018 rok

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	37.454.825,30	31.263.460,64
z tego:		
Wydatki bieżące	29.054.821,94	27.542.703,94
Wydatki majątkowe	8.400.003,36	3.720.756,70
ROZCHODY	1.636.995,71	1.636.995,71
w tym: spłata kredytów i pożyczek	1.636.995,71	1.636.995,71

Plan wydatków i rozchodów Gminy Łowicz określony został uchwałą nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok. Zgodnie z ww. uchwałą wydatki budżetowe Gminy na 2018 rok określono na kwotę 33.702.279,78 zł. Planowane wydatki budżetowe na 2018 rok uległy zmianie w trakcie roku budżetowego i ostatecznie ich planowana kwota wyniosła 37.454.825,30 zł, a wykonanie planu wyniosło 31.263.460,64 zł, tj. 83,47% planu. Pierwotny plan wydatków bieżących wynosił 25.533.077,78 zł i wydatków majątkowych 8.169.202,00 zł, po zmianach w ciągu roku wynosił: dla wydatków bieżących 29.054.821,94 zł i majątkowych 8.400.003,36 zł. Wykonanie planu rocznego wydatków bieżących wyniosło 27.542.703,94 zł i majątkowych 3.720.756,70 zł.

Pierwotny plan rozchodów wynosił 1.636.995,71 zł (spłaty pożyczek). Planowana kwota rozchodów w ciągu roku była niezmienna (1.636.995,71 zł – spłaty pożyczek). Wykonanie rozchodów na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 1.636.995,71 zł tj. 100% planu.

Wpływ dotacji celowych przyznanych gminom na realizację wypłat świadczeń wychowawczych wraz z kosztami obsługi na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 17 lutego 2016 r., poz.195).

2018 rok

Na podstawie pisma Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi FB – I.3110.19.2017 z dnia 25 października 2017 roku Rada Gminy Łowicz uchwałą nr L/232/18 z dnia 26 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok przeznaczyła na realizację wypłat świadczeń wychowawczych wraz z kosztami obsługi na podstawie

ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci kwotę 5.664.131,00 zł.

Zgodnie z decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB – I.3111.4.2018 z dnia 8 lutego 2018 roku na powyżej wymieniony cel Gminie Łowicz na 2018 rok przyznano środki na powyższy cel do wysokości 6.018.000,00 zł, którą to zmianę wprowadzono do budżetu Gminy Łowicz zarządzeniem nr 10/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 28 lutego 2018 roku. Następnie decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB – I.3111.1.176.2018 z dnia 27 czerwca 2018 roku środki związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci zostały zmniejszone o kwotę 293.007,00 zł tj. do kwoty 5.724.993,00 zł. Zmianę do budżetu Gminy Łowicz wprowadzono zarządzeniem nr 34/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 29 czerwca 2018 roku. Następnie decyzją Wojewody Łódzkiego nr FB – I.3111.1.247.2018 z dnia 22 sierpnia 2018 roku powyższe środki zmniejszono o 299.004,00 zł do kwoty 5.425.989,00 zł. Zmianę wprowadzono do budżetu Gminy Łowicz zarządzeniem Wójta Gminy nr 50/18 w dniu 3 września 2018 roku. Kolejną decyzją Wojewody Łódzkiego była decyzja nr FB – I.3111.1.332.2018 z dnia 5 października 2018 roku zwiększająca środki o 219.944,00 zł do kwoty 5.645.933,00 zł, które zostały wprowadzone do budżetu Gminy Łowicz zarządzeniem nr 55/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 15 października 2018 roku. Ostatnią w 2018 roku, decyzją Wojewody Łódzkiego była decyzja nr FB – I.3111.1.424.2018 z dnia 9 listopada 2018 roku zwiększająca środki na realizację wypłat świadczeń wychowawczych o kwotę 79.060,00 zł. Zmiana została wprowadzona do budżetu Gminy Łowicz zarządzeniem nr 62/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 20 listopada 2018 roku.

Ogółem przyznano ww. dotację w kwocie **5.724.993,00 zł.**

Do miesiąca lipca 2018 roku procedurą wypłat świadczeń wychowawczych wraz z kosztami obsługi na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, zajmowała się osoba zatrudniona na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w Urzędzie Gminy Łowicz. Środki na ww. cel wypłacane były przez Urząd Gminy Łowicz. Od 1 sierpnia 2018 roku procedurą wypłat ww. świadczeń zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, na którego rachunek przekazywane są przez Urząd Gminy Łowicz otrzymane dotacje na wypłaty świadczeń wychowawczych (500+).

W okresie od 3 stycznia 2018 roku do 12 lipca 2018 roku na rachunek Urzędu Gminy Łowicz wpłynęły w 14 transzach na powyższy cel środki w łącznej kwocie **3.277.938,00 zł** i zostały wypłacone w każdym miesiącu (od miesiąca stycznia do miesiąca lipca 2018 roku) w kwocie **3.262.147,66 zł**. Pozostała niewydatkowana kwota **15.790,34 zł**.

Od dnia 1 sierpnia 2018 roku do 4 grudnia 2018 roku na rachunek Urzędu Gminy wpłynęły powyżej wymienione środki w 10 transzach w wysokości **2.447.055 zł** i zostały przekazane również w 10 transzach **w tej samej wysokości** na rachunek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Środki przelewane były na rachunek GOPS w Łowiczu na bieżąco.

GOPS w Łowiczu wydatkował kwotę ogółem **2.203.964,16 zł**. Pozostała niewydatkowana kwota **243.090,84 zł**. Zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie **258.881,18 zł** dokonano w dniu 29 stycznia 2019 roku.

Szczegółowe zestawienie dat wpływu środków „z przeznaczeniem na realizację ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci” na rachunek Urzędu Gminy Łowicz i przekazywania ich na rachunek GOPS w Łowiczu stanowi załącznik nr 22a protokołu kontroli.

Wieloletnia prognoza finansowa

Zgodnie z art. 230 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych Rada Gminy Łowicz corocznie podejmowała uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Łowicz, a mianowicie:

- na 2017 rok podjęła uchwałę nr XXXII/140/17 z dnia 27 stycznia 2017, którą zmieniono następującymi uchwałami Rady Gminy Łowicz: nr XXXV/155/17 z dnia 22 marca 2017 roku, nr XXXVI/160/17 z dnia 21 kwietnia 2017 roku, nr XXXVIII/169/17 z dnia 23 maja 2017 roku, nr XXXIX/177/17 z dnia 9 czerwca 2017 roku; nr XL/182/17 z dnia 30 czerwca 2017 roku, nr XLI/188/17 z dnia 14 lipca 2017 roku, nr XLII/197/17 z dnia 30 sierpnia 2017 roku, nr XLIII/201/17 z dnia 3 października 2017 roku, XLV/211/2017 z dnia 10 listopada 2017 roku, nr XLVII/224/17 z dnia 8 grudnia 2017 roku i nr XLIX/27/17 z dnia 29 grudnia 2017 roku oraz zarządzeniem nr 46/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 3 listopada 2017 roku.
- na 2018 rok podjęła uchwałę nr L/233/2018 z dnia 26 stycznia 2018 roku, którą zmieniono następującymi uchwałami Rady Gminy Łowicz nr: LI/239/18 z dnia 28 lutego 2018 roku, nr LII/247/18 z dnia 28 marca 2018 roku, nr LIII/257/18 z dnia 25 kwietnia 2018 roku, nr LV/263/18 z dnia 18 czerwca 2018 roku, nr LVII/275/18 z dnia 11 lipca 2018 roku, nr LIX/288/18 z dnia 10 września 2018 roku, nr LXI/295/18 z dnia 29 października 2018 roku i nr IV/21/18 z dnia 27 grudnia 2018 roku.

Wieloletnia Prognoza Finansowa przyjęta przez Radę Gminy w dniu 27 stycznia 2017 roku obejmowała prognozę kwot długu na lata 2017 – 2032 i spłat zobowiązań na lata 2017 – 2018, a z 26 stycznia 2018 roku uchwalono ją na lata 2018 – 2021 z prognozą kwot długu i spłat zobowiązań na lata 2018 – 2024.

Zapisy ww. Wieloletnich Prognoz Finansowych zawierały wszystkie informacje wymagane art. 226 ww. ustawy.

W myśl cytowanego wyżej przepisu prawa uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa winna być realistyczna, a przyjęte w niej prognozowane wielkości finansowe powinny posiadać uzasadnienie wynikające z dokumentów źródłowych będących w dyspozycji kontrolowanej jednostki. W związku z powyższym kontrolujące dokonały analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2017 – 2032 z uwzględnieniem pierwotnych zapisów i jej ostatecznej zmiany dokonanej uchwałą nr XLIX/27/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 29 grudnia 2017 roku oraz danych wynikających z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018 – 2021 z uwzględnieniem pierwotnych zapisów i ostatecznej zmiany na podstawie uchwały nr IV/21/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2018 roku.

Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2017 roku i WPF z 2018 roku przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 23 protokołu kontroli.

Planowane dochody

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Dochody bieżące				Dochody ogółem			
	2018 w stosunku do 2017		2019 w stosunku do 2018		2018 w stosunku do 2017		2019 w stosunku do 2018	
	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek	Wielkość w %	Wzrost/spadek
WPF wersja pierwotna z 2017 roku	2,39	↑	2,22	↓	15,29	↓	2,22	↓
WPF wersja ostateczna z 2017 roku	10,31	↑	15,11	↓	0,33	↓	16,84	↓
WPF wersja pierwotna z 2018 roku	15,72	↑	12,97	↓	4,06	↑	14,73	↓

WPF wersja ostateczna z 2018 roku	25,32	↑	19,64	↓	16,07	↑	23,55	↓
-----------------------------------	-------	---	-------	---	-------	---	-------	---

Jak wynika z ww. tabeli wzrost zaplanowanych dochodów bieżących w 2018 roku w stosunku do 2017 roku kształtował się w granicach od 2,39% do 25,32%, natomiast w 2019 roku w stosunku do 2018 roku został zaplanowany spadek w granicach od 2,22% do 19,64%. (WPF z 2017 roku i 2018 roku wersja pierwotna i bieżąca).

Zgodnie z WPF dotyczącym 2017 roku (wersja pierwotna) planowany wzrost dochodów bieżących wynosił 2,39%. Wg wersji ostatecznej najwyższy planowany wzrost dochodów bieżących wystąpił w 2018 roku w stosunku do 2017 roku tj. o 10,31%. Na planowany wzrost miał wpływ przede wszystkim wzrost subwencji ogólnej. W 2017 roku subwencja była znacznie zmniejszona na skutek złożonej w 2016 roku korekty deklaracji podatku od nieruchomości z mienia gminy (samo opodatkowanie), na 2018 rok subwencję planowano w pełnej wysokości. Na planowany wzrost dochodów bieżących w 2018 roku miało również zwiększenie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych. Wg WPF z 2018 roku wersja pierwotna zaplanowano wzrost dochodów bieżących w stosunku do 2017 roku o 15,72%, na który miał głównie wpływ wzrost o 3.480.458,00 zł subwencji ogólnej, którą zaplanowano na 2018 rok na podstawie ustalonych kwot dla Gminy przez Ministerstwo Finansów. W WPF z 2018 roku (wersja ostateczna) wystąpił planowany wzrost dochodów bieżących w 2018 roku w stosunku do 2017 roku o 25,32%, na który miał wpływ wzrost subwencji ogólnej zaplanowanej na 2018 rok na podstawie ustalonych kwot dla Gminy przez Ministerstwo Finansów o kwotę 3.665.968,00 zł. Następnymi czynnikami mającymi wpływ na zwiększenie planowanych dochodów bieżących były: wzrost dochodów z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego o kwotę 784.085,00 zł; wzrost dotacji o kwotę 868.215,06 zł (nowe zadania np. dotacje na podręczniki, 300+), jak również podatek od środków transportowych i opłaty za czynności cywilno – prawne.

Zgodnie z WPF z 2017 roku (wersja pierwotna i ostateczna) planowany spadek dochodów bieżących w 2019 roku w stosunku do 2018 roku wynosił 2,22% - wersja pierwotna i 15,11% wersja ostateczna. Na powyższe miał wpływ: spadek dochodów z subwencji ogólnej na kwotę 143.827,00 zł i z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego na kwotę 599.998,96 zł – WPF z 2017 – wersja pierwotna oraz spadek dochodów z subwencji ogólnej na kwotę 1.384.902,00 zł i z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego na kwotę 1.676.548,00 zł – WPF z 2017 – wersja ostateczna. Spadek tych dochodów przyjęto z założeniem, że w związku z malejącą liczbą uczniów w szkołach, część oświatowa subwencji ogólnej może być dużo mniejsza niż w roku bazowym.

WPF z 2018 roku (wersja pierwotna i ostateczna) planowany spadek dochodów bieżących w 2019 roku w stosunku do 2018 roku wynosił 12,97% - wersja pierwotna i 19,64% wersja ostateczna. Na powyższe miał wpływ: spadek dochodów z subwencji ogólnej na kwotę 1.384.902,00 zł, z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego na kwotę 736.548,00 zł i z tytułu podatków i opłat lokalnych na kwotę 66.361,90 zł – WPF z 2017 – wersja pierwotna oraz spadek dochodów z subwencji ogólnej na kwotę 1.570.412,00 zł, z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego na kwotę 736.548,00 zł i z tytułu podatków i opłat lokalnych na kwotę 262.720,89 zł – WPF z 2017 – wersja ostateczna. Spadek dochodów z subwencji ogólnej i z tytułu udziałów we wpływach podatku dochodowego przyjęto z założeniem, że w związku z malejącą liczbą uczniów w szkołach, część oświatowa subwencji ogólnej może być dużo mniejsza niż w roku bazowym. Prognozując podatki i opłaty lokalne wzięto pod uwagę częste zmiany podstawy opodatkowania, które mają największy wpływ na kształtowanie się tych dochodów. Prognozując dochody z tytułu dotacji przyjęto spadek w związku z corocznym ich zmniejszaniem przez dotującego stosunku do lat poprzednich.

Z analizy WPF z 2017 roku – wersja pierwotna wynika, że dochody ogółem w 2018 roku w stosunku do 2017 roku zmalały o 15,29%, a w 2019 roku w stosunku do 2018 roku zmalały o 2,22%. Na spadek dochodów w 2018 roku w stosunku do 2017 roku miała wpływ planowana do uzyskania w 2017 roku dotacja w wysokości 4.571.780,25 zł na inwestycję pn.: „budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowej części gminy Łowicz obejmującej miejscowości Urbańszczyzna, Wygoda, Zawady w ramach projektu modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz etap I”. Oprócz dotacji przeznaczonej na cele inwestycyjne w 2017 roku planowano uzyskać 500.000,00 zł ze sprzedaży majątku gminy. Na 2018 oraz 2019 rok nie planowano uzyskać dochodów majątkowych. Wg WPF z 2017 roku – wersja ostateczna wystąpił w 2018 roku spadek planowanych dochodów ogółem w stosunku do 2017 roku o 0,33%. W 2017 roku dochody majątkowe prognozowano na ogólną kwotę 3.378.053,11 zł w tym dotacje majątkowe 2.835.853,11 zł. Na 2018 rok zaplanowano również mniejsze dochody z tytułu dotacji, opłat i udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych. Pomimo prognozowania na 2018 rok wyższej subwencji niż w 2017 roku o 3.480.458,00 zł odnotowano niewielki spadek kwoty dochodów ogółem. Odnotowano również spadek dochodów ogółem w 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 16,84%. W 2019 roku nie planowano dochodów majątkowych. Na podstawie WPF z 2018 roku – wersja pierwotna możemy stwierdzić, że dochody w 2018 roku w stosunku do 2017 roku wzrosły o 4,06%. Natomiast spadek dochodów ogółem w 2019 roku w stosunku do 2018 roku wynosił 14,73%. Wpływ na to miał brak planowana wpływów z tytułu dochodów majątkowych.

Na podstawie WPF z 2018 roku – wersja ostateczna dochody ogółem w 2018 roku w stosunku do 2017 roku zmalały o 16,07%, zaś spadek dochodów ogółem w 2019 roku w stosunku do 2018 roku wynosił 23,55%. Wpływ na spadek dochodów w 2018 roku w stosunku do 2017 roku była planowana do uzyskania w 2017 roku dotacja w wysokości 2.878.053,11 zł na inwestycję pn.: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w południowej części gminy Łowicz obejmującej miejscowości Urbańszczyzna, Wygoda, Zawady w ramach projektu modernizacja oczyszczalni ścieków wraz z budową kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Łowicz etap I”. Oprócz dotacji przeznaczonej na cele inwestycyjne w 2017 roku planowano uzyskać 500.000,00 zł ze sprzedaży majątku gminy. Na 2018 rok planowano jedynie uzyskanie 600.000,00zł ze sprzedaży majątku gminy oraz środki w wysokości 829.103,61 zł na w/w inwestycję. Na 2019 rok nie zaplanowano wpływów z tytułu dochodów majątkowych i spowodował ich spadek w stosunku do 2018 roku.

Planowane wydatki

Wieloletnia Prognoza Finansowa	Wydatki bieżące			
	2018 rok w stosunku do 2017 roku		2019 rok w stosunku do 2018 roku	
	Wielkość w %	Wzrost/ spadek	Wielkość w %	Wzrost/ spadek
WPF wersja pierwotna z 2017 roku	12,09	↓	1,44	↓
WPF wersja ostateczna z 2017 roku	4,30	↓	18,70	↓
WPF wersja pierwotna z 2018 roku	2,02	↑	14,41	↓
WPF wersja ostateczna z 2018 roku	16,09	↑	24,79	↓

W analizowanym okresie poziom wzrostu wydatków bieżących w roku 2018 w stosunku do 2017 planowano na poziomie od 2,02% do 16,09% - WPF wersja pierwotna i ostateczna z 2018 roku. Wg wersji pierwotnej WPF z 2017 roku wydatki ulegają spadkowi w granicach 4,3% - 12,9%. Spadkowi ulegają również w granicach 1,44% -

24,79% wydatki bieżące planowane w WPF z 2017 (wersja pierwotna i ostateczna) i WPF z 2018 roku (wersja pierwotna i ostateczna). W wyniku analizy WPF z 2017 roku i 2018 roku w zakresie wydatków bieżących stwierdzono:

WPF z 2017 roku pierwotny

Dla wydatków bieżących w roku 2017 przyjęto kwoty ustalonego budżetu. Zaplanowano wydatki bieżące na poziomie zapewniającym realizację zadań bieżących i wypłacalność Gminy, szczególnie w zakresie wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych. Analizując wydatki bieżące z 2018 roku w stosunku do 2017 roku obserwujemy ich spadek o 12,09%. Niewielki spadek zaobserwowano również analizując wydatki bieżące z 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 1,44%. Na powyższą sytuację wpływało przede wszystkim kształtowanie się dochodów prognozowanych na 2018 rok i 2019 rok – brak prognozowania pozyskania środków z innych źródeł, pożyczek i kredytów.

WPF z 2017 roku ostateczny

W wieloletniej prognozie finansowej z 2017 roku zaplanowano wydatki bieżące na poziomie zapewniającym realizację zadań bieżących i wypłacalność Gminy, szczególnie w zakresie wynagrodzeń i pochodnych od nich naliczanych. Analizując wydatki bieżące 2018 roku w stosunku do 2017 roku obserwujemy spadek o 4,3%, na który miały wpływ zmniejszenia wydatków związanych z funkcjonowaniem jednostki oraz wydatki bieżące objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4, tj. zakończenie 2-letniego projektu „Umiem, wiem, rozumiem” dotyczącego zajęć dydaktycznych prowadzonych w szkołach podstawowych z terenu Gminy Łowicz, a w 2019 roku w stosunku do 2018 roku o 18,70%. Wpływ na powyższą sytuację miało przede wszystkim kształtowanie się dochodów prognozowanych na 2019 rok oraz planowane zmniejszenie wydatków na wynagrodzenia i pochodne jak również wydatków związanych z funkcjonowaniem jednostki.

WPF z 2018 roku pierwotny

Wydatki bieżące w 2018 roku wzrosły o 2,02% w stosunku do 2017 roku. Natomiast w 2019 roku w stosunku do 2018 roku zmalały o 14,41%. Na spadek wydatków miał wpływ prognozowany spadek dochodów bieżących na 2019 rok jak również zmniejszenie wydatków bieżących na wynagrodzenia i pochodne.

WPF z 2018 roku ostateczny

Analizując wydatki bieżące z 2018 roku w stosunku do roku 2017 obserwujemy wzrost o 16,09%. Wpływ na powyższą sytuację miało przede wszystkim kształtowanie się dochodów prognozowanych na 2018 rok. Dochody bieżące – subwencja wzrost o prawie 3 miliony oraz dochody majątkowe planowane do uzyskania w wysokości 1.606.817,96 zł pozwoliły na zwiększenie prognozowanych wydatków bieżących o znaczną kwotę. W 2019 roku w stosunku do 2018 roku nastąpił spadek wydatków bieżących o 24,79% na co miał wpływ brak planowania pozyskania środków.

Prognozując wydatki na rok 2018 i lata następne jak wynika z wyjaśnienia ustnego Skarbnik Gminy, kierowano się potrzebami mieszkańców Gminy, uwzględniając trudności z pozyskiwaniem środków.

W kalkulacji, jako główne grupy wydatków bieżących przyjęto między innymi: wydatki na obsługę długu, świadczenia na rzecz osób fizycznych, dotacje i wydatki związane z

realizacją zadań statutowych oraz wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi. Zgodnie z założeniami Wieloletnich Prognoz Finansowych sporządzonych w latach 2017, 2018 dla Gminy Łowicz, wskaźnik określony w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych został spełniony. Ponadto wartości wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Łowicz z 2017 i 2018 roku zostały przyjęte na podstawie danych faktycznego wykonania dochodów budżetu Gminy w poszczególnych latach.

Test dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2017-2018 i następnym stanowi załącznik nr 24 protokołu kontroli.

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNIA 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Kontrolujące sprawdzili przestrzeganie zasad gospodarki finansowej określonych w art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Dokonano analizy wydatków poniesionych na dzień: 21 stycznia 2017 roku, 6 marca 2017 roku, 18 czerwca 2017 roku, 18 września 2017 roku, 2 grudnia 2017 roku, 21 stycznia 2018 roku, 6 marca 2018 roku, 22 kwietnia 2018 roku, 18 czerwca 2018 roku, 5 września 2018 roku, 11 października 2018 roku i 19 grudnia 2018 roku dotyczących działu 750 – administracja publiczna oraz poniesionych na dzień: 21 stycznia 2017 roku, 6 marca 2017 roku, 18 czerwca 2017 roku, 18 września 2017 roku, 2 grudnia 2017 roku, 21 stycznia 2018 roku, 6 marca 2018 roku, 22 kwietnia 2018 roku, 18 czerwca 2018 roku, 29 sierpnia 2018 roku, 13 października 2018 roku, 27 listopada 2018 roku i 18 grudnia 2018 roku dotyczących działu 600 – transport i łączność w zakresie niżej wymienionej klasyfikacji budżetowej:

Dział 750 Administracja publiczna rozdział 75023 – urzędy gmin:

- § 4010 – wynagrodzenia osobowe pracowników,
- § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia,
- § 4260 – zakup energii,
- § 4300 – zakup pozostałych usług.

Dział 600 Transport i łączność, rozdział 60016 drogi publiczne gminne:

- § 4210 – zakup materiałów i wyposażenia
- § 4270 – zakup usług remontowych,
- § 4300 – zakup usług pozostałych.

Na podstawie wydruków z księgi rachunkowej dotyczących realizacji wydatków budżetowych, jak również na podstawie uchwał Rady Gminy Łowicz i zarządzeń Wójta Gminy Łowicz stwierdzono, że wydatki wybranego do kontroli okresu w wymienionych powyżej działach, rozdziałach i paragrafach zostały wykonane w granicach kwot określonych w budżetach Gminy Łowicz.

Wykonanie wydatków w wybranych działach, rozdziałach i paragrafach poniesionych w okresach objętych próbą kontroli stanowi załącznik nr 25 protokołu kontroli.

Akta kontroli strony 114-191: wydruki komputerowe przedstawiające wydatki w wybranych działach, rozdziałach i paragrafach poniesione w okresach objętych próbą kontroli.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2017 - 2018

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Organizacja wymiaru podatków i ich księgowania, prowadzona była na podstawie uregulowań wewnętrznych zawartych w zarządzeniu nr 58/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz ze zmianą.

Prawidłowość dokonanych zapisów księgowych oraz zapisów na kontach podatników przeanalizowano w oparciu o dokumenty źródłowe (deklaracje podatkowe, decyzje określające wysokość zobowiązania, decyzje umorzeniowe, dowody wpłaty) dotyczące podatku od nieruchomości i podatku rolnego.

Testy dotyczące przestrzegania zasad rachunkowości podatkowej stanowią załącznik nr 26 protokołu kontroli.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

W Urzędzie Gminy Łowicz w okresie kontrolowanym tj. w latach 2017 – 2018 zagadnieniem podatków i opłat zajmowały się trzy osoby zatrudnione w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych. Naliczenia przypisu, ewidencja i windykacja podatku od nieruchomości, rolnego i od środków transportowych prowadzona była z wykorzystaniem programów komputerowych firmy „INFO – SYSTEM” T.I. Groszek. Ewidencja analityczna (konto 221), prowadzona była w formie odrębnych kont, oddzielnie dla każdego podatnika. Na poszczególnych kontach ewidencjonowane były przypisy, odpisy, zaległości, odsetki i nadpłaty. Na koniec każdego roku budżetowego ustalano stany kont zobowiązań pieniężnych poszczególnych podatników.

Kontrolujące stwierdziły, że przypisy, odpisy, zaległości, odsetki i nadpłaty ewidencjonowane były komputerowo, przez proporcjonalne rozbięcie łącznego zobowiązania pieniężnego w zakresie podatków i opłat i uzgadniane na koniec każdego miesiąca, co potwierdzają zapisy w sprawozdaniach Rb – 27S i Rb – PDP w rozbięciu na poszczególne podatki.

Na podstawie obowiązujących w jednostce uregulowań do ewidencji podatków i opłat lokalnych służyły konta bilansowe: 101 – kasa, 130 – rachunek bieżący urzędu, 141 – środki pieniężne w drodze, 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych, 222 – rozliczenie dochodów budżetowych, 226 – długoterminowe należności budżetowe, 720 – przychody z tytułu dochodów budżetowych, 133 i 901.

Na podstawie przedstawionych kontrolującym dokumentów źródłowych stwierdzono, że w jednostce kontrolowanej pobór podatków następuje poprzez: wpłaty do kasy Urzędu Gminy Łowicz i za pośrednictwem banku lub poczty oraz przez wyznaczonych uchwałą Rady Gminy Łowicz inkasentów.

Nakazy płatnicze łącznego zobowiązania pieniężnego i decyzje w sprawie wymiaru podatków od osób fizycznych w latach 2017 – 2018, zostały doręczone podatnikom za pośrednictwem poczty lub inkasentów.

W zakresie poboru podatków rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa, w okresie kontrolowanym obowiązywały uchwały Rady Gminy Łowicz:

- nr 22/2000 z dnia 17 maja 2000 roku w sprawie poboru podatków stanowiących dochody gminy, określenia inkasentów oraz wysokości prowizji dla inkasentów,
- nr XXXIX/175/17 z dnia 9 czerwca 2017 roku w sprawie zarządzenia, poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso z tytułu podatków stanowiących dochód gminy, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 czerwca 2017 roku, poz. 3044,
- nr LII/243/18 z dnia 28 marca 2018 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzania poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso z tytułu podatków stanowiących dochody gminy, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 18 kwietnia 2018 roku, poz. 2229,
- nr LX/290/18 z dnia 12 października 2018 roku zmieniająca uchwałę nr XXXIX/175/17 z dnia 9 czerwca 2017 roku w sprawie zarządzenia, poboru podatków w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wynagrodzenia za inkaso z tytułu podatków stanowiących dochód gminy, opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 2 listopada 2018 roku, poz. 5699.

Zgodnie z ww. uchwałami Rada Gminy ustaliła pobór podatków: rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa oraz określiła imiennie inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, które składało się z dwóch elementów a mianowicie: ryczałtu w wysokości 400,00 zł za pobór każdej raty podatku oraz zróżnicowanych dla poszczególnych sołectw, stawek procentowych wynagrodzeń inkasentów/sołtysów uzależnionych od rozpiętości pobranych kwot wpłat łącznego zobowiązania pieniężnego.

Rada Gminy Łowicz nie określiła terminu rozliczania się inkasentów z pobranych kwot podatku w związku, z czym inkasenci zobowiązani byli do rozliczania się z zainkasowanych kwot pieniężnych łącznego zobowiązania pieniężnego w terminie ustawowym tj.: w dniu następującym po ostatnim dniu, w którym zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić.

W 2017 roku inkasenci z wybranych do kontroli sołectw (Jamno, Mystkowice i Pilaszków) zainkasowali łączne zobowiązanie pieniężne od osób fizycznych na kwotę 31.466,00 zł (I rata), i w 2018 roku w kwocie 16.490,00 zł (II rata). W kontrolowanym okresie inkasenci rozliczyli się z zainkasowanych kwot łącznego zobowiązania pieniężnego zgodnie z terminem ustawowym.

Wysokość zainkasowanych kwot łącznego zobowiązania pieniężnego oraz naliczone i wypłacone inkasentom wynagrodzenia w wybranych sołectwach przedstawiają tabele stanowiące załącznik nr 27 protokołu kontroli.

Kontrolujące dokonały sprawdzenia naliczonych i wypłaconych inkasentom wynagrodzeń i stwierdziły, że inkasenci w wybranej próbie otrzymali wynagrodzenie w wysokości zgodnej z postanowieniami Rady Gminy Łowicz. Wynagrodzenie za zainkasowanie I raty 2017 roku, wypłacono jednemu inkasentowi w kasie Urzędu Gminy Łowicz w dniu 20 marca 2017 roku, a pozostałym dwóm przelewem w tym samym dniu (lista płac nr 253 za miesiąc marzec 2017 roku), a II raty za 2018 rok w dniu 24 maja 2018 roku (lista płac nr 80 za miesiąc maj 2018 roku).

Na podstawie przedłożonych przez Kierownika Referatu Podatków i Opłat Lokalnych zestawień wynagrodzeń dla inkasentów z terenu Gminy Łowicz, z tytułu poboru podatków stanowiących dochody Gminy, sprawdzonych pod względem merytorycznym przez Renatę Pirę inspektora w referacie finansowym, były sporządzane listy wypłat prowizji inkasentów, które zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, zaakceptowane przez Skarbnika Gminy Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego.

Realizację dochodów Gminy z tytułu podatków i opłat lokalnych w latach 2017 – 2018 przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2017 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		29.388.832,16	28.856.400,08	98,19	
1.	Podatek od nieruchomości	2.066.645,00	2.187.507,06	105,85	7,58
2.	Podatek rolny	521.790,00	520.212,06	99,69	1,80
3.	Podatek leśny	40.180,00	40.427,81	100,62	0,14
4.	Podatek od środków transportowych	355.801,00	338.946,10	95,26	1,17
5.	Oplata targowa	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy Łowicz.

Tabela
Plan i realizacja dochodów w 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		32.943.941,18	32.754.146,41	99,42	
1.	Podatek od nieruchomości	2.078.553,00	2.203.954,65	106,03	6,73
2.	Podatek rolny	520.813,00	526.425,34	101,08	1,61
3.	Podatek leśny	40.739,00	43.054,00	105,68	0,13
4.	Podatek od środków transportowych	388.640,00	389.143,40	100,13	1,19
5.	Oplata targowa	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy Łowicz.

3) Podatek od nieruchomości

W okresie kontrolowanym obowiązywały stawki podatku od nieruchomości określone uchwałami:

- nr XXX/131/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 22 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 listopada 2016 roku pod poz. 5099,
- nr XLVI/216/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 6 grudnia 2017 roku pod poz. 5131.

W okresie kontrolowanym obowiązywały wzory formularzy dotyczące informacji i deklaracji na podatek od nieruchomości określone uchwałą nr XVII/61/15 Rady Gminy Łowicz z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie określenia wzoru formularza – informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego i wzoru formularzy – deklaracji na podatek od nieruchomości, deklaracji na podatek rolny, deklaracji na podatek leśny, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 2 grudnia 2015 roku pod poz. 4740.

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że uchwały w sprawie ustalenia stawek

podatkowych, zwolnień, wzorów formularzy, nie były przedmiotem rozstrzygnięć nadzorczych Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Kontrolujące stwierdziły, że Urząd Gminy w Łowiczu otrzymuje ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu informacje dotyczące zmian w ewidencji gruntów i budynków. Ostatnie ww. informacje otrzymano ze Starostwa Powiatowego w dniach od 28 lutego 2019 roku do 17 maja 2019 roku. W związku z powyższym sprawdzono terminowość wprowadzenia zmian w próbie objętej kontrolą i stwierdzono:

- zmiana z dnia 9 stycznia 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 18 stycznia 2019 roku), informacja w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 25 lutego 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 25 lutego 2019 roku), wydana decyzja nr PO.3127.1260047.2.2019 z dnia 28 lutego 2019 roku – zmiana dotyczyła 1 podatnika,
- zmiana z dnia 7 marca 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 7 marca 2019 roku), informacje (dwóch podatników) w sprawie podatku od nieruchomości z dnia 11 marca 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 12 marca 2019 roku), wydane decyzje nr PO.3120.1080042.2.2019 z dnia 12 marca 2019 roku – zmiana dotyczyła 2 podatników,
- zmiana z dnia 5 kwietnia 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 10 kwietnia 2019 roku), informacje (dwóch podatników) w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 10 i 16 kwietnia 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniach: 27 marca 2019 roku i 10 kwietnia 2019 roku – 2 podatników), wydane decyzje nr PO.3123.250030.2.2019 z dnia 10 kwietnia 2019 roku i PO.3127.1250037.1.2019 z dnia 16 kwietnia 2019 roku – zmiana dotyczyła 2 podatników,
- zmiana z dnia 2 kwietnia 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 10 kwietnia 2019 roku), informacje (dwóch podatników) w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 1 kwietnia i 5 maja 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniach: 1 i 5 kwietnia 2019 roku – 2 podatników), wydane decyzje nr PO.3123.40036.2.2019 i PO.3123.40086.2.2019 z dnia 8 maja 2019 roku – zmiana dotyczyła 2 podatników,
- zmiana z dnia 24 kwietnia 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 7 maja 2019 roku), informacje (dwóch podatników) w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 14 maja 2019 roku i w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego z dnia 17 maja 2019 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniach: 14 i 17 maja 2019 roku – 2 podatników), wydane decyzje nr PO.3123.200037.2.2019 i PO.3121.200128.2.2019 z dnia 17 maja 2019 roku – zmiana dotyczyła 2 podatników.

Tabela z wyszczególnieniem obowiązujących na terenie Gminy Łowicz stawek podatku od nieruchomości przyjętych uchwałami Rady Gminy Łowicz oraz stawek ustawowych w latach 2016 – 2018 stanowią załącznik nr 28 protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Na terenie Gminy Łowicz działały:

2017 rok – 44 osoby prawne

2018 rok – 44 osoby prawne

Wymiar podatku wynosił:

2017 rok – 1.315.365,00 zł

2018 rok – 1.314.370,00 zł

W celu sprawdzenia terminowości składania deklaracji podatkowych przez osoby prawne

próbą objęto 10 podatników, posiadających następujące numery ewidencyjne: (...)¹.

Wymiar podatku w badanej próbie wynosił: 297.395,00 zł – 2017 rok, 304.507,00 zł – 2018 rok.

Analiza deklaracji oraz wpłat należnych kwot podatku dla podatników objętych próbą kontrolną wykazała:

- w 2017 i 2018 roku podatnicy złożyli deklaracje zgodnie z obowiązującym terminem,
- korekty deklaracji złożyło w 2018 roku trzech podatników (...)². Podatnik o nr ewidencyjnym (...)³ złożył trzy korekty,
- deklaracje lub dołączone do nich pisma przewodnie zawierały pieczętkę z datą i nr pozycji rejestracji wpływu deklaracji do Urzędu Gminy,
- złożone przez podatników deklaracje zawierały podpisy pracownika przyjmującego deklarację, co wskazywało na to, że organ podatkowy podejmował czynności sprawdzające, których wymóg wynikał z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa,
- deklaracje składane były przez podatników na drukach określonych w cytowanej powyżej uchwale Rady Gminy Łowicz,
- Gmina otrzymuje ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu dane dotyczące zmiany w ewidencji gruntów i budynków, na podstawie, których organ podatkowy może wzywać podatników do złożenia korekty deklaracji podatkowej oraz skorzystać z możliwości wszczęcia postępowania podatkowego w stosunku do podatników, u których wystąpiły wątpliwości, co do wiarygodności danych przedstawionych w deklaracjach przez nich złożonych,
- stawki podatkowe określone w złożonych przez podatników deklaracjach podatkowych za poszczególne lata objęte kontrolą, były zgodne ze stawkami określonymi stosownymi uchwałami Rady Gminy Łowicz,
- kontrola terminowości wpłat wykazała, że objęci próbą podatnicy, raty podatku za 2017 i 2018 rok uiszczali terminowo bądź w nielicznych przypadkach z niewielkim opóźnieniem (do 3 dni),
- dokonywano proporcjonalnego zaliczania wpłaty na poczet zaległości i odsetek a następnie podatnik dokonywał wpłaty kwoty odsetek, jako dopełnienie należnej kwoty podatku.

Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników przedstawiająca wyniki analizy pod względem terminowości złożenia deklaracji podatkowej oraz prawidłowości zadeklarowanego podatku jak również złożenia korekt deklaracji stanowi załącznik nr 29 protokołu kontroli.

Tabela przedstawiająca terminowość wpłat rat podatku od nieruchomości – osoby prawne w badanej próbie stanowi załącznik nr 30 protokołu kontroli.

Przeprowadzona przez Urząd Kontroli Skarbowej w Łodzi (postanowienia Dyrektora

¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Urzędu Kontroli Skarbowej w Łodzi o wszczęciu postępowania kontrolnego nr: UKS10W3B.421.36.2015.1 z dnia 21 kwietnia 2015 roku i UKS10W3B.421.54.2015.1 z dnia 1 lipca 2015 roku oraz wyniki kontroli – UKS10W3B.421.36.2015.11 z dnia 12 sierpnia 2015 roku i UKS10W3B.421.54.2015.11 z dnia 19 sierpnia 2015 roku), kontrola skarbową w zakresie prawidłowości gospodarowania środkami publicznymi w latach 2012 – 2014 wykazała między innymi, że Gmina Łowicz nie złożyła deklaracji i nie opodatkowała mienia komunalnego Gminy za 2010 rok. Nie dokonała tych czynności również za lata 2011 – 2015 (7 miesięcy). W wyniku przeprowadzonej kontroli przez Urząd Kontroli Skarbowej, w dniu 4 sierpnia 2015 roku jednostka złożyła:

- korektę deklaracji na podatek od nieruchomości na 2010 rok na kwotę 561.262,00 zł i uiściła podatek w tej samej wysokości. Wójt Gminy Łowicz wydał decyzję nr P.O.3111.9010034.2010.1.2015 z dnia 4 sierpnia 2015 roku w sprawie umorzenia odsetek od zaległości w podatku od nieruchomości za 2010 rok w wysokości 325.268,00 zł,
- korekty deklaracji na podatek od nieruchomości na lata 2011 – 2015 (7 miesięcy) w łącznej kwocie 2.585.659,00 zł i uiściła podatek w tej samej wysokości. Wójt Gminy Łowicz wydał w dniu 29 lipca 2015 roku decyzje nr:
 - P.O.3111.9010034.2011.1.2015;
 - P.O.3111.9010034.2012.1.2015;
 - P.O.3111.901003.2013.1.2015;
 - P.O.3111.9010034.2014.2015; P.O.3111.9010034.2015.1.2015za lata 2011–2015 (7 miesięcy) w wysokości 626.926,00 zł.

Skutki finansowe z tytułu wydanych przez Wójta Gminy ww. decyzji umorzeniowych zostały wykazane w sprawozdaniach: Rb – 27S sporządzonych za okres od początku roku do dnia 30 września 2015 roku i za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz w sprawozdaniu Rb-PDP za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015 roku.

Urząd Gminy Łowicz w okresie kontrolowanym złożył deklaracje podatkowe w następującym terminie:

- w dniu 19 stycznia 2017 roku na kwotę 9.082,00 zł, podatek wpłacono w miesięcznych ratach do 15 każdego miesiąca (11 rat po 756,00 zł i 1 rata w wysokości 766,00 zł),
- w dniu 22 stycznia 2017 roku na kwotę 9.082,00 zł. W dniu 19 listopada 2018 roku złożono korektę na kwotę podatku w wysokości 9.222,00 zł, podatek wpłacono w miesięcznych ratach do 15 każdego miesiąca, z tym, że za miesiąc styczeń zapłacono ratę podatku w dniu 29 stycznia 2018 roku (1 rata w kwocie 643,00 zł i ostatnia rata w wysokości 896,00 zł, raty od 2 – do 11 po 756,00 zł każda).

Dokonano porównania treści składanych deklaracji podatkowych przez podatników w wybranej próbie w latach 2016 – 2018 roku.

W wyniku sprawdzenia deklaracji stwierdzono różnicę w opodatkowaniu w 2017 roku w stosunku do 2016 roku, przedstawioną w pozycji 8 zestawienia porównania treści złożonych przez podatników objętych próbą kontroli deklaracji. W 2017 roku zmniejszyła się wysokość podatku w 2017 roku w stosunku do 2016 roku z kwoty 2.156,00 zł do kwoty 2.101,33 zł. Jak wynika z notatki służbowej z dnia 10 marca 2017 roku korekta deklaracji nastąpiła w związku ze zmianą użytków na działce (...) ⁴.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Zestawienie porównania treści złożonych przez podatników objętych próbą kontroli deklaracji za lata 2016 – 2018 zostało przedstawione w tabeli stanowi załącznik nr 31 protokołu kontroli.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

W 2017 roku podatkiem od nieruchomości objęto 2.708 podatników, a w 2018 roku 2.728 podatników.

Wymiar podatku na 2017 rok wynosił 864.673,00 zł, a na 2018 roku 899.088,00 zł.

W celu sprawdzenia terminowości wydania decyzji podatkowych próbą objęto 10 podatników prowadzących działalność gospodarczą (...)⁵.

Wymiar podatku w badanej próbie wynosił:

2017 rok – 111.250,00 zł,

2018 rok – 104.140,00 zł.

W latach 2017 – 2018 w badanej próbie wszystkie decyzje zostały wydane i doręczone w obowiązującym terminie. W 2017 roku 1 podatnik (...)⁶ złożył korektę informacji. W 2018 roku korekt informacji nie składano.

Stawki podatku zastosowane do sporządzenia wymiarów w latach 2017 – 2018 były zgodne z obowiązującymi w tym okresie uchwałami Rady Gminy Łowicz i spełniały wymogi określone w art. 5 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 716 ze zm.; tekst jednolity Dz.U. z 2017., poz. 1785).

Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników pod względem terminowości złożenia informacji podatkowej i jej korekt lub wydania decyzji wymiarowej oraz prawidłowości pod względem wysokości podatku stanowi załącznik nr 32 protokołu kontroli.

Kontrolą prawidłowości naliczania, poboru i ewidencji podatku od nieruchomości za lata 2017 – 2018 roku objęto podatników w wybranej próbie.

Kontroli prawidłowości naliczania, poboru i ewidencji podatku dokonano w oparciu o:

- rejestry wymiarowe,
- uchwały Rady Gminy Łowicz ustalające stawki podatku, które obowiązywały w latach 2017 – 2018,
- kwitariusze łącznego zobowiązania pieniężnego.

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono:

- w 2017 roku raty podatku nieterminowo wpłacili podatnicy o nr ewidencyjnych: (...)⁷
Opóźnienia kształtowały się w granicach od 5 dni do 33 dni. Od nieterminowych

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wpłać pobrano odsetki w łącznej kwocie 75,00 zł oraz koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł (w przypadku podatnika o nr ewidencyjnym (...)⁸)

- w 2018 roku raty podatku nieterminowo wpłacili podatnicy o nr ewidencyjnych: (...)⁹. Opóźnienia kształtowały się w granicach od 2 dni do 76 dni. Od nieterminowych wpłać pobrano odsetki w łącznej kwocie 194,82 zł i koszty upomnień w wysokości 34,80 zł.

Pozostali podatnicy objęci kontrolą wpłacili raty podatku terminowo bądź z niewielkim opóźnieniem, które wynosiły do 2 dni. Z uwagi na niewielkie opóźnienia, na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa od nieterminowych wpłać nie pobrano odsetek.

Wymiar podatku oraz terminowość wpłać należności podatkowych dla podatników wybranej próby przedstawia załącznik nr 33 protokołu kontroli.

Kontrole podatkowe

Zgodnie z art. 165 § 2 i § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity, Dz. U. z 2017 r., poz.201 ze zm.) organ podatkowy pismem PO.3123.70057.2017.6 z dnia 6 października 2017 roku, wszczął z Urzędu postępowanie podatkowe w celu zmiany wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego za 2017 rok. Następnie w trybie art. 198 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, postanowieniem PO. 3123.70057.2017.7 z dnia 6 października 2017 roku Organ podatkowy zawiadomił podatnika o zamiarze przeprowadzenia w dniu 20 października 2017 roku oględzin przedmiotów opodatkowania, które się nie odbyły z powodu nieobecności właścicieli. Ponownie zgodnie z pismem PO.3123.70057.2017.8 z dnia 17 października 2017 roku, Wójt Gminy Łowicz wyznaczył następny termin przeprowadzenia ww. oględzin tj. 22 listopada 2017 roku. W dniu 22 listopada 2017 roku przeprowadzono u podatnika oględziny przedmiotów opodatkowania w trakcie, których dokonano ustalenia podstawy opodatkowania powierzchni użytkowej budynków i gruntów związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Z oględzin sporządzono protokół, w którym zawarto wszystkie dokonane pomiary. W wyniku przeprowadzonych oględzin w dniu 30 listopada 2017 roku podatnik złożył w Urzędzie Gminy Łowicz informacje w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego na 2017 rok oraz korektę powyższej informacji z mocą jej obowiązywania od dnia 5 czerwca 2017 roku, dotyczącą zmiany powierzchni użytkowej gruntów i budynków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W związku z powyższym w dniu 5 grudnia 2017 roku wydano nową decyzję nr PO.3123.70057.2.2017, na podstawie której w dniu 21 grudnia 2017 roku wpłacono kwotę podatku w wysokości 8.417,00 zł.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	1 (odmowna)	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	-	-
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	-	-
Odroczenie terminu płatności podatku	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	-	-
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	-	-

W okresie kontrolowanym wydano jedną decyzję odmowną w sprawie umorzenia zaległości podatkowej dotyczącej II, III i IV raty za 2016 rok w podatku od nieruchomości od osób fizycznych (działalność gospodarcza, prowadzona na terenie Gminy w miejscowości Zielkowice).

2017 rok

Decyzja PO.3111.1.2017.1260182.6 z dnia 5 maja 2017 roku – decyzja odmowna,

W przypadku decyzji PO.3111.1.2017.1260182.6 z dnia 5 maja 2017 roku, przed jej wydaniem do podatnika wystosowano postanowienie dotyczące wyznaczenia stronie 7 dniowego terminu do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie.

4) Podatek rolny

Uchwałą nr XXX/130/2016 z dnia 22 listopada 2016 roku w sprawie obniżenia ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Łowicz na 2017 rok, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 listopada 2016 roku pod poz. 5098. Rada Gminy Łowicz obniżyła średnią cenę skupu żyta wynoszącą 52,44 zł wynikającą z Komunikatu Prezesa GUS z dnia 18 października 2015 roku (M.P. z 2016 r., poz. 993) do kwoty 40,00 zł za 1 dt, która stanowiła podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Łowicz w roku podatkowym 2017.

Uchwałą nr XLVI/215/17 z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Łowicz na 2018 rok, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa

Łódzkiego z dnia 6 grudnia 2018 roku pod poz. 5130. Rada Gminy Łowicz obniżyła średnią cenę skupu żyta wynoszącą 52,49 zł wynikającą z Komunikatu Prezesa GUS z dnia 18 października 2017 roku (M.P. z 2017 r., poz. 958) do kwoty 40,00 zł za 1 dt, która stanowiła podstawę do obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Łowicz w roku podatkowym 2018.

W okresie kontrolowanym obowiązywały wzory formularzy dotyczące informacji i deklaracji na podatek rolny określone uchwałą nr XVII/61/15 Rady Gminy Łowicz z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie określenia wzoru formularza – informacji w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego i wzoru formularzy – deklaracji na podatek od nieruchomości, deklaracji na podatek rolny, deklaracji na podatek leśny, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 2 grudnia 2015 roku pod poz. 4740.

Podatek rolny od osób fizycznych

W 2017 roku wymiar podatku kształtował się w wysokości 519.194,00 zł, a w 2018 roku 525.772,00 zł. Z ewidencji podatkowej wynika, że w 2017 roku opodatkowano ogółem 3.418 podatników, a w 2018 roku 3.469 podatników.

Kontrolą terminowości wydawania i doręczania decyzji objęto podatników o następujących numerach ewidencyjnych: (...) ¹⁰.

Tabele z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników pod względem terminowości wydania i doręczenia decyzji wymiarowych i ich korekt oraz prawidłowości pod względem wysokości podatku stanowi załącznik nr 34 protokołu kontroli.

Kontrolą prawidłowości naliczania, poboru i ewidencji podatku za lata 2017 – 2018 objęto losowo wybranych ww. podatników.

Wysokość ustalonego przypisu i terminowość wpłat podatku rolnego obrazuje tabela stanowiąca załącznik nr 35 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli dokumentów źródłowych stwierdzono:

- zastosowano prawidłowe stawki podatku rolnego,
- w latach 2017 – 2018 w badanej próbie wszystkie decyzje zostały wydane i doręczone w obowiązującym terminie. W latach 2017 – 2018 korekt nie składano,
- w 2017 roku raty podatku nieterminowo wpłacili podatnicy o nr ewidencyjnych: (...) ¹¹. Opóźnienia kształtowały się w granicach od 5 dni do 33 dni. Od nieterminowych wpłat pobrano łącznym zobowiązaniu pieniężnym odsetki w łącznej kwocie 75,00 zł oraz koszty upomnienia w wysokości 11,60 zł (w przypadku o nr podatnika (...) ¹²)

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w 2018 roku raty podatku nieterminowo wpłacili podatnicy o nr ewidencyjnych: (...) ¹³. Opóźnienia kształtowały się w granicach od 2 dni do 76 dni. Od nieterminowych wpłat pobrano odsetki w łącznej kwocie 132,48 zł i koszty upomnień w wysokości 23,20 zł.

Pozostali podatnicy objęci kontrolą wpłacili raty podatku terminowo bądź z niewielkim opóźnieniem, które wynosiły do 2 dni. Z uwagi na niewielkie opóźnienia, na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa od nieterminowych wpłat nie pobrano odsetek.

Podatek rolny od osób prawnych

Obowiązek świadczenia podatku rolnego w 2017 roku miało 17 jednostek – wymiar podatku wynosił 1.264,00 zł, i w 2018 roku miało 17 jednostek – wymiar podatku wynosił 1.197,00 zł.

Do kontroli przyjęto 6 podatników.

Deklaracje podatkowe z naliczonym podatkiem złożyły wszystkie jednostki objęte kontrolą.

Sprawdzono terminowość złożenia deklaracji podatkowych, prawidłowość naliczonego podatku oraz terminowość jego wpłaty u ww. podatników w latach 2017 – 2018 i stwierdzono, że w 2017 roku z opóźnieniem złożyły deklaracje podatkowe 4 podatników. Opóźnienia wynosiły od 5 do 8 dni. W 2018 roku nieterminowo złożyły deklaracje podatkowe 6 podatników, gdzie opóźnienia wynosiły od 1 do 8 dni. Jeden podatnik złożył deklaracje z 60 dniowym opóźnieniem.

Do naliczenia podatku zastosowano stawki podatkowe ustalone przez Radę Gminy Łowicz.

Sprawdzono terminy wpłat rat podatku przez osoby objęte kontrolą i stwierdzono iż wszyscy podatnicy wpłacili raty podatku w obowiązującym terminie.

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2017 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	3	752,09
Umorzenie zaległości, odsetek	1	979,00 zł + odsetki w wysokości 51,00 zł
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Uwaga – w przypadku ulg, zwolnień rozciągających się na kolejne lata podajemy skutki finansowe dla danego roku. Nie wpisujemy decyzji i ich skutków sprzed okresu objętego kontrolą.

2018 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulgę inwestycyjną	-	-
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	3	781,20
Umorzenie zaległości, odsetek	-	-
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	-	-
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	-	-

Uwaga – w przypadku ulg, zwolnień rozciągających się na kolejne lata podajemy skutki finansowe dla danego roku. Nie wpisujemy decyzji i ich skutków sprzed okresu objętego kontrolą.

W okresie kontrolowanym tj. w 2017 roku wydano 1 decyzję umorzeniową w łącznym zobowiązaniu pieniężnym (podatek rolny i leśny) j.n.:

Decyzja PO.3123.10065.2017.2 z dnia 6 grudnia 2017 roku – umorzenie zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym (podatek rolny i leśny) za okres od 1 kwietnia 2015 roku do 31 grudnia 2016 roku, według stanu na dzień otwarcia spadku tj. 12 października 2016 roku na kwotę 979,00 zł i odsetek w wysokości 51,00 zł.

W związku z kontrolą ww. decyzji stwierdzono:

- sprawa z wniosku podatników dotycząca ulg w zapłacie podatku została załatwiona w drodze decyzji zgodnie z art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa,
- organ podatkowy przed wydaniem decyzji przeprowadził postępowanie wyjaśniające, wymagane przepisami art. 122 i 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
- zgodnie z przepisami art. 210 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, wymieniona decyzja zawierała uzasadnienia faktyczne,
- umorzenie zastosowano tylko do zaległości podatkowych,
- decyzja dotyczyła osoby fizycznej,
- decyzję wydał Andrzej Barylski Wójt Gminy Łowicz.

Ulgę z tytułu nabycia gruntów

Wójt Gminy Łowicz wydał w okresie kontrolowanym 6 decyzji dotyczących zwolnień z tytułu nabycia gruntów z tego: w 2017 roku 3 decyzje i w 2018 roku 3 decyzje.

Dokonano sprawdzenia wymienionych poniżej wydanych decyzji w 2017 roku i 2018 roku, zwalniających podatników z płacenia podatku od zakupionych gruntów na okres 5 lat:

2017 rok

Decyzja PO.3121.1.2017.100058 z dnia 17 stycznia 2017 roku na kwotę 343,07 zł – 2017 rok, 374,25 zł – 2018 rok; udzielona pomoc 2.888,13 zł, 659,8273 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa.

Decyzja PO.3121.2.2017.200092 z dnia 8 lutego 2017 roku na kwotę 393,91 zł – 2017 rok, 429,75 zł – 2018 rok; udzielona pomoc 2.614,32 zł, 606,1770 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa,

Decyzja PO.3121.3.2017.60141 z dnia 3 kwietnia 2017 roku na kwotę 15,11 zł – 2017 rok, 20,15 zł – 2018 rok; udzielona pomoc 125,94 zł, 29,75 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa.

2018 rok

Decyzja PO.3121.1.2018.80121 z dnia 23 stycznia 2018 roku na kwotę 350,95 zł, udzielona pomoc 2.335,63 zł, 559,9420 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa.

Decyzja PO.3121.2.2018.30049 z dnia 16 maja 2018 roku na kwotę 292,20 zł, udzielona pomoc 1.776,55 zł, 414,18 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa,

Decyzja PO.3121.3.2018.100058 z dnia 11 lipca 2018 roku na kwotę 138,05 zł, udzielona pomoc 851,32 zł, 196,51 euro, powiększenie istniejącego gospodarstwa.

W wyniku powyższego stwierdzono, iż w aktach spraw znajdowały się:

- podania o zastosowanie zwolnienia z podatku rolnego w tym oświadczenia ubiegających się o zwolnienie z podatku, o stopniu pokrewieństwa ze sprzedającym grunty (art. 12 ust. 4 i 5 ustawy o podatku rolnym),
- kserokopie aktów notarialnych dotyczących zakupionych gruntów,
- we wszystkich przypadkach ulgi zostały udzielane z tytułu zakupu gruntów na powiększenie istniejącego już gospodarstwa rolnego,
- decyzje w sprawie zwolnienia z podatku rolnego nabytych w drodze kupna gruntów (decyzje wydane zgodnie z art. 13d ust. 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym) były podpisane przez Wójta Gminy Łowicz,
- ulgi udzielone zostały w ramach pomocy de minimis – rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352/9 z 24 grudnia 2013 roku),
- decyzje wydawał Andrzej Barylski Wójt Gminy Łowicz.

5) Podatek od środków transportowych

W okresie kontrolowanym obowiązywały następujące uchwały określające roczne stawki podatku:

- uchwała nr XXX/132/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 22 listopada 2016 roku w sprawie określenia wysokości rocznych stawek od środków transportowych, z mocą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2017 roku. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 listopada 2016 roku, poz. 5100,
- uchwała nr XLVI/217/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 listopada 2017 roku w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2018 roku. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 6 grudnia 2017 roku pod poz. 5132,

Na rok 2017 i 2018 Rada Gminy Łowicz nie zastosowała zwolnień w opłatach podatku od środków transportowych.

W toku kontroli stwierdzono, że Gmina otrzymuje ze Starostwa Powiatowego w Łowiczu (Wydział Komunikacji) miesięczne informacje podatkowe dotyczące zaistniałych zmian w ilości zarejestrowanych pojazdów. Ostatnie ww. informacje otrzymano:

- w dniu 6 marca 2019 roku za okres od dnia 1 lutego do dnia 28 lutego 2019 roku, dotyczące zmian w 18 pojazdach,

- w dniu 4 kwietnia 2019 roku za okres od dnia 1 marca do dnia 31 marca 2019 roku, dotyczące zmiany w 13 pojazdach,
- w dniu 17 maja 2019 roku za okres od dnia 1 kwietnia do dnia 30 kwietnia 2019 roku, dotyczące zmian w 3 pojazdach.

Ww. zmiany były na bieżąco odnotowywane na kartach kontowych podatników.

Podatek od środków transportowych – osoby fizyczne

Plan w dziale 756 rozdz. 75616 § 0340 – ogółem podatek od środków transportowych od osób fizycznych wyniósł w 2017 roku 277.705,00 zł, a wykonanie 278.864,10 zł, co stanowiło 0,97% wykonanych dochodów budżetowych i 2,25% wykonanych dochodów własnych.

Plan w dziale 756 rozdz. 75616 § 0340 – ogółem podatek od środków transportowych od osób fizycznych wyniósł w 2018 roku 318.653,00 zł, a wykonanie 319.239,40 zł co stanowiło 0,97% wykonanych dochodów budżetowych i 2,58% wykonanych dochodów własnych.

Z ewidencji podatkowej wynika, że w 2017 roku podatkiem było objętych 66 podatników przy liczbie 230 pojazdów oraz w 2018 roku 67 podatników posiadających łącznie 265 pojazdów. Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) roku 2017 wyniosły 285.864,10 zł i w 2018 roku 319.230,00 zł.

Kontrolą objęto poprawność zastosowania stawek podatku, terminowość oraz powszechność opodatkowania dla 10 losowo wybranych podatników posiadających w 2017 i 2018 roku 26 pojazdów.

Wysokość przypisu dla wybranej próby wynosiła:

- 2017 rok – 36.700,00 zł,
- 2018 rok – 44.344,00 zł.

Terminowość składania deklaracji podatkowych, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz oraz terminowość wpłat rat podatku od środków transportowych osoby fizyczne, sprawdzonych na przykładzie wybranej próby podatników w latach 2017 – 2018 przedstawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 36 protokołu kontroli.

Analiza danych wynikających z dokumentów źródłowych wykazała, że:

- stawki zastosowane przez podatników w latach 2017 – 2018 były zgodne ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz;
- terminu złożenia deklaracji wynikający z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1445), tj. do 15 lutego danego roku podatkowego w 2017 roku nie zachowało 2 podatników i w 2018 roku 5 podatników,
- w przypadku powstania lub wygaśnięcia obowiązku podatkowego w trakcie roku (skontrolowano 4 deklaracje dotyczące 2017 roku i 7 deklaracji z 2018 roku), deklaracje zostały złożone przez większość podatników z opóźnieniem w stosunku do obowiązku zachowania 14 - dniowego terminu złożenia deklaracji od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie bądź wygaśnięcie takiego obowiązku,
- w sytuacji braku złożenia deklaracji na dany rok podatkowy bądź w przypadku powstania obowiązku podatkowego w ciągu roku podatkowego w wyniku nabycia pojazdu organ podatkowy wzywał podatnika do jej złożenia,
- deklaracje zawierały datę wpływu do Urzędu Gminy Łowicz,
- deklaracje poddane kontroli zawierały adnotację o sprawdzeniu poprawności danych zawartych w deklaracji z danymi ewidencji podatkowej i podpis pracownika

przyjmującego deklarację, czym spełniono art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 800 ze zm.),

- dane wskazane w deklaracjach przez podatników pozwalały na weryfikację prawidłowości zastosowanej stawki podatku,
- kontrola terminowości wpłat podatku wykazała, że podatnicy uiszczali raty podatku z niewielkim opóźnieniem. Pierwszą ratę podatku za 2017 rok uiszczyło z opóźnieniem 7 podatników. Opóźnienia wynosiły od 1 do 16 dni. Od nieterminowych wpłat nie pobrano odsetek na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa. Drugą ratę podatku za 2017 rok nieterminowo uiszczyło 5 podatników z badanej próby. Opóźnienia wynosiły od 5 do 11 dni. Od nieterminowych wpłat podatku pobrano odsetki w wysokości 10,00 zł (od jednego podatnika), w pozostałych przypadkach nie pobrano odsetek na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W 2018 roku nieterminowej wpłaty pierwszej raty podatku dokonało 6 podatników z badanej próby. Opóźnienia wynosiły od 7 do 13 dni. Od nieterminowych wpłat w przypadku jednego podatnika pobrano odsetki w wysokości 18,00 zł. Drugą ratę podatku za 2018 rok nieterminowo uiszczyło 5 podatników z badanej próby. Opóźnienia wynosiły od 1 do 23 dni. Od nieterminowych wpłat podatku pobrano odsetki w przypadku dwóch podatników w łącznej kwocie 32,00 zł. Od pozostałych podatników uiszczających I i II ratę podatku za 2018 rok z opóźnieniem nie pobrano odsetek na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 cytowanej ustawy.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku zaległości wyniosły 7.026,60 zł a na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości nie wystąpiły, co stwierdzono w oparciu o ewidencję księgową i sprawozdanie Rb-27S za 2017 i 2018 rok oraz ewidencję podatkową prowadzoną przez jednostkę. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wystąpiła nadpłata w wysokości 9,40 zł.

Podatek od środków transportowych – osoby prawne

Planowane dochody w dziale 756 rozdz. 75615 § 0340 – podatek od środków transportowych od osób prawnych wynosiły w 2017 roku 78.096,00 zł, a wykonano je w kwocie 60.082,00 zł co stanowiło 0,21% dochodów ogółem i 0,49% wykonanych dochodów własnych.

Planowane dochody z powyższego tytułu w roku 2018 wynosiły 69.987,00 zł i wykonano je w kwocie 69.904,00 zł, co stanowiło 0,21% wykonanych dochodów budżetowych i 0,57% dochodów własnych jednostki.

Na terenie Gminy Łowicz w latach 2017 - 2018 funkcjonowało 6 podmiotów, posiadających łącznie 55 pojazdów podlegających opodatkowaniu. Należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy) roku 2017 wyniosły 60.019,00 zł i w 2018 roku 69.904,00 zł.

Kontrolą objęto poprawność zastosowania stawek podatku, terminowość oraz powszechność opodatkowania dla trzech podatników w latach 2017 – 2018. Wymiar podatku w wybranej próbie wyniósł:

- 2017 roku – 18.560,00 zł,
- 2018 roku – 15.066,00 zł.

Terminowość składania deklaracji podatkowych od środków transportowych – osoby prawne, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz w latach 2017 – 2018 oraz terminowość wpłat rat podatku przedstawiono w tabelach stanowiących załącznik nr 37 protokołu kontroli.

Analiza zestawionych w ww. tabelach informacji wykazała, że:

- stawki zastosowane przez podatnika w latach 2017 – 2018 były zgodne ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz,

- deklaracje poddane kontroli posiadały adnotację pracownika przyjmującego deklarację, co umożliwiło stwierdzenie, że organ podatkowy podejmował czynności sprawdzające, których wymóg wynika z art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa,
- terminu złożenia deklaracji wynikający z art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, tj. do 15 lutego danego roku podatkowego w 2018 roku nie zachował jeden podatnik z badanej próby; w 2017 roku wszyscy podatnicy złożyli deklaracje w terminie wynikającym z cytowanej ustawy,
- nie stwierdzono przypadków nie objęcia opodatkowaniem podatników, na których taki obowiązek podatkowy ciążył,
- kontrola terminowości wpłat podatku wykazała, że pierwszą ratę podatku za 2017 rok uiszczył z jednodniowym opóźnieniem jeden podatnik. Drugą ratę podatku za 2017 rok nieterminowo uiszczyło 2 podatników z badanej próby. Opóźnienia wynosiły 3 i 5 dni. W 2018 roku nieterminowej wpłaty pierwszej raty podatku dokonało 2 podatników. Opóźnienia wynosiły 1 i 6 dni. Drugą ratę podatku za 2018 rok podatnicy uiszczyli terminowo. Od podatników uiszczających podatek w 2017 i 2018 roku z opóźnieniem nie pobrano odsetek na podstawie art. 54 § 1 pkt 5 cytowanej ustawy.

Na podstawie sprawozdań Rb-27S za lata 2017 – 2018 stwierdzono, że zaległości w podatku od środków transportowych na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku nie wystąpiły.

Udzielone ulgi w zakresie podatku od środków transportowych (np. umorzenie zaległości, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności)

W okresie kontrolowanym organ podatkowy nie wydawał decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych, rozłożenia zapłaty podatku na raty, odroczenia terminu płatności podatku, rozłożenia na raty zaległości podatkowej ani odroczenia zapłaty zaległości podatkowej, co stwierdzono w oparciu o ewidencję podatkową oraz sprawozdania Rb-27S i Rb-PDP za badany okres.

Przykładowe księgowania podatku od nieruchomości wpłaconego przelewem na rachunek bankowy

w jednostce

Wn 221-2/ Ma 720-1 - przypis podatku od nieruchomości osoby fizyczne
Wn 221-28/Ma 720-1 – przypis podatku od nieruchomości osoby prawne
Wn 130-1/ Ma 221-2 - przelew podatku od nieruchomości osoby fizyczne
Wn 130-1/ Ma 221-28 – przelew podatku od nieruchomości osoby prawne
Wn 222-6/ Ma 130-1 - przekazanie dochodów-pobraných przez Urząd Gminy do organu

w organie

Wn 133/ Ma 222-1 - przelew dochodów pobraných przez Urząd Gminy
Wn 222-1/ Ma 901- księgowanie sprawozdań Urzędu Gminy

Przykładowe księgowania podatku od środków transportowych wpłaconego do kasy Urzędu Gminy

w jednostce

Wn 221-3/ Ma 720-1 - przypis podatku osoby fizyczne
Wn 101/ Ma 221-3 – wpłata należności do kasy

Wn 141/ Ma 101 - odprowadzenie należności pobranych do kasy na rachunek bankowy jednostki,
Wn 130-1/ Ma 141 - wpłata należności z tytułu podatku od środków transportowych do banku,
Wn 222-6/ Ma 130-1 - przekazanie dochodów pobranych przez Urząd Gminy do Organu
Wn 800/ Ma 222-6 - okresowe przeniesienie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdania

w organie

Wn 133/ Ma 222-1 - przelew dochodów pobranych przez Urząd Gminy
Wn 222-1/ Ma 901 - księgowanie sprawozdania Urzędu Gminy

6) Opłata targowa

W okresie kontrolowanym i w latach wcześniejszych Gmina Łowicz nie uzyskała dochodów z tytułu opłaty targowej. Rada Gminy w Łowiczu nie podjęła uchwały w sprawie określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej.

7) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Kontrolowana jednostka od dnia 6 września 2016 roku stosuje przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 8 sierpnia 2016 roku w sprawie wzorów tytułów wykonawczych stosowanych w egzekucji administracyjnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1305).

W zakresie ewidencji upomnień dotyczącej podatków: od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych od 1 stycznia 2016 roku przesyłanie zobowiązanemu upomnień odbywa się na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2015 roku, poz. 2367; tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1483).

Kwoty zaległości, naliczonych i wyegzekwowanych odsetek oraz wyegzekwowanych zaległości w poszczególnych podatkach przedstawia poniższa tabela.

Dane zamieszczone w tabeli zostały opracowane na podstawie zestawienia sald zaległości i nadpłat, ewidencji upomnień i tytułów wykonawczych oraz rejestrów wymiarowych:

2017 rok

Rodzaj podatku	Kwota odsetek naliczona na dzień 31 grudnia 2017 roku	Kwota zaległości na koniec roku (z uwzględnieniem lat ubiegłych)	Kwota wyegzekwowanych odsetek	Kwota wyegzekwowanych zaległości
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	59 742,00	122 336,53	2 153,19	38 542,30
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	412,00	1240,00	199,00	1,00
Podatek rolny – osoby fizyczne	27 708,00	33 921,79	282,59	4 262,41
Podatek rolny – osoby prawne	39,00	101,00	0,00	0,00
Podatek od środków	0,00	0,00	13,00	0,00

transportowych – osoby prawne				
Podatek od środków transportowych – osoby fiz.	164,00	7 026,60	1 479,80	14 355,40

2018 rok

Rodzaj podatku	Kwota odsetek naliczona na dzień 31 grudnia 2018 roku	Kwota zaległości na koniec roku (z uwzględnieniem lat ubiegłych)	Kwota wyegzekwowanych odsetek	Kwota wyegzekwowanych zaległości
Podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	68 949,00	132 820,23	1 278,11	11 067,57
Podatek od nieruchomości – osoby prawne	508,00	1 240,44	0,00	0,00
Podatek rolny – osoby fizyczne	29 540,00	34 664,35	575,29	5 550,84
Podatek rolny – osoby prawne	46,00	101,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych – osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
Podatek od środków transportowych – osoby fiz.	0,00	0,00	1 289,81	7 427,00

Jak wynika z ww. tabeli zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku uczyniły kwotę 122.336,53 zł. W 2018 roku zaległości uległy zwiększeniu w stosunku do 2017 roku o kwotę 10.483,70 zł i na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 132.820,23 zł.

Zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 1.240,00 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych wynosiły również 1.240,44 zł.

Zaległości w podatku rolnym od osób fizycznych w 2017 roku wynosiły 33.921,79 zł. W 2018 roku zaległości wzrosły o kwotę 742,56 zł w stosunku do 2017 roku i na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 34.664,35 zł.

Zaległości w podatku rolnym od osób prawnych na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku wynosiły 101,00 zł.

W podatku od środków transportowych od osób fizycznych w 2017 roku zaległości wynosiły 7.026,60 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości w płatnościach podatku nie wystąpiły.

W zakresie podatku od środków transportowych od osób prawnych na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku zaległości nie odnotowano.

Windykacja podatku od nieruchomości – osoby fizyczne

Zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **122.336,53 zł**, na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowiły kwotę **132.820,23 zł**.

Sprawdzono windykację I raty podatku za 2017 rok i II raty podatku za 2018 rok u

podatników o nr ewidencyjnych w wybranej próbie tj.: (...) ¹⁴ i stwierdzono, że:

- na I ratę podatku za 2017 rok wysłano 11 kwietnia 2017 roku upomnienie do podatnika o nr ewidencyjnym (...) ¹⁵, w wyniku którego podatnik uiścił należny podatek w dniu 18 kwietnia 2017 roku. Pozostali podatnicy wpłacili podatek terminowo bądź z opóźnieniem do 1 miesiąca.
- na II ratę podatku za 2018 rok wysłano w dniu 13 czerwca 2018 roku upomnienie do podatnika o nr ewidencyjnym (...) ¹⁶, na skutek czego, podatnik wpłacił ratę podatku w dniu 2 lipca 2018 roku i 30 lipca 2018 roku (dopłata ze względu na zarachowanie części wpłaty dokonanej w dniu 2 lipca 2018 roku na należne odsetki). Pozostali podatnicy wpłacili podatek terminowo bądź z opóźnieniem do 1 miesiąca.

Szczegółową windykację I raty za 2017 rok i II raty za 2018 rok przedstawiono w załączniku nr 38 protokołu kontroli.

Sprawdzono windykację podatku od nieruchomości od osób fizycznych w odniesieniu do największych dłużników (numery ewidencyjne: (...) ¹⁷) i stwierdzono:

(...) ¹⁸ – zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 7.112,00 zł i dotyczyły okresu od IV/2012 do IV/2018. Na zaległości od IV raty 2012 roku do II raty 2017 roku po uprzednio wysłanych upomnieniach i tytułach wykonawczych, na wniosek organu podatkowego, dokonano wpisu w księdze wieczystej podatnika hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej zaległości j.w. Wpisu dokonano w dniu 12 stycznia 2018 roku. Na zaległość I raty za 2017 rok z opóźnieniem wysłano tytuł wykonawczy tj. 29 czerwca 2017 roku. **Z opóźnieniem wysłano również tytuły wykonawcze na I i II ratę podatku za 2018 rok tj. odpowiednio w dniu 12 czerwca 2018 roku i 29 listopada 2018 roku na II ratę.**

(...) ¹⁹ – zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 91.127,80 zł i dotyczyły okresu od III/2007 do IV/2018. Po uprzednio wysłanych upomnieniach i tytułach

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

wykonawczych, na wnioski organu podatkowego, dokonano wpisów w księdze wieczystej podatnika hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej zaległości dotyczące okresu od III/2007 do II/2017. Wpisów dokonano w dniach: 23 czerwca 2009 roku, 8 października 2010 roku, 9 lutego 2011 roku, 9 stycznia 2017 roku i 23 stycznia 2018 roku. **Z opóźnieniem wysłano tytuły wykonawcze na I i III ratę podatku za 2017 rok oraz II i IV ratę podatku za 2018 rok.**

(...)²⁰ – zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 14.718,70 zł i dotyczyły (zaległości podatku od nieruchomości i rolnego) okresu od II/2013 do IV/2018. Po uprzednio złożonych upomnieniach i tytułach wykonawczych, na wniosek organu podatkowego, dokonano wpisu w księdze wieczystej podatnika hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej zaległości za okres od II/2013 do II/2018. Wpisu dokonano w dniu 4 stycznia 2019 roku. **Z opóźnieniem wysłano tytuły wykonawcze na I i III ratę podatku za 2017 rok oraz II i IV ratę podatku za 2018 rok.**

Szczegółową windykację przedstawiono w załączniku nr 39 protokołu kontroli.

Windykacja podatku od nieruchomości – osoby prawne

Zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych na dzień 31 grudnia 2017 roku stanowiły kwotę **1.240,00 zł**, a na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **1.240,44 zł**.

Sprawdzono windykację I, II raty podatku za 2017 rok i 2018 rok w odniesieniu do podatników o nr ewidencyjnych: (...) ²¹ i stwierdzono, że nie wystawiano upomnień i tytułów wykonawczych z uwagi na terminowe wpłaty bądź niewielkie opóźnienia.

Szczegółową windykację I i II raty za lata 2017 – 2018 rok przedstawiono w załączniku nr 40 protokołu kontroli.

Sprawdzono windykację podatku od nieruchomości od osób prawnych w odniesieniu do największego dłużnika o numerze ewidencyjnym (...) ²² którego zaległości na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 1.229,00 zł i dotyczyły okresu od I/2012 do I/2016. Z pisma nr EA/511-1310/16/AP/K z dnia 3 czerwca 2016 roku Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łowiczu wynika, że dochodzenie ww. należności objętych tytułami wykonawczymi wystawionymi przez Wójta Gminy Łowicz jest bezskuteczne. Urząd Skarbowy w toku postępowania egzekucyjnego zebrał dane w kwestii składników majątkowych mogących podlegać egzekucji i stwierdził, że spółka posiada nieruchomość zabudowaną (...) ²³ z ceną wywoławczą 768.018,67 zł i ceną oszacowania 1.152.028,00 zł (dane z obwieszczenia licytacji nieruchomości). Jak wynika z dalszej części pisma Komornik Sądowy na wniosek jednego z wierzycieli wszczął egzekucję z nieruchomości

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

w wyniku, której na pierwszej i drugiej licytacji odbytej w dniu 10 czerwca 2015 roku nieruchomość nie została sprzedana. Zaznaczono, iż na nieruchomości istnieje ograniczone prawo rzeczowe – prawo dożywotniego i nieodpłatnego użytkowania zabudowanej nieruchomości (...) ²⁴. Ponadto w piśmie zaznaczono trzech wierzycieli hipotecznych ujawnionych w księdze wieczystej, gdzie łączna kwota wpisów to 721.770,13 zł. Zgodnie z cytowanym pismem Naczelnik Urzędu Skarbowego w Łowiczu zwrócił się do Wójta Gminy Łowicz o wypowiedzenie się w kwestii podjęcia przez organ egzekucyjny czynności o wszczęcie egzekucji z nieruchomości oraz wskazanie znanych wierzycielowi składników majątkowych, z których można by było prowadzić skuteczną egzekucję. Czas na odpowiedź w ww. kwestii wyznaczono 7 dni od otrzymania pisma. Zaznaczono, również, że w przypadku braku wskazania w wyznaczonym terminie składników majątkowych, z których można prowadzić egzekucję, Urząd Skarbowy umorzy postępowanie ze względu na bezskuteczność. Wójt Gminy jak wynika z wyjaśnienia Kierownika Referatu podatków i opłat lokalnych Anny Kotlarskiej z uwagi na kwotę zaległości należną Organowi podatkowemu oraz liczbę wierzycieli i kwotę wierzytelności wpisanych w księdze wieczystej podatnika, po przeprowadzonej analizie możliwości wyegzekwowania zaległości oraz kosztów jakie Organ podatkowy musiałby ponieść na dalszą egzekucję, podjął decyzję o nieprzystąpieniu do wszczęcia egzekucji z nieruchomości oraz nie dokonał zabezpieczenia w księdze wieczystej. Nieruchomość objęta podatkiem na podstawie prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Łowiczu, została w drodze licytacji przysądzona na rzecz nowego nabywcy. Suma ulegająca podziałowi została przekazana na rachunek depozytu sądu. Jak wynika z Postanowienia Sądu Rejonowego w Łowiczu z dnia 11 kwietnia 2016 roku został zatwierdzony sporządzony przez komornika sądowego plan podziału sumy 109.426,00 zł z egzekucji nieruchomości – działki (...) ²⁵.

Wyjaśnienie w sprawie prowadzenia windykacji na powyższe zaległości stanowi załącznik nr 41 protokołu kontroli.

Windykacja podatku rolnego – osoby fizyczne

Zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **33.921,79 zł**, na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowiły kwotę **34.664,35 zł**.

Sprawdzono windykację w podatku rolnym od osób fizycznych w odniesieniu do największych dłużników (numery ewidencyjne: (...) ²⁶) i stwierdzono:

(...) ²⁷ – zaległości na 31 grudnia 2018 roku wynosiły 6.402,60 zł i dotyczyły zaległości z lat od I/2002 do IV/2011. Po uprzednio wysłanych upomnieniach i tytułach

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

wykonawczych na powyżej wymienione zaległości na wnioski organu podatkowego, dokonano wpisów w księdze wieczystej podatnika hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej zaległości j.w. Wpisów dokonano w dniach: 12 kwietnia 2005 roku, 8 lutego 2008 roku, 19 stycznia 2011 roku i 30 grudnia 2015 roku.

(...)²⁸ – zaległości na 31 grudnia 2018 roku wynosiły 8.179,71 zł i dotyczyły zaległości z lat od I/2006 do IV/2017. Na zaległości od I raty 2006 do III raty 2015 roku po uprzednio wysłanych upomnieniach i tytułach wykonawczych na wnioski organu podatkowego, dokonano wpisów w księdze wieczystej podatnika hipoteki przymusowej zwykłej zabezpieczającej zaległości j.w. Wpisów dokonano w dniach: 5 stycznia 2011 roku i 30 grudnia 2015 roku. **Nieterminowo wysłano tytuły na I i II ratę podatku za 2016 rok tj. W dniu 1 września 2016 roku. W 2017 roku nieterminowo wysłano upomnienie na I ratę podatku tj. w dniu 13 czerwca 2017 roku.**

Szczegółową windykację przedstawiono w załączniku nr 42 protokołu kontroli.

Windykacja podatku rolnego – osoby prawne

Zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **101,00 zł** i na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowiły kwotę **101,00 zł**.

Sprawdzono windykację w podatku rolnym od osób prawnych w odniesieniu do największego dłużnika o numerze ewidencyjnym (...) ²⁹ i stwierdzono, że zaległości na dzień 31 grudnia 2017 i 2018 roku wynosiły 101,00 zł i dotyczyły zaległości z okresu I/2011 do I/2016. Windykację opisano w temacie windykacja podatku od nieruchomości od osób prawnych z uwagi na to, że ww. zaległość dotyczy tego samego podatnika.

Wyjaśnienie w sprawie windykacji na powyższe zaległości stanowi załącznik nr 41 protokołu kontroli.

Z powyżej przedstawionych ustaleń kontrolujących dotyczących windykacji zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych oraz podatku rolnego od osób fizycznych wynika, że działania windykacyjne (tytuły wykonawcze) organ podatkowy w stosunku do czterech podatników podejmował z opóźnieniem, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z dnia 31 grudnia 2015 r., poz. 2367), gdzie w myśl ww. przepisów wierzyciel niezwłocznie przesyła zobowiązanemu upomnienie i tytuł wykonawczy, w szczególności jeżeli: łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia i nie zostały podjęte działania informacyjne oraz z podjętych działań informacyjnych w sprawie wynika, że obowiązek nie zostanie dobrowolnie wykonany.

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Zgodnie z art. 42 ust 5 ustawy o finansach publicznych jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Windykacja podatku od środków transportowych

Zaległości w podatku od środków transportowych od osób fizycznych na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły **7.026,60 zł** a od osób prawnych nie wystąpiły, na dzień 31 grudnia 2018 roku zaległości w podatku nie wystąpiły.

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

Zgodnie z obowiązującym Regulaminem organizacyjnym Urzędu Gminy Łowicz do zakresu stanowiska ds. gospodarki gruntami, mienia gminy i rolnictwa należy m.in.: [1] gospodarowanie i zarządzanie komunalnymi gruntami zabudowanymi i przeznaczonymi w planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę, w tym ich zbywanie, oddawanie w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem, dzierżawę, użyczenie i w zarząd, [2] ustalanie wartości gruntów, cen i opłat za korzystanie z gruntów, [3] organizowanie przetargów na sprzedaż nieruchomości, [4] nabywanie nieruchomości niezbędnych do realizacji zadań gminy, [5] administrowanie i zarządzanie mieszkaniowym zasobem gminy oraz nieruchomościami zabudowanymi, [6] ustalanie stawek czynszów, opłat za lokale i nieruchomości budynkowe, dokonywanie rozliczeń oraz egzekwowanie należności, [7] przygotowywanie dokumentacji i decyzji administracyjnych w zakresie opłaty adiacenckiej.

W dniu 26 stycznia 2018 roku została przyjęta uchwała nr L/231/18 Rady Gminy Łowicz w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Łowicz na lata 2018-2022 oraz zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy. We wcześniejszym okresie obowiązywał Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy na lata 2013-2017 przyjęty uchwałą nr XXVII/123/12 Rady Gminy Łowicz z dnia 21 grudnia 2012 roku.

W dniu 30 sierpnia 2019 roku Wójt Gminy Łowicz wydał zarządzenie nr 37/2016 w sprawie sporządzenia planu wykorzystania Gminnego Zasobu Nieruchomości Gminy Łowicz na lata 2016-2019.

W dniu 5 grudnia 2002 roku została przyjęta uchwała nr 12/02 Rady Gminy w Łowiczu w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wdzierżawiania lub najmu. Zgodnie z ww. uchwałą:

- Wójt Gminy będzie nabywał nieruchomości na rzecz Gminy Łowicz, zbywał nieruchomości stanowiące własność Gminy Łowicz, wdzierżawiał i wynajmował na okres powyżej 3 lat oraz obciążał je zgodnie z miejscowym ogólnym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Łowicz,
- wykonując uprawnienia określone w pkt. 1 Wójt Gminy podejmuje decyzje po uprzednim zasięgnięciu opinii Komisji Budżetu Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Rady Gminy a także opinii Rady Sołectkiej.

W dniu 29 grudnia 2006 roku została przyjęta uchwała nr III/17/06 Rady Gminy w Łowiczu w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania i rozkładania na raty należności pieniężnych Gminy Łowicz oraz jej jednostek organizacyjnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, oraz wskazania organów do tego uprawnionych. Ww. uchwała została przyjęta na podstawie art. 43 ust. 2 nieobowiązującej już

ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych. W obowiązującym stanie prawnym zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do udzielania tych ulg.

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

Dochody ze sprzedaży nieruchomości lub ich części (w tym lokali)

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
500.000,00	500.000,00	124.030,00	600.000,00	600.000,00	373.822,16

Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości były klasyfikowane prawidłowo w dziale 700 - gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 - gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0770 - wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości.

Zgodnie z wyjaśnieniami złożonymi w dniu 29 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę niskie wykonanie planowanych dochodów ze sprzedaży nieruchomości wynikało z tego, że nieruchomości rolne nie zostały sprzedane w przetargu ograniczonym do rolników indywidualnych. W 2017 roku w przetargu ograniczonym zostały wystawione 2 nieruchomości o wartości łącznej 307.400,00 zł, w przypadku jednej nieruchomości nie zostało złożone żadne zgłoszenie zakupu natomiast w przypadku drugiej działki, osoba która dokonała zgłoszenia zakupu nie spełniła wszystkich warunków określonych w ogłoszeniu o przetargu. W 2018 roku w przetargach ograniczonych zaplanowanych na 18 maja oraz 26 lipca zostały wystawione 2 nieruchomości o wartości 319.100,00 zł. Nie zostało złożone żadne zgłoszenie zakupu, nikt nie wpłacił wadium. Przetargi się nie odbyły.

Wyjaśnienia złożone w dniu 29 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczące sprzedaży działek w latach 2017-2018 stanowi załącznik nr 43 protokołu kontroli.

2017 rok

Lp	Nr działki	Powierzchnia w m ²	Miejsce położenia	Przeznaczenie działki	Rodzaj sprzedaży	Termin przetargu	Kwota sprzedaży w zł brutto
1	806/1	393	Zielkowice	budowlana	Przetarg	22.06.2017	15.288,90
2	173/6	1200	Jastrzębia	budowlana	Przetarg	02.08.2017	54.120,00
3	77	2300	Niedźwiada	budowlana	Przetarg	12.09.2017	67.600,00
4	306	34400	Ostrów	rolna	Przetarg	09.11.2017	nie odbył się
5	309	79800	Ostrów	rolna	Przetarg	09.11.2017	nie odbył się

2018 rok

LP	Miejsce	Nr	Pow. w	Przeznaczeni	Rodzaj	Termin	Cena sprzedaży po zakończonej
----	---------	----	--------	--------------	--------	--------	-------------------------------

	położenia	działki	m ²	e działki	sprzedaży	przetargu	licytacji - brutto
1	Jastrzębia	447/14	1202	budowlana	przetarg	17.08.2018	99 905,77
2	Jastrzębia	447/15	1202	budowlana	przetarg	17.08.2018	135 300,00
3	Jastrzębia	447/16	1202	budowlana	przetarg	17.08.2018	99 905,77
4	Jastrzębia	447/17	1201	budowlana	przetarg	03.10.2018	99 819,42
5	Zielkowice	1334	1364	droga	tryb bezprzetargow y	21.09.2018	15 000,00
6	Szczudłów	154 na 219	1700 9500	budowlana rolno- budowlana	zamiana gruntów	24.04.2018	dopłata na rzecz gminy: 18 322,80
7	Ostrów	306	34400	rolna	przetarg	18.05.2018 26.07.2018	nie odbył się
8	Ostrów	309	79800	rolna	przetarg	18.05.2018 26.07.2018	nie odbył się

Do kontroli wybrano procedury sprzedaży, które miały miejsce w 2018 roku: [1] sprzedaż w trybie bezprzetargowym działki nr 1334 położonej w Zielkowicach, [2] sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki nr 447/15 położonej w Jastrzębiej.

Sprzedaż w trybie bezprzetargowym działki nr 1334 położonej w Zielkowicach

W toku kontroli sprzedaży ustalono, co następuje:

- wartość sprzedanej nieruchomości była ustalona zgodnie z art. 67 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r., poz. 2204 ze zm.) w oparciu o operat szacunkowy sporządzany przez rzeczoznawcę majątkowego nr uprawnień 1026 w dniu 17 kwietnia 2018 roku. Wartość rynkowa części nierolnej – 4.300 zł, wartość rynkowa części rolnej – 9.330 zł,
- w dokumentacji znajduje się pismo z dnia 17 kwietnia 2018 roku podpisane przez Wójta Gminy w związku z § 1 uchwały nr 12/02 Rady Gminy w Łowiczu z dnia 5 grudnia 2002 roku w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu, w którym prosi Komisję Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska o wyrażenie opinii w sprawie m.in. sprzedaży w trybie bezprzetargowym przedmiotowej działki. Działka została wyceniona na kwotę 14.619,00 zł brutto,
- w dniu 25 kwietnia 2018 roku ww. Komisja pozytywnie zaopiniowała propozycję sprzedaży w trybie bezprzetargowym działki nr 1334 (opinia nr 13/2018),
- w dniu 8 czerwca 2018 roku Wójt Gminy wystąpił do Rady Sołeckiej wsi Zielkowice o wyrażenie opinii w sprawie sprzedaży przedmiotowej działki. Rada Sołecka w Zielkowicach wydała pozytywną opinię,
- w dniu 29 czerwca 2018 roku została przyjęta uchwała nr LVI/268/18 Rady Gminy Łowicz w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w trybie bezprzetargowym,
- w dniu 2 lipca 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 38/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w trybie bezprzetargowym działki nr 1334 położonej we wsi Zielkowice, w celu poprawienia warunków

zagospodarowania nieruchomości przyległej. Załącznikiem do zarządzenia był wykaz nieruchomości przeznaczony do sprzedaży,

- tryb bezprzetargowy został wybrany na podstawie art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy, czyli nieruchomość jest zbywana w tym trybie, jeżeli przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej części, jeśli mogą poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość nabyć, jeżeli nie mogą być zagospodarowane jako odrębne nieruchomości,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia,
- wykaz został umieszczony również na stronie internetowej urzędu oraz na stronie BIP, a informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane art. 35 ust. 2 ww. ustawy. Cena nieruchomości została ustalona zgodnie z operatem szacunkowym – 15.000,00 zł brutto,
- w dniu 14 sierpnia 2018 roku został spisany protokół uzgodnień w sprawie przedmiotowej sprzedaży,
- w dniu 21 września 2018 roku została podpisana umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium A nr 3010/2018. W umowie został wskazany termin płatności – 5 października 2018 rok,
- w dniu 21 września 2018 roku została wystawiona faktura VAT nr 00046/09/2018/UG z terminem płatności 5 października 2018 rok,
- kwota 15.000 zł została zapłacona w dniu 8 października 2018 roku. Została naliczona kwota odsetek za zwłokę w wysokości 8,63 zł, uiszczona w dniu 5 listopada 2018 roku,
- działka została zdjęta z ewidencji księgowej w dniu 24 września 2018 roku na kwotę 17.732,00 zł.

Sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego działki nr 447/15 położonej w Jastrzębiej

W toku kontroli sprzedaży ustalono, co następuje:

- wartość sprzedawanej działki została ustalona zgodnie z art. 67 ustawy o gospodarce nieruchomościami w oparciu o operat szacunkowy sporządzony przez rzeczoznawcę majątkowego (nr uprawnień 1026) w dniu 16 kwietnia 2018 roku. Wartość działki wyniosła 80.420,00 zł netto,
- w dokumentacji znajduje się pismo z dnia 17 kwietnia 2018 roku podpisane przez Wójta Gminy w związku z § 1 uchwały nr 12/02 Rady Gminy w Łowiczu z dnia 5 grudnia 2002 roku w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawiania lub najmu, w którym prosi Komisję Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska o wyrażenie opinii w sprawie m.in. sprzedaży działek o następujących numerach: 447/14, 447/15, 447/16, 447/17, 447/18, 447/19,
- w dniu 25 kwietnia 2018 roku ww. Komisja pozytywnie zaopiniowała propozycję sprzedaży działki nr 447/15 (opinia nr 8/2018),

- w dniu 9 maja 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 22/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz stanowił załącznik nr 1 do zarządzenia,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane w art. 35 ust. 2 ww. ustawy,
- w dniu 9 lipca 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 40/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie ogłoszenia I nieograniczonego przetargu ustnego na sprzedaż nieruchomości położonych we wsi Jastrzębia: działka nr 447/14 – 17 sierpnia godz. 9.00, działka nr 447/15 – 17 sierpnia godz. 11.00, działka nr 447/16 – 17 sierpnia godz. 13.00,
- zarządzeniem Wójta Gminy Łowicz nr 15/18 z dnia 6 kwietnia 2018 roku została powołana 5-osobowa Komisja przetargowa do przeprowadzania przetargów i rokowań na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Łowicz na rok 2018,
- ogłoszenie o przetargu były podane do publicznej wiadomości zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490), czyli na co najmniej 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu, oraz zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, czyli nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4,
- w ogłoszeniu o przetargu były zamieszczone wszystkie niezbędne informacje, zgodnie z § 13 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- ogłoszenie o przetargu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy, a informacja o nim podana do publicznej wiadomości w prasie lokalnej oraz na stronach internetowych urzędu,
- w ogłoszeniu o przetargach była wskazana forma wnoszenia wadium – w pieniądzu. Jego wysokość była ustalona w wysokości 10% ceny wywoławczej a termin jego wniesienia był ustalony w sposób umożliwiający komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia (data wniesienia wadium – do dnia 13 sierpnia, data przetargu – w dniu 17 sierpnia 2018 roku),
- z przeprowadzonego przetargu został sporządzony protokół, który zawierał wszystkie informacje wskazane w § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
- była sporządzona informacja o wyniku przetargu, zawierająca wszystkie elementy wymienione w § 12 ust. 1 ww. rozporządzenia. Została ona wywieszona w siedzibie urzędu na okres 7 dni,
- zapłata należności z tytułu nabycia nieruchomości nastąpiła w dniu 10 września 2018 roku, zgodnie z art. 70 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, czyli nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność. Wadium było zaliczane na poczet ceny nabycia nieruchomości,
- nabywca został zawiadomiony o miejscu i terminie podpisania umowy sprzedaży, zostały zachowane terminy z art. 41 ustawy o gospodarce nieruchomościami,

- umowa sprzedaży została zawarta w dniu 12 września 2018 roku w formie aktu notarialnego repertorium A nr 2023/2018,
- działka została zdjęta z ewidencji księgowej w dniu 24 września 2018 roku (PK nr 121/1).

Zamiana działki nr 154 o pow. 0,17 ha położonej we wsi Szczudłów na działkę nr 219 o pow. 0,95 ha położonej we wsi Szczudłów.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- Wójt Gminy wystąpił w dniu 13 marca 2017 roku do Komisji Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska o wyrażenie opinii w sprawie sprzedaży m.in. działki o nr 154, oraz w dniu 22 marca 2017 roku do Rady Sołectkiej wsi Szczudłów,
- ww. Komisja i Rada sołectka zaopiniowała sprzedaż przedmiotowej działki pozytywnie,
- w dniu 17 maja 2017 roku do Urzędu Gminy wpłynął wniosek z prośbą o zamianę działki nr 219 na działkę nr 154,
- wartość działek została ustalona: [1] nr 154 - operat szacunkowy z dnia 4 kwietnia 2018 roku, 52.360,00 zł netto (64.402,80 zł brutto), [2] nr 219 - operat szacunkowy z dnia 2 sierpnia 2017 roku, 46.080,00 zł netto,
- w dniu 4 kwietnia 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 13/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie zamiany nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Szczudłów, stanowiącej własność Gminy Łowicz a nieruchomością położoną w obrębie ewidencyjnym Szczudłów będącą własnością osoby fizycznej. Zgodnie z nim zamiana nieruchomości nastąpi zgodnie z warunkami określonymi w protokole uzgodnień z dopłatą wynikającą z różnicy wartości nieruchomości w wysokości 18.322,80 zł na rzecz Gminy Łowicz,
- w dniu 5 kwietnia 2018 roku został sporządzony protokół uzgodnień w sprawie zamiany gruntów,
- w dniu 20 kwietnia 2018 roku została zapłacona kwota 18.322,80 zł,
- w dniu 24 kwietnia 2018 roku została zawarta umowa zamiany w drodze aktu notarialnego repertorium A nr 1117/2018,
- w dniu 26 kwietnia 2018 roku została zdjęta z ewidencji księgowej działka o nr 154 na kwotę 4.674,90 zł oraz przyjęta działka o nr 219 na kwotę 46.080,00 zł.

Przykładowe księgowanie wpływów ze sprzedaży mienia dokonanych przelewem na rachunek bankowy

w jednostce

Wn 130-1/ Ma 221-34 - przelew za zakup działki brutto

Wn 221-34/ Ma 720-1- przypis należności netto

Wn 221-34/ Ma 225-2 - podatek VAT

Wn 222-6/ Ma 130-1 - przekazanie dochodów pobranych przez Urząd Gminy do organu

Wn 800/ Ma 222-6 - okresowe przeniesienie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdania Rb 27-S za rok

w organie

Wn 133/ Ma 222-1- przelew dochodów pobranych przez Urząd Gminy

Wn 222-1/ Ma 901 - księgowanie sprawozdania Urzędu Gminy

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości klasyfikowano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 055 – wpłaty z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.

Gmina Łowicz posiada jedną działkę oddaną w użytkowanie wieczyste. Jest to działka położona w miejscowości Zielkowie, nr 129/2 o pow. 972 m². Wysokość opłaty rocznej wynosi 150,00 zł. Aktualizacji opłaty rocznej dokonano w 2003 roku. W 2019 roku gmina przystąpiła do wyceny gruntu w celu dokonania aktualizacji opłaty rocznej. Do 31 maja ma zostać sporządzony operat szacunkowy. Opłaty w latach 2017-2018 uiszczano terminowo, do dnia 31 marca.

Rok	Położenie działki	Powierzchnia w ha	Wysokość opłaty rocznej	Data wpłaty
2017	Zielkowie – dz. 129/2	972 m ²	150	15.03.2017 Nr 277/9/17
2018	Zielkowie – dz.	972 m ²	150	20.03.2018 Nr 281/2/18

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

2017 rok			2018 rok		
Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie
19.000,00	19.000,00	17.224,40	16.720,00	16.720,00	18.353,57

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy wykazywano w dziale 700 – gospodarka mieszkaniowa, rozdziale 70005 – gospodarka gruntami i nieruchomościami, § 0750 – dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze.

Dzierżawa

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku było zawartych 19 umów dzierżawy na grunty rolne.

Wysokość czynszu dzierżawnego za grunty rolne do dnia 31 grudnia 2017 roku były wyliczane jako wartość 3 kwintali pszenicy za 1 ha dzierżawy na podstawie propozycji Komisji Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Rady Gminy w Łowiczu na posiedzeniu odbytym w dniu 22 sierpnia 2006 roku.

W dniu 16 listopada 2017 roku zostało wydane zarządzenie nr 49/17 Wójta Gminy Łowicz w sprawie stawek czynszu dzierżawnego oraz zasad dzierżawy nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Łowicz na cele rolne. Zgodnie z § 1 zarządzenie ma zastosowanie do:

- nieruchomości rolnych wydzierżawionych na okres do 3 lat,
- nieruchomości rolnych wydzierżawianych po zakończeniu dzierżawy trwającej do 3 lat, za zgodą Rady Gminy Łowicz dotychczasowym dzierżawcom na kolejny okres,
- nieruchomości rolnych w stosunku do których, za zgodą Rady Gminy Łowicz, odstąpiono od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy.

Zgodnie z § 6 ww. zarządzenia:

- przyjmuje się, iż czynsz dzierżawny z tytułu dzierżawy nieruchomości rolnej będzie ustalony wyłącznie dla użytków rolnych stanowiących wg danych ujawnionych w ewidencji gruntów grunty orne, sady, łąki, pastwiska – bez względu na ich klasę,
- ustala się czynsz dzierżawny za grunty orne obejmujące użytki rolne, bez względu na ich klasę w wysokości 300 zł za 1 ha w stosunku rocznym,
- w przypadku gdy wydzierżawiona nieruchomość rolna obejmować będzie zarówno użytki rolne (grunty orne, sady, łąki i pastwiska) oraz lasy, grunty zadrzewione i zakrzewione, nieużytki, rowy i wody nie będące stawami – roczny czynsz dzierżawny za wydzierżawioną nieruchomość ustala się, wg stawki określonej w ust. 2, proporcjonalnie do udziału użytków rolnych (grunty orne, sady, łąki i pastwiska, grunty pod stawami) do ogólnej powierzchni wydzierżawionej nieruchomości,
- czynsz dzierżawny jest płatny do 15 maja oraz do 15 września,
- wyliczone stawki czynszu zaokrągla się do pełnych złotych.

Kontrolą objęto procedurę zawarcia 3 umów dzierżawy w latach 2017-2018 roku:

- umowa z dnia 21 kwietnia 2017 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotyczącą części działki o nr ewid. 204 o pow. 1,82 ha. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 21 kwietnia 2017 roku do 20 kwietnia 2020 roku. Czynsz dzierżawny za miesiące maj-grudzień 2017 roku wynosi 222,73 zł płatny do dnia 30 września 2017 roku. Wysokość czynszu dzierżawnego na kolejne lata zostanie wyliczona do dnia 15 kwietnia każdego roku i podana osobnym pismem. **Czynsz za 2017 rok naliczono od 1 maja, a umowa obowiązywała od dnia 21 kwietnia. Nie naliczono czynszu za miesiąc kwiecień. Prawidłowo obliczony czynsz za ten rok powinien wynieść 232 zł.** W dniu 30 listopada 2017 roku został sporządzony aneks do umowy, w którym został ustalony czynsz dzierżawny zgodnie z zarządzeniem obowiązującym od 1 stycznia 2018 roku. Zgodnie z aneksem czynsz dzierżawny za cały okres dzierżawy wynosi 546,00 zł rocznie płatny w następujących terminach: [1] do 15 maja 2018 roku – 546 zł, [2] do 15 maja 2019 roku – 546 zł, [3] do 15 marca 2020 roku – 182 zł. **Za 2020 rok naliczono czynsz w**

wysokości 182 zł (od stycznia do końca kwietnia), a według kontrolujących powinien on wynieść 167 zł (od stycznia do 21 kwietnia),

- umowa z dnia 23 marca 2018 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca części działki o nr ewid. 341 o pow. 1,33 ha. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 23 marca 2018 roku do dnia 22 marca 2021 roku. Czynsz dzierżawny za cały okres trwania dzierżawy wynosi 399 zł rocznie płatny w terminach: [1] do 15 czerwca 2018 roku – 399 zł, [2] do 15 maja 2019 roku – 399 zł, [3] do 15 maja 2020 roku – 399 zł. Dzierżawca uiścił czynsz w dniu 14 czerwca w wysokości 399 zł. Z dniem 31 grudnia 2018 roku na podstawie wniosku dzierżawcy została rozwiązana umowa dzierżawy. **Prawidłowo obliczony czynsz za 2018 rok powinien wynieść 309,00 zł,**
- umowa z dnia 30 listopada 2018 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr ewid. 426 o pow. 0,66 ha. Umowa zawarta na czas określony od dnia 1 grudnia 2018 roku do dnia 30 listopada 2021 roku. Czynsz dzierżawny za cały okres wynosi 198 zł rocznie płatny w następujących terminach: do 15 maja 2019 roku, do 15 maja 2020 roku, do 15 maja 2021 roku,
- umowa z dnia 2 września 2015 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr ewid. 165/2 i 164 o pow. łącznej 1,58 ha. Umowa zawarta na czas określony od dnia 2 września 2015 roku do dnia 1 września 2018 roku. Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 2 lutego 2017 roku czynsz dzierżawny za 2017 rok wynosi 290,04 zł płatny w terminach: 15 maja – 150,04 zł, 15 września – 140,00 zł. Aneks z dnia 30 listopada 2017 roku – czynsz dzierżawny w wysokości 316 zł (za I-VIII 2018 roku) płatny do 15 maja 2018 roku,
- umowa z dnia 4 października 2017 roku zawarta między Gminą Łowicz a Fundacją PROLAS dotycząca następujących działek: [1] nr 228 o pow. 0,11 ha, 229 o pow. 0,18 ha, 238 o pow. 0,02 ha, 264 o pow. 0,16 ha, 397 o pow. 0,90 ha, 398 o pow. 1,57 ha, 376 o pow. 3,22 ha, 377 o pow. 1,91 ha. Łączna powierzchnia działek 8,07 ha. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 4 października 2017 roku do dnia 3 października 2022 roku. Czynsz dzierżawny w wysokości 1,00 zł rocznie płatny z góry do dnia 31 stycznia każdego roku. Czynsz w wysokości 5 zł został zapłacony w dniu 31 października 2017 roku.

W dniu 30 maja 2019 roku inspektor Agnieszka Koza złożyła wyjaśnienie o następującej treści: *„Podstawą zawarcia umowy dzierżawy z dnia 04 X 2017 r. pomiędzy Gminą Łowicz a Fundacją PROLAS na okres 5 lat jest charakter prowadzonej przez fundację PROLAS działalności statutowej mającej na celu szeroko rozumiane promowanie zwiększenia powierzchni zalesienia co skutkować ma zwiększoną produkcję tlenu dla Rzeczypospolitej Polskiej - zgodnie z § 6 statutu w/w fundacji. Fundacja aby mogła realizować swoje cele statutowe zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 9 zawiera umowy dzierżawy gruntów pod zalesienie. Okres 3 lat wynikający z ustawy o gospodarce nieruchomościami wydaje się zbyt krótki aby osiągnąć szczytne cele realizowane przez fundację. Ponadto, po zwrocie przedmiotu dzierżawy, dzierżawca nie rości sobie praw do naniesień na gruncie, a w szczególności do urządnego lasu oraz rozliczeń związanych z nasadzeniami. Zatem Gmina Łowicz po wygaśnięciu tej umowy zwiększy swój stan majątkowy w postaci naniesień na gruncie, co przemawia o uzasadnionych przesłankach zawarcia umowy na okres 5 lat oraz wysokości symbolicznego czynszu dzierżawnego. Gmina na bieżąco kontroluje realizację celów zawartych w umowie, to jest wykonania nasadzeń na dzierżawionych od gminy gruntach. Dodatkowy charakter edukacyjny umowy osiągnięty został w postaci, iż to wolontariusze (uczniowie szkół) z udziałem członków fundacji posadzili blisko 7000 sadzonek leśnych”.*

Wyjaśnienie złożone w dniu 30 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczącą ustalenia czynszu dzierżawnego dla Fundacji PROLAS stanowi załącznik nr 44 protokołu kontroli.

Umowa/nr działki	Czas na jaki umowa została zawarta	Sposób wyliczenia czynszu przez jednostkę	Sposób wyliczenia czynszu przez kontrolującą
Z dnia 21 kwietnia 2017 r./nr. ew. 204 o pow. 1,82 ha	21.04.2017-20.04.2020	Za 2017 rok 61,19 zł za 1 dt x 3 = 183,57 zł x 1,82 ha = 334,09 zł : 12 x 8 m = 222,73 zł Za 2020 rok 300 zł za 1 ha x 1,82 ha = 546 zł : 12 = 45,50 zł x 4 m = 182 zł	Za 2017 rok 27,84 zł – czynsz za miesiąc 27,84 zł x 8 + (27,84 : 30 dni x 10 dni) = 222,72 + 9,28 = 232 zł Za 2020 rok 45,50 zł x 3 + (45,50 zł : 30 x 20 dni) = 136,50 + 30,33 = 167 zł
Z dnia 23 marca 2018 r./nr ew. 341 o pow. 1,33 ha	23.03.2018-22.03.2021	300 zł za 1 ha x 1,33 ha = 399 zł	399 zł : 12 m = 33,25 x 9 = 299,25 zł 33,25 zł : 31 x 9 dni = 9,65 zł (marzec) 299,25 + 9,65 = 309 zł

Oprócz ww. umów skontrolowano również terminowość uiszczania czynszu dzierżawnego w latach 2017-2018 wynikającego z następujących umów:

- umowa z dnia 7 kwietnia 2017 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr 6, 25, 170, 179, 242 o pow. łącznej 0,80 ha. Umowa zawarta na czas określony od dnia 7 kwietnia 2017 roku do 6 kwietnia 2020 roku. Roczny czynsz dzierżawny w wysokości 146,86 zł płatny z góry za rok w następujący sposób: do dnia 15 maja – 73,86 zł, do dnia 15 września – 73,00 zł. Zgodnie z aneksem z dnia 30 listopada 2017 roku czynsz dzierżawny wynosi 240,00 zł rocznie płatny do dnia 15 maja 2018 roku,
- umowa z dnia 2 czerwca 2017 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr 386 o pow. 0,05 ha. Umowa zawarta na czas określony od dnia 2 czerwca 2017 roku do dnia 1 czerwca 2020 roku. Czynsz dzierżawny za m-ce VI-XII wynosi 5,36 zł płatny do dnia 15 września 2017 roku. Zgodnie z aneksem z dnia 30 listopada 2017 roku czynsz dzierżawny wynosi 15,00 zł rocznie płatny do 15 maja 2018 roku,
- umowa z dnia 6 listopada 2015 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr ew. 426 o pow. 0,66 ha. Umowa zawarta na czas określony od dnia 6 listopada 2015 roku do dnia 6 listopada 2018 roku. Wysokość czynszu na kolejne lata zostanie wyliczona do dnia 31 maja każdego roku i podana osobnym pismem. Zawiadomienie z dnia 2 lutego 2017 roku informujące że wysokość czynszu dzierżawnego na 2017 rok wynosi 121,16 zł, płatny do dnia 15 maja 2017 roku. Aneks z dnia 30 listopada 2017 roku – czynsz dzierżawny od 1 stycznia 2018 wynosi 198 zł rocznie płatny do 15 maja 2018 roku,
- umowa dzierżawy z dnia 31 marca 2017 roku zawarta między Gminą Łowicz a osobą fizyczną dotycząca działki o nr ewid. 392 o pow. całkowitej 3,29 ha a do wydzierżawienia o pow. 2,31 ha. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 1 kwietnia 2017 roku do 31 marca 2020 roku. Czynsz dzierżawny za IV-XII 2017 roku wynosi 318,04 zł płatny do dnia 15 maja – 160,04 zł, do dnia 15 września – 158,00 zł. Nie została podana stawka czynszu dzierżawnego za

kolejne pełne lata umowy. Aneks z dnia 30 listopada 2017 roku – czynsz dzierżawny: [1] do 15 maja 2018 roku – 693, [2] do 15 maja 2019 roku – 693 zł, [3] do 15 marca 2020 roku – 173,25 zł.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

- trzy skontrolowane umowy dzierżawy były zawierane na czas określony do 3 lat, a jedna została zawarta na okres 5 lat,
- wszystkie skontrolowane umowy dzierżawy zostały zawarte w trybie bezprzetargowym,
- **umowa zawarta w dniu 4 października 2017 roku z Fundacją PROLAS na czas oznaczony od dnia 4 października 2017 roku do dnia 3 października 2022 roku została zawarta w trybie bezprzetargowym. Zgodnie z art. 37 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednia rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów. Rada Gminy Łowicz nie podjęła stosownej uchwały w tym zakresie,**
- Wójt Gminy występował do Rady Sołeckiej oraz do Komisji Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Rady Gminy z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie wydzierżawienia gruntów gminnych,
- Komisja Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Rady Gminy oraz Rada Sołecka wyraziły pozytywne opinie w sprawie wydzierżawienia działek,
- w dokumentacji znajdowały się zarządzenia Wójta Gminy w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia. Wykaz stanowił załącznik nr 1 do zarządzeń,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży był wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy z zachowaniem 21-dniowego terminu, o którym mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku (Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.), o czym świadczyła umieszczona na wykazie adnotacja o dacie wywieszenia oraz o dacie zdjęcia,
- wykaz zawierał wszystkie informacje wymagane w art. 35 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- wykaz został umieszczony również na stronie internetowej urzędu oraz na stronie BIP, a informacja o wywieszeniu wykazu została podana do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość,
- w wykazie nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia z dnia 5 listopada 2018 roku, który wisiał na tablicy ogłoszeń w dniach 9-30 listopada 2018 roku (działki nr 426 i 154/3), wysokość czynszu z tytułu dzierżawy wynosiła 474 zł rocznie za działkę o nr 426. Podczas gdy prawidłowa wartość czynszu wynosiła 198 zł i taka została podana w wykazie stanowiącym załącznik do zarządzenia Wójta,
- zostały podjęte następujące czynności windykacyjne w stosunku do dzierżawcy działki nr 426 o pow. 0,66 ha (umowa z dnia 6 listopada 2015 roku): wezwanie do zapłaty nr 1/2017 z dnia 5 lipca 2017 roku, wezwanie do zapłaty ostateczne

nr 1/17 z dnia 24 sierpnia 2017 roku. Zaległość została uiszczona w dniu 12 września 2017 roku,

- czynsze dzierżawne były wyliczane: [1] do dnia 31 grudnia 2017 roku – jako wartość 3 kwintali pszenicy za 1 ha dzierżawy na podstawie propozycji Komisji Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska Rady Gminy w Łowiczu na posiedzeniu odbytym w dniu 22 sierpnia 2006 roku, [2] od dnia 1 stycznia 2018 roku - w wysokości 300 zł za 1 ha w stosunku rocznym zgodnie z zarządzeniem nr 49/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 16 listopada 2017 roku w sprawie stawek czynszu dzierżawnego oraz zasad dzierżawy nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Łowicz na cele rolne,
- **stwierdzono nieprawidłowości w obliczaniu czynszu dzierżawnego: [1] umowa z dnia 21 kwietnia 2017 roku dotycząca działki o nr. ew. 204 o pow. 1,82 ha - w roku rozpoczęcia i zakończenia umowy dzierżawy czynsz dzierżawny był obliczany za pełne miesiące zamiast proporcjonalnie do ilości dni obowiązywania umowy w danym miesiącu, [2] umowa z dnia 23 marca 2018 roku dotycząca działki o nr ew. 341 o pow. 1,33 ha – za 2018 rok naliczono czynsz w wysokości 399 zł, zamiast prawidłowo 309 zł,**
- **zgodnie z zarządzeniem nr 49/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 16 listopada 2017 roku czynsz dzierżawny jest płatny do 15 maja i do 15 września. Natomiast w poddanych kontroli umowach dzierżawy: jednej zawartej w 2018 roku, w aneksach z 30 listopada 2017 roku do umów zawartych w 2017 roku oraz w latach wcześniejszych znajdował się zapis, że czynsz jest płatny do 15 maja,**
- w większości przypadków dzierżawcy płacili czynsze terminowo, zgodnie z zapisami umów oraz zawiadomień o wysokości czynszu za dany rok. **W nielicznych przypadkach gdy zdarzały się drobne opóźnienia pobierano odsetki w nieprawidłowej wysokości,**
- w latach 2017-2018 nie udzielono ulg w zapłacie czynszu dzierżawnego,
- na koniec 2018 roku nie było zaległości z tytułu czynszu dzierżawnego.

W dniu 14 maja 2019 roku inspektor Agnieszka Koza złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „W § 7 zarządzenia nr Nr 49/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 16.11.2017r. w sprawie stawek czynszu dzierżawnego oraz zasad dzierżawy nieruchomości rolnych stanowiących własność Gminy Łowicz, na cele rolne jest zapis iż czynsz dzierżawny płatny jest w dwóch terminach: do 15 maja i do 15 września. W związku z wejściem w życie zarządzenia od 01.01.2018r. do końca roku 2017 zostały przygotowane aneksy do każdej umowy powiadamiające o nowej stawce i nowym terminie wpłaty czynszu. W porozumieniu z dzierżawcami, ze względu na małe kwoty czynszu zdecydowano że dotychczasowi dzierżawcy wpłacą czynsz jednorazowo do 15 maja każdego roku. Jedynie w przypadku jednego dzierżawcy (działki nr 123/2,44) kwota czynszu została rozłożona na dwie raty płatne do 15 maja i do 15 września”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 14 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kozę dotyczące terminów wpłat czynszu dzierżawnego stanowi załącznik nr 45 protokołu kontroli.

W dniu 17 maja 2019 roku inspektor Agnieszka Koza złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „Odsetki były nieprawidłowo naliczane, ponieważ były naliczane stawką odsetek podatkowych, zamiast ustawowych. Błędne naliczenie wysokości odsetek spowodowane jest tym, iż w programie kasowym odsetki podatkowe są podstawiane automatycznie do naliczenia, natomiast kasjerka naliczając odsetki za czynsze powinna wybrać z programu odsetki ustawowe. Gmina nie posiada programu komputerowego do księgowania

czynszu, gdzie były by wprowadzane wszystkie dane dotyczące zobowiązań danego dzierżawcy. Wobec powyższego, dane dotyczące wpłat dzierżawcy nie są wysyłane bezpośrednio do kasy, lecz wprowadzane przez kasjerkę, co powoduje czasem błędy w naliczaniu odsetek”.

Wyjaśnienie z dnia 17 maja 2019 roku złożone przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczącą odsetek od nieterminowych płatności czynszu dzierżawnego za lata 2017-2018 stanowi załącznik nr 46 protokołu kontroli.

Najem

Gmina posiada 3 lokale mieszkalne w budynku będącym własnością Gminy Łowicz w miejscowości Bocheń. Jeden lokal o pow. 49,41 m² oddany jest w najem na podstawie umowy nr 1/2012 zawartej w dniu 29 lutego 2012 roku. Czynsz za 1 m² wynosił 1,80 zł. Zgodnie z aneksem nr 1 sporządzonym w dniu 12 stycznia 2017 roku: [1] umowa zostaje zawarta na czas nieoznaczony, [2] najemca jest obowiązany uiszczać czynsz za wynajem lokalu miesięcznie z góry, bez uprzedniego wezwania, w terminie do 15 dnia każdego miesiąca kalendarzowego za który przypada należność.

Zgodnie z zarządzeniem nr 1/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 10 stycznia 2017 roku od dnia 1 lutego 2017 roku stawki czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych wynosiły 1,80 zł dla lokali znajdujących się w budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Bocheniu. Natomiast od dnia 1 lutego 2018, zgodnie z zarządzeniem nr 3/18 z dnia 31 stycznia 2018 roku stawka bazowa czynszu za 1 m² wynosiła 1,90 zł.

W dniu 31 stycznia 2018 roku do najemcy zostało wysłane zawiadomienie, że stawka czynszu wynosi 1,90 za 1 m² a miesięczny czynsz 93,88 zł.

Na koniec 2017 i 2018 roku nie było zaległości z tytułu opłaty za najem mieszkania.

Tabela dotycząca terminowości uiszczania czynszu wynikającego z umów dzierżawy oraz umowy najmu w latach 2017-2018 stanowi załącznik nr 47 protokołu kontroli.

Nabycia

Zgodnie z oświadczeniem złożonym przez inspektor Agnieszkę Kożę w dniu 13 maja 2019 roku, w 2017 roku Gmina Łowicz nie nabywała działek na stan mienia gminy.

Oświadczenie z dnia 13 maja 2019 roku złożone przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczące nienabywania nieruchomości przez Gminę Łowicz stanowi załącznik nr 48 protokołu kontroli.

W 2018 roku Gmina nabyła działkę o nr ewid. 256/11 o pow. 254 m² położonej we wsi Zielkowice. Stwierdzono co następuje:

- w dniu 12 marca 2018 roku do Urzędu Gminy wpłynął wniosek o wykupienie przez gminę przedmiotowej działki, która w planie zagospodarowania przestrzennego przeznaczona jest pod drogę dojazdową,
- w dniu 19 marca 2018 roku Wójt Gminy zwrócił się do Rady Sołeckiej oraz Komisji Budżetu, Przestrzegania Prawa, Gospodarki Przestrzennej i Ochrony Środowiska o wyrażenie opinii w sprawie zakupu działki,
- w dniu 26 marca 2018 roku ww. Komisja wydała pozytywną opinię (nr 5/2018),
- w dniu 27 marca 2018 roku Wójt Gminy zwrócił się do Rady Sołeckiej Wsi Zielkowice o wyrażenie opinii w sprawie zakupu działki. Rada Sołecka wyraziła pozytywną opinię,
- w dniu 14 maja 2018 roku został spisany protokół uzgodnień, w którym została ustalona kwota kupna działki na 4.600,00 zł brutto,

- środki finansowe na zakup przedmiotowej działki zostały zabezpieczone w budżecie gminy w dziale 700, rozdziale 70005,
- w dniu 8 czerwca 2018 roku została podpisana umowa sprzedaży w formie aktu notarialnego repertorium A nr 1390/2018,
- działka została wprowadzona do ewidencji księgowej w dniu 11 czerwca 2018 roku (PK nr 66/1).

Przykładowe księgowanie opłaty za najem lokalu mieszkalnego przelewem na rachunek bankowy

w jednostce

Wn 221-15 / Ma 720-1 - przypis należności

Wn 130-1/ Ma 221-15 - przelew czynszu

Wn 222-6/ Ma 130-1 - przekazanie dochodów pobranych przez Urząd Gminy do Organu

Wn 800/ Ma 222-6 - okresowe przeniesienie zrealizowanych dochodów na podstawie sprawozdania Rb 27-S za rok.

w organie

Wn 133/ Ma 222-1- przelew dochodów pobranych przez Urząd Gminy

Wn 222-1/ Ma 901- księgowanie sprawozdania Urzędu Gminy

Przykładowe księgowanie czynszu dzierżawnego wpłaconego do kasy Urzędu Gminy

w jednostce

Wn 101/Ma 221-14 – wpłata należności do kasy

Wn 141/Ma 101 – odprowadzenie gotówki do banku

Wn 130-1/ Ma 141 - wpłata do banku należności pobranej w kasie,

W organie

Wn 133/ Ma 222-1 - przelew dochodów pobranych przez Urząd Gminy

Wn 222-1/ Ma 901 księgowanie sprawozdania Urzędu Gminy

3. POZOSTAŁE DOCHODY

3.1. Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego

Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego w kontrolowanej jednostce klasyfikowane były prawidłowo w dziale 756, rozdział 75618, § 0490 – wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw.

Rok 2017

Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego – 3.592,81 zł,

Dochody ogółem – 28.856.400,08 zł,

Wykonanie procentowe dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego w stosunku do dochodów ogółem wynosiło 0,01%.

Rok 2018

Dochody z tytułu zajęcia pasa drogowego – 400,00 zł,
Dochody ogółem – 32.754.146,41 zł.

Wykonanie procentowe w stosunku do dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego w stosunku do dochodów ogółem wynosiło 0,001%.

Kontrolujące odstąpiły od kontroli zagadnienia dotyczącego uzyskania dochodów z tytułu zajęcia pasa drogowego z uwagi na to, iż w powyżej wymienionych latach kwota dochodów w powyższym zakresie nie przekroczyła 0,3% wykonanych dochodów w danym roku.

3.2. Inne dochody

W latach 2017-2019 Gmina Łowicz nie uzyskiwała dochodów z tytułu renty planistycznej oraz opłaty adiacenckiej.

W dniu 28 maja 2019 roku inspektor Agnieszka Koza złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „Rada Gminy Łowicz w dniu 31.03.2010 r. podjęła Uchwałę nr XL/193/10 w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości. W okresie od 2011 do 2015 roku opłata adiacencka była naliczona w przypadku 110 decyzji podziałowych. W tym dla 57 decyzji nastąpił wzrost wartości nieruchomości, w przypadku 53 decyzji wzrost wartości nie nastąpił. Z uwagi na wysokie koszty prowadzenia postępowania administracyjnego w celu ustalenia wzrostu wartości nieruchomości (opracowanie operatów szacunkowych), przewyższającego znacznie dochód z naliczonej opłaty adiacenckiej oraz brak wzrostu wartości nieruchomości w przypadku połowy decyzji podziałowych, obowiązywanie przedmiotowej uchwały stało się bezzasadne. W 2016 roku została podjęta uchwała nr XXX/129/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 22.11.2016 r. w sprawie uchylenia uchwały nr XL/193/10 w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału nieruchomości. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego w dniu 30.11.2016 r. pod poz. 5097.”

Wyjaśnienie inspektor Agnieszki Kozy z dnia 28 maja 2019 roku w sprawie opłaty adiacenckiej stanowi załącznik nr 49 protokołu kontroli.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH - 2018 ROK

1.1. Informacje ogólne

2018 rok

W dniu 28 lutego 2018 roku uchwałą nr LI/236/18 Rady Gminy Łowicz przyjęto „Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2018 rok” stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

1.2. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - 2018 rok

Wydatki poniesione na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 § 4170, 4210 i 4300 – przeciwdziałanie alkoholizmowi w 2018 roku wynosiły 75.278,90 zł (na plan 76.938,00 zł) tj. 0,24% w wydatkach ogółem 31.263.460,64 zł. Powyższe było zgodne z Rb-28S rocznym sprawozdaniem z wykonania planu wydatków budżetowych za 2018 rok.

Z uwagi na niski procent zrealizowanych wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odstąpiono od kontroli ww. zagadnienia.

2. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2018 ROK

2.1. Informacje ogólne

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Łowicz wykonywane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, który został utworzony na podstawie Uchwały Nr IX/41/90 Gminnej Rady Narodowej w Łowiczu z dnia 23 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jest jednostką organizacyjną Gminy Łowicz.

Statut GOPS w Łowiczu został zatwierdzony uchwałą nr 3/2001 Rady Gminy Łowicz z dnia 28 lutego 2001 roku w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. Do statutu wprowadzono zmiany następującymi uchwałami Rady Gminy Łowicz:

- uchwałą nr 38/04 z dnia 29 grudnia 2004 roku,
- uchwałą nr LIII/248/19 z dnia 25 kwietnia 2018 roku.

Organizację wewnętrzną i tryb pracy wyżej wymienionej jednostki określa Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 2/2018 Kierownika GOPS z dnia 22 maja 2018 roku.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu jest Jolanta Słoma powołana na to stanowisko uchwałą nr 24/2001 Zarządu Gminy Łowicz z dnia 25 września 2001 roku.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu, na dzień kontroli zatrudnionych jest dwóch pracowników socjalnych – 2 etaty, z tego 1 pracownik posiadający specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego. Osoby te spełniają wymogi określone w cytowanej powyżej ustawie. Ponadto w GOPS zatrudnione są:

- Beata Legat – podinspektor – umowa o pracę (1 etat – stanowisko do obsługi świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych oraz funduszu alimentacyjnego),
- (...) ³⁰ – technik prac biurowych – pracownik I stopnia wykonujący prace w ramach robót publicznych, umowa o pracę (1 etat – stanowisko do obsługi świadczeń rodzinnych),

³⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

- (...) ³¹ – asystent rodziny – umowa zlecenie (3 rodziny w wymiarze czasu pracy 2 - 3h w tygodniu na rodzinę),
- (...) ³² – obsługa systemów informatycznych – umowa zlecenie (25h w miesiącu),
- (...) ³³ – osoba realizująca usługi opiekuńcze – umowa zlecenie (1 osoba w wymiarze 2h dziennie przez 2 dni w tygodniu).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu posiada następujące upoważnienia:

- upoważnienie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy – *upoważnienie nr 30/08 Wójta Gminy Łowicz z dnia 1 października 2008 roku*,
- upoważnienie do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych z dłużnikami alimentacyjnymi oraz odbioru od nich oświadczeń majątkowych – *zarządzenie nr 6/09 Wójta Gminy Łowicz z dnia 21 stycznia 2009 roku*,
- upoważnienie do załatwiania w imieniu Wójta Gminy Łowicz spraw związanych z uzyskaniem Karty Dużej Rodziny, w szczególności do przyznawania Karty Dużej Rodziny – *upoważnienie nr 1/15 Wójta Gminy Łowicz z dnia 2 stycznia 2015 roku*,
- upoważnienie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej związanych z udzielaniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Łowicz, w tym wydawania decyzji administracyjnych o przyznaniu stypendium szkolnego lub zasiłku szkolnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2015r. poz. 2156 z późniejszymi zmianami) – *uchwała nr XXIX/124/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 października 2016 roku*,
- upoważnienie do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w sprawach:
 - wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - świadczeń rodzinnych,
 - świadczeń wychowawczych,
 - świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, w tym wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, dotyczących ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekunów,
 - o przyznanie jednorazowego świadczenia na dziecko zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- świadczenia dobrego startu,
poświadczania za zgodność odpisów dokumentów z oryginałem na potrzeby postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu,
- upoważnienie do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy – *zarządzenie nr 36/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 25 czerwca 2018 roku.*

2.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2018 roku

Wydatki GOPS – u za 2018 rok klasyfikowano w dziale 852 - pomoc społeczna. Plan wydatków na dzień 31 grudnia 2018 roku na zadania zlecone zaklasyfikowane w tym dziale wynosił 23.076,00 zł, z czego wydatkowano kwotę 16.254,53 zł, co stanowiło 70,4% planu, natomiast plan wydatków na zadania własne wynosił 597.167,00 zł i wykonano je w wysokości 555.594,07 zł, co stanowiło 93,0% planu.

Dane o wykonaniu rzeczowym i finansowym zadań z zakresu pomocy społecznej za 2018 rok stanowią załącznik nr 50 protokołu kontroli.

3. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH - 2018 ROK

Na podstawie sprawozdania Rb-28S za 2018 rok stwierdzono, że plan i wykonanie wydatków na realizację zadań publicznych, zleconych na podstawie umowy jednostkom spoza sektora finansów publicznych, przedstawiał się następująco:

Dział, rozdział, paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie wg sprawozdań Rb-28S
	(w zł)	
Dział 921 rozdział 92195 § 2830	19.000,00	19.000,00
Dział 926 rozdział 92605 § 2830	170.000,00	170.000,00
Dział 851 rozdział 85195 § 2820	12.000,00	11.600,00
Ogółem dotacje	201.000,00	200.600,00

Zestawienie zawierające nazwę podmiotów dotowanych, kwoty udzielonych dotacji, kwoty wykorzystanej dotacji oraz kwotę zwrotu dotacji w 2018 roku stanowi załącznik nr 51 protokołu kontroli.

Środki finansowe na udzielenie dotacji w kwotach wymienionych w powyżej tabeli zostały zabezpieczone w uchwale nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok.

Uchwałą nr XLVI/214/2017 Rady Gminy Łowicz z dnia 27 listopada 2017 roku został przyjęty Roczny program współpracy na 2018 rok Gminy Łowicz z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zgodnie z którym priorytetowymi zadaniami publicznymi w 2018 roku były:

- upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim, w tym: a) organizacja rozgrywek w piłce nożnej, b) wyszukiwanie talentów, prowadzenie z

- nimi zajęć i uczestnictwo w zawodach sportowych na różnych szczeblach, c) organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych, d) zakup sprzętu sportowego i wyposażenia dla klubów sportowych, e) organizacja gminnej spartakiady sportowej lub gminnych turniejów piłkarskich,
- wspieranie przedsięwzięć artystycznych i upowszechnianie kultury, ochrony dóbr i tradycji poprzez: a) organizowanie konkursów, wystaw i imprez mających na celu pielęgnowanie tradycji, patriotyzmu i polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej, regionalnej i kulturowej, b) zwiększenie ilości form służących do spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych, c) zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do dóbr kultury, działania na rzecz kultury i ochrony dóbr kultury,
 - wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym: a) prowadzenie działalności opiekuńczo-wychowawczej, b) zwiększenie ilości form służących do spędzania czasu wolnego osób niepełnosprawnych, c) organizacja imprez integracyjnych dla dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych, d) rozwój twórczości artystycznej, inicjatyw wydawniczych i ruchu sportowego osób niepełnosprawnych.

Program zawierał elementy określone w art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o pożytku publicznym i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688).

Kontroli poddano procedurę przeprowadzenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie działalności pożytku publicznego na rok 2018 oraz szczegółowe rozliczenie dotacji w wysokości 55.800,00 zł udzielonej Stowarzyszeniu Kultury Fizycznej „ZRYW WYGODA”.

W toku kontroli ustalono, że:

- zarządzeniem nr 2/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku ogłoszono otwarty konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie działalności pożytku publicznego na rok 2018, a dokładnie: upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim, wspieranie przedsięwzięć artystycznych i upowszechniania kultury, ochrony dóbr i tradycji, wspieranie działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- termin do składania ofert został wyznaczony zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy, tj. nie był krótszy, niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3,
- ogłoszenie otwartego konkursu ofert zawierało wszystkie informacje wymienione w art. 13 ust. 2 ustawy, w tym przedstawiono wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację każdego zadania,
- ogłoszenie o otwartym konkursie ofert opublikowano, zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Łowicz, co potwierdzały stosowne adnotacje,
- ogłoszenie o otwartym konkursie zawierało m.in. następujące postanowienia: [1] środki finansowe z budżetu przeznaczone na zadania zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym będą przyznane w formie dotacji poprzez wsparcie lub powierzenie wykonania zadania, [2] do oferty w formie załączników należy dołączyć: aktualny statut organizacji oraz każdą jego aktualizację; aktualne zaświadczenie o rejestracji ważne 3 miesiące od daty wystawienia; aktualne pełnomocnictwo, upoważnienie zarządu głównego lub innego organu wykonawczego do złożenia oferty na realizację określonego zadania publicznego, podpisania umowy w tym zakresie, dysponowania uzyskanymi funduszami, rozliczenia z tych funduszy; sprawozdanie merytoryczne i finansowe za ostatni rok; oświadczenie o braku

zaległości wobec Skarbu Państwa (urzędu skarbowego, ZUS-u); oświadczenie o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia konkursowego i jej akceptacją; oświadczenie o posiadaniu uprawnień i kwalifikacji niezbędnych do realizacji zadań; inne załączniki mogące mieć znaczenie przy ocenie projektu, [3] dotacji nie można wykorzystywać na: prowadzenie działalności gospodarczej, kary wynikłe podczas realizacji zadania, odsetki od nieterminowych płatności, [4] termin realizacji zadań obejmuje okres od daty podpisania umowy do 31 grudnia 2018 roku, [5] oferty wraz z załącznikami należy składać w terminie do dnia 20 lutego 2018 roku do godz. 15.00 w zamkniętych kopertach opatrzonych odpowiednim tytułem, [6] rozpatrzenie ofert nastąpi nie później niż w ciągu 30 dni od ostatniego dnia przyjmowania ofert,

- w dniu 19 lutego 2018 roku zostało wydane zarządzenie nr 8/18 Wójta Gminy Łowicz w sprawie powołania składu oraz określenia Regulaminu działania Komisji konkursowej programu współpracy Gminy Łowicz z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w zakresie działalności pożytku publicznego na rok 2018. Komisja składała się z 4 osób. Załącznikiem do ww. zarządzenia był regulamin działania Komisji konkursowej,
- w dokumentacji znajdował się protokół nr 1/2018 z posiedzenia Komisji konkursowej odbytego w dniu 16 marca 2018 roku z którego wynikało, że: [1] w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim terminowo złożonych zostało 6 ofert, [2] jedna oferta została zaopiniowana negatywnie ze względu na złożenie oferty na formularzu nie zgodnym z wymogami wzoru oferty określonej Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 roku w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań oraz nie zawierała jednego wymaganego załącznika, [3] pozostałych 5 wnioskodawców otrzymało dotację w wnioskowanej wysokości,
- wyniki otwartego konkursu ofert zostały ogłoszone w dniu 20 marca 2018 roku zgodnie z art. 15 ust. 2j ustawy, tj. niezwłocznie po wyborze oferty, w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu,
- analiza dokumentacji dotyczącej oferty wybranej do kontroli wykazała, że podmiot złożył ją w dniu 19 lutego 2018 roku, nie posiadała braków formalnych i zawierała wszystkie elementy wymagane w art. 14 ust. 1 ustawy oraz wymagane załączniki. Oferta kalkulowała koszty realizacji zadania: koszt całkowity zadania – 55.800 zł, wnioskowana dotacja – 55.800,00 zł,
- w dniu 21 marca 2018 roku podpisano umowę nr 16/III/2018 w przedmiocie realizacji zadania pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku wiejskim”, między Gminą Łowicz reprezentowaną przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego a Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej „ZRYW WYGODA” reprezentowanym przez Prezesa Dariusza Wieczorka. Umowa była kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy,
- ww. umowa zawierała następujące zapisy: [1] termin realizacji zadania publicznego ustala się od dnia 21 marca do 31 grudnia 2018 roku, [2] termin poniesienia wydatków ustala się dla środków pochodzących z dotacji od dnia 21 marca do 31 grudnia 2018 roku, [3] zleceniodawca zobowiązuje się do przekazania środków w wysokości 55.800,00 zł w następujący sposób: I transza w terminie do 30 dni od dnia zawarcia niniejszej umowy w wysokości 27.900,00 zł, II transza w terminie do 31 sierpnia 2018 roku w wysokości 27.900,00 zł, [3] jeżeli dany wydatek finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy odpowiedniemu kosztowi określonemu w umowie, to uznaje się go za zgodny z umową wtedy, gdy nie nastąpiło zwiększenie tego wydatku o więcej niż 20% otrzymanej dotacji,

- środki przekazano terminowo: I transzę w dniu 5 kwietnia 2018 roku, II transzę w dniu 22 sierpnia 2018 roku,
- sprawozdanie z wykonania zadania publicznego złożono dotującymu w dniu 30 stycznia 2019 roku. Było podpisane przez Prezesa Stowarzyszenia Dariusza Wieczorka. Według powyższego sprawozdania ze środków dotacji wydatkowano środki zgodne z kalkulacją przedstawioną w ofercie, finansowano nimi zobowiązania zaciągnięte po dniu podpisania umowy,
- analiza faktur i rachunków dokumentujących poniesione wydatki ze środków dotacji wykazała, że koszty przyjęte do rozliczenia dotacji były zgodne z kosztami wykazanymi w ofercie i w sprawozdaniu,
- na fakturach i rachunkach dokumentujących poniesione wydatki ze środków dotacji znajdowały się pieczętki z adnotacją, że zapłacono je ze środków z dotacji z Urzędu Gminy Łowicz.

W ogłoszeniu otwartego konkursu ofert w VI. pkt 3 zostały wymienione kryteria stosowane przy dokonywaniu wyboru ofert: [1] zadanie może realizować organizacja pozarządowa działająca na rzecz mieszkańców Gminy Łowicz, [2] możliwość realizacji zadania przez podmiot składający ofertę, [3] przedstawiona przez składającego ofertę kalkulacja kosztów realizacji zadania, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania, [4] wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania, [5] wkład rzeczowy i osobowy organizacji w realizację zadania, [6] dotychczasowe doświadczenie oferenta przy realizacji zadań zleconych, [7] zasięg terytorialny oferty, korzyści płynące dla mieszkańców gminy z realizacji zadania, [8] zgodność tematyki i zakresu wniosku z celami statutowymi, [9] sposób rozliczenia (tj. rzetelność i terminowość) z otrzymanej na ten cel dotacji w roku poprzednim.

Natomiast w zarządzeniu nr 8/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 19 lutego 2016 rok w sprawie powołania składu oraz określenia regulaminu działania Komisji Konkursowej w § 11 znajdował się zapis – dokonując wyboru najkorzystniejszej oferty Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria: [1] możliwość realizacji zadania przez podmiot składający ofertę, [2] przedstawiona przez składającego ofertę kalkulacja kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania, [3] proponowana jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których będzie realizowane zadania publiczne, [4] udział środków finansowych własnych lub pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na realizację zadania, [5] praca społeczna członków, planowany wkład rzeczowy i osobowy w realizację zadania, [6] ocena realizacji zadań publicznych w latach poprzednich.

Kontrolujące stwierdziły, że kryteria w ww. zarządzeniach nie są tożsame. W ogłoszeniu o konkursie ofert nie zostały wymienione kryteria przytoczone w drugim zarządzeniu oraz w art. 15 ust. 1 ustawy: [1] proponowana jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których będzie realizowane zadania publiczne, [2] udział środków finansowych własnych lub pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na realizację zadania. Natomiast zostały wskazane dodatkowe kryteria: [1] zadanie może realizować organizacja pozarządowa działająca na rzecz mieszkańców Gminy Łowicz, [2] zasięg terytorialny oferty, korzyści płynące dla mieszkańców gminy z realizacji zadania, [3] zgodność tematyki i zakresu wniosków z celami statutowymi.

Zgodnie z zapisem protokołu z posiedzenia Komisji konkursowej „W drugim etapie Komisja konkursowa dokonała analizy formalnej i merytorycznej zawartości ofert, biorąc pod uwagę:

- **możliwość realizacji zadania przez podmiot składający ofertę,**

- **przedstawiona przez składającego ofertę kalkulacja kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania,**
- **proponowana jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których będzie realizowane zadanie publiczne,**
- **udział środków finansowych własnych lub pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na realizację zadania,**
- **praca społeczna członków, planowany wkład rzeczowy i osobowy w realizację zadania,**
- **ocena realizacji zadań publicznych w latach poprzednich”.**

W ogłoszeniu otwartego konkursu ofert nie została podana charakterystyka kryteriów branych pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków o przyznanie dotacji ani nie została ustalona punktacja dla każdego z kryteriów. W dokumentacji nie znajdowały się karty oceny merytorycznej złożonych wniosków.

W odniesieniu do przedmiotowego konkursu ofert nie miało to aż tak dużego wpływu na przejrzystość procedury przyznania dotacji, ponieważ wszystkie podmioty które złożyły oferty w sposób poprawny i kompletny otrzymały dotację we wnioskowanej wysokości. Jednak w przypadku gdyby podmiotów było więcej, ustalenie odpowiedniej punktacji do każdego z kryteriów wpłynęłoby na transparentność postępowania oraz brak wątpliwości co do uzasadnienia wyboru podmiotów, którym przyznano dotacje w określonej wysokości.

Oferta realizacji zadania publicznego, umowa o realizację zadania publicznego jak i sprawozdanie z wykonania zadania publicznego były podpisane przez Prezesa Stowarzyszenia Kultury Fizycznej „ZRYW WYGODA” Dariusza Wieczorka. Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia będącym załącznikiem do oferty: [1] do kompetencji Zarządu należy reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu (§ 26 ust 5 pkt f), [2] upoważnionym do zaciągania zobowiązań majątkowych jest Prezes wraz z Skarbnikiem Stowarzyszenia (§ 35 ust. 3). Również w ofercie w III. Informacja o sposobie reprezentacji oferenta(ów) wobec organu administracji publicznej, w tym imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oferenta(tów) wobec organu administracji publicznej, wraz z przytoczeniem podstawy prawnej zostali wpisani: Prezes Dariusz Wieczorek, Skarbnik Radosław Lenarczyk.

Ponadto zgodnie z treścią ogłoszenia otwartego konkursu ofert jednym z załączników, który trzeba było dołączyć do oferty było aktualne pełnomocnictwo, upoważnienie zarządu głównego lub innego organu wykonawczego do złożenia ofert na realizację określonego zadania publicznego, podpisania umowy w tym zakresie, dysponowania uzyskanymi funduszami, rozliczenia z tych funduszy. W dokumentacji znajdowało się upoważnienie o ww. przedmiotowej treści, w którym został upoważniony Prezes Stowarzyszenia – Dariusz Wieczorek, jednakże zostało ono podpisane również przez niego.

Akta kontroli strony 192-213: Kserokopie: zarządzenia nr 2/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu na realizację zadań publicznych w zakresie działalności pożytku publicznego na rok 2018, zarządzenia nr 8/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 19 lutego 2016 roku w sprawie powołania składu oraz określenia regulaminu działania Komisji konkursowej, protokołu nr 1/2018 z posiedzenia Komisji Konkursowej, statutu stowarzyszenia kultury fizycznej „ZRYW WYGODA”, upoważnienia do złożenia oferty na realizację zadania publicznego, podpisania umowy w tym zakresie oraz dysponowania uzyskanymi funduszami i rozliczenia tych funduszy z dnia 17 lutego 2018 roku.

4. DOTACJE NA RZECZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH - 2018 ROK

Informacje ogólne

W dniu 26 stycznia 2018 roku została przyjęta uchwała nr L/234/18 Rady Gminy Łowicz w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Gminy Łowicz dla publicznych szkół i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego. Zgodnie z ww. uchwałą:

- dotacji udziela się na pisemny wniosek organu prowadzącego, złożony w Urzędzie Gminy w terminie do dnia 30 września roku bazowego,
- dotacja przekazywana jest w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i grudzień są przekazywane w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego. W 2018 roku dotacja za styczeń przekazywana jest w terminie do dnia 31 stycznia 2018 roku,
- organ prowadzący szkołę lub osoba upoważniona przez ten organ zobowiązane są do złożenia w Urzędzie Gminy w terminie do 10 dnia każdego miesiąca informacji o faktycznej liczbie uczniów, według stanu na pierwszy roboczy dzień miesiąca, w którym ma być przekazana dotacja,
- organ prowadzący szkołę sporządza roczne rozliczenie wykorzystania dotacji za dany rok według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do uchwały w terminie do 31 stycznia roku następującego po roku, w którym dotacja została przekazana,
- kwota nadpłaconej dotacji potrącona będzie z bieżących dotacji,
- w celu rozliczenia dotacji organ dotujący ma prawo żądać przedłożenia oryginałów: rachunków, faktur lub innych dokumentów księgowych stanowiących podstawę wydatkowania środków z otrzymanej dotacji,
- organowi dotującemu przysługuje prawo kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji,
- załącznikami do uchwały są: [1] wniosek o udzielenie dotacji dla szkoły / oddziału przedszkolnego, [2] informacja miesięczna o faktycznej liczbie uczniów, [3] rozliczenie wykorzystanej dotacji.

W dniu 25 stycznia 2011 roku została podjęta uchwała nr V/20/11 Rady Gminy Łowicz, zmieniona uchwałą nr VI/21/11 Rady Gminy Łowicz z dnia 7 lutego 2011 roku, zgodnie z § 1, przekazuje się z dniem 1 września 2011 roku w drodze umowy Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz prowadzenie Szkoły Podstawowej w Jamnie, Szkoły Podstawowej w Niedźwiadzie i Szkoły Podstawowej w Wygodzie.

W dniu 31 sierpnia 2011 roku została zawarta umowa w sprawie przekazania prowadzenia szkół zawarta między Gminą Łowicz reprezentowaną przez Wójta Gminy – Andrzeja Barylskiego przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy – Bożeny Krupińskiej a Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz reprezentowanym przez Prezesa – Marzenę Śliwińską oraz Wiceprezesa – Agnieszkę Felczyńską.

W dniu 9 września 2017 roku Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz złożyło wniosek o udzielenie dotacji dla szkoły i dla oddziału przedszkolnego. Planowana liczba uczniów zarówno w okresie styczeń-sierpień jak i wrzesień-grudzień wynosiła 150 dla oddziałów przedszkolnych, natomiast dla szkoły podstawowej: [1] okres styczeń-sierpień – 139, [2] wrzesień-grudzień – 174. Nie planowano uczniów

niepełnosprawnych, objętych wczesnym wspomaganie rozwoju ani uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Zabezpieczenie środków w budżecie

W uchwale nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok w dziale 801, rozdziale, 80101, paragrafie 2590 została zabezpieczona kwota 1.500.000,00 zł a w rozdziale 80103, paragrafie 2590 kwota 570.000,00 zł.

Środki finansowe zostały zwiększane następującymi uchwałami:

- uchwała nr 291/18 z dnia 12 października 2018 roku: [1] dział 801, rozdział 80101 paragraf 2590 – zwiększono o 126.194,00 zł, [2] dział 801, rozdział 80103, paragraf 2590 – zwiększono o 80.000,00 zł,
- uchwała nr 294/18 z dnia 29 października 2018 roku: [1] dział 801, rozdział 80101 paragraf 2590 – zwiększono o 220.000,00 zł, [2] dział 801, rozdział 80103, paragraf 2590 – zwiększono o 245.493,00 zł,
- zarządzenie Wójta Gminy nr 4/18 z dnia 30 listopada 2018 roku: dział 801, rozdział 80103, paragraf 2590 – zwiększono o 30.000,00 zł,
- uchwała nr III/15/18 z dnia 14 grudnia 2018 roku: [1] dział 801, rozdział 80101 paragraf 2590 – zwiększono o 1.000,00 zł, [2] dział 801, rozdział 80103, paragraf 2590 – zwiększono o 4.000,00 zł.

Na dzień 14 grudnia 2018 roku w dziale 801, rozdziale 80101 paragrafie 2590 były zabezpieczone środki w wysokości 1.847.194,00 zł, a w dziale 801, rozdziale 80103, paragrafie 2590 w wysokości 929.493,00 zł.

Ustalenie stawki dotacji na 2018 rok przez jednostkę

Dla Szkoły Podstawowej

W 2018 roku w miesiącach styczeń – wrzesień była wypłacana kwota dotacji na jednego ucznia wyliczona na podstawie wydatków bieżących w uchwale budżetowej na dzień 30 września 2017 roku w wysokości 2.929.237,00 zł w dziale 801, rozdziale 80101 oraz następujących paragrafach: 3020, 4010, 4040, 4110, 4120, 4210, 4240, 4260, 4280, 4300, 4360, 4410, 4430, 4440, 4590, 4610, 4700, 4220, 4210, oraz w rozdziale 80146 paragrafach: 4210, 4300, 4700.

Wyliczenie: 2.929.237,00 zł : 12 m-cy : 256 uczniów = 953,53 zł

Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Łowicz została ustalona na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej dla poszczególnych placówek według stanu na dzień 30 września 2016 roku (2/3) oraz na dzień 30 września 2017 roku (1/3). Szczegółowe dane w tym zakresie zestawiono w tabeli:

Placówka	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2016	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2017
SP Popów	108	129
SP Zielkowice	68	83
SP Dąbkowice	66	74
Łącznie	242	286

$$2/3 \times 242 + 1/3 \times 286 = 161,33 + 95,33 = 256,66$$

Dla Oddziałów Przedszkolnych

W 2018 roku w miesiącach styczeń-wrzesień była wypłacana kwota dotacji na jednego ucznia wyliczona na podstawie wydatków bieżących w uchwale budżetowej na dzień 30

września 2017 roku w wysokości 563.273,00 zł w dziale 801, rozdziale 80103 w paragrafach: 3020, 4010, 4110, 4040, 4120, 4210, 4240, 4280, 4300, 4440, 4700.

Wyliczenie: 563.273,00 zł : 12 m-cy : 130 dzieci = **361,07 zł**

Liczba uczniów w oddziałach przedszkolnych w Gminie Łowicz została ustalona na podstawie danych Systemu Informacji Oświatowej dla poszczególnych placówek według stanu na dzień 30 września 2016 roku (2/3) oraz na dzień 30 września 2017 roku (1/3). Szczegółowe dane w tym zakresie zestawiono w tabeli:

Placówka	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2016	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2017
SP Popów	46	46
SP Zielkowice	39	37
SP Dąbkowice	46	46
Łącznie	131	129

*W oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Łowicz było jedno dziecko niepełnosprawne.

$$2/3 \times 131 + 1/3 \times 129 = 87 + 43 = 130$$

Ustalenia kontroli:

- **dotacja wypłacana w 2018 roku dla szkoły podstawowej i oddziałów przedszkolnych do miesiąca września była wyliczana na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, która w części dotyczącej zasad obliczania dotacji dla tych podmiotów przestała obowiązywać z dniem 1 stycznia 2018 roku,**
- **miesięczna dotacja na ucznia dla oddziału przedszkolnego oraz szkoły podstawowej wypłacana od stycznia do września została obliczona zgodnie z art. 78c ust. 3 pkt 2 oraz ust. 5 ustawy o systemie oświaty, czyli uwzględniając plan dochodów i wydatków na dzień 30 września 2017 roku oraz statystyczną liczbę uczniów zgodnie z art. 78c ust. 2 (2/3 liczby uczniów na dzień 30.09.2016 + 1/3 liczby uczniów na dzień 30.09.2017),**
- **w kwocie wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, z których zorganizowano oddział przedszkolny zostały uwzględnione wydatki z rozdziału 80149 w kwocie 9.156,00 zł a następnie zostały one odjęte, co potwierdza złożone i zacytowane niżej oświadczenie. Wydatki bieżące nie zostały pomniejszone o sumę iloczynów kwot przewidzianych w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o których mowa w art. 71b ust. 3, wydane ze względu na odpowiednie rodzaje niepełnosprawności, oraz statystycznej liczby tych uczniów w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, (art. 78b ust. 2 ustawy o systemie oświaty),**
- **dotacja dla szkoły podstawowej powinna zostać obliczona zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 2203 ze zm), zgodnie z którym - prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują na każdego ucznia dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości stanowiącej iloczyn kwoty przewidzianej na takiego ucznia**

w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1,

- **dotacja dla oddziału przedszkolnego powinna zostać obliczona zgodnie z art. 18 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zgodnie z którym prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują na każdego ucznia oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy,**
- szczegółową kontrolą objęto wyliczenie dotacji dla oddziałów przedszkolnych. Wyliczenie należnej kwoty dotacji za 2018 rok znajduje się w dalszej części protokołu.

W dniu 21 maja 2019 roku Wójt Gminy Andrzej Barylski złożył wyjaśnienie o następującej treści: „W celu ustalenia kwoty wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez JST szkół danego typu i rodzaju wzięto pod uwagę wydatki z rozdziałów 80103 i 80149. Na podstawie art. 78b ust 3 ustawy o systemie oświaty pomniejszono tę kwotę o wydatki wymienione w punktach tego artykułu: (563 273 zł + 9 156 zł) – 9156 zł = 563 273 zł. Następnie na podstawie art. 78c ust. 2 ustawy o systemie oświaty obliczono statystyczną liczbę uczniów: $\frac{2}{3} \times \text{liczba uczniów z 2016 r.} + \frac{1}{3} \times \text{liczba uczniów z 2017 r.}$ $\frac{2}{3} \times 131 + \frac{1}{3} \times 129 = 87,33 + 43 = 130,33 \approx 131$. Prawdopodobnie statystyczna liczba uczniów została ustalona na 131, a następnie odjęto 1 ucznia niepełnosprawnego. Wobec powyższego do liczby statystycznej przyjęto 130 uczniów.

Na początku 2018 roku dotacja na dziecko uczęszczające do oddziału przedszkolnego oraz do szkoły podstawowej prowadzonej przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz była przekazywana w oparciu o wyliczenia z 2017 roku. W 2018 roku gmina powinna dwa razy dokonać aktualizacji wysokości kwot przekazywanych dotacji, po tzw. "aktualizacji kwietniowej oraz aktualizacji październikowej". Aktualizacja kwietniowa była uzależniona m.in. od ogłoszenia ustawy budżetowej, która to zawierała niezbędne informacje do zaktualizowania, przeliczenia i wyrównania kwot dotacji od początku roku. W związku z licznymi nieścisłościami i wątpliwościami co do interpretacji przepisów prawa w przedmiotowym zakresie w miesiącu kwietniu gmina nie dokonała aktualizacji przekazywanych kwot dotacji. Uczyniła to w kolejnym terminie tj. w miesiącu październiku 2018 roku. Po przeliczeniu i ustaleniu ostatecznych kwot dotacji jakie powinny być przekazywane na dziecko w oddziale przedszkolnym i w szkole podstawowej prowadzonej przez Stowarzyszenie gmina wyrównała podmiotowi dotowanemu brakujące środki począwszy od stycznia 2018 roku.

Reasumując, w 2018 roku Stowarzyszenie otrzymało dotację w należnej wysokości, z wyrównaniem od początku 2018 roku, po aktualizacji październikowej”.

Wyjaśnienie Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego z dnia 21 maja 2019 roku dotyczące sposobu wyliczenia dotacji na ucznia wypłacanej w miesiącach od stycznia do października 2018 roku stanowi załącznik nr 52 protokołu kontroli.

Pierwsza aktualizacja

Stwierdzono, że nie została przeprowadzona tzw. „pierwsza aktualizacja” ani dla Szkół Podstawowych ani dla oddziałów przedszkolnych prowadzonych przez Stowarzyszenie. Aktualizacja powinna zostać przeprowadzona zgodnie z:

- art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, kwota dotacji o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, ulega aktualizacji w wyniku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12 i art. 13, dokonanej na podstawie art. 44 ust. 1 pkt 1,
- art. 43 ust. 2 pkt 1 aktualizacji kwoty dotacji dokonuje się w miesiącu roku budżetowego następującym po miesiącu, w którym upłynęło 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na rok budżetowy, zwanym dalej "miesiącem pierwszej aktualizacji" - w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1-3,
- art. 43 ust. 3 pkt 1, zaktualizowana kwota dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, obowiązuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji – w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1,
- art. 44 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2, w aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dokonywanej w miesiącu pierwszej aktualizacji, uwzględnia się plan dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc pierwszej aktualizacji,
- ustawę budżetową na 2018 rok ogłoszono w dniu 1 lutego 2018 roku (Dz. U. z 2018 r., poz. 291). Zatem aktualizacja powinna zostać dokonana w miesiącu kwietniu, według stanu na ostatni dzień marca, obowiązująca od maja,
- zgodnie z art. 45 - jeżeli ustawa budżetowa na rok budżetowy została ogłoszona po dniu 1 grudnia roku bazowego, wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8 oraz art. 28-30, w zakresie kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, ustala się: 1) w okresie do ostatniego dnia miesiąca pierwszej aktualizacji - z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku bazowym; 2) w okresie od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji - z uwzględnieniem kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym.

Aktualizacja październikowa dotacji dla oddziału przedszkolnego dokonana przez jednostkę

Zgodnie z ogłoszeniem z dnia 29 października 2018 roku sporządzonym zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy:

- podstawowa kwota dotacji po aktualizacji październikowej na rok 2018 na jedno dziecko/ucznia wynosi dla: [1] oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych – obliczona na dzień 30 września 2018 roku wynosi 502,57 zł, [2] szkół podstawowych – obliczona na dzień 30 września 2018 roku – 1018,84 zł,

- zaktualizowana statystyczna liczba dzieci wg SIO wynosi: [1] w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Łowicz, pomniejszona o statystyczną liczbę dzieci niepełnosprawnych w tych oddziałach przedszkolnych, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – 133, [2] w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Łowicz – 256,66.

Zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 pkt 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, aktualizacji kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, dokonuje się w październiku roku budżetowego, w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, a zaktualizowana kwota dotacji obowiązuje od pierwszego dnia listopada roku budżetowego.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 3 ww. ustawy, aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12, art. 13 i art. 50 ust. 1, dokonuje się w październiku roku budżetowego, i uwzględnia się: plan dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego według stanu na dzień 30 września roku budżetowego oraz zaktualizowaną zgodnie z art. 11 ust. 2 statystyczną liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych jest aktualizowana w październiku roku budżetowego. Zaktualizowana statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych stanowi sumę 2/3 liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, oraz 1/3 liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku budżetowego. Zgodnie z ust. 3, statystyczną liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizację, o której mowa w ust. 2, ustala się w zaokrągleniu do wartości setnych.

909.230,00 zł (wydatki bieżące) – 49.000,00 zł (zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy) – 58.131,73 zł (suma iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny) = 802.098,27 zł : 133 dzieci = 6.030,81 zł : 12 m-cy = **502,57 zł**

Na kwotę 909.230,00 zł złożyły się wydatki bieżące wg. uchwały budżetowej na dzień 30 września 2018 roku z: rozdziału 80103 § 3020, 4010, 4040, 4110, 4120, 4210, 4240, 4280, 4300, 4440 na łączną kwotę 779.975,00 zł, rozdziału 80148 § 4220 na kwotę 118.000,00 zł oraz z rozdziału 80149 § 4010, 4040, 4110, 3120 na łączną kwotę 11.255,00 zł.

Stwierdzono, że przy wyliczaniu dotacji na ucznia dla oddziału przedszkolnego do sumy wydatków bieżących nie zostały doliczone wydatki z rozdziału 80146 – doszktałenie i doskonalenie nauczycieli (na dzień 30 wrzesnia 2018 roku – 31.363,00 zł).

W dniu 22 maja 2019 roku Wójt Gminy Andrzej Barylski złożył wyjaśnienie o następującej treści „Wydatki ponoszone w rozdziale 80146 – doszktałenie i doskonalenie nauczycieli, nie posiadają wyodrębnienia kosztów ponoszonych przez szkoły na poszczególne rodzaje działalności (szkoła, przedszkole, gimnazjum). Wobec powyższego do celów rozliczania dotacji były w całości przypisywane do rozliczania dotacji dla szkół”.

Wyjaśnienie z dnia 22 maja 2019 roku złożone przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego dotyczące wydatków bieżących z rozdziału 80146 stanowi załącznik nr 53 protokołu kontroli.

Wydatki z rozdziału 80146 powinny być wliczone według metodologii przyjętej przez jednostkę do sumy wydatków bieżących przy wyliczaniu kwoty dotacji na ucznia oddziału przedszkolnego.

Placówka	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2017	Ilość uczniów według SIO wrzesień 2018
SP Popów	46	62
SP Zielkowice	37	39
SP Dąbkowice	46	43
Łącznie	129	144

*W oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Łowicz było jedno dziecko niepełnosprawne.

$$2/3 \times 129 + 1/3 \times 144 = 86 + 48 = 134 - 1 \text{ dziecko niepełnosprawne} = 133$$

Tabela nr 1 – dane dotyczące przekazywanej dotacji od stycznia do października 2018

Miesiąc	Liczba dzieci	Miesięczna kwota dotacji na dziecko	Miesięczna łączna kwota przekazanej dotacji
Styczeń	151	361,07	54.521,57
Luty	153	361,07	55.243,71
Marzec	153	361,07	55.243,71
Kwiecień	157	361,07	56.687,99
Maj	157	361,07	56.687,99
Czerwiec	158	361,07	57.049,06
Lipiec	158	361,07	57.049,06
Sierpień	158	361,07	57.049,06
Wrzesień	147	361,07	53.077,29
Październik	150	361,07	54.160,50
Razem	1542	-	556.769,94

Tabela nr 2 – dane dotyczące dotacji należnej po aktualizacji październikowej 2018

Miesiąc	Liczba dzieci	Miesięczna kwota dotacji na dziecko	Miesięczna należna łączna kwota dotacji
Styczeń	151	502,57	75.888,07

Luty	153	502,57	76.893,21
Marzec	153	502,57	76.893,21
Kwiecień	157	502,57	78.903,49
Maj	157	502,57	78.903,49
Czerwiec	158	502,57	79.406,06
Lipiec	158	502,57	79.406,06
Sierpień	158	502,57	79.406,06
Wrzesień	147	502,57	73.877,79
Październik	150	502,57	75.385,50
Razem	1542	-	774.962,94

Tabela nr 3 – wyliczenie kwoty dotacji do wyrównania

Miesiąc	Liczba dzieci	Miesięczna kwota dotacji na dziecko do wyrównania (502,57 – 361,07)	Łączna miesięczna kwota do wyrównania
Styczeń	151	141,50	21.366,50
Luty	153	141,50	21.649,50
Marzec	153	141,50	21.649,50
Kwiecień	157	141,50	22.215,50
Maj	157	141,50	22.215,50
Czerwiec	158	141,50	22.357,00
Lipiec	158	141,50	22.357,00
Sierpień	158	141,50	22.357,00
Wrzesień	147	141,50	20.800,50
Październik	150	141,50	21.225,00
Razem	1542	-	218.193,00

Kwota wyrównania dotacji na uczniów oddziałów przedszkolnych za okres styczeń-październik 2018 roku w łącznej kwocie 218.193,00 zł została przekazana w dniu 31 października 2018 roku (WW 213/18).

Tabela nr 4 – dane dotyczące przekazanej dotacji za miesiące listopad-grudzień 2018

Miesiąc	Liczba dzieci	Miesięczna kwota dotacji na dziecko	Miesięczna łączna kwota przekazanej dotacji
Listopad	152	502,57	76.390,64
Grudzień	153	502,57	76.893,21

Łącznie w 2018 roku przekazano dotację na uczniów oddziałów przedszkolnych w kwocie **928.246,79 zł.**

Wyliczenie kwoty dotacji dla oddziałów przedszkolnych za 2018 rok przez kontrolujące

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, prowadzone przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego oraz osoby fizyczne publiczne szkoły podstawowe, w których zorganizowano oddział przedszkolny, niebędące szkołami specjalnymi otrzymują na każdego ucznia oddziału przedszkolnego z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ww. ustawy, ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na rok budżetowy na prowadzenie przez gminę szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny, z wyłączeniem szkół podstawowych specjalnych i szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, w którym zaplanowane wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej przekraczają 50% jego zaplanowanych wydatków bieżących, pomniejszonych o:

- zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
- zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy opłaty za wyżywienie w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, stanowiące dochody budżetu gminy,
- sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na prowadzenie tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, z przeznaczeniem na ten oddział przedszkolny,
- iloczyn kwoty przewidzianej na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz statystycznej liczby dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- iloczyn kwoty przewidzianej na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej oraz statystycznej liczby uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy wydatki bieżące na realizację programów rządowych, o których mowa w art. 90u ust. 1 ustawy o systemie oświaty, w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych

i podzielonych przez statystyczną liczbę uczniów w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych pomniejszoną o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych w tych oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Stawka na początek roku

Wydatki bieżące z uchwały budżetowej na 2018 rok z rozdziałów 80103, 80148, 80149 – 811.029,00 zł – 49.000,00 zł (wyżywienie) – 56.925,58 zł (suma iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny – metryczka na 2017 rok) = 705.103,42 zł : 128 dzieci = 5.508,62 zł rocznie : 12 m-cy = **459,05 zł** – miesięczna dotacja na dziecko od stycznia do kwietnia.

Pierwsza aktualizacja

Wydatki bieżące wg. planu na dzień 31 marca 2018 roku z rozdziałów 80103, 80148, 80149 – 811.031,00 zł – 49.000,00 zł (wyżywienie) – 58.131,73 zł (suma iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny – metryczka na 2018 rok) = 703.899,27 zł : 128 dzieci = 5.499,21 zł rocznie.

5.499,21 zł – 1.836,20 zł (459,04 x 4) = 3.663,01 zł : 8 m-cy = **457,88 zł** – miesięczna dotacja na dziecko od maja do października.

Aktualizacja październikowa

Wydatki bieżące wg. planu na dzień 30 września 2018 roku z rozdziałów 80103, 80148, 80149 – 909.230,00 zł – 49.000,00 zł (wyżywienie) - 58.131,73 zł (suma iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny – metryczka na 2018 rok) = 802.098,27 zł : 133 dzieci = 6.030,81 zł rocznie.

6.030,81 zł – 4.583,48 zł (4 x 459,05 + 6 x 457,88 zł) = 1.447,33 zł : 2 = **723,67 zł**

Zgodnie z art. 43 ust. 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, w przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, zgodnie z ust. 4, średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, może zwiększyć się maksymalnie o 50% albo zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

(459,05 zł x 4) + (457,88 zł x 6) = 4.538,48 zł : 10 = 458,35 zł + 50% = 458,35 zł + 229,17 zł = **687,52 zł.** – miesięczna dotacja na dziecko w miesiącach listopad – grudzień.

Miesiąc	Liczba dzieci na które była przekazywana dotacja	Kwota dotacji na ucznia miesięczna	Wyliczenie należnej dotacji wg. obowiązującej PKD
Styczeń	151	459,05	69.316,55
Luty	153	459,05	70.234,65
Marzec	153	459,05	70.234,65
Kwiecień	157	459,05	72.070,85
Maj	157	457,88	72.070,85
czerwiec	158	457,88	72.345,04
Lipiec	158	457,88	72.345,04
Sierpień	158	457,88	72.345,04
Wrzesień	147	457,88	67.308,36
Październik	150	457,88	68.682
Listopad	152	687,52	104.503,04
Grudzień	153	687,52	105.190,56
Razem			916.646,63 zł

Według obliczeń kontrolujących w 2018 roku Stowarzyszeniu została wypłacona kwota dotacji na dzieci z oddziałów przedszkolnych o 11.600,16 zł za dużej od należnej (928.246,79 zł – 916.646,63 zł).

W dniu 23 maja 2019 roku inspektor Grażyna Żyto złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „W 2019 roku w miesiącu kwiecień dokonano pierwszej aktualizacji podstawowej kwoty dotacji dla oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych. Od miesiąca maja 2019 kwoty dotacji dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz na jednego ucznia są naliczane w następujący sposób: od kwoty dotacji obliczonej po pierwszej aktualizacji na jednego ucznia odjęto kwotę dotacji która została wypłacona od początku roku (tj. za cztery miesiące) i tak powstałą różnicę podzielono na pozostałe 8 miesięcy (tj. miesiące V-XII). Obliczoną w ten sposób kwotę na ucznia przekazujemy od miesiąca maja 2019 roku.”

Wyjaśnienie z dnia 23 maja 2019 roku złożone przez inspektor Grażynę Żyto dotyczące sposobu dokonywania aktualizacji dotacji w 2019 roku stanowi załącznik nr 54 protokołu kontroli.

Stwierdzono, że miesięczne informacje o aktualnej liczbie uczniów na pierwszy dzień miesiąca w 2018 roku były składane terminowo, czyli do 10 dnia miesiąca. Dane w tym zakresie ujęto w tabeli:

Data informacji	Data wpływu do Urzędu	Ilość uczniów w szkole	Ilość uczniów w oddziale przedszkolnym*
8 stycznia 2018	8 stycznia 2018	139	151
9 lutego 2018	9 lutego 2018	140	153
2 marca 2018	2 marca 2018	140	153
5 kwietnia 2018	5 kwietnia 2018	140	157
7 maja 2018	7 maja 2018	140	157
5 czerwca 2018	5 czerwca 2018	140	158
6 lipca 2018	6 lipca 2018	140	158
1 sierpnia 2018	1 sierpnia 2018	140	158
10 września	10 września	173	147
4 października	4 października	173	150
2 listopada	2 listopada	173	152
5 grudnia	5 grudnia	175	153

*w comiesięcznych informacjach w szkole ani w oddziale przedszkolnym nie było wykazanych uczniów niepełnosprawnych, z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami o wczesnym wspomaganie rozwoju.

Poniżej zamieszczono tabelę, w której zawarto terminy przekazywania poszczególnych transz dotacji. Wynika z niej, że dotacje przekazywana terminowo, tj. do końca danego miesiąca, za styczeń do 20 dnia miesiąca oraz za grudzień do 15 dnia miesiąca.

Miesiąc	Data przelewu	Nr WW
Styczeń	18 stycznia 2018	12/2
Luty	13 luty 2018	29/8
Marzec	9 marzec 2018	47/11
Kwiecień	13 kwietnia 2018	72/5
Maj	16 maja 2018	93/15
Czerwiec	13 czerwca 2018	113/19
Lipiec	16 lipiec 2018	137/4
Sierpień	10 sierpnia 2018	156/3
Wrzesień	13 września 2018	178/6
Październik	10 października 2018	198/3
Listopad	5 listopada 2018	215/4
Grudzień	10 grudnia 2018	239/6
	14 grudnia 2018	243/7

W dniu 21 stycznia 2019 roku wpłynęło do Urzędu Gminy rozliczenie wykorzystania dotacji otrzymanej w okresie 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku z budżetu Gminy Łowicz (powinno być – 2018 roku). Zgodnie z nim została wykorzystana cała kwota otrzymanej dotacji w łącznej kwocie 2.775.403,71 zł. Dotacja została przeznaczona na: wynagrodzenie nauczycieli, wynagrodzenie pozostałych pracowników, pochodne od wynagrodzeń nauczycieli, pochodne od wynagrodzeń pozostałych pracowników, zakup środków dydaktycznych, zakup sprzętu rekreacyjnego i sportowego, inne wydatki.

Akta kontroli strony 214-230: Kserokopie: dokumentacji prezentującej ustalenie kwoty dotacji dla Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz w 2018 roku na początku roku oraz po aktualizacji październikowej.

5. WYDATKI OSOBOWE

4.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2018 rok

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

Na podstawie sprawozdania Rb-28S rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 roku stwierdzono, że plan i wykonanie wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych rozdziałach i paragrafach kształtował się następująco:

Ogółem	Plan w zł	Wykonanie w zł	%
Ogółem na dzień 31 grudnia 2018 rok z tego: (dział, rozdział, §)	6.123.343,92	5.988.580,48	97,80

400 40002 4010	242.543,00	242.288,26	99,89
750 75011 4010	43.088,00	41.598,79	96,54
750 75023 4010	1.439.000,00	1.403.845,91	97,56
751 75101 4010	1.270,60	1.270,60	100,00
751 75109 4010	10.796,32	10.796,32	100,00
801 80101 4010	2.155.648,00	2.149.027,91	99,69
801 80103 4010	550.334,00	546.985,66	99,39
801 80110 4010	1.166.038,00	1.164.787,34	99,89
801 80113 4010	113.000,00	107.250,00	94,91
801 80149 4010	9.557,00	8.512,48	89,07
801 80150 4010	78.200,00	40.410,38	51,68
801 80152 4010	35.930,00	32.705,43	91,03
852 85219 4010	188.532,00	174.594,52	92,61
855 85501 4010	42.105,00	34.016,22	80,79
855 85502 4010	39.802,00	23.740,66	59,65
855 85504 4010	7.500,00	6.750,00	90,00

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w Urzędzie Gminy Łowicz zatrudnionych było 35 osób (31,90 etatów).

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Łowicz obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników przyjęty zarządzeniem nr 14/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 marca 2017 roku, zmieniony następującymi zarządzeniami: [1] nr 5/18 z dnia 15 lutego 2018 roku, [2] nr 18/19 z dnia 1 marca 2019 roku.

Regulamin określał dla pracowników Urzędu Gminy:

- wymagania kwalifikacyjne pracowników,
- szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego,
- warunki przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród innych niż nagroda jubileuszowa,
- warunki i sposób przyznawania dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego,
- warunki premiowania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na stanowiskach pomocniczych i obsługi.

Zawierał on zatem zarówno obowiązkowe jak i fakultatywne elementy, o których mowa w art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018, poz. 1260 ze zm.).

Kontrola w zakresie ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników Urzędu została przeprowadzona w oparciu o następujące przepisy:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych,

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014, poz. 1786),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936).

Kontrolą objęto prawidłowość przyznanych kategorii zaszeregowania, stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatków: stażowego, funkcyjnego oraz specjalnego dla następujących pracowników Urzędu Gminy Łowicz:

- Andrzej Barylski – Wójt Gminy,
- Ewelina Płacheta – Skarbnik Gminy,
- Beata Orzeł – Sekretarz Gminy,
- Anna Kotlarska – Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych,
- Paulina Rudnicka – inspektor w Referacie Podatków i Opłat Lokalnych,
- Renata Tokarz – podinspektor ds. obsługi kasy,
- robotnik gospodarczy.

Uchwałą nr I/5/14 Rady Gminy Łowicz z dnia 1 grudnia 2014 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w łącznej kwocie 11.260,00 zł w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 5.800,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.800,00 zł,
- dodatek specjalny w kwocie 2.500,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z właściwymi przepisami (20% - 1.160).

Uchwałą nr LVI/269/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 29 czerwca 2018 roku od dnia 1 lipca 2018 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w łącznej kwocie 10.180,00 zł w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.700,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.900,00 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, w kwocie 2.640,00 zł,
- dodatek za wieloletnią pracę zgodnie z właściwymi przepisami (20%, 940 zł).

Uchwałą nr I/7/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 21 listopada 2018 roku zostało ustalone wynagrodzenie dla Wójta Gminy w następujących elementach:

- wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 4.700,00 zł,
- dodatek funkcyjny w kwocie 1.900,00 zł,
- dodatek specjalny w wysokości 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, w kwocie 2.640,00 zł,
- nie było zapisu dotyczącego dodatku za wieloletnią pracę.

Stosownie do wymogów wynikających z art. 8 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, wynagrodzenie dla Gminy Łowicz zostało ustalone w drodze uchwały. Dodatek specjalny został przyznany w odpowiedniej wysokości zgodnie z § 6 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Kwota łącznego wynagrodzenia Wójta Gminy Łowicz została ustalona zgodnie z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Zgodnie z przywołanym przepisem maksymalne wynagrodzenie dla pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie wyboru, w tym burmistrza, nie może przekroczyć w okresie miesiąca siedmiokrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 grudnia 1999 roku o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 2288 ze zm.). Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy budżetowej na 2018 rok (Dz. U. z 2018 r., poz. 291), kwota bazowa wynosiła 1.789,42 zł (1.789,42 zł x 7 – 12.525,94 zł).

(...)³⁴.

W wyniku kontroli wynagrodzeń wyżej wymienionych pracowników stwierdzono, co następuje:

- ustalone wynagrodzenia mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz regulaminem wynagradzania oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- dane zawarte w regulaminie wynagradzania (minimalne stawki wynagradzania zasadniczego, wymagania kwalifikacyjne na poszczególnych stanowiskach oraz poziomy wynagradzania zasadniczego i dodatku funkcyjnego) były zgodne z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- w angażach wynagrodzeń pracowników zastosowano prawidłowe kategorie zaszerogowań z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- listy płac oraz karty wynagrodzeń były prowadzone komputerowo,
- karty wynagrodzeń oraz listy płac odzwierciedlały dane zawarte w angażach,
- zgodnie z § 9 regulaminu w ramach posiadanych środków finansowych na wynagrodzenia osobowe tworzy się fundusz premiiowy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi Urzędu Gminy Łowicz. Wysokość premii ustala się w wysokości do 50% wynagrodzenia zasadniczego. Premia przyznawana jest pracownikom za efektywnie przepracowany czas pracy za każdy miesiąc, następuje wraz z wypłatą wynagrodzenia za dany miesiąc płatna z dołu. W aktach osobowych robotnika gospodarczego znajdowały się pisma Wójta Gminy przyznające co miesiąc premię w wysokości 40% (nie wskazano od jakiej wartości będzie liczone 40%),
- dodatki specjalne były przyznawane zgodnie z regulaminem wynagradzania: z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań pracownikowi; na czas określony, nie dłuższy jednak niż istnienie okoliczności, o których mowa w ust. 1; w kwocie nieprzekraczającej 40% łącznie wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego pracownika. W aktach osobowych znajdowały się pisma Wójta przyznające dodatki specjalne. Dodatki specjalne otrzymały: [1] Sekretarz Gminy – w miesiącach wrzesień-

³⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

październik w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych związanych z wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wyborami wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, (...) ³⁵,

- kontroli poddano listy płac za miesiące: luty, maj, sierpień, listopad 2018 roku. Były one sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektora Renatę Pirę, pod względem formalno-rachunkowym przez Skarbnika Gminy – Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy – Andrzeja Barylskiego, co było zgodne z wykazem osób odpowiedzialnych za sprawdzenie i akceptowanie dokumentów księgowych, który stanowił załącznik nr 2 do zarządzenia nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku.

Tabela zawierająca zestawienie pobieranych składników wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników Urzędu Gminy stanowi załącznik nr 56 protokołu kontroli.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia oraz wypłacenia odpraw emerytalnych oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop z 2018 roku. W 2018 roku wypłacono 4 odprawy emerytalne na łączną kwotę 79.480,00 zł. Ich wyliczenie przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

(...) ³⁶.

W toku kontroli dokumentacji dotyczącej wypłaconych odpraw stwierdzono, co następuje:

- wszystkie listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektora Renatę Pirę, pod względem formalno-rachunkowym przez Skarbnika Gminy – Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy – Andrzeja Barylskiego oraz Sekretarza Gminy – Beatę Orzeł (z upoważnienia Wójta),
- odprawy w związku z przejściem na emeryturę były naliczane zgodnie z art. 38 ust. 3-5 ustawy o pracownikach samorządowych,
- jednorazowe odprawy w związku z przejściem na emeryturę były wypłacane w dniu ustania stosunku pracy,
- przy ustalaniu wysokości odpraw zastosowano zasady obowiązujące przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, zgodnie z art. 38 ust. 4,
- przy pracownikach zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i obsługi, którzy otrzymywali miesięczną premię – premie były uwzględniane przy obliczaniu odprawy w średniej wysokości z okresu 3 miesięcy bezpośrednio poprzedzających miesiąc prawa nabycia do odprawy, zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.),

³⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- w aktach osobowych znajdowały się pisma Wójta Gminy o przyznaniu odprawy,
- nie stwierdzono nieprawidłowości przy obliczaniu wysokości odpraw emerytalnych.

W 2018 roku wypłacono 2 ekwiwalenty za niewykorzystany urlop na łączną kwotę 9.336,64. Ich wyliczenie przedstawia poniżej zamieszczona tabela.

Lp.	Stanowisko służbowe pracownika	Wysokość ekwiwalentu	Data rozwiązania a stosunku pracy / data wypłaty ekwiwalentu	Wyliczenie ekwiwalentu	Kwota wypłaconego ekwiwalentu (zł)
1	(...) ³⁷ – inspektor	Za 22 dni urlopu za 2017 i 2018 rok	24.08.2018/ 24.08.2018	3.500 zł (w. zasad.) + 700 zł (dod. stażowy) = 4.200 zł : 20,92 = 200,76 zł : 8 h = 25,10 zł x 176 h = 4.417,60	4.417,60
2	(...) ³⁸ - podinspektor	Za 28 dni urlopu za 2016 i 2017 rok	26.10.2017/ 30.10.2017	3.050 (w. zasadnicze) + 610 (dodatek stażowy) = 3.660 zł : 20,83 = 175,51 zł : 8 h = 21,96 zł x 224 h = 4.919,04 zł	4.919,04

W toku kontroli dokumentacji dotyczącej wypłaconych odpraw stwierdzono, co następuje:

- listy płac były sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektor Renatę Pirę, pod względem formalno-rachunkowym przez Skarbnika Gminy – Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy – Andrzeja Barylskiego,
- w aktach osobowych znajdowały się pisma Wójta Gminy do Księgowości z prośbą o wypłatę przysługującego ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy,
- do obliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy przyjęto prawidłowe współczynniki: w 2017 roku – 20,83, w 2018 roku – 20,92,
- ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy obliczono i wypłacono zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.).

4.2. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Zgodnie z regulaminem zasad wykorzystania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych dla Urzędu Gminy w Łowiczu ze świadczeń Funduszu mogą korzystać: pracownicy zatrudnieni na podstawie umowy o pracę niezależnie od rodzaju umowy i wymiaru czasu pracy, pracownicy przebywający na urloпах wychowawczych, emeryci i

³⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

renciści, którzy rozwiązali stosunek pracy w związku z przejściem na emeryturę albo rentę, członkowie rodzin osób wymienionych powyżej.

Zgodnie z § 4 Środki Funduszu przeznacza się na:

- dofinansowania do czasów turystycznych dla pracownika, lub wypoczynku dla dzieci i młodzieży w formie kolonii i zimowisk maksymalnie do kwoty 900,00 zł brutto,
- zakup paczek świątecznych dla dzieci od 1 roku do ukończenia 16 lat / szkoła podstawowa i gimnazjum w wysokości 70,00 złotych / dzieci pracowników, emerytów i rencistów,
- dofinansowanie wypoczynku sobotnio-niedzielnego oraz wycieczek turystyczno-krajoznawczych organizowanych przez Pracodawcę dla pracowników i ich rodzin oraz emerytów i rencistów,
- dofinansowania do zakupu biletów wstępu na imprezy artystyczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe,
- bezzwrotną pomoc rzeczową i finansową w szczególnych przypadkach losowych, długotrwałej chorobie czy ubóstwie do wysokości 1.000 zł,
- wypłata ekwiwalentu pieniężnego na święta w ramach posiadanych środków,
- ekwiwalent pieniężny w zamian świadczeń rzeczowych dla emerytów i rencistów z okazji Świąt Bożego Narodzenia w wysokości 200,00 zł.

Przepis art. 5 ust. 2, 4 i 5 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 1316 ze zm.) stanowi, że [1] wysokość odpisu podstawowego wynosi na jednego zatrudnionego 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą; [2] wysokość odpisu podstawowego może być zwiększona o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdą zatrudnioną osobę, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, [3] pracodawcy sprawujący opiekę socjalną nad emerytami i rencistami, w tym także ze zlikwidowanych zakładów pracy, mogą zwiększyć Fundusz o 6,25% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, o którym mowa w ust. 2, na każdego emeryta i rencistę uprawnionego do tej opieki.

Zgodnie z art. 5g ustawy w 2018 roku przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2012 roku ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art.5 ust.7 (M.P. z 2013 r. poz. 107). Wynosi ono 3.161,77 zł.

W ramach kontroli sprawdzono prawidłowość wyliczenia wysokości odpisu za 2018 rok. Ustalono, że w obliczony w styczniu 2018 roku odpis wyniósł 37.016,31 zł. Wysokość odpisu wyniosła:

- na jednego pracownika zatrudnionego w Urzędzie Gminy w - 1.185,66 zł (3.161,77 x 37,5%),
- na jednego emeryta i rencistę - 197,61 zł (3.161,77 x 6,25%).

Na wyliczenie odpisu złożyły się następujące etaty:

- pracownicy Urzędu - 29,22 x 1.185,66 zł = 34.644,99 zł,
- emeryci i renciści - 12 osób x 197,61 zł = 2.371,32 zł.

Środki na rachunek bankowy funduszu przekazywano w terminach jak niżej:

- 16 marca 2018 roku – 1.600,00 zł, WS nr 4/2,
- 29 maja 2018 roku – 26.163,00 zł, WS nr 14/1,
- 25 września 2018 roku – 8.656,00 zł, WS nr 25/1.

W sierpniu 2018 roku plan w rozdziale 85501 zmniejszył się o 598,50 zł, wskutek zmniejszenia zatrudnienia.

W grudniu dokonano ostatecznego naliczenia odpisu, który wyniósł 40.800,50 zł. Wysokość odpisu wynikała z:

- pracownicy Urzędu – $32,41 \times 1.185,66 \text{ zł} = 38.427,24$
- emeryci i renciści – $12 \text{ osób} \times 197,61 \text{ zł} = 2.371,32 \text{ zł}$.

Kwotę 4.381,00 zł przekazano na rachunek w dniu 14 grudnia 2018 roku (WS nr 30/1).

Terminy przekazania środków na rachunek bankowy zakładowego funduszu określają przepisy art. 6 ust. 2 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, w myśl których równowartość odpisów oraz zwiększeń, pracodawca winien przekazać na odrębny rachunek bankowy do dnia 30 września tego roku kalendarzowego, którego odpis dotyczy, z tym, że do dnia 31 maja tego roku powinien przekazać kwotę stanowiącą co najmniej 75% równowartości dokonanych odpisów.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość obrotów na koncie 135 – Rachunek ZFŚS. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

4.3. Wydatki na podróże służbowe pracowników - 2018 rok

Wydatki na podróże służbowe pracowników Urzędu Gminy w Łowiczu przedstawiały się następująco:

Klasyfikacja budżetowa	Plan Po zmianach	Wykonane wydatki wg stanu na dzień 31.12.2018 r.
750 75023 § 4410	6.000,	3.318,82

Sprawdzono prawidłowość wystawionych i rozliczonych 8 poleceń wyjazdów służbowych pracowników Urzędu Gminy losowo wybranych do kontroli, które zaewidencjonowano w 2018 roku w rejestrze delegacji pod numerami:

- 53 wydana w dniu 28 września 2018 roku – rozliczona w dniu 5 września 2018 roku,
- 69 wydana w dniu 5 listopada 2018 roku – rozliczona w dniu 7 listopada 2018 roku,
- 68 wydana w dniu 5 listopada 2018 roku – rozliczona w dniu 7 listopada 2018 roku,
- 74 wydana w dniu 28 listopada 2018 roku – rozliczona w dniu 30 listopada 2018 roku,
- 25 wydana w dniu 7 maja 2018 roku – rozliczona w dniu 9 maja 2018 roku,
- 23 wydana w dniu 23 kwietnia 2018 roku – rozliczona w dniu 30 kwietnia 2018 roku,

- 21 wydana w dniu 12 kwietnia 2018 roku – rozliczona w dniu 16 kwietnia 2018 roku.

Analiza przedmiotowej dokumentacji wykazała, że:

- na poleceniach wskazano numer, termin wykonania podróży służbowej, miejsce i cel podróży, środek transportu,
- zlecającymi wyjazd byli: Wójt Gminy, Sekretarz Gminy,
- wysokość wypłacanych kosztów podróży służbowej odbytej samochodem prywatnym wynikała z iloczynu przejechanych kilometrów i stawki wynikającej z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r., nr 27, poz. 271 ze zm.),
- do dokumentacji były dołączone umowy o jednorazowe używanie pojazdu nie będącego własnością pracodawcy do celów służbowych,
- przedłożone do realizacji polecenia, sprawdzane były merytorycznie, pod względem formalno-rachunkowym i zatwierdzane do wypłaty przez upoważnione osoby, zgodnie z wykazem osób odpowiedzialnych za sprawdzenie i akceptowanie dokumentów księgowych (załącznik nr 2 do zarządzenia nr 58/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku),
- **polecenie wyjazdu służbowego nr 25 z dnia 7 maja 2018 roku, nr 23 z dnia 23 kwietnia 2018 roku – nie zostało sprawdzone pod względem merytorycznym,**
- wypłaty należnych kosztów dokonywano w kasie Urzędu w terminie do 7 od daty złożenia dokumentu.

4.4. Wydatki na wypłaty diet i zwrot kosztów podróży służbowych dla radnych oraz członków władz jednostek pomocniczych – 2018 rok

Zasady wypłaty diet

W dniu 20 grudnia 2011 roku została przyjęta uchwała nr XVI/69/11 Rady Gminy Łowicz w sprawie określenia zasad przyznawania, wysokości ryczałtu oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Gminy Łowicz. Została zmieniona następującymi uchwałami: [1] XVIII/83/12 z dnia 29 lutego 2012 roku, [2] nr XIX/77/16 z dnia 25 stycznia 2016 roku. Zawierały one następujące regulacje:

- ustala się zryczałtowaną miesięczną dietę dla: [1] Przewodniczącego Rady Gminy Łowicz w wysokości 1.300,00 zł, [2] radnych Rady Gminy Łowicz w wysokości 500,00 zł,
- należna zryczałtowana miesięczna dieta dla osób wymienionych w § 1 ulega obniżeniu o 20% w przypadku każdorazowej nieobecności radnego na posiedzeniu komisji, której jest członkiem lub sesji rady,
- radny zachowuje prawo do miesięcznego ryczałtu bez potrąceń w przypadku nie obradowania w danym miesiącu organów gminy,
- miesięczne zryczałtowane diety dla radnych będą wypłacane na podstawie miesięcznego zestawienia w oparciu o listy obecności, na których radny potwierdza własnoręcznym podpisem swój udział w posiedzeniach i sesjach rady,

- ryczałt wypłaca się z dołu w terminie do 10 dnia następnego miesiąca kalendarzowego.

W dniu 20 grudnia 2011 roku została przyjęta uchwała nr XVI/70/11 Rady Gminy Łowicz w sprawie ustalenia wysokości diety za uczestnictwo w pracach rady gminy przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych Gminy Łowicz. Zgodnie z uchwałą zmieniającą nr XXXIX/174/17 Rady Gminy Łowicz z dnia 9 czerwca 2017 roku w 2018 roku dieta dla sołtysów za udział w sesji Rady Gminy Łowicz wynosiła 180,00 zł. Zgodnie z § 3 ww. uchwały, w przypadku zbiegu prawa do diety z tytułu pełnienia funkcji radnego oraz sołtysa za uczestnictwo w pracach rady gminy przysługuje jedna, wyższa dieta.

Prawidłowość wypłaty diet

Kontroli poddano prawidłowość ustalania i wypłacania diet dla radnych na podstawie list płac za następujące miesiące 2018 roku: luty na łączną kwotę 6.800,00 zł i 1.300,00 zł, marzec na łączną kwotę 6.620,00 zł i 1.040,00 zł, kwiecień na łączną kwotę 6.520,00 zł i 1.300,00 zł, wrzesień na łączną kwotę 6.900,00 zł i 1.300,00 zł. W wyniku kontroli stwierdzono, co następuje:

- diety zostały przyznane zgodnie z art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, przy uwzględnieniu maksymalnej wysokości diety dla radnych w gminach do 15 tys. mieszkańców (50%) zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 roku w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnym,
- dieta przysługująca radnemu w ciągu miesiąca nie przekroczyła półtorakrotności kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na 2018 rok dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe,
- diety były wypłacane terminowo, do 10 dnia następnego miesiąca,
- diety dla przewodniczącego, wiceprzewodniczącego oraz dla radnych były wypłacane zgodnie z postanowieniami uchwały,
- wszystkie listy płac zostały sprawdzone pod względem merytorycznym przez inspektora Renatę Pirę, pod względem formalno-rachunkowym przez Skarbnik Gminy Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone do wypłaty przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego,
- listy płac były sporządzane w oparciu o listy obecności radnych na sesjach i komisjach Rady Gminy, potwierdzonych własnoręcznymi podpisami,
- sołtysi za udział w sesji Rady Gminy dostawali dietę w wysokości 180 zł, płatną w kasie. Dwóch radnych, pełniących jednocześnie funkcję sołtysów dostawało jedną zryczałtowaną miesięczną dietę dla radnych,
- wydatki na diety radnych były klasyfikowane prawidłowo, w dziale 750 – administracja publiczna, rozdziale 75022 – Rady gmin, § 3030 – różne wydatki na rzecz osób fizycznych. W 2018 roku wydatkowano kwotę 95.728,04 zł na planowaną kwotę 133.440,00 zł.

W miesiącu marcu radny Jacek Wysocki był nieobecny na sesji w dniu 28 marca 2018 roku oraz posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 26 marca 2018 roku, otrzymał omyłkowo za miesiąc marzec pełną dietę w wysokości 500 zł. W miesiącu kwietniu był nieobecny na sesji Rady Gminy w dniu 25 kwietnia 2018 roku. Za miesiąc kwiecień otrzymał dietę w wysokości 220,00 zł co zgodnie z adnotacją na liście płac wynikało z

potrącenia 100,00 zł za nieobecność w miesiącu kwietniu oraz 180,00 zł za 2 nieobecności w miesiącu marcu.

Według kontrolujących radny powinien dostać w kwietniu dietę w wysokości 200,00 zł, co wynika z obliczenia 500,00 zł – 60% (3x20%). Różnica w obliczeniach wynikała z przyjęcia odmiennej metodologii dokonywania potrąceń za nieobecności na sesjach lub posiedzeniach komisji.

Radny Waldemar Tylec otrzymał za miesiąc kwiecień dietę w wysokości 320,00 zł (2 nieobecności). Według obliczeń kontrolujących powinien otrzymać 300,00 zł.

W dniu 30 kwietnia 2019 roku inspektor Anna Kozyra złożyła wyjaśnienie o następującej treści: „Stosownie do uchwały XVI/69/11 Rady Gminy Łowicz z dnia 20 grudnia 2011 roku w sprawie określenia zasad przyznawania, wysokości ryczałtu oraz zwrotu kosztów podróży służbowych dla radnych Gminy Łowicz wyjaśniam, że należna zryczałtowana miesięczna dieta dla radnych ulega obniżeniu o 20% w przypadku każdorazowej nieobecności radnego na posiedzeniu komisji, której jest członkiem lub sesji rady. Zgodnie z ostatnią zmianą w/w uchwały (uchwała nr XIX/77/16 Rady Gminy Łowicz z dnia 25 stycznia 2016 roku) wysokość zryczałtowanej diety wynosi 500,00 zł dla radnego i 1.300,00 zł dla Przewodniczącego Rady Gminy. Potrącenia za nieobecność od początku wprowadzenia diety zryczałtowanej wyliczane są w następujący sposób:

a) w przypadku 1 nieobecności

500,00 zł - 20% = 400,00 zł.

b) w przypadku 2 nieobecności

500,00 zł – 20% = 400,00 zł,

400,00 zł – 20% = 320,00 zł.

c) w przypadku 3 nieobecności

500,00 zł – 20% = 400,00 zł,

400,00 zł – 20% = 320,00 zł,

320,00 zł – 20 % = 256,00 zł”.

Wyjaśnienie złożone w dniu 30 kwietnia 2019 roku przez inspektor Annę Kozyrę dotyczące sposobu pomniejszania diety dla radnych z powodu nieobecności na sesji Rady lub posiedzeniach Komisji stanowi załącznik nr 57 protokołu kontroli.

6. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018 roku przedstawiono w tabeli stanowiącej załącznik nr 58 protokołu kontroli.

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2017-2018

Źródłami finansowania inwestycji w 2017 roku były:

- środki własne gminy	3.386.173,30 zł
- dotacje (Urząd Marszałkowski)	42.200,00 zł
- środki UE	1.934.575,40 zł

Razem	5.362.948,70 zł
zakupy inwestycyjne	141.315,99 zł
Ogółem	5.504.264,69 zł

Źródłami finansowania inwestycji w 2018 roku były:

- środki własne gminy	1.926.594,56 zł
- dotacje (Urząd Marszałkowski)	21.190,00 zł
- środki UE	955.088,91 zł
Razem	2.902.873,47 zł
zakupy inwestycyjne	170.933,23 zł
Ogółem	3.073.806,70

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Ewidencję wydatków inwestycyjnych prowadzono w oparciu o zarządzenie nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 24/19 Wójta Gminy Łowicz z dnia 3 kwietnia 2019 roku. Zgodnie z zakładowym planem kont obowiązującym w jednostce do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty służy konto 080, na którego stronie Wn ewidencjonuje się poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez wykonawców obcych jak również we własnym zakresie, koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja, modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego. Po stronie Ma tego konta ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Wg opisu konta 080 ewidencja szczegółowa do tego konta winna zapewnić co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Saldo Wn konta 080 oznacza koszty inwestycji niezakończonych. Saldo Wn konta 080 na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiło 5.447.375,16 zł, a na dzień 31 grudnia 2018 roku 1.294.890,04 zł i dotyczyło niezakończonych inwestycji.

Wydatki poniesione na realizowane inwestycje ewidencjonowane były na koncie 080 – „Inwestycje”.

Do każdego zadania inwestycyjnego prowadzone są analityczne konta księgowe, na których ewidencjonowane są wydatki na poszczególne zadania inwestycyjne.

Zobowiązania dotyczące wykonanych i niezapłaconych robót budowlanych oraz dostaw związanych z realizacją inwestycji księgowane są na koncie syntetycznym 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” i na kontach analitycznych w podziale na poszczególne kontrahentów.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Zadania inwestycyjne realizowane w okresie objętym kontrolą tj. 2017 i 2018 roku zostały zaplanowane przez Radę Gminy Łowicz w uchwałach budżetowych: nr XXXII/139/17 z dnia 27 stycznia 2017 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2017 rok i nr L/232/18 z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok oraz wprowadzonych do nich zmianach jak również w uchwałach w

sprawie wieloletniej prognozy finansowej za te lata. Zmiany w trakcie roku budżetowego, dotyczące wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację zaplanowanych zadań inwestycyjnych, dokonywane były przez Radę Gminy w drodze uchwał.

Zgodnie z zapisami rozdziału X Regulaminu organizacyjnego Urzędu Gminy Łowicz, wprowadzonego zarządzeniem nr 8/13 Wójta Gminy Łowicz z dnia 26 lutego 2013 roku ze zmianami wprowadzonymi: zarządzeniem nr 31/13 Wójta Gminy Łowicz z dnia 23 sierpnia 2013 roku; zarządzeniem nr 61/15 z dnia 16 listopada 2015 roku; 8/16 z dnia 10 marca 2016 roku; 13/16 z dnia 21 kwietnia 2016 roku i nr 34/18 z dnia 25 czerwca 2018 roku, realizacja zadań inwestycyjnych oraz prowadzenie postępowań w zakresie zamówień publicznych, należała do obowiązków Referatu Inwestycji i Spraw Komunalnych. Kierownikiem ww. Referatu w okresie objętym kontrolą była Katarzyna Kędzia, co wynikało z zakresu czynności z dnia 3 października 2016 roku przyjętego przez pracownika w dniu 3 października 2016 roku.

W ramach ww. referatu funkcjonowało stanowisko ds. zamówień publicznych, do którego należało m.in. realizowanie zadań z zakresu ustawy Prawo zamówień publicznych, przygotowywanie projektów dokumentów i nadzór nad realizacją tej ustawy, prowadzenie we współpracy z właściwymi pracownikami urzędu postępowań przetargowych, przygotowywanie wniosków o pozyskanie zewnętrznych źródeł finansowania zadań inwestycyjnych oraz nadzór nad realizacją zadań remontowych i inwestycyjnych w placówkach oświatowych i domach ludowych. Powyższe zadania wykonywała Katarzyna Kędzia Kierownik Referatu Inwestycji i Spraw Komunalnych – zakres czynności z dnia 3 października 2016 roku.

Nadzór nad procesem inwestycyjnym i realizacją zadań inwestycyjnych w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej, budowy sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody a także budowy i remontów dróg na terenie gminy oraz budowy oświetlenia ulicznego powierzono zapisami § 33 wskazanego wyżej Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Łowicz stanowisku ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych w Referacie Inwestycji i Spraw Komunalnych. Zgodnie z zakresem czynności z dnia 3 października 2016 roku zadania na ww. stanowisku wykonywał inspektor Robert Żyto.

Zgodnie ze strukturą organizacyjną jednostki kontrolowanej oraz cytowanym wcześniej zakresem czynności, do zadań Kierownika Referatu Inwestycji i Spraw Komunalnych Katarzyny Kędzi należało również bieżące przygotowywanie informacji do Biuletynu Informacji Publicznej, strony internetowej z jednoczesnym udziałem w jej aktualizacji oraz portalu wewnętrznego Urzędu Gminy w zakresie merytorycznym swojego stanowiska.

W jednostce opracowano Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowiący załącznik do zarządzenia nr 67/2015 Wójta Gminy Łowicz z dnia 30 grudnia 2015 roku w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2015 r., poz. 2164) ze zmianą wprowadzoną zarządzeniem nr 31/16 Wójta Gminy Łowicz z dnia 12 lipca 2016 roku.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

Analizą objęto realizację inwestycji pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok”.

Inwestycja realizowana była przez wykonawcę wyłonionego w przetargu nieograniczonym o wartości zamówienia poniżej progów ustalonych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity, Dz. U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.).

Kontrolujące ustaliły, że wartość zamówienia została ustalona na podstawie następujących kosztorysów inwestorskich opracowanych przez (...)³⁹.

Ustalona wartość dla poszczególnych części zamówienia przedstawiała się jak poniżej:

- dla zadania część I. – 836.320,55 zł netto, 193.965,38 zł euro,
- dla zadania część II. – 385.295,28 zł netto, 89.360,41 zł euro,
- dla zadania część III. – 71.456,83 zł netto, 16.572,77 zł euro,

gdzie łącznie wartość wynosiła 1.293.072,66 zł, co stanowiło równowartość 299.898,57 euro.

W czasie postępowania kontrolnego stwierdzono, że w dniu ustalenia wartości zamówienia, tj. 26 kwietnia 2018 roku podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych stanowił kurs wynoszący 4,3117 – zgodnie z § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2017 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2477).

Przeliczenia dokonano zgodnie z terminem ustalonym w art. 35 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy.

Etap przygotowania inwestycji (projekty, kosztorysy)

Projekty

Na przedmiotową inwestycję składały się następujące niżej wymienione projekty oraz inna wymagana dokumentacja:

Część I

- „droga dojazdowa do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków, gm. Łowicz” – sporządzony w miesiącu marcu 2018 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót,
- „droga gminna w miejscowości Zielkowice Kępy, gm. Łowicz” – sporządzony w miesiącu marcu 2018 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót,
- „droga wewnętrzna w miejscowości Zielkowice Kępy, gm. Łowicz” – sporządzony w miesiącu marcu 2018 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót.

Część II

- „droga gminna 105253 w miejscowości Strzelcew – Popów, gm. Łowicz” – sporządzony w miesiącu marcu 2018 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót,
- „drogi dojazdowe w miejscowości Popów, gm. Łowicz” sporządzony w miesiącu marcu 2018 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót.
- „wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach: Klewków, Zabostów Duży, Zabostów Mały, gmina

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Łowicz” sporządzony w miesiącu maju 2016 roku + Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót.

Część III

Specyfikacja techniczna wykonania odbioru robót + kosztorysy inwestorskie – roboty związane z wykonaniem koryta, profilowaniem i zagęszczeniem podłoża w związku z remontem dróg dojazdowych do gruntów rolnych w miejscowościach: Guźnia, Dąbkowice Górne oraz drogi wewnętrznej w miejscowościach: Strzelcew i Otolice.

Kosztorysy

Na wykonanie inwestycji pod nazwą: „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok”, zostały sporządzone następujące kosztorysy inwestorskie:

Część I

- droga dojazdowa do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków, gm. Łowicz o wartości netto 287.158,63 zł + 23% podatku VAT w wysokości 66.046,49 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- droga gminna w miejscowości Zielkowice Kępy, gm. Łowicz o wartości netto 364.440,03 zł + 23% podatku VAT w wysokości 83.821,21 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- droga wewnętrzna w miejscowości Zielkowice Kępy, gm. Łowicz o wartości netto 184.721,89 zł + 23% podatku VAT w wysokości 42.486,03 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku.

Część II

- droga gminna 105253 w miejscowości Strzelcew – Popów, gm. Łowicz o wartości netto 56.702,66 zł + 23% podatku VAT w wysokości 13.041,61 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- drogi dojazdowe w miejscowości Popów, gm. Łowicz o wartości netto 147.322,41 zł + 23% podatku VAT w wysokości 33.884,15 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- wzmocnienie istniejącej nawierzchni asfaltowej na drodze wewnętrznej Klewków, gmina Łowicz o wartości netto 103.891,87 zł + 23% podatku VAT w wysokości 23.895,13 zł – sporządzony w dniu 20 kwietnia 2018 roku,
- wzmocnienie istniejącej nawierzchni asfaltowej na drodze wewnętrznej Zabostów Duży; Zabostów Mały, gmina Łowicz o wartości netto 77.378,34 zł + 23% podatku VAT w wysokości 17.797,02 zł – sporządzony w dniu 20 kwietnia 2018 roku.

Część III

- droga dojazdowa do gruntów rolnych w miejscowości Guźnia oraz Dąbkowice Górne, gm. Łowicz o wartości netto 36.358,14 zł + 23% podatku VAT w wysokości 8.362,37 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- droga wewnętrzna w miejscowości Strzelcew, gmina Łowicz o wartości netto 26.958,58 zł + 23% podatku VAT w wysokości 6.200,47 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku,
- droga wewnętrzna w miejscowości Otolice, gmina Łowicz o wartości netto 8.140,11 zł + 23% podatku VAT w wysokości 1.872,23 zł – sporządzony w dniu 23 marca 2018 roku.

Powyżej wymieniona dokumentacja projektowo – kosztorysowa z wyłączeniem projektu dotyczącego „wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach: Klewków, Zabostów Duży, Zabostów Mały, gmina Łowicz” sporządzony w miesiącu maju 2016 roku, została wykonana na

podstawie umowy – zlecenia nr 10/2018 zawartej w dniu 1 marca 2018 roku pomiędzy Wójtem Gminy Łowicz a Piotrem Markusem z Łowicza.

Zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej z wyłączeniem projektu pn.: „wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach: Klewków, Zabostów Duży, Zabostów Mały, gmina Łowicz” dokonano zgodnie z zasadami określonymi w § 7 Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowiący załącznik do zarządzenia nr 67/2015 Wójta Gminy Łowicz z dnia 30 grudnia 2015 roku tj. w dniu 26 lutego 2018 roku sporządzono notatkę służbową z wyboru Wykonawcy na wykonanie dokumentacji projektowych na remonty dróg na terenie Gminy Łowicz w 2018 roku, z której wynikało, iż najkorzystniejszą ofertę przedstawił Piotr Markus.

Projekt pn.: „wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach: Klewków, Zabostów Duży, Zabostów Mały, gmina Łowicz”, został opracowany w 2016 roku na podstawie umowy – zlecenia nr 15/2016 z dnia 5 maja 2016 roku zawartej pomiędzy Wójtem Gminy Łowicz a Piotrem Markusem z Łowicza.

Zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej wzmocnienia istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach: Klewków, Zabostów Duży, Zabostów Mały, gmina Łowicz, dokonano zgodnie z zasadami określonymi w § 7 Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowiący załącznik do zarządzenia nr 67/2015 Wójta Gminy Łowicz z dnia 30 grudnia 2015 roku tj. w dniu 4 maja 2016 roku sporządzono notatkę służbową z wyboru Wykonawcy na wykonanie projektów na remonty dróg na terenie Gminy Łowicz w 2016 roku, z której wynikało, iż najkorzystniejszą ofertę przedstawił Piotr Markus z Łowicza.

Prawidłowość stosowania przepisów o zamówieniach publicznych

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono drogą elektroniczną w dniu 30 kwietnia 2018 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych (nr ogłoszenia 552575 – N – 2018).

Na podstawie protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego sporządzonego przez jednostkę, kontrolujące stwierdziły, że zgodnie z art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych kontrolowana jednostka wszczęła postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, zamieszczając ogłoszenie o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym tj. na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w dniu 30 kwietnia 2018 roku do 21 maja 2018 roku oraz na stronie internetowej BIP Gminy Łowicz od dnia 30 kwietnia 2018 roku do 21 maja 2018 roku.

Zamawiający w ogłoszeniu opisał przedmiot zamówienia (zgodny z przedmiotem zawartym w SIWZ – specyfikacji istotnych warunków zamówienia) tj. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 roku”.

Sprawdzono i stwierdzono, że zgodnie z art. 41 ustawy Prawo zamówień publicznych, w ogłoszeniu zawarto m.in.:

- określenie trybu zamówienia – przetarg nieograniczony,
- określenie przedmiotu oraz wielkości zamówienia, zgodnie z art. 41 pkt 4 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- informację, że zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych,
- informację, że nie przewiduje się zamówień, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3,

- opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania warunków zamówienia,
- informację o oświadczeniach i dokumentach, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz niepodlegania wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 i 5 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- termin wykonania – do dnia 31 sierpnia 2018 roku,
- wniesienie wadium – 12.000,00 zł – część I, 8.000,00 zł – część II i 1.800,00 zł – część III. Termin wniesienia wadium do 21 maja 2018 roku do godziny 10¹⁰, przy czym w przypadku wadium wnoszonego w pieniądzu jako termin wniesienia wadium przyjęty zostaje termin uznania kwoty na rachunku Zamawiającego,
- kryteria oceny ofert – cena (60) i okres rękojmi (40),
- miejsce i termin składania ofert – w siedzibie zamawiającego do dnia 21 maja 2018 roku do godz. 10⁰⁰,
- termin związania ofertą – 30 dni od ostatecznego terminu składania ofert.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia (SIWZ) w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej kwoty określonej na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, dotyczącą ww. inwestycji zatwierdził w dniu 27 kwietnia 2018 roku Wójt Gminy Łowicz Andrzej Barylski.

Specyfikację istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami, kontrolowana jednostka udostępniła w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Gminy Łowicz od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, tj. dnia 30 kwietnia 2018 roku.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawierała wszystkie niezbędne dane określone w art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w tym m. in.:

- opis przedmiotu zamówienia,
- termin wykonania zamówienia – 31 sierpnia 2018 roku,
- opis warunków udziału w postępowaniu i opis oceny ich spełniania – opisano warunki udziału w postępowaniu oraz sposób dokonywania oceny spełniania tych warunków,
- opis części zamówienia przy dopuszczeniu składania ofert częściowych,
- miejsce, termin składania i otwarcia ofert – składanie ofert: w siedzibie zamawiającego, w terminie do dnia 21 maja 2018 roku do godz. 10⁰⁰; otwarcie ofert: w siedzibie zamawiającego w dniu 21 maja 2018 roku o godz. 10³⁰. Kontrolowana jednostka w SIWZ prawidłowo ustaliła termin składania ofert: w przypadku robót budowlanych – nie krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych),
- termin związania ofertą - zamawiający prawidłowo ustalił w SIWZ termin związania ofertą (30 dni) – zgodnie z art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty – cena 60% i okres rękojmi 40%,
- wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy – 8% ceny ofertowej (brutto) przedstawionej przez wykonawcę – zgodnie z art. 150 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych; wniesienie zabezpieczenia w formie zgodnej z art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- informację o możliwości złożenia ofert częściowych, wariantowych – zamawiający dopuszczał do składania ofert częściowych,
- informację że zamawiający nie przewidywał udzielenia zamówień o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 i 7 lub art. 134 ust. 6 pkt 3.

Kontrolujące stwierdziły, że Specyfikacja Istotnych warunków zamówienia zawierała w zakresie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia na wykonanie robót

związanych z inwestycją pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 roku” wszystkie informacje wymagane przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

Z protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego o udzielenie zamówienia publicznego (sporządzonego na druku ZP - PN), wynika, że otwarcie ofert nastąpiło w dniu 21 maja 2018 roku o godzinie 10¹⁵ w Urzędzie Gminy w Łowiczu. W protokole postępowania, podano, że bezpośrednio przed otwarciem ofert, zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, w wysokości 1.500.590,00 zł w tym, w przypadku dopuszczenia możliwości składania ofert częściowych, kwotę na sfinansowanie: część I. w wysokości 973.142,80 zł; część II. w wysokości 445.967,20 zł i część III. w wysokości 81.480,00 zł.

Z załączonych druków dodatkowych do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia wynika, że każda z osób występująca w imieniu Zamawiającego, biorąca udział w ww. postępowaniu, złożyła oświadczenie, co do okoliczności skutkujących wyłączeniem z postępowania – art.17 ust. 2 p.z.p. Z podpisanych ww. druków wynika, że żadna z osób biorących udział w postępowaniu o zamówienie publiczne nie podlegała wyłączeniu z niniejszego postępowania. Przedmiotowe oświadczenie złożył również Wójt Gminy Łowicz Andrzej Barylski. Nadzór nad realizacją umowy wykonywał Robert Żyto inspektor w Referacie Inwestycji i Spraw Komunalnych.

Do upływu terminu składania ofert wpłynęły 3 następujące oferty, które wpłaciły wadium w następujący sposób:

Część I.

- Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego – ubezpieczeniowa gwarancja zapłaty wadium nr 02GG13/0016/18/0058 z terminem ważności od 21 maja 2018 roku do 20 czerwca 2018 roku - InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.,
- „DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – wpłata wadium na wszystkie części zamówienia w łącznej kwocie 21.800,00 zł przelewem na rachunek Urzędu Gminy Łowicz w dniu 18 maja 2018 roku.

Część II.

- Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego – ubezpieczeniowa gwarancja zapłaty wadium nr 02GG13/0016/18/0059 z terminem ważności od 21 maja 2018 roku do 20 czerwca 2018 roku – InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.,
- „DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – wpłata wadium na wszystkie części zamówienia w łącznej kwocie 21.800,00 zł przelewem na rachunek Urzędu Gminy Łowicz w dniu 18 maja 2018 roku.

Część III.

„DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – wpłata wadium na wszystkie części zamówienia w łącznej kwocie 21.800,00 zł przelewem na rachunek Urzędu Gminy Łowicz w dniu 18 maja 2018 roku.

Wadium dotyczące I części zamówienia wynosiło 12.000,00 zł; II części 8.000,00 zł i III części 1.800,00 zł. Na podstawie pisma Referatu Inwestycji i Spraw Komunalnych z dnia 18 czerwca 2018 roku zwrotu wadium w kwocie 8.000,00 zł + odsetki wynikające z rachunku bankowego na którym było ono przechowywane pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez oferenta w wysokości 16,72 zł (dotyczy części II zamówienia, gdzie oferta ww. nie została wybrana) dokonano w dniu 21 czerwca 2018 roku. Następnie po podpisaniu umowy na podstawie pisma Referatu Inwestycji i Spraw

Komunalnych z dnia 27 lipca 2018 roku, dokonano zwrotu wadium w wysokości 13.800,00 zł + odsetki wynikające z rachunku bankowego na którym było ono przechowywane pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez oferenta w wysokości 48,18 zł (dotyczy części: I i III zamówienia, gdzie oferta ww. została wybrana) dokonano w dniu 31 lipca 2018 roku.

Kontrolujące stwierdziły, że wadium wpłacono zgodnie z wymogami określonymi w art. 45 ustawy p.z.p. oraz z ustaleniami zawartymi w ogłoszeniu o udzielenie zamówienia i S.I.W.Z. **Natomiast zwrotu wadium w wysokości 13.800,00 zł dokonano z miesięcznym opóźnieniem tj. niezgodnie z wymogami określonymi w art. 46 ust. 1a, gdzie Zamawiający zwraca wadium Wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, niezwłocznie po zawarciu umowy oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy.**

Wyjaśnienie w sprawie opóźnienia w zwrocie wadium stanowi załącznik nr 59 protokołu kontroli

Z informacji zawartych w dokumentacji przetargowej wynika, że na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy p z p. do oferentów (Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego i „DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa), wysłano wezwanie do złożenia w terminie do 29 maja 2018 roku, dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu o których mowa w pkt 3, rozdziału 10 SIWZ tj.: odpis z właściwego rejestru lub centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej; wykaz robót budowlanych wykonanych nie wcześniej niż w okresie ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia jest krótszy – w tym okresie, wraz z podaniem ich rodzaju wartości, daty, miejsca wykonania i podmiotów, na rzecz których roboty te zostały wykonane, z załączeniem dowodów określających czy te roboty budowlane zostały wykonane należycie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego i prawidłowo ukończone, przy czym dowodami będą referencje bądź inne dokumenty wystawione przez podmiot, na rzecz którego roboty budowlane były wykonywane, a jeżeli z uzasadnionej przyczyny o obiektywnym charakterze Wykonawca nie jest w stanie uzyskać tych dokumentów – inne dokumenty. Wykaz osób skierowanych przez Wykonawcę do realizacji przyjętego zamówienia publicznego. W związku z ww. pismem wybrani oferenci złożyli w dniu 29 maja 2018 roku wymagane dokumenty.

Oceny oferty dokonano zgodnie z kryteriami ustalonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (cena i okres gwarancji).

Jak wynika z protokołu postępowania wybrano oferty:

Część I i III

„DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa.

Część II

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego.

Ze sporządzonego protokołu oraz dokumentacji przetargowej prowadzonego postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia wynika, że ww. firmy na poszczególne części zamówienia uzyskały przy przyznanej punktacji wymagane miejsce w rankingu w kryterium oceny oferty, jakim była cena i okres gwarancji i tak:

Część I

„DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – 100 pkt, miejsce w rankingu ofert - I

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego – 86,93 pkt, miejsce w rankingu ofert – II.

Część II

„DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – 95,68 pkt, miejsce w rankingu ofert - II
Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa
Trybunalskiego – 100 pkt, miejsce w rankingu ofert – I.

Część III

„DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa – 100 pkt, miejsce w rankingu ofert – I

Wójt Gminy Andrzej Barylski zaakceptował propozycję osób prowadzących postępowanie o udzielenie zamówienia na wykonanie wymienionego powyżej przedmiotu zamówienia, co potwierdził w protokole z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz zatwierdzając informację o wyborze najkorzystniejszej oferty z dnia 11 czerwca 2018 roku w ramach każdej części zamówienia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych o wyborze oferty, zamawiający zawiadomił wykonawców drogą elektroniczną, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia w dniu 11 czerwca 2018 roku, co zostało udokumentowane. Informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty na każdą część zamówienia, na stronie internetowej BIP zostały zamieszczone od dnia 11 czerwca 2018 roku.

Umowę nr 28/2018 o udzielenie zamówienia publicznego (w części II) z Przedsiębiorstwem Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” sp. z o. o. z Piotrkowa Trybunalskiego zawarto w dniu 19 czerwca 2018 roku – z zachowaniem terminu określonego w ustawie – Prawo zamówień publicznych (art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych). Umowę zawarto zgodnie ze złożoną ofertą. W dniu 26 czerwca 2018 roku do ww. umowy wprowadzono aneks nr 1 dotyczący zmiany osoby mającej pełnić funkcję kierownika budowy.

W umowie strony ustaliły termin realizacji II części zamówienia do dnia 31 sierpnia 2018 roku. Wysokość wynagrodzenia za wykonanie określonych w umowie robót ustalono na kwotę 562.299,51 zł brutto w tym 23% podatku VAT w wysokości 105.145,44 zł.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowie (jednocześnie zgodnie z zapisami zawartymi w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia) wykonawca wniósł przed podpisaniem umowy, zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 8% wynagrodzenia brutto za cały przedmiot umowy, tj. kwotę 44.983,96 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowej należytego wykonania umowy oraz usunięcia wad i usterek nr 9PM/UL2017/95 wystawionej w dniu 15 czerwca 2018 roku przez AXA Ubezpieczenia Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. Warszawa. Gwarancja ta obejmowała okres od 19 czerwca 2018 roku do dokonania odbioru przedmiotu umowy jednak nie później niż do 30 września 2018 roku w zakresie odpowiedzialności Gwaranta z tytułu niewykonania bądź nienależytego wykonania robót budowlanych określonych w umowie i od dnia dokonania odbioru robót do 13 września 2024 roku w zakresie zabezpieczenia usunięcia wad i usterek.

Zgodnie z § 1 zawartej umowy z wybranym wykonawcą ustalono, iż przedmiotem umowy będą roboty budowlane na zadaniu pn. „Remonty dróg na terenie Gminy Łowicz w 2018 roku” w zakresie: wzmocnienia istniejących nawierzchni dróg w miejscowościach Strzelcew, Popów, Klewków, Zabostów Mały i Zabostów Duży na terenie Gminy Łowicz.

Umowę nr 28/I/2018 o udzielenie zamówienia publicznego (w części I i III) z „DROG-BED” Marcin Głuchowski z Sochaczewa zawarto w dniu 19 czerwca 2018 roku – z zachowaniem terminu określonego w ustawie – Prawo zamówień publicznych (art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych). Umowę zawarto zgodnie ze złożoną ofertą.

W umowie strony ustaliły termin realizacji II części zamówienia do dnia 31 sierpnia 2018 roku. Wysokość wynagrodzenia za wykonanie określonych w umowie robót ustalono na kwotę 932.789,11 zł brutto w tym 23% podatku VAT w wysokości 174.419,98 zł.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowie (jednocześnie zgodnie z zapisami zawartymi w Specyfikacji istotnych warunków zamówienia) wykonawca wniósł przed podpisaniem umowy, zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 8% wynagrodzenia brutto za cały przedmiot umowy (część I i II), tj. kwotę 74.623,13 zł w formie gwarancji ubezpieczeniowych należytego wykonania umowy i usunięcia wad nr: GKDo/368/2018/091 – część I zamówienia i GKDo/369/2018/091 – część III zamówienia, wystawionych w dniu 14 czerwca 2018 roku przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Społecznych Spółka Akcyjna. Gwarancja ta obejmowała okres od 19 czerwca 2018 roku do 30 września 2018 roku włącznie w zakresie odpowiedzialności Gwaranta z tytułu niewykonania bądź nienależytego wykonania robót budowlanych określonych w umowie i od dnia 1 października 2018 roku do 15 października 2024 roku włącznie odnośnie roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne.

Zgodnie z § 1 zawartej umowy z wybranym wykonawcą ustalono, iż przedmiotem umowy będą roboty budowlane na zadaniu pn. „Remonty dróg na terenie Gminy Łowicz w 2018 roku” w zakresie: wzmocnienia istniejących nawierzchni dróg w miejscowościach Pilaszków oraz Zielkowice na terenie Gminy Łowicz – część I zamówienia; remontu drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Guźnia oraz Dąbkowice Górne oraz dróg wewnętrznych w miejscowości Strzelcew i Otolice na terenie Gminy Łowicz – część III zamówienia.

Zamawiający, po zawarciu umów w sprawie zamówienia publicznego zamieścił ogłoszenie o tym fakcie w Biuletynie Zamówień Publicznych (numer ogłoszenia 500153117 – N – 2018), data zamieszczenia 3 lipca 2018 roku, co uczynił zgodnie z art. 95 ust. 1 wymienionej powyżej ustawy.

W dniu 25 czerwca 2018 roku Zamawiający przekazał Przedsiębiorstwu Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o. o. i „DROG – BET” Marcinowi Głuchowskiemu teren i plac budowy dla wykonania robót budowlanych dotyczących realizowanej inwestycji (odpowiednio część II oraz część I i III) i i na tę okoliczność zostały spisane protokoły przekazania terenu i placu budowy. Protokoły zostały podpisane przez Zamawiającego tj. Roberta Żyto przedstawiciela Gminy Łowicz; wykonawców: Marcina Stępnia przedstawiciela PBD i M „ERBEDIM” sp. z o. o. i Marcina Głuchowskiego właściciela firmy „DROG – BET” oraz inspektora nadzoru Stanisława Wojdę.

Nadzór inwestorski

Przy realizacji ww. inwestycji nadzór pełnił Stanisław Wojda wybrany w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

W dniu 18 czerwca 2018 roku Wójt Gminy Łowicz Andrzej Barylski podpisał umowę o pełnienie nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi wykonywanymi przy realizacji inwestycji pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok”. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy Ewelina Płacheta. Termin wykonania czynności określonych w umowie ustalono od dnia podpisania umowy do dnia zakończenia robót protokołem końcowego odbioru robót. Wynagrodzenie z tytułu wykonywania funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego nad robotami budowlanymi realizowanej inwestycji, określono w wysokości 22.000,00 zł brutto, płatne w ciągu 14 dni od dnia złożenia rachunku końcowego i stwierdzenia przez Zleceniodawcę terminowego i prawidłowego wykonania pracy będącej przedmiotem umowy na konto Zleceniobiorcy.

Zamówienia na pełnienie nadzoru inwestorskiego dokonano zgodnie z zasadami określonymi w § 7 Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 67/2015 Wójta Gminy Łowicz z dnia 30 grudnia 2015 roku tj. w dniu 15 czerwca 2018 roku sporządzono notatkę służbową z wyboru Wykonawcy na pełnienie nadzoru inwestorskiego w ramach inwestycji pn.: „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok”, z której wynikało, iż najkorzystniejszą ofertę przedstawił Stanisław Wojda.

Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadania inwestycyjnego (zaciągnięcie zobowiązań)

Przedmiotowa inwestycja realizowana była w 2018 roku.

Uchwałą nr L/232/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2018 rok (załącznik nr 6) na inwestycję objętą kontrolą zaplanowano środki w kwocie 1.472.000,00 zł. Następnie zgodnie z uchwałą nr LIV/260/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 11 czerwca 2018 roku w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2018, środki na ww. inwestycję zaplanowano do kwoty 1.547.000,00 zł w dziale 600 i rozdziałach 60016 – drogi publiczne gminne i 60017 – drogi wewnętrzne. Kontrolujące stwierdziły, iż na dzień podpisania umów z dnia 19 czerwca 2018 roku z Wykonawcami, gdzie wynagrodzenie za wykonanie robót określono łącznie w wysokości 1.495.088,62 zł brutto, w pełni zabezpieczono środki w budżecie na realizację ww. inwestycji.

Prawidłowość finansowania inwestycji (zgodność z umową, potwierdzenie wykonania robót).

Umowa nr 28/I/2018 – „DROG – BED” Marcin Głuchowski

Na podstawie § 7 pkt 3 zawartej umowy, gdzie ustalono, iż będzie dokonywany jeden częściowy i jeden końcowy odbiór robót, na okoliczność częściowego odbioru robót pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok spisano w dniu 19 lipca 2018 roku protokół częściowego odbioru robót obejmujących remont drogi wewnętrznej w miejscowości Zielkowice Kępy o wartości 330.889,09 zł brutto i remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków o wartości 302.503,13 zł brutto.

Pismem z dnia 28 sierpnia 2018 roku „DROG – BED” z Sochaczewa zgłosiła Zamawiającemu – Gminie Łowicz do odbioru końcowego roboty określone w zawartej umowie (część I i III zadania). W dniu 7 września 2018 roku strony dokonały końcowego odbioru robót obejmujących: remont drogi wewnętrznej w miejscowości Zielkowice Kępy o wartości 356.838,99 zł; remont drogi gminnej w miejscowości Zielkowice Kępy o wartości 183.701,27 zł; remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków o wartości 302.503,13 zł; remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowościach Guźnia oraz Dąbkowice Górne o wartości 33.992,28 zł; remont drogi wewnętrznej w miejscowości Strzelcew o wartości 45.387,00 zł; remont drogi wewnętrznej w miejscowości Otolice o wartości 10.366,44 zł.

Powyżej wymienione protokoły podpisali: inspektor ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych Robert Żyto – Przedstawiciel Gminy Łowicz; inspektor nadzoru Stanisław Wojda – uprawnienia budowlane nr 126/94 oraz Przedstawiciel firmy DROG – BET Marcin Głuchowski.

Rozliczenie faktur za wykonanie robót

W umowie zawartej w dniu 19 czerwca 2018 roku na realizację ww. inwestycji, ustalono, że zapłata za wykonane roboty nastąpi jedną fakturą częściową na podstawie

zatwierdzonego protokołu częściowego odbioru robót oraz fakturą końcową za całkowicie wykonany i zakończony przedmiot umowy na podstawie końcowego protokołu odbioru robót w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez Wykonawcę faktur sporządzonych na podstawie protokołów odbioru robót z wyszczególnieniem kwot za poszczególne części zadania, przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy.

Faktura nr 36/2018 z dnia 19 lipca 2018 roku

W dniu 25 lipca 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4153) wpłynęła ww. faktura częściowa na kwotę 330.818,09 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 61.860,29 zł za remont drogi wewnętrznej w miejscowości Zielkowice Kępy. Należność zapłacono przelewem w dniu 27 lipca 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60017 § 6050.

Faktura nr 35/2018 z dnia 19 lipca 2018 roku

W dniu 25 lipca 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4155) wpłynęła ww. faktura częściowa na kwotę 302.503,13 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 56.565,63 zł za remont drogi dojazdowej w miejscowości Pilaszków. Należność zapłacono przelewem w dniu 3 sierpnia 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60016 i § 6050.

Faktura nr 48/2018 z dnia 10 września 2018 roku

W dniu 11 września 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4885) wpłynęła ww. faktura końcowa na kwotę 89.745,72 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 16.781,72 zł za remonty dróg część III. Należność zapłacono przelewem w dniu 13 września 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60017 § 6050.

Faktura nr 49/2018 z dnia 10 września 2018 roku

W dniu 11 września 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4886) wpłynęła ww. faktura końcowa na kwotę 209.722,17 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 39.216,34 zł za remonty dróg część I. Należność zapłacono przelewem w dniu 21 września 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60016 § 6050.

Umowa nr 28/2018 – Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów „ERBEDIM” Sp. z o.o. z Piotrkowa Trybunalskiego

Na podstawie § 7 pkt 3 zawartej umowy, gdzie ustalono, iż będzie dokonywany jeden częściowy i jeden końcowy odbiór robót, na okoliczność częściowego odbioru robót pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 rok spisano w dniu 19 lipca 2018 roku protokół częściowego odbioru robót obejmujących remont: drogi gminnej 105253 Strzelcew, dróg dojazdowych w miejscowości Popów, drogi w miejscowości Klewków, dróg wewnętrznych w miejscowościach Zabostów Duży, Zabostów Mały o wartości 391.963,10 zł brutto w tym podatek 23% podatku VAT w wysokości 73.293,91 zł.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2018 roku „ERBEDIM” z Piotrkowa Trybunalskiego zgłosiło Zamawiającemu – Gminie Łowicz do odbioru końcowego roboty określone w zawartej umowie (część II zadania). W dniu 31 sierpnia 2018 roku strony dokonały końcowego odbioru robót obejmujących: remont dróg na terenie Gminy Łowicz – część II realizowanej inwestycji.

Powyżej wymienione protokoły podpisali: inspektor ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych Robert Żyto – Przedstawiciel Gminy Łowicz; inspektor nadzoru Stanisław

Wojda – uprawnienia budowlane nr 126/94 oraz Przedstawiciel firmy „ERBEDIM” Marcin Stępień.

Rozliczenie faktury za wykonane roboty

W umowie zawartej w dniu 19 czerwca 2018 roku na realizację ww. inwestycji, ustalono, że zapłata za wykonane roboty nastąpi jedną fakturą częściową na podstawie zatwierzonego protokołu częściowego odbioru robót oraz fakturą końcową za całkowicie wykonany i zakończony przedmiot umowy na podstawie końcowego protokołu odbioru robót w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez Wykonawcę faktur sporządzonych na podstawie protokołów odbioru robót z wyszczególnieniem kwot za poszczególne części zadania, przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy.

Faktura VAT nr FVd/2018/07/0012 z dnia 20 lipca 2018 roku

W dniu 23 lipca 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4103) wpłynęła ww. faktura częściowa na kwotę 391.963,10 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 73.293,91 zł za roboty drogowe. Należność zapłacono przelewem w dniu 27 lipca 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60016 i 60017 § 6050.

Faktura VAT nr FVd/2018/08/0019 z dnia 31 sierpnia 2018 roku

W dniu 6 września 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz (zarejestrowano pod pozycją 4822) wpłynęła ww. faktura końcowa na kwotę 170.336,41 zł brutto w tym podatek VAT w wysokości 31.851,53 zł za roboty drogowe. Należność zapłacono przelewem w dniu 11 września 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziale 60016 i 60017 § 6050.

Rozliczenie faktury za nadzór inwestorski

Stanisław Wojda pełniący na podstawie umowy – zlecenia nr 28/II/2018 funkcję inspektora nadzoru nad inwestycją objętą kontrolą złożył za pełniony nadzór następujące rachunki:

- rachunek nr 19/2018, który wpłynął do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 23 lipca 2018 roku (zarejestrowany pod poz. 4100) na kwotę 7.500,00 zł brutto za nadzór nad robotami drogowymi tj.: remont drogi gminnej nr 105253 Strzelcew – Popów, remont dróg dojazdowych w m. Popów, remont drogi wewnętrznej w m. Klewków, remont dróg wewnętrznych w m. Zabostów Duży i Zabostów Mały. Należność po potrąceniach (ZUS i podatek), została uregulowana przelewem w dniu 27 lipca 2018 roku – wb nr 146 z dnia 27 lipca 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60016, 60017 i § 6050,
- rachunek nr 18/2018, który wpłynął do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 24 lipca 2018 roku (zarejestrowany pod poz. 4140) na kwotę 12.000,00 zł brutto za nadzór nad robotami drogowymi tj.: remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Pilaszków, remont drogi gminnej w m. Zielkowice (Kępy), remont drogi wewnętrznej w m. Zielkowice (Kępy). Należność po potrąceniach (ZUS i podatek), została uregulowana przelewem w dniu 27 lipca 2018 roku – wb nr 146 z dnia 27 lipca 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60016, 60017 i § 6050,
- rachunek nr 24/2018, który wpłynął do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 27 sierpnia 2018 roku (zarejestrowany pod poz. 4624) na kwotę 2.000,00 zł brutto za nadzór nad robotami drogowymi tj.: remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w m. Guźnia oraz Dąbkowice Górne, remont drogi wewnętrznej w m. Strzelcew. Należność po potrąceniach (ZUS i podatek), została uregulowana przelewem w dniu 30 sierpnia

2018 roku – wb nr 168 z dnia 30 sierpnia 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60017 i § 6050,

- rachunek nr 25/2018, który wpłynął do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 19 września 2018 roku (zarejestrowany pod poz. 5030) na kwotę 500,00 zł brutto za nadzór nad robotami drogowymi tj.: remont drogi wewnętrznej w m. Otolice. Należność po potrąceniach (ZUS i podatek), została uregulowana przelewem w dniu 24 września 2018 roku – wb nr 185 za okres od 22 września 2018 roku do 24 września 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60017 i § 6050.

Rachunki z uwzględnieniem adnotacji dotyczącej podstawy prawnej udzielenia zamówienia publicznego, zostały opisane przez inspektora ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych Roberta Żyto oraz przez niego sprawdzone pod względem merytorycznym. Rachunki nie zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzone do ich realizacji.

Na listach płac sporządzonych na podstawie umowy zlecenia oraz wystawionych rachunków znajdowały się adnotacje z podpisami osób upoważnionych, dotyczące ich sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, podpis Skarbnika Gminy Łowicz potwierdzającej fakt ujęcia wydatków w budżecie wg klasyfikacji budżetowej oraz podpis Wójta Gminy Łowicz – zatwierdzającego do wypłaty, pod właściwą dekretną dotyczącą podziałek klasyfikacji budżetowej.

Rozliczenie rachunków za dokumentację projektowo – kosztorysową

Umowa z 2016 roku

W dniu 13 czerwca 2016 roku do Urzędu Gminy Łowicz wpłynął rachunek z dnia 10 czerwca 2016 roku (zarejestrowany w dzienniku korespondencyjnym pod pozycją 3420) na kwotę 17.000,00 zł brutto za wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dotyczącej: wykonanie nakładki asfaltowej na drodze wewnętrznej we wsi Mystkowice Małe, gmina Łowicz; remont – wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach Zabostów Duży, Zabostów Mały i Klewków, gmina Łowicz; remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych we wsi Pilaszków, gmina Łowicz; remont – wzmocnienie istniejących nawierzchni asfaltowej na drodze wewnętrznej Jamno – Dąbkowice Górne, gmina Łowicz; wykonani nakładki asfaltowej na drodze wewnętrznej we wsi Jamno, gmina Łowicz; remont istniejącej nawierzchni z kruszywa łamanego na drodze wewnętrznej Zielkowice II – Zielkowice I gmina Łowicz; remont istniejącej nawierzchni z kruszywa łamanego na drodze gminnej Popów – Strzelcew gmina Łowicz; remont istniejącej nawierzchni z kruszywa łamanego na drodze wewnętrznej Zielkowice Kępy, gmina Łowicz. Należność została uregulowana przelewem w dniu 16 czerwca 2016 roku – wb nr 141 z 16 czerwca 2016 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60016, 60017 i § 6050. Projekt w części dotyczącej remontu – wzmocnienia istniejących nawierzchni asfaltowych na drogach dojazdowych wewnętrznych w miejscowościach Zabostów Duży, Zabostów Mały i Klewków, gmina Łowicz o wartości 3.000,00 zł został przypisany do inwestycji zrealizowanej w 2018 roku.

Umowa z 2018 roku

W dniu 26 marca 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz wpłynął rachunek z dnia 26 marca 2018 roku (zarejestrowany w dzienniku korespondencyjnym pod pozycją 1611) na kwotę 25.000,00 zł brutto za wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej: na „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 roku”. Należność została uregulowana przelewem w dniu 30 marca 2018 roku – wb nr 62 z 30 sierpnia 2018 roku. Wydatek sklasyfikowano w dziale 600, rozdziałach: 60016, 60017 i § 6050.

Wydatki poniesione na sporządzenie dokumentacji projektowo – kosztorysowej zostały rozksięgowane na wydatki poniesione na zrealizowaną inwestycje z podziałem na poszczególne drogi.

Rachunki z uwzględnieniem adnotacji dotyczącej podstawy prawnej udzielenia zamówienia publicznego, zostały opisane przez inspektora ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych Roberta Żyto oraz przez niego sprawdzone pod względem merytorycznym. Rachunki nie zostały sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzone do realizacji.

Na liście płac sporządzonej na podstawie umowy zlecenia oraz wystawionego rachunku znajdowały się adnotacje z podpisami osób upoważnionych, dotyczące ich sprawdzenia pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym, podpis Skarbnika Gminy Łowicz potwierdzającej fakt ujęcia wydatku w budżecie wg klasyfikacji budżetowej oraz podpis Wójta Gminy Łowicz – zatwierdzającego do wypłaty, pod właściwą dekretecją dotyczącą podziałek klasyfikacji budżetowej.

Rozliczenie zadania i przyjęcie na stan środków trwałych

Na wykonanie inwestycji pn. „Remonty dróg na terenie gminy Łowicz w 2018 roku” wydatkowano ogółem 1.545.088,62 zł brutto, w tym 1.495.088,62 zł brutto i 1.215.523,20 zł netto – roboty budowlane.

Na wskazaną wartość składały się:

- wykonanie robót w zakresie zadania – 1.495.088,62 zł brutto,
- nadzór inwestorski – 22.000,00 zł brutto,
- wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej – 28.000,00 zł brutto.

Przyjęcie ww. inwestycji na stan środków trwałych nastąpiło na podstawie:

- dowodu OT nr 4/2018 z dnia 15 października 2018 roku o wartości 310.503,13 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 65 (dowód księgowy PK z dnia 15 października 2018 roku) – droga dojazdowa do gruntów rolnych w Pilaszkanie,
- dowodu OT nr 7/2018 z dnia 30 października 2018 roku o wartości 92.517,26 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 53 (dowód księgowy PK z dnia 31 października 2018 roku) – droga gminna nr 105253 Strzelcew – Popów,
- dowodu OT nr 8/2018 z dnia 30 października 2018 roku o wartości 190.201,27 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 770 (dowód księgowy PK z dnia 31 października 2018 roku) – droga gminna w miejscowości Zielkowie Kępy,
- dowodu OT nr 9/2018 z dnia 15 listopada 2018 roku o wartości 13.366,44 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1034 (dowód księgowy PK z dnia 16 listopada 2018 roku) – droga wewnętrzna w miejscowości Otolice,
- dowodu OT nr 10/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku o wartości 364.838,99 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji

2/22/220 pod nr inwentarzowym 1037 (dowód księgowy PK z dnia 26 listopada 2018 roku) – droga wewnętrzna w miejscowości Zielkowice Kępy,

- dowodu OT nr 11/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku o wartości 37.492,28 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 108 (dowód księgowy PK z dnia 26 listopada 2018 roku) – droga dojazdowa do gruntów rolnych Guźnia – Dąbkowice Górne,
- dowodu OT nr 12/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku o wartości 49.387,00 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1038 (dowód księgowy PK z dnia 26 listopada 2018 roku) – droga wewnętrzna w miejscowości Strzelcew,
- dowodu OT nr 14/2018 z dnia 4 grudnia 2018 roku o wartości 179.386,09 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1041 (dowód księgowy PK z dnia 4 grudnia 2018 roku) – droga wewnętrzna w miejscowości Klewków,
- dowodu OT nr 15/2018 z dnia 4 grudnia 2018 roku o wartości 64.534,91 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1042 (dowód księgowy PK z dnia 4 grudnia 2018 roku) – droga dojazdowa w miejscowości Popów – długość 192 m,
- dowodu OT nr 16/2018 z dnia 4 grudnia 2018 roku o wartości 97.474,60 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1043 (dowód księgowy PK z dnia 4 grudnia 2018 roku) – droga dojazdowa w miejscowości Popów – długość 290 m,
- dowodu OT nr 17/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku o wartości 38.565,57 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1046 (dowód księgowy PK z dnia 5 grudnia 2018 roku) – droga dojazdowa wewnętrzna w Zabostowie Małym,
- dowodu OT nr 18/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku o wartości 48.722,66 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1047 (dowód księgowy PK z dnia 5 grudnia 2018 roku) – droga dojazdowa wewnętrzna w Zabostowie Dużym – długość 307 m,
- dowodu OT nr 19/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku o wartości 58.098,42 zł i zaewidencjonowano na kontach: Wn 011 i Ma 080 ze stawką umorzeniową w wysokości 4,5%, wprowadzono do ewidencji analitycznej z symbolem klasyfikacji 2/22/220 pod nr inwentarzowym 1048 (dowód księgowy PK z dnia 5 grudnia 2018 roku) – droga dojazdowa wewnętrzna w Zabostowie Dużym – długość 367 m.

Rozliczenie otrzymanych środków z budżetu Województwa Łódzkiego.

W dniu 31 stycznia 2018 roku Gmina Łowicz zgłosiła do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi wniosek o przyznanie środków budżetu Województwa Łódzkiego, pochodzących z tytułu wyłączenia z produkcji gruntów rolnych na zadanie pod nazwą „Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków, gmina Łowicz”.

Zarząd Województwa Łódzkiego – pismo Zarządu Województwa Łódzkiego RŚI.7152.1.108.2018.JC z dnia 22 maja 2018 roku (wpłynęło do Urzędu Gminy w dniu 25 maja 2018 roku, 2734), przyznał dofinansowanie w wysokości 21.190,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pod nazwą Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych z zaznaczeniem, że przekazanie nastąpi po przedłożeniu dokumentów niezbędnych do prawidłowego rozliczenia zadania, które winny być dostarczone najpóźniej do dnia 31 października 2018 roku.

W dniu 27 czerwca 2018 roku pomiędzy Województwem Łódzkim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa w osobach: Witolda Stępnia Marszałka Województwa Łódzkiego i Artura Bagieńskiego Wicemarszałka Województwa Łódzkiego a Gminą Łowicz reprezentowaną przez Andrzeja Barylskiego Wójta Gminy Łowicz, została zawarta umowa nr 340/RS/2018, przyznająca Gminie Łowicz środki z budżetu województwa w wysokości 21.190,00 zł na zadanie pn. „Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Pilaszków, gmina Łowicz”.

W dniu 14 grudnia 2018 roku na rachunek Gminy Łowicz wpłynęły środki w wysokości 21.190,00 zł (wb. nr 0228 z dnia 14 grudnia 2018 roku), zaewidencjonowano: Wn 133 i Ma 901 z klasyfikacją budżetową dział 600, rozdział 60016 § 6630.

Test dotyczący badanej inwestycji stanowi załącznik nr 60 protokołu kontroli.

Przestrzeganie przez jednostkę przyjętych procedur kontroli wewnętrznej (na etapie wstępnym, bieżącym, następnym)

Na podstawie przedstawionych kontrolującym dokumentów i dowodów księgowych, dotyczących wyżej opisanego zadania inwestycyjnego, tj. m.in.: umów zleceń zawartych na dokumentację kosztorysowo – projektową, umowy zawartej z wykonawcami zamówień publicznych, umowy zawartej w sprawie pełnienia nadzoru nad realizowaną inwestycją, protokołów odbioru inwestycji objętej próbą kontrolną, wystawionych faktur za sporządzoną dokumentację projektowo – kosztorysową, wystawionych faktur przez wykonawcę zrealizowanych zadań, wystawionych faktur za nadzór inwestorski stwierdzono, że przestrzegano procedur kontroli finansowej zawartych: zarządzeniu nr 64/14 Wójta Gminy Łowicz z dnia 28 listopada 2014 roku w sprawie zasad kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Łowicz; regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy Łowicz; zasadach (polityce) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz, wprowadzonych zarządzeniem nr 58/17 Wójta Gminy Łowicz ze zmianami wprowadzonymi w dniu 3 kwietnia 2019 roku oraz w zakresach czynności pracowników merytorycznych.

O fakcie przestrzegania procedur świadczą: adnotacje i podpisy złożone na fakturach, dotyczące kontroli merytorycznej, co oznacza prawidłowość i zgodność treści dokumentu z rzeczywistością, jak również zgodności z planem finansowym i ustaleniami zawartymi w umowach; podpisy świadczące o kontroli formalnej jak również rachunkowej, które oznaczają ocenę, czy dowody dotyczące danej operacji są technicznie prawidłowe i wystawione przez właściwe podmioty, zawierają wszystkie elementy prawidłowego dowodu oraz są wolne od błędów rachunkowych; podpisy osób zatwierdzających dokumenty dla danej operacji z wyszczególnieniem środków zabezpieczonych w budżecie z określoną klasyfikacją budżetową. Ponadto umowy z wykonawcami robót budowlanych, o nadzór inwestorski i sporządzających dokumentację kosztorysowo – projektową były kontrasygnowane przez Skarbnika Gminy Łowicz. Jednakże w przypadku realizowanych rachunków wystawionych przez inspektora nadzoru i osobę, która opracowała dokumentację projektowo – kosztorysową stwierdzono, iż nie zostały one sprawdzone pod względem formalnym i rachunkowym i zatwierdzone do realizacji.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO-WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych w Urzędzie Gminy Łowicz określono w załącznikach: nr 1 – „Zasady (Polityka) rachunkowości dla budżetu i Urzędu Gminy Łowicz” oraz nr 4 - „Zakładowy plan kont dla jednostki budżetowej” do zarządzenia nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz. Zgodnie z ww. dokumentacją ewidencja syntetyczna środków trwałych prowadzona jest komputerowo na koncie „011” w podziale na poszczególne grupy środków trwałych. Pozostałe środki trwałe (wyposażenie) o wartości powyżej 500,00 zł i nie przekraczające 10.000,00 zł księguje się na koncie „013” oraz wartości niematerialnych i prawnych na koncie „020”. Ewidencja środków trwałych prowadzona jest w Referacie Finansowym. Ewidencja szczegółowa do konta 011 „Środki trwałe” w powiązaniu z odpisami umorzeniowymi ujmowanymi na koncie 071, prowadzona jest w programie komputerowym „Świstak”. Szczegółowa ewidencja pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, o wartości do 10.000,00 zł prowadzona jest w tradycyjnych księgach inwentarzowych zakładanych na okresy wieloletnie. Przedmioty o wartości nie wyższej niż 500,00 zł, podlegają ewidencji ilościowej, którą prowadzi pracownik sekretariatu i odpisuje się je jednorazowo w koszty pod datą przekazania do użytkowania.

Zgodnie z zakładowym planem kont dla jednostki budżetowej:

- konto 011 „Środki trwałe” - służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na kontach 013, 014. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma zmniejszenia stanu i wartości początkowej środków trwałych z wyjątkiem umorzenia środków trwałych, które ujmuje się na koncie 071. Ewidencja szczegółowa do konta 011 prowadzona jest za pomocą programu „środki trwałe” i umożliwia ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych, ustalenie komórek organizacyjnych lub osób, którym powierzono środki trwałe, należyte obliczenie amortyzacji,
- konto 013 „Pozostałe środki trwałe” – służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych niepodlegających ujęciu na kontach 011, 014, wydanych do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu w pełnej wysokości w miesiącu wydania do używania. Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia, a na stronie Ma - zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072. Ewidencja szczegółowa prowadzona w formie ksiąg inwentarzowych winna umożliwić ustalenie wartości początkowej pozostałych środków trwałych, komórek organizacyjnych lub osób, u których się znajdują,
- konto 014 „Zbiory biblioteczne” – służy do ewidencji stanu zwiększeń oraz zmniejszeń wartości zbiorów bibliotecznych. Na stronie Wn ujmuje się zwiększenia a na stronie Ma zmniejszenia wartości początkowej zbiorów bibliotecznych. Przychody i rozchody wycenia się wg cen nabycia, natomiast przychody z nieodpłatnego otrzymania lub nadwyżki wycenia się zgodnie z komisyjnym oszacowaniem. Analityka konta powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych zbiorów bibliotecznych,

- konto 020 „Wartości niematerialne i prawne” służy do ewidencji stanu zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 powinna umożliwić ich podział według tytułów lub osób odpowiedzialnych,
- konto 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, które służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz do rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty. Na stronie Wn konta 080 ujmuje się poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym zakresie, poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego, natomiast na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych. Ewidencja szczegółowa do konta 080 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji niezakończonych.

Jednostka ubezpieczyła posiadany majątek: budynki i budowle, wyposażenie, środki transportu, sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny na wypadek ognia, kradzieży z włamaniem, rabunku i innych zdarzeń losowych.

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowo

Zasady prowadzenia ewidencji rzeczowych aktywów trwałych w urządzeniach księgowych wynikały z obowiązującego w jednostce zakładowego planu kont, w zakresie odnoszącym się do kont zespołu 0 – majątek trwały, który to zespół zawierał konta 011, 013, 020, 030, 071, 072 i 080.

Ewidencja analityczna środków trwałych konta 011 prowadzona jest z podziałem na grupy, wynikające z klasyfikacji rodzajowej KŚT wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 roku:

- grupa „0” – grunty,
- grupa „1” – budynki i lokale,
- grupa „2” – obiekty inżynierii lądowej i wodnej,
- grupa „3” – kotły i maszyny energetyczne,
- grupa „4” – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania,
- grupa „5” – maszyny, urządzenia i aparaty specjalne,
- grupa „6” – urządzenia techniczne,
- grupa „7” – środki transportu,
- grupa „8” – narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

Zgodnie z przyjętymi przez jednostkę uregulowaniami ewidencja szczegółowa powinna umożliwiać ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych, należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji oraz ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe. Weryfikacja zapisów kart ewidencyjnych środka trwałego stanowiących ewidencję analityczną środków trwałych wykazała, że ww. ewidencja spełnia opisane wyżej wymogi.

Karta środka trwałego zawierała jego nazwę, krótką charakterystykę, datę nabycia, zasady, częstotliwość i stawkę amortyzacyjną, dane osoby odpowiedzialnej za środek trwały i miejsce jego użytkowania. W ewidencji odnotowano wartość początkową i jej zmiany, dane dotyczące likwidacji. Numer inwentarzowy środka trwałego ustalano poprzez oznaczenie grupy, podgrupy, rodzaju i pozycji w księdze.

Ewidencja analityczna ilościowo – wartościowa pozostałych środków trwałych konta 013 prowadzona była ręcznie przy zastosowaniu ksiąg inwentarzowych. Na podstawie księgi inwentarzowej Urzędu Gminy Łowicz, stwierdzono, że zawarte są w nich wymagane informacje dotyczące danego środka trwałego (nazwa przedmiotu, data przychodu, względnie rozchodu, jego wartość oraz jego położenie). Zakupione pozostałe środki trwałe ewidencjonowane były według cen zakupu i przekazywane bezpośrednio do używania. Na rachunkach i fakturach dokonywano zapisów pozycji w księgach inwentarzowych prowadzonych ręcznie, pod którymi pozostałe środki trwałe zostały zaewidencjonowane.

Na koniec każdego roku jednostka dokonywała uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną, poprzez zsumowanie poszczególnych składników środków trwałych (analityka), według grup, podgrup i rodzajów dla konta 011. Uzgodnień ewidencji analitycznej z ewidencją syntetyczną dla konta 013 dokonywano na koniec każdego roku poprzez zsumowanie poszczególnych składników w kartotekach wyposażenia. Uzgodnioną analitykę porównywano z ewidencją syntetyczną (saldami) na kontach 011 i 013.

W toku kontroli stwierdzono, że dane zawarte w ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej były zgodne z bilansem sporządzonym na dzień 31 grudnia 2018 roku. W bilansie składniki środków trwałych (konto 011) ujęte zostały według wartości netto tj. wartości brutto pomniejszonej o umorzenie.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2018 rok

Strukturę majątku trwałego Urzędu Gminy Łowicz (ustaloną na podstawie ewidencji na kontach 011, 013 i 020, księgi środków trwałych, ksiąg inwentarzowych oraz bilansu za 2017 i 2018 rok), według wartości brutto, z podziałem na poszczególne grupy klasyfikacji środków trwałych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku obrazuje poniższa tabela:

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 1 stycznia 2018 roku	Zwiększenia środków trwałych	Zmniejszenia środków trwałych	Stan na 31 grudnia 2018 roku
	2	3	4	5	6
1.	Grunty – grupa „0”	19 426 870,52	189 254,00	129 593,20	19 486 531,32
2.	Budynki – grupa „1”	15 736 084,56	302 884,14	35 469,65	16 003 499,05
3.	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej – grupa „2”	42 079 977,15	6 397 517,65	-	48 477 494,80
4.	Kotły i maszyny energetyczne – grupa „3”	73 390,00	13 800,00	-	86 190,00
5.	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – grupa „4”	540 328,86	27 343,50	-	567 672,36

6.	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne – grupa „5”	-	-	-	-
7.	Urządzenia techniczne – grupa „6”	1 191 674,99	122 684,53	-	1 314 359,52
8.	Środki transportu – grupa „7”	1 735 987,94	-	9 782,00	1 726 205,94
9.	Narzędzia i przyrządy – grupa „8”	920 590,09	232 946,84	10 702,99	1 142 833,94
Razem		81 703 904,11	7 286 430,66	185 547,84	88 804 786,93
Pozostałe środki trwałe – konto 013		1 768 899,60	296 750,62	27 602,68	2 038 047,54
Wartości niematerialne i prawne – konto 020		160 419,56	1 505,52	4 474,47	157 450,61

W 2018 roku nastąpił wzrost wartości środków trwałych konta 011 Urzędu Gminy w Łowiczu w stosunku do 2017 roku wskutek przyjęcia środków trwałych z inwestycji, zakupu lub procesów komunalizacyjnych, natomiast zmniejszenia stanu środków trwałych wynikały z ich likwidacji, sprzedaży bądź przekazania. Stan konta 011 na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 81.703.904,11 zł. Zwiększenia środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 7.286.430,66 zł, a zmniejszenia 185.547,84 zł. Przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakończonych inwestycji bądź zakupu dokonywano na podstawie dokumentów OT (przyjęcie środka trwałego), sporządzonych na podstawie faktur i protokołów odbioru inwestycji. W przypadku zakupu podstawą zapisów były akty notarialne. Zmniejszenia środków trwałych ewidencjonowano na podstawie dowodów LT i PT sporządzonych w oparciu o protokoły likwidacyjne, protokoły przekazania bądź akty notarialne (w przypadku sprzedaży). Stan konta 011 na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniósł 88.804.786,93 zł.

W celu sprawdzenia dokumentacji będącej podstawą dokonanych operacji na koncie 011 w 2018 roku, przeprowadzono kontrolę zwiększeń i zmniejszeń majątku na próbie 21 losowo wybranych operacji, a mianowicie:

- dowód OT nr 1/2018 z dnia 25 października 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji modernizacji Domu Ludowego w Strzelcewie o wartości 131.960,60 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 27 września 2018 roku wystawionej przez wykonawcę robót „Anyszewski Budownictwo” z Domaniewic oraz faktur za pełnienie nadzoru oraz pozostałą dokumentację. Powyższe zwiększenie wartości środka trwałego sklasyfikowano w grupie 1, podgrupie 10 i rodzaju 107, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 151, określono stawkę umorzeniową w wysokości 2,5% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-1, Ma 080-58 (dowód księgowy nr PK 152/1 z dnia 26 października 2018 roku, pozycja nr 1151/1/18),
- dowód OT nr 3/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji remontu Domu Ludowego w Bocheniu o wartości 55.054,09 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie z dnia 9 kwietnia 2018 roku wystawionej przez wykonawcę robót firmę „TOM-BUD” z Domaniewic oraz faktur za pozostałą dokumentację. Powyższe zwiększenie wartości środka trwałego sklasyfikowano w grupie 1, podgrupie 10 i rodzaju 107, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 156, określono stawkę umorzeniową w wysokości 2,5% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-1, Ma 080-3 (dowód księgowy nr PK 197 z dnia 29 listopada 2018 roku, pozycja nr 1290/1/18),
- dowód OT nr 3/2018 z dnia 10 października 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji budowy sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Urbańszczyzna, Wygoda, Zawady o wartości

- 4.250.601,64 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 30 listopada 2017 roku wystawionej przez wykonawcę robót firmę Hydropol Sp. z o.o. z Gostynina – lidera konsorcjum, Wykonawstwo Robót – Wodno – Sanitarnych Bango z Płocka oraz faktur i rachunków za pozostałą dokumentację. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 2, podgrupie 21 i rodzaju 210, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1029, określono stawkę umorzeniową w wysokości 4,5% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-2, Ma 080-16 i 080-4 (dowód księgowy nr PK 141 z dnia 17 października 2018 roku, pozycja nr 1110/1/18),
- dowód OT nr 5/2018 z dnia 22 października 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji budowy sieci wodociągowej rozdzielczej w Jastrzębi o wartości 42.823,00 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 27 sierpnia 2018 roku wystawionej przez wykonawcę robót firmę Hydromax z Łowicza oraz faktur i rachunków za pozostałą dokumentację, w tym nadzór. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 2, podgrupie 21 i rodzaju 210, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 5, określono stawkę umorzeniową oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-2, Ma 080-11 (dowód księgowy nr PK 146 z dnia 24 października 2018 roku, pozycja nr 1131/1/18),
 - dowód OT nr 2/2018 z dnia 21 listopada 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji budowy oświetlenia boiska sportowego w Wygodzie o wartości 69.223,55 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 11 lipca 2018 roku wystawionej przez wykonawcę robót firmę Zakład Usług Technicznych „Iwtech” R. Iwański z Łowicza oraz faktur i rachunków za pozostałą dokumentację, w tym nadzór. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 2, podgrupie 21 i rodzaju 210, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1035, określono stawkę umorzeniową w wysokości 4,5% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-2, Ma 080-18 (dowód księgowy nr PK 184 z dnia 22 listopada 2018 roku, pozycja nr 1256/1/18),
 - dowód OT nr 5/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan z inwestycji budowy oświetlenia boiska sportowego w miejscowości Niedźwiada o wartości 26.942,55 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 11 lipca 2018 roku wystawionej przez wykonawcę robót firmę Zakład Usług Technicznych „Iwtech” R. Iwański z Łowicza oraz faktur i rachunków za pozostałą dokumentację, w tym nadzór. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 2, podgrupie 21 i rodzaju 210, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1052, określono stawkę umorzeniową w wysokości 4,5% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-2, Ma 080-17 (dowód księgowy nr PK 235 z dnia 28 grudnia 2018 roku, pozycja nr 1428/1/18),
 - dowód OT nr 1/2018 z dnia 10 stycznia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek zakupu pieca gazowego do Domu Ludowego w Zielkowicach o wartości 13.800,00 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr 158/2017 z dnia 27 grudnia 2017 roku wystawionej przez dostawcę. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 3, podgrupie 31 i rodzaju 310, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1012, określono stawkę umorzeniową w wysokości 7% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-3, Ma 080-34 (dowód księgowy nr PK 3 z dnia 15 stycznia 2018, pozycja nr 41/1/18),
 - dowód OT nr 2/2018 z dnia 31 grudnia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek zakupu systemu do obsługi sesji Rady Gminy – transmisja i głosowanie - o wartości 27.343,50 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktur nr FA/116/2018/14 z dnia 26 listopada 2018 roku i FS-40591/11/2018//SOS z dnia 23

- listopada 2018 roku wystawionej przez dostawców: firmę INSTEL – Technika Telekomunikacyjna Sp. z o.o. z Łodzi i MORELE.NET Sp. z o.o. z Krakowa. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 4, podgrupie 48 i rodzaju 487, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1055, określono stawkę umorzeniową w wysokości 30% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-4, Ma 080-62 (dowód księgowy nr PK 247 z dnia 31 grudnia 2018 roku, pozycja nr 1448/1/18),
- dowód OT nr 21/2018 z dnia 11 grudnia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek zakupu i dostawy 3 sztuk przydomowych przepompowni ścieków wraz z wyposażeniem do działającego systemu ciśnieniowego w miejscowościach Jastrzębie, Popów o wartości 36.000,00 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury z dnia 22 października 2018 roku wystawionej przez dostawcę firmę P.H.U. KOL-INSTAL B. Rolewski z Lisewic. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 6, podgrupie 65 i rodzaju 653, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1050, określono stawkę umorzeniową w wysokości 10% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-6, Ma 080-52 (dowód księgowy nr PK 219 z dnia 11 grudnia 2018 roku, pozycja nr 1355/1/18),
 - dowód OT z dnia 22 czerwca 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek zakupu kosiarki samojezdnej do obsługi boiska sportowego w Niedźwiadzie o wartości 14.000,00 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury 388/06/2018 z dnia 19 czerwca 2018 roku wystawionej przez dostawcę firmę F.H. Cz. Staniak z Podtrzciany. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 8, podgrupie 80 i rodzaju 809, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1019, określono stawkę umorzeniową w wysokości 20% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-8, Ma 080-54 (dowód księgowy nr WW 124 z dnia 28 czerwca 2018 roku, pozycja nr 675/5/18),
 - dowód OT z dnia 29 czerwca 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek zakupu kolorowej kserokopiarki Kyocera o wartości 13.147,70 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury nr SPF/18/06/0462 z dnia 29 czerwca 2018 roku wystawionej przez dostawcę firmę Arcus S.A. z Warszawy. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 8, podgrupie 80 i rodzaju 803, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1026, określono stawkę umorzeniową w wysokości 20% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-8, Ma 080-55 (dowód księgowy nr PK 103 z dnia 30 sierpnia 2018 roku, pozycja nr 919/1/18),
 - dowód OT nr 20/2018 z dnia 5 grudnia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia z inwestycji 6 wiat przystankowych, 6 zadaszeń systemowych oraz utwardzenia terenu pod pętlami autobusowymi, zrealizowanych w ramach projektu „Unowocześnienie terenu transportowego Gminy Miasto Łowicz i Gminy Łowicz wraz z rozwojem infrastruktury transportowej – etap II” o wartości 181.848,14 zł. Dowód OT sporządzono na podstawie faktury wystawionej przez wykonawcę firmę DROG-BET M. Głuchowski z Sochaczewa. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 8, podgrupie 80 i rodzaju 806, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1049, określono stawkę umorzeniową w wysokości 10% oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-8, Ma 080-32 (dowód księgowy nr PK 214 z dnia 5 grudnia 2018 roku, pozycja nr 1335/1/18),
 - dowód PT z dnia 25 kwietnia 2018 roku - zwiększenie wartości środków trwałych na skutek przyjęcia na stan działki o nr ewidencyjnym 219 i powierzchni 0,95 ha o wartości 46.080,00 zł w wyniku zamiany z działką nr 154 o powierzchni 0,17 ha położonych w miejscowości Szczudłów. Dowód OT sporządzono na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 1117/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 roku. Powyższy środek trwały sklasyfikowano w grupie 0, podgrupie 01 i rodzaju 012, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1015 oraz ujęto w

- ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-9, Ma 800 (dowód księgowy nr PK 48 z dnia 26 kwietnia 2018 roku, pozycja nr 438/1/18),
- dowód LT z dnia 17 maja 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek wyksięgowania nieruchomości, tj. działki o nr 480/2 o powierzchni 0,0232 ha, nr 481/2 o powierzchni 0,0018 ha, nr 364/1 o powierzchni 0,0147 ha, nr 364/2 o powierzchni 0,0053 ha położonych w obrębie geodezyjnym Parma o łącznej wartości 19.023,20 zł, które na podstawie decyzji Starosty Łowickiego nr 71/2018 z dnia 23 lutego 2018 roku o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi powiatowej 2750E, odcinek Zawady – Parma, przeszły z mocy prawa na własność Powiatu Łowickiego. Do dokumentu LT oprócz ww. decyzji dołączono zarządzenie nr 23/18 Wójta gminy Łowicz z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie zrzeczenia się odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogę powiatową. Powyższe nieruchomości odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 800 i Ma 011-9 (dowód nr PK 59 z dnia 17 maja 2018 roku, pozycja 513/1/18),
 - dowód LT z dnia 21 marca 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek likwidacji samochodu marki Żuk o wartości księgowej 3.782,00 zł, który był użytkowany przez OSP Klewków. Dowód LT sporządzono na podstawie protokołu likwidacji z dnia 21 marca 2018 roku sporządzonego przez trzyosobową komisję likwidacyjną oraz zaświadczenia o demontażu oraz decyzja o wyrejestrowaniu pojazdu wydana przez Starostę Łowickiego. Powyższy środek trwały odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 071 i Ma 011-7 (dowód nr PK 28 z dnia 26 marca 2018 roku, pozycja 310/1/18) oraz wykreślono z elektronicznej księgi środków trwałych – nr inwentarzowy 7/74/743/1-8,
 - dowód LT z dnia 21 marca 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek likwidacji samochodu pożarniczego marki Mercedes - Benz o wartości księgowej 6.000,00 zł, który był użytkowany przez OSP Parma. Dowód LT sporządzono na podstawie protokołu likwidacji z dnia 21 marca 2018 roku sporządzonego przez trzyosobową komisję likwidacyjną. Pojazd nie nadawał się do dalszego użytkowania, uległ zniszczeniu podczas wypadku drogowego i został sprzedany firmie „Auto-Handel PAWMAR” – potwierdzenie z Wydziału Komunikacji w Łowiczu nr KN.I.5500001343/10 z dnia 23 stycznia 2018 roku. Powyższy środek trwały odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 071-1 i Ma 011-7 (dowód nr PK 29 z dnia 26 marca 2018 roku, pozycja 311/1/18) oraz wykreślono z elektronicznej księgi środków trwałych – nr inwentarzowy 7/74/743/139,
 - dowód LT z dnia 29 listopada 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek likwidacji 3 sztuk wiat przystankowych w miejscowości Jamno oraz 2 sztuk w miejscowości Niedźwiada o łącznej wartości księgowej 10.702,99 zł, które uległy zniszczeniu. Dowód LT sporządzono na podstawie protokołu likwidacji komisji z dnia 29 listopada 2018 roku oraz protokołu z dnia 27 listopada 2018 roku i notatki służbowej sporządzonej przez Inspektora Roberta Żyto. Powyższe wiaty odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 071-1 i Ma 011-7 (dowód nr PK 29 z dnia 26 marca 2018 roku) oraz wykreślono z elektronicznej księgi środków trwałych – nr inwentarzowe 8/80/806/1-12, 8/80/806/382,
 - dowód LT z dnia 21 września 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek zdjęcia ze stanu działki o nr ewidencyjnym 447/15 o powierzchni 1.202 m² położonej w miejscowości Jastrzębia o wartości księgowej 7.536,00 zł w wyniku sprzedaży. Dowód LT sporządzono na podstawie Aktu Notarialnego repertorium A nr 2023/20018 z dnia 12 września 2018 roku. Powyższą działkę odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 800 i Ma 011-9 (dowód nr PK 121 z dnia 12 września 2018 roku, pozycja 1015/1/18) oraz wykreślono z elektronicznej księgi środków trwałych – nr inwentarzowy 0/03/033/987,
 - dowód LT z dnia 25 września 2018 roku – zmniejszenie stanu środków trwałych na skutek zdjęcia ze stanu działki o nr ewidencyjnym 1334 o powierzchni 1.364 m² położonej w miejscowości Zielkowice o wartości księgowej 17.732,00 zł w wyniku

sprzedaży. Dowód LT sporządzono na podstawie Aktu Notarialnego repertorium A nr 3010/20018 z dnia 21 września 2018 roku. Powyższą działkę odpisano ze stanu księgowego na kontach: Wn 800 i Ma 011-9 (dowód nr PK 122 z dnia 21 września 2018 roku, pozycja 1016/1/18) oraz wykreślono z elektronicznej księgi środków trwałych – nr inwentarzowy 0/04/040/576,

- dowód PT z dnia 15 października 2018 roku – zwiększenie stanu środków trwałych na skutek przyjęcia działki o nr ewidencyjnym 486/5 o powierzchni 764 m² położonej w miejscowości Zielkowice o wartości 16.808,00 zł, na poszerzenie drogi gminnej. Dowód przejęcia – przekazania PT sporządzono w oparciu o decyzję Wójta Gminy Łowicz znak G.6831.6.2018 z dnia 31 lipca 2018 roku (klauzula wykonalności - 23 sierpnia 2018 roku) o podziale nieruchomości celem wydzielenia nowych działek w tym o nr 486/5 na poszerzenie drogi gminnej, która z dniem w którym decyzja stała się ostateczna przeszła na własność Gminy Łowicz za odszkodowaniem. Powyższą działkę sklasyfikowano w grupie 0, podgrupie 04 i rodzaju 043, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1028 oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-9, Ma 800 (dowód księgowy nr PK 137 z dnia 15 października 2018 roku, pozycja nr 1098/1/18),
- dowód PT z dnia 16 października 2018 roku – zwiększenie stanu środków trwałych na skutek przyjęcia działki o nr ewidencyjnym 137/1 o powierzchni 1.882 m² położonej w miejscowości Strzelcew o wartości 18.820,00 zł, stanowiącej drogę dojazdową. Dowód przejęcia – przekazania PT sporządzono w oparciu o decyzję Wójta Gminy Łowicz (znak G.6831.38.2017) z dnia 21 maja 2018 roku (klauzula wykonalności - 12 czerwca 2018 roku) o podziale nieruchomości celem wydzielenia nowych działek w tym o nr 137/1 stanowiącej ulicę dojazdową, która z dniem w którym decyzja stała się ostateczna przeszła na własność Gminy Łowicz za odszkodowaniem. Powyższą działkę sklasyfikowano w grupie 0, podgrupie 04 i rodzaju 043, wprowadzono do elektronicznej księgi środków trwałych pod nr inwentarzowym 1031 oraz ujęto w ewidencji syntetycznej na kontach: Wn 011-9, Ma 800 (dowód księgowy nr PK 144 z dnia 19 października 2018 roku, pozycja nr 1117/1/18).

Na podstawie analizy wybranej próby dokumentacji stwierdzono, że:

- ewidencja analityczna środków trwałych prowadzona była z wykorzystaniem programu komputerowego, z uwzględnieniem 9 grup wynikających z klasyfikacji rodzajowej KŚT wprowadzonej ww. rozporządzeniem,
- przyjęcia na stan składników majątkowych pochodzących z zakończonych inwestycji bądź w przypadku zakupu na podstawie faktury dokonywano na podstawie druku OT (przyjęcia środka trwałego), który zawierał nazwę środka trwałego, datę wykonania/nabycia, źródło nabycia, datę przyjęcia do użytkowania, krótką charakterystykę, wartość początkową, stawkę umorzenia, symbol układu klasyfikacyjnego środków trwałych oraz numer inwentarzowy,
- dowody OT stanowiące podstawę do zaewidencjonowania operacji w urządzeniach księgowych dotyczących inwestycji, sporządzone były na podstawie faktur wykonawcy, protokołów odbioru końcowego i przekazania inwestycji,
- w kilku przypadkach wystawienie dokumentów OT i wprowadzenie do ewidencji księgowej środków trwałych w wyniku zakończonych inwestycji bądź decyzji Wójta Gminy (w przypadku nieruchomości) nastąpiło z opóźnieniem czasowym, w stosunku do dokumentów źródłowych dokumentujących ich przyjęcie. Powyższe wskazuje na nieprzestrzeżenie przez jednostkę zapisów art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którymi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Wyjaśnienie Roberta Żyto Inspektora ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych dotyczące dat sporządzania dowodów OT stanowi załącznik nr 61 protokołu kontroli.

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem, przekazanie środka trwałego pochodzącego z inwestycji odbywa się po kompletnym zakończeniu całości inwestycji. Z uwagi na fakt, iż zakończenie formalne jak zawiadomienie o zakończeniu budowy, uzyskanie pozwolenia na użytkowanie, zatwierdzenie inwentaryzacji powykonawczej, mają miejsce po zakończeniu fizycznym inwestycji i uzależnione są od uzyskania dokumentów od innych organów kontrolnych, daty sporządzenia dowodów OT są inne niż daty zakończenia inwestycji.

- dowody LT zostały podpisane przez komisję likwidacyjną i Skarbnika Gminy Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego,
- zmiany w stanie analizowanych składników majątkowych, zaewidencjonowano w ujęciu syntetycznym i analitycznym,
- dowody księgowe dotyczące przyjęcia środka trwałego, zawierały wymagane podpisy osób odpowiedzialnych za powierzone mienie,
- dowody OT i PT zostały opatrzone podpisami Skarbnika i Wójta Gminy Łowicz,
- środki trwałe były zaewidencjonowane w odpowiedniej grupie, podgrupie i zakwalifikowane do odpowiedniego rodzaju.

Stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosił 1.768.899,60 zł. W trakcie roku dokonano zwiększenia stanu pozostałych środków trwałych na kwotę 296.750,62 zł oraz zmniejszenia stanu pozostałych środków trwałych na kwotę 27.602,68 zł. Na dzień 31 grudnia 2018 roku stan konta syntetycznego 013 „Pozostałe środki trwałe” wynosił 2.038.047,54 zł. W celu sprawdzenia dokumentacji będącej podstawą dokonanych operacji, przeprowadzono kontrolę zwiększeń i zmniejszeń majątku na losowo wybranej próbie 13 operacji zaewidencjonowanych na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”, a mianowicie:

- na podstawie faktury VAT nr SPF/18/02/0386 z dnia 27 lutego 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 12 marca 2018 roku, poz. 1235) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych drukarkę do sekretariatu o wartości 3.099,60 zł. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej pod poz. Dz IV K-4 poz. 25 oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-1, Ma 201-1/881 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW 49 z dnia 13 marca 2018 roku, pozycja 252/1-12/18),
- na podstawie faktury VAT nr FA/594/2018 z dnia 21 sierpnia 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 3 września 2018 roku, poz. 4753) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych 7 sztuk niszczarek do dokumentów o łącznej wartości 6.586,65 zł. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Dz. IV K-5 od poz. 16 do poz. 22 oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-1, Ma 201-1/291 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW 171/7 z dnia 4 września 2018 roku, pozycja 940/1-12/18),
- na podstawie faktury VAT nr 176/18 z dnia 22 sierpnia 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 30 sierpnia 2018 roku, poz. 4705) przyjęto na stan pozostałych regały kwasoodporne na wyposażenie Domu Ludowego w Parmie o łącznej wartości 5.499,99 zł. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Domu Ludowego oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-2, Ma 201-1/1445 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW 171/1 z dnia 4 września 2018 roku, poz. 940/1-12/18),
- na podstawie faktury VAT nr 385/Ł/09/2018 z dnia 24 września 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 1 października 2018 roku) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych meble biurowe na wyposażenie pokoju Urzędu Gminy o łącznej wartości 7.489,47 zł. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej pod pozycjami Dz. II K-1 poz. 40 – poz. 44 i K-2 poz. 103 – poz. 107 oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-1, Ma 201-1 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW194/9 z dnia 4 października 2018 roku, poz. 1065/1-12/18),

- na podstawie noty księgowej nr 1/2018 z dnia 17 października 2018 roku i faktury VAT nr 386/Ł/09/2018 z dnia 24 września 2018 roku (wpływ do GOPS w Łowiczu w dniu 1 października 2018 roku) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych meble biurowe do pokoju nr 19 na kwotę 6.933,51 zł. Ww. wpisano do księgi inwentarzowej oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-1, Ma 201-1/1636 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW204/7 z dnia 18 października 2018 roku, poz. 1113/1-10/18),
- na podstawie faktury VAT nr 445/Ł/11/2018 z dnia 6 listopada 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 7 listopada 2018 roku, poz. 6023) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych meble biurowe do pokoju nr 22 na kwotę 7.489,47 zł. Ww. wpisano do księgi inwentarzowej pod poz. Dz. II K-2 poz. 111, Dz. II K-1 poz. 45 – poz. 51 oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-1, Ma 201-1/1636 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW220/15 z dnia 13 listopada 2018 roku, poz. 1218/1-19/18),
- poleceniem księgowania z dnia 10 grudnia 2018 roku zdjęto ze stanu pozostałych środków trwałych regał aktowy, regał narożny biurko oraz stojak na mapy o łącznej wartości księgowej 2.361,82 zł. Ww. wyposażenie zostało przekazane do Szkoły Podstawowej w Zielkowicach protokołem przekazania spisanim w dniu 10 grudnia 2018 roku i podpisanym przez Wójta gminy Andrzeja Barylskiego i dyrektora szkoły Jolantę Zagawę. Przekazane wyposażenie zdjęto z ewidencji księgowej na kontach Wn 072-1, Ma 013-1 (dowód nr PK 218/1 z dnia 10 grudnia 2018 roku, poz. 1350/1/18) oraz dokonano wykreślenia z księgi inwentarzowej Urzędu Gminy Łowicz,
- dowodem LT z dnia 28 grudnia 2018 roku zdjęto ze stanu pozostałych środków trwałych regały o wartości 1.511,43 zł, które uległy uszkodzeniu w wyniku długotrwałego użytkowania. Dowód LT sporządzono na podstawie protokołu likwidacji sporządzonego przez trzyosobową komisję likwidacyjną z dnia 28 grudnia 2018 roku, decyzję komisji zatwierdził Wójt Gminy. Ww. wyposażenie wyksięgowano ze stanu pozostałych środków trwałych na kontach Wn 072-1 i Ma 013-1 oraz wykreślono z księgi inwentarzowej wyposażenia (dowód nr PK 240/1 z dnia 31 grudnia 2018 roku, poz. 1440/1/18),
- na podstawie faktury VAT nr 15/02/2018 z dnia 21 lutego 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 23 lutego 2018 roku, poz. 936) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych klimatyzację o wartości 4.600,00 zł na potrzeby Domu Ludowego w Pilaszkach. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Domu Ludowego oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-2, Ma 201-1/1267 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW39/1 z dnia 27 lutego 2018 roku, poz. 200/1-16/18),
- na podstawie faktury VAT nr 1057/08/2018 z dnia 20 sierpnia 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 21 sierpnia 2018 roku, poz. 4535) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych kosę mechaniczną o wartości 2.198,99 zł oraz opryskiwacz w kwocie 2.199,00 zł na potrzeby Domu Ludowego w Bocheniu. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Domu Ludowego oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-2, Ma 201-1/1422 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW166/3 z dnia 28 sierpnia 2018 roku, poz. 908/1-17/18),
- na podstawie faktury VAT nr 173/18 z dnia 16 sierpnia 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 30 sierpnia 2018 roku, poz. 4706) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych stół kwasoodporny o wartości 2.999,99 zł na potrzeby Domu Ludowego w Parmie. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Domu Ludowego oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-2, Ma 201-1/1445 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW170/2 z dnia 3 września 2018 roku, poz. 936/1-5/18),
- dowodem LT z dnia 30 października 2018 roku zdjęto ze stanu pozostałych środków trwałych wyposażenie znajdujące się w Domu Ludowym w Bocheniu o wartości 105,14 zł, które uległy uszkodzeniu w wyniku długotrwałego użytkowania. Dowód LT

sporządzono na podstawie protokołu likwidacji sporządzonego przez dwuosobową komisję likwidacyjną z dnia 28 grudnia 2018 roku, decyzję komisji zatwierdził Wójt Gminy. Do protokołu załączono formularz przyjęcia odpadów. Ww. wyposażenie wyksięgowano ze stanu pozostałych środków trwałych na kontach Wn 072-1 i Ma 013-2 oraz wykreślono z księgi inwentarzowej Domu Ludowego (dowód nr PK 165/1 z dnia 5 listopada 2018 roku, poz. 1191/1/18),

- na podstawie faktury VAT nr 2810/2018 z dnia 23 listopada 2018 roku (wpływ do UG Łowicz w dniu 26 listopada 2018 roku, poz. 6369) przyjęto na stan pozostałych środków trwałych szafę chłodniczą o wartości 6.094,00 zł na potrzeby Domu Ludowego w Bocheniu. Ww. przyjęto do księgi inwentarzowej Domu Ludowego oraz zaksięgowano w urządzeniach księgowych na kontach: Wn 013-2, Ma 201-1/175 i równolegle umorzenie na kontach Wn 401 i Ma 072 (dowód nr WW231/2 z dnia 28 listopada 2018 roku, poz. 1281/1-9/18).

Do analizowanych dowodów dokumentujących zwiększenia i zmniejszenia stanu pozostałych środków trwałych, kontrolujące nie wnoszą uwag.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2018 rok

Zagadnienia dotyczące stosowanych odpisów umorzeniowych zawarto w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 58/2017 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz. Środki trwałe umarżane są stopniowo wg stawek amortyzacyjnych, ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Jednorazowo poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania mogą być umarżane: odzież i umundurowanie, meble i dywany, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne uznawane są za koszt w 100% ich wartości w momencie oddania do używania (do 10.000,00 zł).

Zgodnie z zakładowym planem kont, do ewidencji zmniejszeń wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę służy konto 071. Odpisy umorzeniowe powinny być dokonywane w korespondencji z kontem 400 – „Amortyzacja”. Ewidencja zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania winna być prowadzona na koncie 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” w korespondencji z kontem 401 – „Zużycie materiałów i energii”.

Kontroli poddano wysokość zastosowanych stawek umorzeniowych w odniesieniu do wybranych środków trwałych Urzędu Gminy Łowicz w stosunku do: budynków i budowli (grupa I – 4 pozycje), obiektów inżynierii lądowej i wodnej (grupa II – 7 pozycji), kotłów i maszyn energetycznych (grupa III – 2 pozycje), maszyn i urządzeń (grupa 4 – 4 pozycje), urządzeń technicznych (grupa VI – 3 pozycje), środków transportu (grupa VIII – 3 pozycje) oraz ruchomości i wyposażenia (grupa VIII – 5 pozycji). Ogółem sprawdzono zastosowanie stawek umorzeniowych do 28 pozycji z 7 grup rodzajowych środków trwałych.

Tabela przedstawiająca prawidłowość klasyfikacji rodzajowej i zastosowanych stawek umorzeniowych dla wybranej próby środków trwałych stanowi załącznik nr 62 protokołu kontroli.

W wyniku kontroli środków trwałych objętych próbą stwierdzono, że odpisy umorzeniowe za 2018 rok dla każdego środka trwałego, wyliczone zostały przy zastosowaniu programu komputerowego. Analiza dokumentacji w zakresie stosowanych

odpisów umorzeniowych wykazała, że środki trwałe amortyzowane były począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do używania. W jednostce przyjęto dla wszystkich środków trwałych liniową metodę umorzenia. Umorzenie środków trwałych objętych próbą kontroli, naliczone zostało zgodnie ze stawkami amortyzacyjnymi określonymi w ustawie z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych.

Roczne umorzenie środków trwałych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 2.302.986,76 zł i zostało zaewidencjonowane na kontach: Wn 400, Ma 071 (dowód nr 1452/1/18).

Wszystkie pozostałe środki trwałe (konto 013) nabyte przez kontrolowaną jednostkę, bezpośrednio po zakupie przekazywane były do używania i umarzone w 100% (konta: Wn 401 i Ma 072). Saldo konta 072 – „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 2.128.118,18 zł i było zgodne z saldami kont: 013 - „Pozostałe środki trwałe” (2.038.047,54 zł) oraz 020-1 „WNIp niskocenne” (90.070,64 zł).

3. EWIDENCJA WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH – KONTO 020. PRAWIDŁOWOŚĆ STOSOWANYCH ODPISÓW UMORZENIOWYCH

Operacje w zakresie zmiany stanu wartości niematerialnych i prawnych ewidencjonowane są na koncie 020, na którym ujmuje się wartości licencji oraz programów komputerowych. Ewidencja analityczna konta 020 prowadzona jest w księdze inwentarzowej z uwzględnieniem: nazwy programu, jego wartości, daty przychodu, numeru dokumentu stanowiącego dowód zakupu oraz miejsca użytkowania.

W regulacjach wewnętrznych jednostka nie wskazała stawek amortyzacyjnych przyjętych dla wartości niematerialnych i prawnych, wskazała jedynie, że podstawą dokonywania odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) stanowią będą stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych. Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się lub amortyzuje. Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według zasad przyjętych przez jednostkę zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości. Ustalając zasady umarzania lub amortyzacji, jednostka może przyjąć stawki określone w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych albo stawki określone przez dysponenta części budżetowej albo zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Wobec powyższego kontrolowana jednostka powinna we własnym zakresie ustalić stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych i prawnych, przestrzegając art. 16m ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1888 ze zm.), zgodnie z którym okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych nie może być krótszy niż: 1) od licencji (sublicencji) na programy komputerowe oraz od praw autorskich - 24 miesiące (...), podatnicy ustalają stawki amortyzacyjne dla poszczególnych wartości niematerialnych i prawnych na cały okres amortyzacji przed rozpoczęciem dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Saldo konta 020 na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosiło 160.419,56 zł. W trakcie roku dokonano zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 1.505,52 zł w związku z zakupem licencji na program „Przelewy” firmy U.I. Info – System. Zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych dokonano na podstawie faktury nr 477/2018/FK z dnia 29 października 2018 roku (wpływ do Urzędu Gminy Łowicz w dniu 30 października 2018 roku) wystawionej przez dostawcę licencji, zaewidencjonowanej pod pozycją 1195/7/18 w dniu 6 listopada 2018 roku na kontach Wn 020, Ma 201 i równolegle umorzenie Wn 401, Ma 072. W 2018 roku dokonano zmniejszeń wartości niematerialnych i prawnych w związku z odpisaniem z ksiąg nieaktualnego oprogramowania na kwotę 4.474,47 zł (PK 155 z dnia 29 października 2018 roku, pozycja 1159/1/18). Na dzień 31 grudnia 2018 roku stan konta 020 wynosił 157.450,61 zł.

Roczne umorzenie wartości niematerialnych i prawnych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosło 7.408,20 zł i zostało zaewidencjonowane na kontach: Wn 400, Ma 071 (dowód nr 1453/1/18).

4. EWIDENCJA POZOSTAŁYCH SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (MATERIAŁY, FINANSOWY MAJĄTEK TRWAŁY)

Konto 030

W wyniku analizy zakładowego planu kont stwierdzono, że powyższe uregulowanie wewnętrzne nie przewidywało funkcjonowania konta 030 – „Długoterminowe aktywa finansowe”. Ponadto z oświadczenia Skarbnika Gminy Eweliny Płachety wynika, że Gmina Łowicz nie posiadała w latach 2015-2018 akcji i udziałów w spółkach prawa handlowego.

Konto 310

Zgodnie z zakładowym planem kont konto 310 służy do ewidencji zapasów materiałów, w tym także opakowań, znajdujących się w magazynach własnych i obcych. Zakupy materiałów ujmowane są w księgach w cenach jednostkowych brutto. Jednostka prowadzi ewidencję obrotu materiałowego. Na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość zużytych materiałów w cenie zakupu, którą uzgadnia się z kontem 310.

Saldo Wn konta 310 na dzień 1 stycznia 2018 roku wynosiło 26.803,33 zł. W ciągu roku nie dokonano zwiększeń ani zmniejszeń stanu materiałów. Na dzień 31 grudnia 2018 roku saldo Wn konta 310 stanowiło kwotę 26.803,33 zł.

5. INWENTARYZACJA

5.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

Zagadnienie związane z przeprowadzeniem inwentaryzacji zawarto w Instrukcji inwentaryzacyjnej, stanowiącej załącznik nr 5 do zarządzenia nr 58/17 Wójta Gminy Łowicz z dnia 27 grudnia 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu Gminy i Urzędu Gminy Łowicz oraz w części IV „Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych” zasad (polityki) rachunkowości, stanowiącej załącznik nr 1 do ww. zarządzenia.

W ww. regulacjach Kierownik jednostki określił:

- cele inwentaryzacji,
- metody inwentaryzacji i ich zakres przedmiotowy,
- terminy i częstotliwość inwentaryzacji,
- czynności, które należy wykonać przy przeprowadzaniu inwentaryzacji drogą spisu z natury,
- osoby odpowiedzialne materialnie za powierzone im składniki majątkowe,
- osoby odpowiedzialne za wykonanie i nadzór przy czynnościach związanych z inwentaryzacją,
- uprawnienia i obowiązki członków komisji inwentaryzacyjnej,
- uprawnienia i obowiązki członków zespołów spisowych,
- dokumentację stanowiącą podstawę rozliczenia inwentaryzacji,
- zasady ustalania i rozliczania różnic inwentaryzacyjnych.

Celem przeprowadzenia inwentaryzacji było ustalenie rzeczywistego stanu składników majątkowych jednostki, w tym: dokonanie spisu rzeczowych i pieniężnych składników majątkowych, uzgodnienie sald aktywów i pasywów, ich wyceny oraz rozliczenie ze stanem ewidencyjnym, w tym również rozliczenie osób materialnie odpowiedzialnych.

Z uwagi na fakt, że poszczególne składniki majątku Gminy Łowicz znajdują się na terenie strzeżonym ustalono następującą częstotliwość przeprowadzenia inwentaryzacji: dla środków trwałych. Pozostałych środków trwałych nie rzadziej niż raz na 4 lata; materiały, środki pieniężne, należności i zobowiązania – na ostatni dzień każdego roku obrotowego oraz na dzień każdej zmiany osoby majątkowo odpowiedzialnej, kradzieży czy wypadków losowych. Częstotliwość przeprowadzania inwentaryzacji określona w instrukcji, była zgodna z unormowaniami wynikającymi z art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami rzeczywisty stan aktywów i pasywów jednostki ustala się w drodze:

- spisu z natury – rzeczowych składników majątku obrotowego; środków trwałych, z wyjątkiem gruntów i trudno dostępnych oglądowi środków trwałych; składników majątkowych ujętych wyłącznie w ewidencji ilościowej oraz będących własnością innych jednostek;
- uzyskania potwierdzeń sald – obejmujące środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych, pożyczki i kredyty; należności i zobowiązania, z wyjątkiem należności spornych i wątpliwych, należności wobec pracowników z tytułów publiczno – prawnych; powierzone kontrahentom własne składniki majątkowe;
- porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątku - obejmujące grunty, trudno dostępne oglądowi środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, należności sporne i wątpliwe, rozrachunki z pracownikami, rozrachunki z tytułów publicznoprawnych oraz składniki aktywów i pasywów, których zinwentaryzowanie innymi metodami nie było możliwe.

Konkretne terminy przeprowadzania inwentaryzacji określał każdorazowo Wójt Gminy w odrębnym zarządzeniu.

5.2. Prawidłowość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

Kontrolą objęto inwentaryzację aktywów i pasywów według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku. Powyższą inwentaryzację przeprowadzono na podstawie zarządzenia nr 3/2018 Wójta Gminy Łowicz z dnia 28 listopada 2018 roku w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Gminie Łowicz. Wójt Gminy ww. zarządzeniem powołał siedem zespołów spisowych liczących od dwóch do czterech osób, do przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze spisu z natury. Do przeprowadzenia inwentaryzacji w drodze

potwierdzenia sald ww. zarządzeniem wyznaczono Bogusławę Majewską – pracownika Referatu Finansowego, natomiast przeprowadzenie inwentaryzacji w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości składników majątkowych Wójt Gminy powierzył pracownikowi Referatu Finansowego Renacie Pira oraz osobom merytorycznie odpowiedzialnym. Załącznikiem nr 1 określono terminy przeprowadzenia inwentaryzacji (14 grudnia 2018 – 15 stycznia 2019 roku) ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku, jej zakres i metody w odniesieniu do poszczególnych obiektów w tym w Urzędzie Gminy, w jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych (dotyczyła majątku Gminy przekazanego w użytkowanie poszczególnym jednostkom OSP), domach ludowych, świetlicach (majątek Gminy powierzony do użytkowania poszczególnym sołectwom). Wójt Gminy zarządzeniem nr 2/18 z dnia 28 listopada 2018 roku powołał trzyosobową Komisję Inwentaryzacyjną w Urzędzie Gminy Łowicz.

Zgodnie z dokumentacją źródłową dotyczącą inwentaryzacji dokonanej metodą spisu z natury według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku ustalono:

- spisem objęto środki trwałe i pozostałe środki trwałe znajdujące się: w świetlicach i Domach Ludowych (arkusze spisu z natury od nr 1 do nr 49), Urzędzie Gminy (arkusze od nr 50 do nr 88 - wyposażenie), mienie gminy, w tym budynki, boiska sportowe, środki transportu (arkusze od nr 89 do nr 107), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (arkusz od nr 108 do nr 110), drogi; przystanki, mosty (arkusze od nr 111 do nr 113); stacje uzdatniania wody (arkusze od nr 114 do nr 129); środki trwałe i wyposażenie OSP (arkusze od nr 130 do nr 194) z wyjątkiem gruntów i środków trwałych trudno dostępnych oglądowi,
- spisem z natury objęto materiały (SUW Bocheń 26.216,58 zł - odzież, DL Klewków 49,75 zł - pustaki, DL Świeryż Pierwszy 537,00 zł - pustaki),
- osoby materialnie odpowiedzialne za spisowy majątek, przed przystąpieniem do inwentaryzacji, złożyły oświadczenia informujące o tym, że wszystkie dowody przychodu i rozchodu inwentaryzowanych składników majątkowych zostały przekazane do komórki księgowości oraz zostały ujęte w dokumentacji ewidencyjnej,
- w odniesieniu do środków trwałych i wyposażenia Domów Ludowych oraz świetlic jako osoby materialnie odpowiedzialne oświadczenia złożyli ich gospodarze/sołtysi (niebędący pracownikami Urzędu Gminy materialnie odpowiedzialnymi za majątek). Jako osoby materialnie odpowiedzialne za majątek powierzony Ochotniczym Strażom Pożarnym w poszczególnych miejscowościach oświadczenia złożyli prezesi/naczelnicy OSP, zaś w zakresie spisu boisk sportowych w Wygodzie, Placencji, Niedźwiadzie i Jamnie – prezesi. Oświadczenia o materialnej odpowiedzialności za majątek Stacji Uzdatniania Wody złożyli konserwatorzy – pracownicy obsługujący SUW. Osoby te zostały wskazane w arkuszach spisu z natury jako materialnie odpowiedzialne,
- spisu dokonano na arkuszach spisu z natury od nr 1 do nr 194,
- zespoły spisowe dokonały spisu z natury w ustalonym składzie osobowym i w wyznaczonych terminach. Arkusze spisowe zostały podpisane przez członków zespołów spisowych, osoby materialnie odpowiedzialne, osobę dokonującą wyceny składników majątkowych oraz osoby sprawdzającej,
- stwierdzono jeden przypadek (dotyczy spisowanych pozostałych środków trwałych w magazynie obrony cywilnej – arkusz spisu z natury nr 50), gdzie wskazana na arkuszu osoba odpowiedzialna za stan objęty spisem z natury składników majątkowych (Anna Kozyra), która złożyła oświadczenie wstępne i końcowe była zarazem członkiem zespołu spisowego, który tego spisu dokonał (zespół spisowy w składzie wyznaczonym zarządzeniem nr 3/18 Wójta Gminy Łowicz z dnia 28 listopada 2018 roku), co stało w sprzeczności z zapisami rozdziału V § 10 obowiązującej w jednostce Instrukcji inwentaryzacyjnej,
- korekty błędnych zapisów na arkuszach dokonywano zgodnie z zasadami przewidzianymi w przepisach art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości,

- sporządzono protokół inwentaryzacji przeprowadzonej w kasie Urzędu Gminy Łowicz w dniu 31 grudnia 2018 roku zawierający podpisy członków zespołu spisowego i kasjera. Stan gotówki wyniósł 0,00 zł. Protokół z inwentaryzacji kasy został podpisany przez Skarbnika Gminy Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzony przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego,
- osoby materialnie odpowiedzialne złożyły stosowne oświadczenia końcowe informujące, że nie wnoszą żadnych zastrzeżeń i uwag do członków komisji, sposobu przeprowadzenia spisu z natury a także końcowego rozliczenia spisanych składników majątkowych,
- jednostka przeprowadziła inwentaryzację drogą spisu z natury w terminach ustalonych załącznikiem nr 1 do zarządzenia Wójta Gminy Łowicz nr 3/18 z dnia 28 listopada 2018 roku według stanu na 31 grudnia 2018.

W dokumentacji źródłowej dotyczącej ww. inwentaryzacji znajdowały się potwierdzenia sald przesłane przez bank obsługujący jednostkę, tj. Bank Pekao S.A. II oddział w Łowiczu. Bank ten potwierdził stan środków na rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym w kwotach: 3.986.961,79 zł (rachunek bieżący organu – konto 133), 3.675,79 zł (rachunek ZFŚS UG), 5,13 zł (rachunek – młodociani, konto 139-2), 644.969,64 zł rachunek depozytów (konto 139-4; 135-2) oraz WFOŚiGW, w którym jednostka posiadała zaciągniętą pożyczkę. W dokumentacji inwentaryzacyjnej znajdowało się ponadto potwierdzenie salda odesłane przez ZOZ w Łowiczu użytkujący pozostałe środki trwałe Gminy Łowicz, które to składniki zostały przekazane na podstawie umowy użyczenia z dnia 15 czerwca 2018 roku.

Zgodnie z dokumentacją źródłową dotyczącą inwentaryzacji dokonanej drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji tych składników według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku ustalono, że dokonano weryfikacji wszystkich aktywów i pasywów wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym m. in.:

- gruntów (protokół weryfikacji – wartość ewidencyjna 19.486.531,32 zł) oraz środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, w tym oświetlenie boisk sportowych (wartość ewidencyjna 96.166,10 zł), oświetlenie uliczne, kanalizacja, przydomowe oczyszczalnie ścieków (wartość 16.901.674,45 zł), drogi i chodniki (wartość 18.043.534,89 zł), hydrofornie i wodociągi (wartość 8.688.320,33 zł). Stan gruntów odnotowanych na koncie 011 został zweryfikowany z ewidencją gminnego zasobu nieruchomości oraz z ewidencją analityczną prowadzoną w systemie program Środki trwałe,
- wartości niematerialnych i prawnych (konto 020) – protokół weryfikacji stan 157.450,61 zł, gdzie weryfikacji dokonano na podstawie porównania dokumentów księgowych z ewidencją oprogramowania komputerowego,
- salda kont aktywów i pasywów jednostki i organu, w tym m.in. 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”; 141 – „Środki pieniężne w drodze”; 201 – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”; 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”; 231 – „Rozrachunki z pracownikami”, 240 – „Pozostałe rozrachunki”; 860 – Wynik finansowy”, 901 – „Dochody budżetu”, 902 – „Wydatki budżetu”; 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”, 961 – „Wynik wykonania budżetu”, według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, na okoliczność czego zespół weryfikacyjny sporządził stosowne protokoły weryfikacji potwierdzające prawidłowość ustalenia sald i udokumentowania zapisów w oparciu o dokumenty źródłowe,
- wszystkie protokoły z inwentaryzacji drogą weryfikacji poszczególnych sald aktywów i pasywów zostały podpisane przez członków zespołu spisowego oraz przez Ewelinę Płachetę Skarbnika Gminy Łowicz i zatwierdzone przez Andrzeja Barylskiego Wójta Gminy Łowicz.

Na podstawie zestawienia wyników inwentaryzacji (drogą potwierdzenia sald, spisu z natury i weryfikacji) z księgami rachunkowymi, sporządzonymi przez Inspektora Renatę Pira, podpisanych przez Skarbnika Gminy i zatwierdzonych przez Wójta Gminy, stwierdzono, że nie wystąpiły różnice inwentaryzacyjne.

W dniu 14 stycznia 2019 roku Komisja Inwentaryzacyjna sporządziła sprawozdanie z przebiegu inwentaryzacji. Zgodnie ze sprawozdaniem spis obejmował środki trwale i pozostałe środki trwale znajdujące się w obiektach: jednostek ochotniczych straży pożarnych, domach ludowych, świetlicach wiejskich, stacjach uzdatniania wody, drogi, przystanki, mosty oświetlenie uliczne oraz w urzędzie gminy. Do przeprowadzenia spisu z natury zostały wykorzystane arkusze spisowe od nr 1 do nr 194. Sprawozdanie zostało podpisane przez Skarbnika Gminy oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego. Do sprawozdania dołączona była kontrolka arkuszy spisowych zawierająca imię i nazwisko oraz podpis osoby pobierającej arkusze, ilość pobranych i zwróconych sztuk, datę pobrania i zwrotu arkuszy.

Przedstawione w aktywach (bilans na dzień 31 grudnia 2018 roku) wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych po uwzględnieniu umorzenia, wartości materiałów oraz pozostałe aktywa i pasywa były zgodne ze stanem wynikającym z przeprowadzonej inwentaryzacji.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji nie stwierdzono różnic między stanem wynikającym z ewidencji księgowej a stanem faktycznym. Wyniki inwentaryzacji zostały powiązane z zapisami ksiąg rachunkowych. Analiza dokumentacji inwentaryzacyjnej składników majątkowych za 2018 rok wykazała, że przyjęty plan prac spisowych został w pełni zrealizowany.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

Zestawienie zadań realizowanych na podstawie porozumień oraz zadań w ramach udzielonej pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego w latach 2017 – 2018 zaprezentowano w tabeli poniżej:

Lp.	Data przekazania dotacji	Nazwa zadania	kwota
2017 rok.			
1	11.07.2017	Porozumienie z dnia 11.05.2017 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	60.000,00-I i II transza
2	28.07.2017	Porozumienie z dnia 11.05.2017 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	30.000,00-III transza

3	18.10.2017	Porozumienie z dnia 11.05.2017 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	30.000,00-IV transza
2018 rok.			
1.	14.02.2018 16.02.2018	Porozumienie z dnia 29.01.2018 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	45.500,00- I transza
2	27.06.2018	Porozumienie z dnia 29.01.2018 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	45.500,00-II transza
3.	24.07.2018	Porozumienie z dnia 29.01.2018 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	45.500,00-III transza
4.	23.10.2018	Porozumienie z dnia 29.01.2018 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel	45.500,00-IV transza
5.	21.12.2018	Umowa nr PZDiT.3052.07.2018 dotacja celowa z przeznaczeniem na wykonanie zadania pn.: Droga powiatowa nr 2750E odc. Zawady-Parma-rozbudowa w roku 2018	80.000,00

ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ - 2018 ROK

Kontrolujące szczegółowo przeanalizowały realizację w 2018 roku zadania z zakresu organizacji lokalnego transportu zbiorowego.

Wydatki poniesione w dziale 600 Transport i łączność w § 2310 w dziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy” zrealizowano na podstawie porozumienia z dnia 29 stycznia 2018 roku w sprawie współdziałania Gminy Miasta Łowicza z Gminą Łowicz w zakresie wykonywania zadań lokalnego transportu zbiorowego na terenie Gminy Łowicz i Gminy Miasta Łowicza oraz udzielenia dotacji na ten cel zawartego w oparciu o uchwałę nr XXII/151/2012 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 23 lutego 2012 roku i uchwałę nr XVII/73/12 Rady Gminy Łowicz z dnia 31 stycznia 2012 roku. **Zgodnie z zapisami § 10 porozumienia, porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego. W trakcie kontroli stwierdzono, że powyższe porozumienie nie zostało opublikowane w**

Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, czym nie dopełniono zapisów porozumienia. Rada Gminy Łowicz w uchwale nr L/232/18 z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok, zaplanowała dotację celową dla jednostki sektora finansów publicznych w dziale 600 rozdziale 60004 w wysokości 235.000,00 zł.

Akta kontroli strony 231-232: Kserokopia porozumienia z dnia 29 stycznia 2018 roku.

W treści porozumienia podpisanego w dniu 29 stycznia 2018 roku przez Burmistrza Miasta Łowicza i Wójta Gminy Łowicz przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta i Skarbnika Gminy, ustalono:

- cel, na którego realizację przekazywane są środki dotacji,
- realizatora zadania – Miejski Zakład Komunikacji – jednostkę organizacyjną Miasta,
- okres realizacji zadania od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku, tj. obejmujący również okres sprzed daty podpisania porozumienia,
- wysokość dotacji w kwocie 182.000,00 zł z wysokością i terminem przekazywania czterech transz w kwotach po 45.500,00 zł płatnych: I- do 21 dni od daty zawarcia porozumienia, II - do 30 czerwca 2018 roku, III - do 31 lipca 2018 roku i do 31 października 2018 roku,
- termin wykorzystania dotacji nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz termin zwrotu niewykorzystanych środków finansowych do 31 stycznia 2019 roku,
- kwartalny okres rozliczeniowy – do 10 dnia miesiąca następującego po rozliczonym kwartale,
- ostateczne rozliczenie dotacji nastąpi na podstawie ceny 1 wozokilometra oraz ilości faktycznie przejechanych kilometrów,

Analiza dokumentacji dotyczącej przekazania i rozliczenia dotacji wykazała, że:

- transze dotacji w 2018 roku przekazywano przelewem na wskazany rachunek bankowy w kwotach i zachowaniem terminów określonych porozumieniem, tj. I transza w dniu 14 lutego (45.000,00 zł) i 16 lutego (500,00 zł), II transza w dniu 27 czerwca 2018 roku, III transza w dniu 24 lipca 2018 roku oraz IV transza w dniu 23 października 2018 roku,
- przekazanie dotacji ewidencjonowano w dniu przekazania środków na kontach jednostki Wn 224, Ma 130 z klasyfikacją budżetową dział 600 rozdział 60004 § 2310,
- Miasto Łowicz przesyłało pisma z rozliczeniem dotacji do 10 dnia miesiąca następującego po rozliczonym kwartale, tj. w dniu 6 kwietnia 2018 roku, 5 lipca 2018 roku, 10 października 2018 roku i 8 stycznia 2019 roku,
- pisma z rozliczenia dotacji przesłane przez Miasto Łowicz zawierały:
 - koszty eksploatacji autobusów na terenie Gminy Łowicz w danym kwartale,
 - przejechane kilometry łącznie,
 - koszty eksploatacji przypadające na 1 km,
 - przejechane kilometry na terenie Gminy Łowicz,
 - koszty eksploatacji autobusów na terenie Gminy Łowicz,
 - przychody uzyskane ze sprzedaży biletów na terenie Gminy Łowicz w danym kwartale,
 - kwotę otrzymanej na dany kwartał dotacji,
- z ostatecznego rozliczenia dotacji wynikała konieczność zwrotu na rzecz Gminy Łowicz niewykorzystanej kwoty w wysokości 9.271,08 zł, wynikającej z wyliczenia: koszty eksploatacji na terenie Gminy Łowicz 301.770,33 zł minus przychody uzyskane ze sprzedaży biletów na terenie Gminy Łowicz 129.041,41 zł minus dotacja 182.000,00 zł;
- wartość rozliczonej dotacji w kwocie 172.728,92 zł zaewidencjonowano pod datą 31 grudnia 2018 roku na kontach Wn 810 i Ma 224 (polecenie księgowania nr 255),
- zwrotu niewykorzystanej części dotacji dokonano w dniu 15 stycznia 2019 roku, co dokumentował wyciąg bankowy nr 11; powyższą operację zaewidencjonowano w

urządzeniach księgowych jednostki: Wn 130, 221 i przeksięgowano na dochody Wn 221 i Ma 224.

Z opisanych wyżej dokumentów rozliczeniowych wynika, że dotację rozliczano na zasadach określonych w porozumieniu.

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2017 - 2018

Szczegółową kontrolą objęto pomoc finansową w formie dotacji celowej przekazaną Powiatowi Łowickiemu na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Droga powiatowa nr 2750E odc. Zawady – Parma – rozbudowa w roku 2018”.

W dniu 10 września 2018 roku Rada Gminy Łowicz podjęła uchwałę nr LIX/286/18 w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Łowickiemu, w wysokości 80.000,00 zł w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa drogi Nr 2750E odcinek Zawady – Parma”. Wydatek na drogi publiczne powiatowe w formie dotacji celowej w wysokości 80.000,00 zł ujęto w dziale 600 – „Transport i łączność”, rozdziale 60014 – „Drogi publiczne powiatowe” załącznika nr 2 „Zestawienie zmian wydatków budżetu Gminy Łowicz na 2018 rok” i załącznika nr 4 „Dotacje udzielone w 2018 roku z budżetu gminy podmiotom należącym i nie należącym do sektora finansów publicznych” do uchwały nr LIX/287/18 Rady Gminy Łowicz z dnia 10 września 2018 roku w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2018.

W dniu 11 września 2018 roku została zawarta umowa nr PZDiT.3052.07.2018 pomiędzy Powiatem Łowickim reprezentowanym przez członków Zarządu w osobach Krzysztofa Figata Starostę Łowickiego i Grzegorza Boguckiego Wicestarostę a Gminą Łowicz, reprezentowaną przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego, przy kontrasygnacie Skarbników Gminy i Powiatu. W umowie zapisano m.in.:

- Gmina udzieli Powiatowi pomocy finansowej w formie dotacji celowej w kwocie 80.000,00 zł na realizację zadania pn. „Droga powiatowa nr 2750E odcinek Zawady – Parma rozbudowa” w roku 2018,
- Gmina przekaże środki na rachunek bankowy wskazany przez Powiat w terminie 10 dni od przedłożenia przez Powiat uwierzytelnionych: kserokopii faktury zatwierdzonej do zapłaty przez Powiat, końcowego protokołu odbioru robót i umowy o realizację inwestycji,
- wykonanie zadania inwestycyjnego nastąpi w terminie do dnia 30 listopada 2018 roku,
- Powiat zobowiązuje się do wykorzystania dotacji najpóźniej do dnia 9 grudnia 2018 roku
- Powiat zobowiązuje się do rozliczenia otrzymanej kwoty pomocy finansowej w terminie do dnia 15 grudnia 2018 roku,
- niewykorzystana część dotacji zostanie zwrócona na rachunek bankowy Gminy w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji.

W dniu 10 października 2018 roku do ww. umowy zawarto aneks, zgodnie z którym zmianie uległy następujące terminy:

- przekazanie dotacji na rachunek bankowy Powiatu nastąpi w ciągu 3 dni od przedłożenia przez Powiat uwierzytelnionych: kserokopii faktury, końcowego protokołu odbioru robót i umowy o realizację inwestycji,
- Powiat zakończy prace w terminie do dnia 26 grudnia 2018 roku, wykorzysta dotację w terminie do 28 grudnia 2018 roku i rozliczy się z kwoty pomocy finansowej do dnia 31 grudnia 2018 roku.

W dniu 19 grudnia 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz wpłynęło od Powiatowego Zarządu Dróg i Transportu pismo znak: PZDiT.3052.07.2018 (z dnia 17 grudnia 2018 roku) z prośbą o przekazanie środków z dotacji w wysokości 80.000,00 zł. Do ww. pisma załączono poświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie: faktury wykonawcy robót z dnia 17 grudnia 2018 roku (kwota 179.181,20 zł), protokołu odbioru końcowego robót z dnia 17 grudnia 2018 roku oraz umowy z wykonawcą nr PZDiT.68.2018 z dnia 29 września 2018 roku.

Urząd Gminy Łowicz przekazał Powiatowi Łowickiemu w dniu 21 grudnia 2018 roku kwotę 80.000,00 zł (wyciąg bankowy nr 248; pozycja księgowa nr 1403/24/18) z dotrzymaniem terminu określonego w aneksie nr 1 do umowy nr PZDiT.3052.07.2018 z dnia 11 września 2018 roku.

W dniu 31 grudnia 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz wpłynęło od Powiatowego Zarządu Dróg i Transportu w Łowiczu pismo znak: FN.3052.07.2018 informujące, że Powiat Łowicki przesyła rozliczenie finansowe z wykorzystanej dotacji celowej. Do ww. sprawozdania, zgodnie z zapisem ww. umowy, dołączono poświadczony za zgodność z oryginałem kserokopie: faktury wykonawcy, protokołu odbioru końcowego robót oraz wyciągu bankowego potwierdzającego zapłatę wykonawcy robót.

Przekazanie dotacji celowej zaewidencjonowano na kontach Urzędu Gminy Wn 224 i Ma 130 z klasyfikacją dział 600 rozdział 60014 § 6620, rozliczenie dotacji celowej na kontach Wn 810 i Ma 224.

XI. ROZLICZENIA BUDŻETU Z SAMORZĄDOWYMI JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. DOTACJE PRZEKAZYWANE NA RZECZ ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH I – WYSOKOŚĆ I RODZAJ - 2018 ROK

Powyższe zagadnienie nie wystąpiło w kontrolowanej jednostce.

2. WPŁATY ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH GMINY - 2018 ROK

W jednostce kontrolowanej nie występowały oraz nie występują zakłady budżetowe.

3. DOTACJE NA RZECZ PUBLICZNYCH SAMODZIELNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ – 2018 ROK

W okresie objętym kontrolą (i w latach poprzedzających) kontrolowana jednostka nie przekazywała dotacji na rzecz publicznych samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej.

XII. INNE USTALENIA

1. Wyliczenie osiągniętej wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.

W związku z nałożonym – przez art. 30b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r., poz. 967) – na regionalne izby obrachunkowe obowiązkiem kontroli osiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego, kontroli poddano zagadnienia związane z poniesionymi przez Gminę Łowicz wydatkami na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń osiągniętych w 2018 roku.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Łowicz za 2018 rok sporządzone zostało w dniu 14 stycznia 2019 roku przez Jolantę Salamon – inspektor oraz zatwierdzone przez Wójta Gminy – Andrzeja Barylskiego.

Lp.	Stopnie awansu zawodowego	Wskaźniki określone w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela	Średnie wynagrodzenie		Średnioroczna liczba etatów ustalana dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych		Suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych	Wydatki poniesione w roku na wynagrodzenia w składkach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty nauczyciela	Kwota różnicy
			od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca (kol. 3 x B1)	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia (kol. 3 x B2)	od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca	od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	stażysta	100%	2 752,92	2 900,20	0,81	0,44	18 174, 39	16 844,94	- 1 329,45
2	kontraktowy	111%	3 055,74	3 219,22	4,11	5,78	205 141,10	213 466,35	8 325,25
3	mianowany	144%	3 964,20	4 176,29	9,89	9,77	484 838,99	470 338, 47	- 14 500,52
4	dypłomowany	184%	5 065,37	5 336,37	46,29	45,63	2 894 915,00	2 911 138, 90	16 223,90

Z danych zawartych w sprawozdaniu wynika, że w 2018 roku nie osiągnięto średniego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 pkt 1 ustawy Karta Nauczyciela w odniesieniu do dwóch grup awansu zawodowego: stażystów i mianowanych. Próbą kontroli w zakresie poprawności obliczenia etatów, wydatków poniesionych na wynagrodzenia objęto nauczycieli stażystów.

W celu weryfikacji poprawności danych jednostkowych wykorzystanych do sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, kontroli poddano dokumenty źródłowe dotyczące zatrudnienia nauczycieli oraz wypłaconych na ich rzecz wynagrodzeń. Szczegółową kontrolą objęto: [1] karty wypłat wynagrodzeń dla objętej próbą kontroli grupy nauczycieli stażystów za okres od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku, [2] listy płac tych nauczycieli, [3] umowy o prace i angaże.

Średnioroczna struktura zatrudnienia

Średnioroczna struktura zatrudnienia została obliczona poprawnie, zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie

sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 6 poz. 35 ze zm.), czyli z uwzględnieniem liczby etatów w okresach, w których wypłacono im wynagrodzenie ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, zgodnie z wymiarem zatrudnienia określonym w umowie o pracę lub w akcie mianowania. Zgodnie z § 3 ust. 8 przy ustalaniu średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli nie uwzględniano proporcjonalnie do okresów, w których nie wypłacono wynagrodzenia ze środków ujętych w planie finansowym szkoły, liczby etatów nauczycieli w okresach nieobecności w pracy za czas, których nie przysługuje wynagrodzenie.

Tabela z wyliczeniem średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów stanowi załącznik nr 63 protokołu kontroli.

Wykonane wydatki na wynagrodzenia nauczycieli

W wyniku kontroli kart wynagrodzeń oraz list płac nauczycieli stażystów stwierdzono, że wysokość faktycznie poniesionych wydatków na tę grupę awansu zawodowego w 2018 roku została ustalona zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, tzn. bez uwzględnienia świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz dodatków socjalnych wskazanych w art. 54 ww. ustawy – czyli bez dodatku mieszkaniowego oraz wiejskiego. Do wyliczenia przyjęto:

- wynagrodzenie zasadnicze,
- wynagrodzenie chorobowe,
- dodatek za wysługę lat,
- dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe,
- ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

Kontrolujący sprawdzili prawidłowość ustalenia wysokości wydatków poniesionych w 2018 roku na wynagrodzenia nauczycieli stażystów w składnikach określonych w art. 30 ust. 1 ustawy Karta nauczyciela. Gmina Łowicz w zbiorczym sprawozdaniu dotyczącym wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w prowadzonych przez nią szkołach w pozycji nauczyciele stażyści wykazała kwotę 16.844,94 zł. Zgodnie z obliczeniami inspektorów kontroli kwota wydatków faktycznie poniesionych była zgodna z tą wykazaną w sprawozdaniu. W kwocie tej zawierało się dodatkowe wynagrodzenie roczne wypłacone w 2018 roku dla nauczyciela, niezatrudnionego już w 2018 roku w kwocie 1.728,36 zł.

Zestawienie kwot pobranych wynagrodzeń przez nauczycieli stażystów w 2018 roku oraz wysokość ogółu wydatków poniesionych w 2018 roku na wynagrodzenia dla tej grupy awansu zawodowego stanowi załącznik nr 64 protokołu kontroli.

Do obliczeń jednorazowych dodatków uzupełniających były stosowane wzory z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., nr 6, poz. 35 ze zm.): [1] na ustalenie osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego – $S_j = A \times B \times C$, [2] na ustalenie jednorazowego dodatku uzupełniającego – $D_j = R \times S_j / \sum S_j$. Do sposobu wyliczeń inspektorzy nie wnoszą uwag.

Tabele z wyliczeniem osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz jednorazowych dodatków uzupełniających stanowi załącznik nr 65 protokołu kontroli.

2. ROZLICZENIE DOCHODÓW WYKONANYCH Z TYTUŁU OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI – LATA 2017-2018

W trakcie niniejszych czynności kontrolnych przeanalizowano rozliczenie wykonanych w 2017 roku oraz w 2018 roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które zgodnie art. 6r ust. 2-2c ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 250 ze zm.), powinny zostać przeznaczone w kolejnym roku na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powyższe rozliczenie przedstawiają tabele:

Budżet 2017 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanym i (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Planowane (zł)	Wykonane (zł)	
699.107,00	695.471,03	670.083,00	657.908,45	37.562,58

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Kwota (zł)
90002	4010	0,00
90002	4100	0,00
90002	4110	0,00
90002	4120	0,00
90002	4300	657.908,45
90002	4410	0,00
		RAZEM: 657.908,45

Z powyższych ustaleń wynika, że wartość uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych przewyższała kwotę poniesionych w 2017 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o 37.562,58 zł. Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiły 18.404,58 zł.

Budżet 2018 roku

DOCHODY		WYDATKI		Różnica pomiędzy dochodami a wydatkami zrealizowanym i (zł)
Planowane (zł)	Wykonane (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonane (zł)	
871.500,69	858.003,66	798.300,69	770.394,04	87.609,62

Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizowano z następujących paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Rozdział	Paragraf	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie wydatku (zł)
90002	4010	0,00	0,00
90002	4100	0,00	0,00
90002	4110	0,00	0,00
90002	4120	0,00	0,00
90002	4300	798.300,69	770.394,04
90002	4410	0,00	0,00

RAZEM:	798.300,69	770.394,04
--------	------------	------------

Z powyższych ustaleń wynika, że wartość uzyskanych dochodów z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych przewyższała kwotę poniesionych w 2018 roku wydatków na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi o 87.609,62 zł. Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiły 24.829,23 zł.

3. WYPŁATA ŚWIADCZEŃ PRYZNANYM BYŁYM NAUCZYCIELOM Z ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH – 2018 ROK

W dniu 27 grudnia 2018 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynęła sygnalizacja z dnia 18 grudnia 2018 roku, przekazana przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi. Sygnalizacja dotyczyła wypłaty emerytowanym nauczycielom świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w 2018 roku. Sygnalizacja została złożona przez emerytowanego nauczyciela Szkoły Podstawowej w Wygodzie, jako przedstawiciela emerytowanych nauczycieli, którzy pracowali w szkołach w Wygodzie, Niedźwiadzie oraz Jamnie, które na podstawie umowy pomiędzy Gminą Łowicz a Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz, z dniem 1 września 2011 roku zostały przekazane do prowadzenia ww. Stowarzyszeniu, które tym samym stało się organem prowadzącym ww. szkół.

Kontrolujące dokonały analizy dokumentów źródłowych dotyczących powyżej wymienionej skargi i stwierdziły jak niżej:

- w odpowiedzi na pismo z dnia 2 października 2018 roku wystosowane przez emerytów Szkoły Podstawowej w Wygodzie, Wójt Gminy Łowicz, na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy prawo oświatowe, art. 134 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 2203) oraz art. 53 ust. 3a ustawy Karta Nauczyciela, w dniu 11 października 2018 roku wydał zarządzenie nr 54/18 wskazujące Szkołę Podstawową w Zielkowicach do naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami szkół przekazanych do prowadzenia Stowarzyszeniu na Rzecz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz. **Wójt Gminy wydał ww. zarządzenie z opóźnieniem w stosunku do terminu wskazanego w art. 134 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych**, zgodnie z którym w przypadku szkół przekazanych przed dniem 1 stycznia 2018 roku do prowadzenia osobie prawnej niebędącej jednostką samorządu terytorialnego oraz osobie fizycznej na podstawie art. 5 ust. 5g ustawy zmienianej w art. 80, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 września 2017 roku lub art. 9 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 86, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, która przekazała szkołę w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, jest obowiązany wskazać inną szkołę prowadzoną przez tę jednostkę, w której będzie naliczany odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych na każdego nauczyciela będącego emerytem lub rencistą z przekazanej szkoły oraz nauczyciela pobierającego nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, którego szkoła była ostatnim miejscem pracy,
- obsługę finansową Szkoły Podstawowej w Zielkowicach prowadzi Urząd Gminy Łowicz,
- w dniu 23 listopada 2018 roku do wszystkich nauczycieli emerytów (21 osób) wskazanych przez Stowarzyszenie wysłano pisma w sprawie dostarczenia do Urzędu

Gminy Łowicz aktualnych decyzji ZUS oraz zebrano wnioski o przyznanie świadczeń socjalnych,

- na podstawie dostarczonych w czasie od 27 listopada do 7 grudnia 2018 roku do Urzędu Gminy Łowicz decyzji o wysokości pobieranych emerytur oraz oświadczeń o dochodach dokonano naliczenia odpisu na rzecz funduszu socjalnego. Pierwszego naliczenia dokonano w dniu 30 listopada 2018 roku na kwotę 12.700,80 zł (do dnia przeliczenia oświadczenia złożyło 10 nauczycieli). Powyższą kwotę przekazano na konto Szkoły w dniu 10 grudnia 2018 roku (dowód WS 18/10). W dniu 24 grudnia 2018 roku dokonano ostatecznego naliczenia odpisu, który wyniósł 26.803,85 zł. Różnicę odpisu w kwocie 14.103,05 zł, przekazano na konto Szkoły w dniu 28 grudnia 2018 roku (dowód WS 19/1). Naliczenia funduszu dokonano w wysokości 5% pobieranych emerytur, zgodnie z art. 53 ust 2 ustawy Karta Nauczyciela,
- w dniach od 3 listopada do 4 grudnia 2018 roku emeryci złożyli wnioski do Komisji Socjalnej w Szkole Podstawowej w Zielkowicach o przyznanie ekwiwalentu w zamian świadczeń rzeczowych, które zostały zaopiniowane przez ww. Komisję i decyzją Dyrektora Szkoły Jolantę Zagawę zostały zaakceptowane. Przyznane świadczenie wyniosło 444,40 zł,
- w dniu 4 grudnia 2018 roku został spisany protokół z posiedzenia Komisji Socjalnej przy Szkole Podstawowej w Zielkowicach, z którego wynika iż w związku ze zbliżającymi się Świątami Bożego Narodzenia pięcioosobowa komisja socjalna przyznała emerytowanym 27 pracownikom ekwiwalent pieniężny w zamian świadczeń rzeczowych w wysokości 444,40 zł każdy (łącznie 11.998,80 zł, w tym 9.332,40 zł wypłacone 21 emerytom ze szkół przekazanych Stowarzyszeniu),
- wypłaty ekwiwalentów dokonano na podstawie listy płac pn. „fundusz socjalny – emeryci za grudzień 2018 SP Zielkowice” w dniu 10 grudnia 2018 roku w kasie Urzędu Gminy Łowicz (raport kasowy nr 2018/0028, kwota 2.222,00 zł) oraz przelewami na rachunki bankowe (wyciąg bankowy nr 18/2018). Lista płac została sprawdzona pod względem merytorycznym przez Inspektora Jolantę Salamon, pod względem formalno – rachunkowym przez Skarbnika Gminy Ewelinę Płachetę oraz zatwierdzona do wypłaty ze środków zabezpieczonych w dziale 801 rozdziale 80101 § 851 przez Skarbnika Gminy i Dyrektora Szkoły Jolantę Zagawę,
- na dzień 31 grudnia 2018 roku stan środków na koncie ZFŚS Szkoły Podstawowej w Zielkowicach wyniósł 14.818,65 zł. Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych środki Funduszu niewykorzystane w danym roku kalendarzowym przeszły na następny rok,
- w czasie od 12 marca 2009 roku do 8 stycznia 2019 roku obowiązywał „Regulamin wykorzystania Funduszu Świadczeń Socjalnych Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zielkowicach. Zgodnie z §7 ww. regulaminu środki funduszu mogły być przeznaczone m. in. na świadczenia rzeczowe lub ekwiwalenty pieniężne w zamian świadczeń rzeczowych przekazane na rzecz byłych pracowników, którzy są emerytami. Powyższy regulamin stracił moc obowiązywania z dniem wejścia w życie, tj. 8 stycznia 2019 roku, nowego Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Zielkowicach. W rozdziale VI „Osoby uprawnione do korzystania z funduszu” § 7 ust. 1 pkt 6 nowego regulaminu zawarto zapis, że z świadczeń z funduszu mają prawo korzystać emeryci ze szkół podstawowych w Jamnie, Wygodzie i Niedźwiadzie przekazanych do prowadzenia Stowarzyszeniu na Recz Rozwoju Oświaty Gminy Łowicz oraz nauczyciele pobierający świadczenia kompensacyjne, których ww. szkoły były ostatnim miejscem pracy, zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy Łowicz nr 54/18 z dnia 11 października 2018 roku.

XIII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 163 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy Łowicz.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Andrzej Barylski – Wójt Gminy,
2. Ewelina Płacheta – Skarbnik Gminy,
3. Beata Orzeł – Sekretarz Gminy,
4. Anna Kotlarska – Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych,
5. Katarzyna Kędzia – Kierownik Referatu Inwestycji i Spraw Komunalnych,
6. Agnieszka Koza – inspektor,
7. Anna Kozyra – inspektor,
8. Bogusława Majewska – inspektor,
9. Anna Mitręga – inspektor,
10. Renata Pira – inspektor,
11. Paulina Rudnicka – inspektor,
12. Jolanta Salamon – inspektor,
13. Katarzyna Siekierska – inspektor,
14. Sylwester Zimny – inspektor,
15. Robert Żyto – inspektor,

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. *Protokół kontroli kasy Urzędu Gminy Łowicz przeprowadzonej w dniu 9 maja 2019 roku.*
2. *Szczegółowa charakterystyka wskaźników wraz ze sposobem ich wyliczenia.*
3. *Szczegółowe wyliczenie wskaźnika zadłużenia dla 2018 i 2019 roku.*
4. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Eweliny Płachety dotyczące pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi.*
5. *Oświadczenie Skarbnika Gminy Łowicz dotyczące kredytów, pożyczek, poręczeń, emisji papierów wartościowych, akcji i udziałów oraz udzielonych pożyczek.*
6. *Tabela zawierająca spłatę pożyczki objętej próbą kontroli.*
7. *Tabela zawierająca zestawienie sald początkowych i końcowych rachunków bankowych z wybranych do kontroli dni.*
8. *Szczegółowe zestawienie sporządzonych sprawozdań rocznych (2017 – 2018) z uwzględnieniem terminowości ich składania.*
9. *Wyjaśnienie dotyczące obrotów oraz ewidencji na kontach 901 i 902.*
10. *Wyliczenie skutków górnych stawek w podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych na podstawie wybranej próby za lata 2017 – 2018.*
11. *Wyjaśnienie Anny Kotlarskiej Kierownika Referatu Podatków i Opłat Lokalnych dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków od środków transportowych.*
12. *Wyliczenia skutków finansowych dotyczących obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych od osób fizycznych za 2018 rok objętych próbą kontrolną przez inspektorów RIO.*
13. *Testy dotyczące skutków udzielonych ulg oraz obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych.*
14. *Testy dotyczące sprawozdawczości budżetowej w podatkach: od nieruchomości i od środków transportowych.*

15. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy Łowicz.
16. Wyjaśnienie Skarbnika Gminy dotyczące kwoty nadwyżki z lat ubiegłych ujętej w uchwale budżetowej na 2018 rok.
17. Zestawienie faktur tworzących saldo konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018.
18. Zestawienie faktur i rachunków podlegających ewidencji na koncie 201, objętych próbą kontrolną.
19. Tabela zawierająca zestawienie zadeklarowanych kwot podatku dochodowego od osób fizycznych z dokonanymi przelewami za 2018 rok do Urzędu Skarbowego.
20. Zestawienie zadeklarowanych składek podlegających wpłacie na rzecz ZUS wraz z ich wpłatami za wybrane miesiące 2018 roku.
21. Informacja Skarbnika Gminy Łowicz dotycząca podlegających ewidencji operacji gospodarczych na kontach: 231, 234 i 240.
22. Zestawienie udzielonych i rozliczonych zaliczek w 2018 roku objętych próbą kontroli.
- 22a. Szczegółowe zestawienie dat wpływu środków „z przeznaczeniem na realizację ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci” na rachunek Urzędu Gminy Łowicz i przekazywania ich na rachunek GOPS w Łowiczu.
23. Szczegółowe dane w zakresie analizy danych WPF z 2017 roku i WPF z 2018 roku.
24. Test dotyczący przestrzegania wskaźnika spłaty zadłużenia obowiązującego w latach 2017-2018 i następnym.
25. Wykonanie wydatków w wybranych działach, rozdziałach i paragrafach poniesionych w okresach objętych próbą kontroli.
26. Testy dotyczące przestrzegania zasad rachunkowości podatkowej.
27. Wysokość zainkasowanych kwot łącznego zobowiązania pieniężnego oraz naliczone i wypłacone inkasentom wynagrodzenia w wybranych sołectwach.
28. Tabela z wyszczególnieniem obowiązujących na terenie Gminy Łowicz stawek podatku od nieruchomości przyjętych uchwałami Rady Gminy Łowicz oraz stawek ustawowych w latach 2016 – 2018.
29. Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników przedstawiająca wyniki analizy pod względem terminowości złożenia deklaracji podatkowej oraz prawidłowości zadeklarowanego podatku jak również złożenia korekt deklaracji.
30. Tabela przedstawiająca terminowość wpłat rat podatku od nieruchomości – osoby prawne w badanej próbie.
31. Zestawienie porównania treści złożonych przez podatników objętych próbą kontroli deklaracji za lata 2016 – 2018.
32. Tabela z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników pod względem terminowości złożenia informacji podatkowej i jej korekt lub wydania decyzji wymiarowej oraz prawidłowości pod względem wysokości podatku.
33. Wymiar podatku oraz terminowość wpłat należności podatkowych dla podatników wybranej próby.
34. Tabele z wyszczególnieniem wybranych do kontroli podatników pod względem terminowości wydania i doręczenia decyzji wymiarowych i ich korekt oraz prawidłowości pod względem wysokości podatku.
35. Wysokość ustalonego przypisu i terminowość wpłat podatku rolnego.
36. Terminowość składania deklaracji podatkowych, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz oraz terminowość wpłat rat podatku od środków transportowych osoby fizyczne, sprawdzonych na przykładzie wybranej próby podatników w latach 2017 – 2018.
37. Terminowość składania deklaracji podatkowych od środków transportowych – osoby prawne, zgodność zastosowanych stawek ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy Łowicz w latach 2017 – 2018 oraz terminowość wpłat rat podatku.

38. Szczegółowa windykacja I raty za 2017 rok i II raty za 2018 rok – podatek od nieruchomości osoby fizyczne.
39. Szczegółowa windykacja największych dłużników w podatku od nieruchomości od osób fizycznych.
40. Szczegółowa windykacja I i II raty za lata 2017 – 2018 – podatek od nieruchomości osoby prawne.
41. Wyjaśnienie w sprawie prowadzenia windykacji na zaległości w odniesieniu do największego dłużnika w podatku od nieruchomości i w podatku rolnym – osoba prawna.
42. Szczegółowa windykacja prowadzona w stosunku do największych dłużników w podatku rolnym – osoby fizyczne.
43. Wyjaśnienia złożone w dniu 29 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczące sprzedaży działek w latach 2017-2018,
44. Wyjaśnienie złożone w dniu 30 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczącą ustalenia czynszu dzierżawnego dla Fundacji PROLAS,
45. Wyjaśnienie złożone w dniu 14 maja 2019 roku przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczące terminów wpłat czynszu dzierżawnego,
46. Wyjaśnienie z dnia 17 maja 2019 roku złożone przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczącą odsetek od nieterminowych płatności czynszu dzierżawnego za lata 2017-2018,
47. Tabela dotycząca terminowości uiszczania czynszu wynikającego z umów dzierżawy oraz umowy najmu w latach 2017-2018,
48. Oświadczenie z dnia 13 maja 2019 roku złożone przez inspektor Agnieszkę Kożę dotyczące nienabywania nieruchomości przez Gminę Łowicz,
49. Wyjaśnienie inspektor Agnieszki Kozy z dnia 28 maja 2019 roku w sprawie opłaty adiacenckiej.
50. Dane o wykonaniu rzeczowym i finansowym zadań z zakresu pomocy społecznej za 2018 rok.
51. Zestawienie zawierające nazwę podmiotów dotowanych, kwoty udzielonych dotacji, kwoty wykorzystanej dotacji oraz kwotę zwrotu dotacji w 2018 roku.
52. Wyjaśnienie Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego z dnia 21 maja 2019 roku dotyczące sposobu wyliczenia dotacji na ucznia wypłacanej w miesiącach od stycznia do października 2018 roku,
53. Wyjaśnienie z dnia 22 maja 2019 roku złożone przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego dotyczące wydatków bieżących z rozdziału 80146.
54. Wyjaśnienie z dnia 23 maja 2019 roku złożone przez inspektor Grażynę Żyto dotyczące sposobu dokonywania aktualizacji dotacji w 2019 roku.
55. Wyjaśnienie z dnia 22 maja 2019 roku złożone przez Wójta Gminy Andrzeja Barylskiego dotyczące braku akt osobowych Skarbnika Gminy Łowicz.
56. Tabela zawierająca zestawienie pobieranych składników wynagrodzeń wybranych do kontroli pracowników Urzędu Gminy.
57. Wyjaśnienie złożone w dniu 30 kwietnia 2019 roku przez inspektor Annę Kozyrę dotyczące sposobu pomniejszania diety dla radnych z powodu nieobecności na sesji Rady lub posiedzeniach Komisji.
58. Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2017 – 2018 roku.
59. Wyjaśnienie w sprawie opóźnienia w zwrocie wadium.
60. Test dotyczący badanej inwestycji.
61. Wyjaśnienie Roberta Żyto Inspektora ds. gospodarki komunalnej i dróg publicznych dotyczące dat sporządzania dowodów OT.
62. Tabela przedstawiająca prawidłowość klasyfikacji rodzajowej i zastosowanych stawek umorzeniowych dla wybranej próby środków trwałych.
63. Tabela z wyliczeniem średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli stażystów,

64. Zestawienie kwot pobranych wynagrodzeń przez nauczycieli stażystów w 2018 roku oraz wysokość ogółu wydatków poniesionych w 2018 roku na wynagrodzenia dla tej grupy awansu zawodowego,
65. Tabele z wyliczeniem osobistych stawek wynagrodzenia zasadniczego oraz jednorazowych dodatków uzupełniających.
66. Zestawienie akt kontroli.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 12 lipca 2019 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy Łowicz.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(Teresa Michalska)

.....
(Dorota Grabowski - Gleń)

.....
(Agnieszka Supera)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....

(data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej)

